

D. L. F. C.

SUOMALAISEN
KIRJALLISUUDEN SEURA
HELSINGISSÄ.

N° 1996.

SUOMALAISEN
KIRJALLISUUDEN SEURA
HELSINGISSÄ.

Suomalaisen
Kirjallisuuden Seuran
Toimituksia.

5 Osa.

Helsingissä,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa.
1851.

Suomen kansan

Arvoituksia

lynnä

189 Wiron armoituksen kanssa.

Toinen lisännetty painos.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa.

1851.

© 1891

1891

Imprimatur: G. F. Aminoff.

1891

1891

1891

1891

Ulkulause.

Kuusiikymmentä vuotta on nyt kulumut siitä ajasta, kun Franssilain senaikainen kappalainen, majisteri Christfrid Ganander, toimitti kokouksensa Suomalaisista Arwoitufista prändättyksi seuraawalla esipuheella. a).

Etä Suomalaiset Arwoitukset eli tapaukset nyt ulosannetaan, se tapahtuu seuraawaisten syitten wooffi.

a) Gananderin Arwoituskirjan nimilehti: *Ænigmata Fennica. In solo meo Patrio Ostrobotnia usitatissima ac tritissima, quæ inter confabulationes vespertinas, Fenni nostri, ad acuendum ingenium juvenile; more veterum Gothorum, solvenda proponunt.*

Suomalaiset arwoitukset, Bastausten kansa. Kootut Kahdezan toista Ujastakaa Christfrid Gananderilta, Philos. Mag.

Sphingis erat ænigma: Quodnam esset animal, mare quadrupes; meridie bipes, vespere tripes. Hoc qui solvere non possent, ab illo sunt interempti. Solvit autem illud Oedipus, hominem esse dicens.

Hoc ænigma tibi conjectandum relinquo, ego Sphingem præstiti, Tu Oedipus esto. Erasmus.

Wasasa, Prändätty Georg Wilhelm Londicerildä.

Ainoastansa kirjoituslaatua aiomma Gananderin esipuheessa wähin korjaella, sanat jätämmä sillensä. Sulkimien (—) pannut numerot wiittaawat jälkeempäin tehtäwiin lisäyksiin ja muihin muutuksiin.

Ensin arvoitusten iän ja vanhuuden vuoski: ne ovat jo Wanhassa Testamentissa olleet tavalliset; ja edespantiin pidoissa ja muissa tiloissa vastattaa. Tuomarein kirjan 14 luvussa, w. 12—15, luetaan, kuinka se sankari Simsoni edespanti Philistealaisille tämän tapauksen: ruoka läkksi syömäristä ja makeus wäkewästä a). Ne wanhat Göthit, meidän estisämme b) tässä waltakunnassa, koettelivat arvoituksilla toinen toistansa kuinka tarikka peränajatus, hywä äly ja taito itsekullakin oli, niinkun wanhat ikuiset sadut sen näyttävät. Ei ainoastansa wälinsä pidoissa ja juomingeissa, ja muutoin aamu- ja ehtoyuhteilla arvoituksia arvoiteltiin, mutta myös, koska yllä eli nuori mies tuli tyttäätä pyytämään, niin hänen eteensä asetettiin kolme eli ustimpi arvoitus, koetella niillä hänen tajuaansa, ja jos hän ne osasi wastata ja selittää, niin hän sai tyttären, mutta muutoin ei, waan luettiin typeräksi ja kelwottomaksi (1). Samoin nähdään Jothein c), meidän estisämme Suomalaisista ja Ruotsalaisista saduista, että kolme eli yhdeksän

a) Tässä ehti sopinee mainita, mitä Gananderi jälkeempäin kirjassansa muistuttaa arvoituksensa 149 (tässä kokouksessa 884) alla, sen jo wanholla olleen ja kuuluneen näin:

In densis silvis his venor quinque catellis,

Quod capio, predo, quod non capio, mihi seruo. Joka Suomeksi käättynä olisi:

Kymmenen pentuni kanssa ma metsästä salomailla,

Heitän pois mitä saan, tuon sen kotihin mitä en saa.

b) Wanhat „Göthit“ eli Kyätit, Kyöttäläiset, eiwät ole Suomen waan Ruotsin kansan estisä.

Toimittajan muistutus.

c) Arwattawasti sama tarunomainen lausa, jota wanhissa runoisamme nimitetään milloin juuteiksi, juuttailiksi eli juuttialiksi,

arvoitusta laskettiin kuoleman ansainneille wangeille, jotka oliwat henkensä rikkoneet, ja jos he osasivat ne wasta, niin he henkensä säilyttiwät (2).

Sitälkin niin erinomattain näistä Suomalaisista arwoituksesta tutaan Suomen kansan hywä perään-ajatus ja hywä äly, että somaisin wertaussiin, jotka luonnon tunnosta otetut ovat, sisälle kietaa ja peittää asiat. Ja nähdään näistä arwoituksista, että Suomen wäsi ajattelee ja kuuwalee niin tarkasti kuin suinkin joku muu kansa maan päällä, etteikä heidän ajansa ole muita halvempi (3).

Wielä niin näistä arwoituksista opitaan Suomen kie-
len runsaus ja soveliaisuus kaikenlaisia asioita ulostoimit-
taa. Näissä, niin kuin myös runoissa ja Suomalaisissa sa-
nanlaskuissa, on Suomen keli wanhasa puhtaudessaan
säilynyt (4).

Edespäin niin nämät arwoitukset siinä tarkoituksessa
ulosannetaan, että nekin, jotka on hitaammat älymään,
ja kehnot kirjamiehet ja huonot lukijat, erinomattain lapsi-
wäestä ja nuorista, tuliswat haukutelukse ja yllytykse wä-
hintäjäkin näitä haluisemmasti lufemaan, niinkun lystin
wuoksi ja huwiksi, ja niin huomattsematta oppiswat kirjaa
lufemaan.

Wihdoin niin lukija taitaa hawaita, että monta ar-
woitusta on yhdenkaltaiset, mutta wäikk toisilla sanoilla.
Ja mitkä olen aistanut näitä kootessani, että ne muyttelei-
wat maanpaikkain puheenparren jälkeen, jonka tähden minä

milloin hiisiksi, hiiden wäeksi, hiipolaisiksi j. u. s. ja jonka
muutamat oppinset ehkä perustuksesta ovat lufelleet Suomalaisen
esi-iksi; katso: Finland och dess inwånare — — — af H. J. Ar-
widson S. 165—168.

Swim. muist.

ne olen' waikka yhdet ja samat ylöskertonut; jota ei lukija taida pahaksua (5). Monta arwoitusta kuuluu rumalta ja riwolta, mutta ei merkitse niin pahaa. Uslimmat niistä olen peräti poisjättänyt (6); ja se on uskottawa, että monta muuta arwoitusta vielä meidän maassamme on, joita en ole tainnut tawoittaa. Kootkoot ja lisätkööt muut toistone, kun jälillä löytää taitaan (7). On kuitenkin meillä Suomalaisilla nyt tässä koossa usiammat arwoitukset, kun yhdelläkään toisella kansalla, esimerkiksi Ruotsalaisilla, joista muutamia kymmenkuntia on prännttiin tullut ja ulosannetut (8).

Koska he ja muut kansat ovat arwoituksiaan säilyttäneet ja arwossa pitäneet, mikskäs ei Suomalaiset arwoitukset olisi sitä ansainneet, että ne tallella pidettäisiin ja eiwät jäisi ikuisen unohdukseen ja mies mieheltä ulkomuistilla ailehtimaan. Ei ne ole halvenmat sentähden, että ne kamalalta kuuluwat, waan juuri sinä astanhaarassa ne synkän itäisen maan puheenpartta lähestyivät.

Wiimeiseksi, niin waari otetaan, että nuori wäki, pojat ja tyttäret, vielä nytkin meidän maakunnassamme toinen toistansa näillä arwoituksilla koettelewat. Se luetaan häpiäksi, jos ei toinen saata wastata kolme edespantua arwoitusta, ja näyttämät he silloin toinen toisensa häpiäpihaan, ja tietämät wähet lapsetkin vielä tänäpäiwänä sanoa toisilleen, jos ei hän (kumppali) tiedä wastata kolmea arwoitusta: „hyis, hyis Hywölään! Hywölän koirat haukkumaan, mee'pä tyttö katsomaan, mikä sieltä tulee“ — „Tuleepa häneistä yffi-tyttö repale, ryysyisissä räähysissä, hiiri hewosena, kapusta korjana, se on rekenä, j. n. e.“ (9).

Hywölä on wisstiin aina pakanain ajasta joku paikka,

jossa häwetään, niinkun metsä on Tapiola, Mehtola, ja niin monta muuta a):

Jos nämät arwoitukset halulla vastaan otetaan maanmiehiltä, niin tästäedes Suomalaiset sananlaskut pian in- nulta ulosannetaan b). Niitä minä olen lisännyt myös kahdeksantoista ajastailkaa. Elä hywin, rakas lukiija!

Frankfilasta f. 1 p. Sub- tikuussa vuonna 1783.

Toiwottaa sinun maanmiehesi, Christfrid Ganander. Philof. Mag.

a) Tästä paikasta eli paikannimestä meillä ei ole sen parempata tietoa, waan sitä sanotaan myös Szwediskt ja tavallijemmasti Gymb- läksi. L. m.

b) Sananlaskut eivät näytä Gananderilta ulosannetuiksi tulleen, katso Nbo Stifts Herdaminne, jälkim. osa, s. 176. — Muu- ten rakasti hän suuresti ja kartutti paljon kotimaan suomalaisista kir- jallisuutta aikoinansa, joka on hänelle sitä suuremmaksi ansoiksi luet- tawa, mitä vähemmin niinä aikoina oli tapana Suomen kielestä ja kirjallisuudesta mitään huolia. Sitä palawasta rakkaudestaan, mo- ynaisten kirjainkin toimittamalla osotetusta, häntä useinkin muiste- lemma yhdessä Turun senaikuisen mainion profesjorin Porthaanin kanssa, josta syystä myös Juteini muutamassa runosanssa lausun heistä molemmista yhdessä sanott: „pois on mennyt Porthaanimme, kadonnut Gananderimme“. — Syntynyt w. 1741 Saapajärven kapp- pelissa, Kalajoen pitäjätä Pohjanmaalla, wihittiin Gananderi w. 1763 papiksi, ja ylettiin kolme vuotta jälkeen filosofian majiste- riksi. Loppuikänsä eli 15 ajastailkaa kappalaisena Frankfilassa, joka on Sirkajoen pitäjä, eikä erittäin kaukana syntymäpaikastaansa Saapajärvestä. Poislähtönsä täältä tapahtui 49 vuoden iässä w. 1790. Toimittamista kirjoistansa nimitämmä tässä ainoastansa: uudem- pia uloswakituita satuja; eläinden itaukirja; maanmie- hen huone- ja kotiaapteki; Mythologia Fennica; Suomalainen ja Ruotsalainen sanakirja, jota jälkimäistä ei kuitenkaan saan- nut rääntätyksi. Täydellisemmän tiedon Gananderin kirjoituksesta an- taa C. R. Beckmannin Förteckning ä härtills wetterligen

Risäykksiä edelliseen esipuheeseen ja muita muistutuksia.

1. Siitä tawasta, että kofijoille asetettiin arwoituksia wastattawaksi, mainitsee myöös 59:säs wirsi Kantelettaren 3:mannessa osassa, siwulla 221—227, waikka muuten arwoitukset silloinkin kyllä taittiin pitää enemmän lasten leffinä, ja esi-iskillämme olla tapana määrätä niiden anojille kolme tinki- eli urakkatyötä, niinkuin wähintäkin Wäinämöiselle, Lemminkäiselle ja Ilmariselle Pohjolassa määrättiin.

2. Muiden kansain arwoituksista puheen ollen emme saa mainitsematta jättää, että Suomen kansa niin arwoituksissaan, kuin wanhanaikuisissa runoelmissaan ja muissa tarinoissa on likempänä Wenäjän, kuin Ruotsin kansaa. Wiron kansa, eteläpuolen Suomen merta asuwa, haastaa meidän yhtä kielttä Suomalaiusten kanssa, ja on silläkin lauluja, sananlaskuja, arwoituksia ja muita tarinoita, jotka niin wäähän eroawat niistä meillä tawallisista, että meidän taittaisim yksin kokouksim ottaa. Ja olenmakin tämän kirjain lopulla toisintofen jälkeen panneet meille tutut wiro-

kyrötte Finsta skifter, kun myöskin edellä mainittu Herdamane, jossa kuitenkin on nimittänättä jäänyt Gananderilta toimittettu „Runo-Kirja, joka sisällänsä yttää 1 R. Salomonin Kirjaa Welsun. 2 R. Dawidin 96:dennän ja 100 Psalmit. 3 Sjöblin Kirjan 3mas ja 7:mäs Luku j. n. e. Wasasa 1786“; että nimittä Keckmannikaan, että Gananderi on sen toimittanut.

set arvoitukset, joita moni luki, jolla ei ole tilaisuutta Wiron kieltä muissa kirjoissa nähdä, mahtaa hyväksensä ottaa, eikä muuttakaan sitä meille pahaksua a). Jälkeen löytyvillä numeroilla on osotettu, mitkä kirjan suomalaisista arvoituksista niille vastaavat, ja niitten, joilla ei ole vastaavata suomalaista ollut, on vastaus erittäin pantu.

3. Muutamat arvoitukset kyllä ovat hyvinmäästi mietityt, toisissa koetaan vastaajata sanain kaksimielisyydellä erehdyttää (370) ja muutamissa haetulla tuhmuudella f. t. f. arvoitus on laitettu sille kannalle, että pettäisi vastaajan juuri sentähden, kun ei luullut kenenkään niin tuhmaasti eli yksinkertaisesti kysyneen (424, 1056). Muuten totta haastaen, niin moni näistä arvoituksista tuskin lie nee rântin weroinen, ja olisi taipuutta tainnut pois jäädä, ellei kokouksen noudettava täydellisyys olisi waatinut niitäkin ottamaan.

4. Sananlaskut ovat ei kauwan sitte ulostulleet siinä täydellisyhdessä, johon näihin asti ovat koottuna. Myös runoista ja lauluista on saatu erithisiä kirjoja rântätyksi. Niinoasti loihiturunot, kun myöskin talonpoikasilta tehdyt nykyisemmät runot ja laulut, ja vanhain sekä nykyisempain aikain sadut ja tarinat odottawat vielä korjainta ja rânttiä. Jos saataisiin vielä nekin ulosannetuiksi, niin jo wähin alkaisi olla'kin lukemista sille, joka haluaisi kirjoista oppia Suomen kieltä rahwaan puheen mukaan.

5. Edellä luettawaan Gananderin toivotukseen on meillä sitä suurempi syy, mitä moninkertaisempi arvoitus-

a) Ne ovat otatut kirjoista: *Samuel Eskinische Sprachlere, 2te Aufl., Mosensplänters Beyträge . . . 3 ja 6 wölo; Suggentis sed Estima Tallorahwa Moistusje ja Süddame Juhhatamiseks, Tallinnas 1817; Pr. Will. Willmanni Juttud ja Moistatusjed, Tallinnas 1838, ja Marahwa Kalender 1843.*

ten luku tässä kirjassa on hänen arvoitustensa rinnalla. Gananderin kokouksessa löytyy kaikkiaan 337, tässä 1679 arvoitusta, s. o. lähes wiisi sen vertaa. Niiden seassa ta- wataankin ušampia, jotka waan sanoissa, ei mielessä, poik- teawat toisistaan: katso estimerkiksi niitä, jotka alkawat sa- noilla jänis, jänkkö, kaksii, lyhyt. Eräät toiset taas muutteleiwat ainoastansa sanain järjestyksessä, estimerkiksi: Annikki ammoo, Juonikki joikuu — — —, jonka toiset sanovat: Juonikki joikuu, Annikki ammoo — — —. Sitä huolellisemmasti olemma sillä tawoin eroawai- set erinumeroihin ottaneet, jos erotus koski alkusanoihin, waiht'emme sinä stassa ole kolo arwoitusta täysillä sanoil- lansa kirjoittaneet, kun yhteen paikkaan, johon toisista olem- ma wiittoneet; katso estimerkiksi alkawia sanoilla ken, kellä, kestä, kuka, mikä, millä, mistä, kummanko, pal- joko, minä ennen, kuinka paljon. Emmekä epäile siitä, että arwoitusten luku olisi vähennyt kyllä kolmannella osalla poisheitettyä kaikki semmoiset toisanaiset. Mutta siitä ei olisi ollut mitään voittoa, kun ne täydellisyhyden wuoksi kuitenkin oliswat täytyneet toisintoihin otettaa, waan se siitä olisi ollut haittaa, että moni tässä kokouksessa ei olisi löytänyt jollakulla eritawalla kuultua arwoitustansa, jos ei juuri olisi tiennyt toisnnoista etsiä.

Sitä olemma kyllä kahda'päin miettineet, mihin jär- jestykseen näitä arwoituksia olisi sopiwammasti pitänyt toi- mittaa, aapilliseenko wai aineelliseen. Edellisessä oli se wastuksena, että ystaineelliset arwoitukset oliswat tulleet hajalle, jälkimäisessä se, että monta arwoitusta olisi pitä- nyt kertoa wälistä wiiteen kuuteen eli wieläkin ušampaan paikkaan, kun nimittäin koski niin moneen eriaineeseen. Wi- mein kuitenkin katsoinma paremmašši walita aapillisen jär- jestyslaadun, ja samassa päätimmä kirjan lopulla toimittaa

jonkunlaisen ainehaston, niin muiden lukijain, kuin erittäinkin niiden hyväksi, joitten aineellinen järjestys olisi ehkä enemmän mieltä myöten. Joka ainehasto pikaisuudessa tehty ei kyllä olekaan täydellinen, mutta kuitenkin parempi, kun jos sitä ei ollenkaan löytyisi. Bailinainen on se sinäkin kohdassa, että kun yhdestä arvoituksesta monasti'kin olisi saanut ustampia aineita, niin siihen emme kuitenkaan ole ottaneet kun yhden pääaineen.

6. Rivosanaisten arvoitusten poisheittämisestä olemma tässä kokouksessa tarikan huolen pitäneet. Jos kuitenkin johonkubun arvoitukseen näyttäisi sopivan rivosanainen vastaus, niin on rivosanaisuus lukijan eli kuulijan omassa luulossa ja mielivallassa, ei arvoituksissa, jotka kaikki ovat semmoisia, ettei niille tarvitse kun sivistysanaista vastausta mieltä. Muuten kyllä löytyy vastausten seassa semmoisia, jotka mielestämme ovat vähemmän sopivia, taikka eivät oikein selvitä arvoitustansa, vaikka meidän ne on pitänyt vastauksiksi panna, missä emme ole sopivampia kuulleet.

Muutamia arvoitukset, joille Gananderi on sanon kokouksessansa antanut, ovat niin typerää mielestämme, että olemma ne kerrassaan poisheittäneet; a) emmekä usko kenenkään niitä laipaavan ja meitä niiden poislykkäämästä moittivan, sillä vähäpätöisiä arvoituksia on kyllin ilman nii-

- a) Niin esimerkiksi Gananderin kokouksessa 47:mäs arvoitus: „Minkätähden Muottis pannaan kahdet kyntelin saret arkuun kans kuin joku kuolee? Bast. Sentähden ettei saa sormia pois hakata“. — 52 „Minkätähden herneet totsansa hakoo padas? Bast. Ett on vähän, ja pata lujasti kiehuu niin yxi huutaa: täällä minä olen; toinen missä sinä olet“. — 53 „Kuinka eli missä Drengi Ganau voitti huhdan pirtulta? Bast. Sentähden, että hän ajo ämmällänsä huhdalle“. — 54 Minkätäh-

täkin jälillä, ja joka raja piti kuitenkin vähäpätöisten ja peräti mieltwajaisten wälillä asetettaman.

7. Nytkin vielä kootoot ja lisätkööt muut toiste ne arwoitukset, mitä Suomen kansassa jälhillä löytään. Tähän kokoukseen ovat Inarin kappalainen, nimi-kirkkoherra Joseph Durkmanni, Siuntion kirkkoherran apulainen, Joh. Fr. Rajaani, ja Muonion kirkkoherran flainen J. Fr. Liljebjadi arwoituksia lähettäneet, joka kiitollisuudella mainitetaan. Myös on Suomen kirjallisuuden seuralta saatu ne arwoitukset, jotka illen on tullut lahjoitetuksi. Ruotsin kuniinkaan kirjastohoitajalta, majisteri N. J. Arwidssonilta ja Lappajärwen kirkkoherralta, nimiprowasti J. Fellmannilta, ja ne läänin lääkäriiltä Jyväskylässä, tohtori Wolm. Kilpiseeltä kootut arwoitukset, jotka luettiin Sanansaattajasssa Wiipurista, w. 1836, N:roissa 14, 15, 16, 21, 25, ovat samasta tähän kokoukseen tulleet. Syy siihen, että ntin monelta kokoojalta ei ole wtelä enemminkin arwoituksia syntynyt, on oiksi seltä, että ext kokoojat, tietämättömät toistensa kokouksista, ovat monasti yllsä arwoituksia, kun toisetkin keränneet. Arwidssonin ja Kilpisen kokoelmat ovat Sawosta, Durkmannin, Fellmannin ja itsensä Gananderinltä Pohjanmaalta ja aina Lapinltin rajoilta, Rajaaniin ja Liljebjadin Rajaaniin läänistiltä edellä nitutetyn myös Wenäjän Karjalasta, josta, niinkun myös Rajaaniin läänistä ja Suomen Karjalasta itsekun olen arwoituksia kerännyt. Hämeen, Uudenmaan, Turmpuolen, Satatannan ja Wiipurin tienoukin arwoitukset vielä odottawat warsinaista kerääjätänsä.

den kiti elättäjänsä syö? Wast. Sentähden että hän luulo elättäjänsä pankeen häwen wetta sylkemään".

8. »Miram igitur videtur, quod in actis Litterariis, quæ inscribuntur: Kongl. Historie och Antiquitets-Academiens Handlingar, 7:de Del. pag. 283, Fennonibus sua esse negantur ænigmata, quamvis Aeschillus Petræus in libro sub Linguae Fennicæ brevis institutio nominato, Aboæ edito MDCXLIX 8:6 in pagina Dv hæc jam commemorat, C. A. Gottlund, Dissert. de Proverbiis Fennicis, Upsaliæ MDCCLXXXIII, pag. 12; s. o. Suomeksi tulkittu: muuan Ruotsalainen on hotaisnut kirjottaa Suomen kansalle et ollenkaan arwoituksia olewan, waikka niistä jo aikooja häntä ennen olt muutamassa kirjassakin mainittu.

9. Arwoituksille ruwetessa määrätään jo edeltäpäin kuitka monelta vastaamatta jäävästä arwoitukselta pitää Gymnlaään lähteä. Tavallinen määrä on kolme arwoitusta, waikka kuitenkin muutamat et ota, kuit kuuudelta Gymnlaään lähteäkseen. Kun sitte alkaa määrätty luku vastaamatta jäädä, niin joukosta jo yksi ja toinenkin pistele: „aha, joko alkaa silmät Gymnlaään päin kääntyä!“ Sitte suostutun määrän täyteen tultua rupeaa arwoittaja vastaajata matkalle laittamaan. Niin jos ne vastaamatta jääneet arwoitukset olisivat olleet estimerkiksi ne kassa kirjassa numeroilla 515, 805, 1355 merkityt, sanoo arwoittaja:

„Gyys, gyys Gymnlaään! kuit et sitäkään tiedä, mikä kolmijalkainen paikallaan pyötti“.

„Gyys, gyys Gymnlaään! kuit et sitäkään tiedä, mikä maalla kaatuu, wedessä seisoo“.

„Gyys, gyys Gymnlaään! kuit et sitäkään tiedä, mikä pillu lintu liinahäntä läpi seinän lentelee“.

Sitte kertoo hän itse eli joku toinen seurasta vielä kerran: „gyys, gyys Gymnlaään! hiiri sulle hevoseksi, kissan suolet suitsiksi, koiran suolet päitsiksi, sontalappo reeksi, la-

pusta korjaksi, huhmar lakiksi, pettel piiskaksi, lorento ruoskaksi" a).

Rehno vastaaja niillä eli muilla mukaisilla sanoilla Hymylään b) lähetetty lähtee sitte ulos seurasta, ja Hymylätä lähenewinään, kun koira siellä rupeaa haukkumaan, käskee Hymylän isäntä saapuilla olewata lasta eli palkollista katsomaan sanoen: „käyppä Ritti katsomaan, mitä halli haukkuu, luppakorwa luuputtelee“.

Ritti katsomasta tultua lausuu: „tuota halli haukkuu, luppakorwa luuputtelee, tulee tuolta muuan poika toskwana (tulee tuolta muuan tyttö repäle), Wirstalammin wierellä, Rapalammin laiteella, ryysyihinsä ryykistynyt, li-koihinsa liikistynyt, räkihinsä rääkistynyt, hiiri hewosena, fissan-suolet suitsina, koiran-suolet päitsinä, sontalapio refenä, kapusta korjana, huhmar lakkina, pettel piiskana, lorento ruoskana — Jo nyt ajoi fujalle — Jo nyt on weräjällä — Jo on pihalla — Jo astuu reestä ja tulee porstuahan“.

Isäntä kuultua jo porstuahan tulleen käskee laskea häntä sisälle.

Emäntä parahillaan leipiä umiin luodessaan säikäh-tää sisääntulijata, oudonnäköistä wierasta niin, että pudottaa „leipänsä lieteen, lapionsa lattialle“, ja wanha akka umiin sopesessa welliä syöden hyppää hädisään halkoorille (päretoorsille) ja kaataa wetelän wellinsä wieraan silmille.

a) Tämä Hymylän-matka-loru muuttellehtaa eri paikoilla, waan kuitenkin taitaa olla joutawata työtä, sen toisunnoilla tätä alkulausetta pitkittää.

b) Näyttää kun wanhaan aikaan joku osa seurasta olti erinnyt ja ta-keynyt Hymylän taloksi eli paikaksi.

„Woi, woi, walittaa tämä, — kun tuli silmäni likaiseksi, missä saisin pestä?“

Siihen vastataan hänelle: „pese tuolla wirstaloorissa!“

Sen tehnyt olewinaan kysyy: „joko nyt olen puhdas?“

Siihen vastataan: „ohoh, ei sinnepäinkään; mene uudelleen ja pese tuolla terwapuolikiossa!“

Senkin tehtyä kysyy: „joko nyt wälttäisi?“ ja siihen vastataan: „jo nyt vähän wälttänee“.

Sitte pyyhettä kysyen neuotaan häntä pyyhkiymään ensin ruumenhinkalossa, ja sitä ei apua ollen, toisen kerran höyhenpuolikiossa; taikka käsktee isäntä Ritin noutaa hänelle wanhan nokkisen koiranhännän kodan orrelta pyyhkeeksi.

Nyt kysytään mitä hänelle kuuluu? Wieras vastaa ei kuuluwan erittäin mitään, ainoasti kolmella (eli kuudella) arwoitufella voitetun olewansa, joihin läksi wastausta etsimään, sanoen: „jo olen paljon kulkenuuna, kysellyt kyllä myöten, vitkin teitä tiedustellut, enkö saisi wastausta“.

Symylässä käsketään sanoa mitkä arwoitufet ne olivat, joita ei tiennyt.

„Kysyttiin minulta ensiksi, mikä kolmijalkainen paikallansa pyörä; en tiennyt sitä“.

„Woi, woi sinuasi, kun sitä et tiennyt; ruffi han se on“.

„Sitte kysyttiin minulta, mikä maalla kaatuu, wedesä seisoo; jota myöskin en tiennyt“.

„Woi, woi sinuasi, kun et sitäkään tiennyt werkkohan se on“.

„Wielä minulta kysyttiin, mikä pikkuluutu lintu liinähäntä läpi seinän lentelee, ja se oli kolmas, jota en woinut arwata“.

„Woi, woi sinuasi, kun et toki sitäkään arwannut; neula han se on“.

„Suuri kiitos neuwomastanne, waan olisi minun wä-
häsen nälkäkin; saitsinko mitä syödäkseni“.

Olis tuolla kodan orrella wanha kissanhäntä, hiiret
hiukan kalhuneet, sin' on sinulla syödäksesi, tädetyttä tan-
hualla, sin' on juomista sinulle“.

Wiikoman päällä matkalla wiinwytyhänsä jo atkaa yffi
ja toinenkin arwoitusseurasta wirtellä: „mitäpä meidän
Gymnäsian wieraalla, kun jo ei ala takasin kuulua“. Wi-
men palattuaan asettautuu owisoppeen, jossa seisossaan
häneltä kysytään, mitä Gymnäsissä kuuluu, johon pistää
wastaukseksi mitä milloinkin johtuu mieleen, usein seura-
wanin lorun:

Kuulin kummat, näin imehet.

Gymnäsissä käydesäni:

Drawa ahoja kynti,

Geop hännin puuhun juoksi,

Glisi wetti; härkä notkui

Keksi kesti, tie hajosi;

Kirwehellä leikkettihin,

Kattilalla leikkettihin,

Lammas lattian lakasi,

Piiat pahnassa makasi,

Pehmät leipöt talkinuta,

Porsahat panti olutta,

Ulat ämmoi kytkyessä,

Gmännät skana röyki j. n. e. a).

a) Katso: Kanteletar, 1 osa, sivuilla 184—188.

Taikka kertoo hän matkastaan toiseen tapaan sanoen:
 „syötettiin minua siellä ja juotettiin, minun yhä näätä.
 Vielä lähteissäni annettiin piirainen; otin kateeni, kah kädessä ei mitään, paanin suuhuni, suussa tyhjää. Ja annettiin minulle siinen takki ja werlainen takki, jäinen hewonen ja nauriinen satula ja hernehinen ruoska. Istuin minä hewoselle ja ratsastin, ratsastin. Lintunen lauloi tien vieressä; siinen takki, siinen takki, minulle kuului: sinun ei takki, sinun ei takki. Minä otin takin ja ripustin oksalle. Sitte ratsastin, ratsastin, lintunen lauloi: werasta takki, werasta takki, minun kormiini kuului: warastuslakki, warastuslakki. Otin minä lakin ja nakkasin metsään. Vielä ratsastin, ratsastin, jo näjin, riithi palaa. Minä seisotin hewoseni, menin riithä sammuttamaan. Hewonen sillä aikaa sulsi. Otin sitte satulan olaslenti ja ruoskan wyhön alle, astuin, astuin, näjin lakki silää tappellemassa. Minä niitä satulallani lyödä kolhasin, siat söiwät kolo satulan. Siitä läksin matkaani, astuin, astuin, jo näjin lakki kulkoo tappellemassa. Minä ruoskalla lyödä sukasin, he minulta ruoskan söiwät. Siitä sitten tuln kotia ja niin nyt olen tässä“.

Sitte taikka jo ennen matkakertomataan kysytään Hymylästä tulleeelta, joko nyt tietäisi ne vastaamatta jääneet arwoitukset, joihin sitte sanoo wastaukset ja pääsee sillä itse toisia, jos taitaa, Hymylään laittamaan.

Rajaanista 13 päivä Joulukuuta 1843.

Elias Lönnrot.

Ne lähes puoli viidettä sataa tähän toiseen laittooseen lisäksi tullutta suomenkielistä arvoitusta ovat herrat A. G. Ahlqvist, D. G. D. Europæus, Fr. Polén, S. A. Reinholm, J. Sirelius, E. Rudbäck ja kouluttaja Tuuloksella S. Selin rahwaan suusta keränneet, ja wironkieliset 53 uutta arvoitusta ovat otetut kirjoista: Luggemised Estima Tallorahwa Moistusse ja Süddame Juhhatamiseks, 1817; Pr. W. Willmanni Juttud ja Moistatusfed, 1838; Marahwa Kalender 1843.

Rajaanista 21 p. Syyskuuta 1850.

G. L.

Uusien kääntöjen

1. Namun neljällä, päivän kahdella, illan kolmella ja lalla?
2. Aidan rakoon mahtuu pleneen, pirttiin ei suureentaan?
3. Aidan raosta katsowainen, kiwen päästä kiiltäväinen?
4. Aidan raosta sopii, affunasta ei sowi?
5. Ainiffi ammuu, Toiniffi toiwoo?
6. Aistiffi ammoo, Toistiffi toiwoo, keskellä linnaa, parasta paikkaa?
7. Aitta alla, mies päällä, siinä lyödä kalfuttaa?
8. Aitta alla, mylly päällä, tihku wiita myllyn päällä, tihku wiidassa orawa?
9. Aitta kulkee, mies sisästä?

1 Ihminen, joka lasna fonttaa ja wanhana pitää sauwan kolmantena jalkana. 2 Uttopuu; salko, jolla talwinoottaa jään alitse kuljetetaan awannosta toiseen — käärme. 3 a) Jywätähkä, b) käärme. 4 Pöytä. 5 Kirkon kello. 6 Pappi messuaa ja saarnaa kirkossa. 7 Huoneen salwaja nurkalla — wätkärä, tuulimylly. 8 Ihmisellä watsa, suu, hiukset ja elävät päässä. 9 Laiwa; alus; haaksi; pursi; wene.

10. Aitta itikkun, mies tuutti siäsä?
11. Aitta puussa, puu metsästä, salwajat takafalolla?
12. Aittanen mäellä, owetonna, ikkunatta?
13. Aiwini uusi uhmurainen, kewätkisko kartanoineen, wiisforppainen wilhake, kahdet ylös kantawaiset?
14. Aika rätsinä aidalla täitä täytehen pakattu?
15. Aika aholla, olkifupu perästä?
16. Aika aittaani menee, kasinpää on kainalossa?
17. Aika alla, ukko päällä, terwalastunen välissä?
18. Aika kaksihampainen, lesän syö, talwen makaa?
19. Aika loukossa, näppi perästä?
20. Aika loukossa, sata hammasta suussa, puree eikä niele?
21. Aika loukossa, sata silmää päässä?
22. Aika supussa kiwitakka selässä, kädet sirhallaan, hamppaat irpellaan?
23. Aika sylenpituinen, kädet kahden syleiset, kiwifontti seljässä?
24. Aika wanha, waijpa musta, kiertää tuleen keralla?

10 Drawanpesä ja orawa. 11 Kätkö: 10. 12 Muna. 13 Kurtti, b) maja, c) härkin (sormikinnas), d) sulke. 14 Säimähäkin verkko; lukinverkko, ja kärpäset — Laiwas ja tähdet. 15 Nauris kaswaisaan, laantu, räätäliä, juurista, kuiffa. 16 Aikalla kainalossa kinnu, myöhdiin, walka eli münta senlatista. 17 Nuottihirret ja sätteet välissä? 18 Kaksihampainen auro; sahjat. 19 Duttymyri; taaripuolikko. 20 Kartta; häikä, ritwituranta. 21 Seula. 22 Kuusiin pätsas, kuu'as, orret ja piipit. 23 Pätsas, orret ja kuu'as eli muuri. 24 Syyhy; yö; kosta ruwetaan tulella walwomaan.

25. Affanen pihalla kävelee, fata vätsinää päällä?
 26. Affunasta . . .
 27. Alas ja ylös . . .
 28. Alaspäin täynnä, ylöspäin tyhjänä?
 29. Alaston mies, waatteet siäsä?
 30. Almainen ähkää, päälmainen löyhkää?
 31. Alla aartehet mafasi, päällä peiposet pemas?
 32. Alla ankelit asuwat, päällä peiposet pesiwät?
 33. Alla nawan naputtaa, päällä polwen poputtaa, misfä musta, siihen pistä?
 34. Alla panee fjis, fjis, päällä panee hos, hos?
 35. Alla sanoo his, his, päällä sanoo hoh, hoh?
 36. Altani syötiin, päältäni syöttin, itse söin ja itseäni syötiin?
 37. Alti wedesfä mafaa, ei koskaan märkäne?
 38. Ammoo kun wasa, määkii kun lanmas?
 39. Ampui haapanan mäeltä, weskitetren wempeleeltä, suuton söi, käsitön otti?

25 Kana. 26 Katso: Affunasta . . . 27 Katso: Ylös ja alas . . .
 28 Laffi; hättu. 29 Kynntilä. 30 Kylpijä ja wasta, wihä. 31 Lait-
 wasa tawarat alla ja wäki päällä — Gamppu= eli liinamaa ja linnut
 — Gamppu= eli liinalisko. 32 Gamppu=, liina=, eli pellawamaa ja fle-
 menkodat kaswuihin päisfä. 33 Tuppi työhkä. 34, 35 Saunassa löy-
 dään löylyä kiuksalle ja tyhvetään lauteella. 36 Affa söi puur juu-
 rella kastansa imettäisfä, alla söi sammakko ruopaa juurten kotosfä ja
 päällä orawa läpyjä. 37 Keli — kivi — jää tyhmäsä meressä. 38
 Sammakko. 39 Päiwä sulatti linnitytyn puunlyngyhteltä eli kiffalta; fu-
 maa otti vastaan.

40. Anna armas lauffuasi, Riisa liiperlauffuasi, en minä
sywälle pistä, ilman reunalle reputan?
41. Anna holpon tolyppoasi, holpon tolypotellakseni?
42. Anna hyyryn hyyryäsi, jolla hyyryn hyyryttelen; anna
hölkön tölköäsi, jolla hölkön tölköttelen; anna sukon
saufkoasi, jolla sukon saufkottelen?
43. Anna hyyryn pyhyäsi, hyyryn pyhytellakseni?
44. Anna liipon laapottimet, joilla liipon laapottelen; ai-
na holpon tolypottimet, joilla holpon tolypottelen?
45. Anna liippo laappaasi minun liipotellakseni?
46. Anna mullen aittaasi, lainaa mullen lauffuasi; en kes-
keltä pyydä'känä, ilman reunasta reputan?
47. Anna sikko tuliasi, tiiti tiilitellakseni, anna sikko jaa-
riasi, jaari jaaritellakseni, anna sikko tuffsasi, tuffu tuf-
futellakseni?
48. Anopin filmä tuwasfa?
49. Artku alla, mylly päällä, myllyn päällä kilfuttaja,
forxt päällä kilfuttajan, orawia ofjat täynnä?
50. Arwaa arafen tasku, syö stemenet sisästä?
51. Nunikki ammuu, Suonikki jouffuu, pyhän pellon pien-
tarella?

40 Puuron filmä. 41 Huhmar. 42 Jauheliwi, huhmar, pettel ja
seula. 43 Jauhinkiwi. 44 Seula ja huhmar. 45 Seula. 46 Pyyh-
tää puurowatia syödäksensä; anoo huttua wadista. 47 Siipi, jauheliwi
ja huhmar. 48 Alkuna. 49 Ihmisellä watsa, suu, kieli, tuffa ja elä-
wät päässä. 50 Kirja. 51 Kirkonkello — pappi ja luffari kirkossa.

52. Edelleen jäljelleen kävelee?
53. Edellä Natamin syntynyt, mies kottin tuopti, kumarteleen kun funingasta?
54. Edes taas pyöriwä?
55. Edestafasin astelee?
56. Edeskiwerä, taaskiwerä, päältä kiwerä, keskeä kiwerä, niin kiwerä, ettet arwaa'taan?
57. Edespäin iltasella, taaspäin aamusella?
58. Edessä luffo . . .
59. Edestä eränä, keskeä keränä, perästä pettelen teränä?
60. Edestä kiwerä takaa kiwerä . . .
61. Edestä kun terä, keskeä kun säkki, perästä kun lundan warssi?
62. Edestä ora, keskeä terä, perästä pettelen terä?
63. Ei huku wedessä, ei pala tulessa, eikä mahdu maanrakoon?
64. Ei ole mieltä, eikä fieltä, totuuden aina tefee?
65. Ei pitkä, ei lyhyt, peräpuolelle paraakki?
66. Ei tee tietä mennessänsä . . .
67. Ei wäjo suureen mereen, waan wäjo maanrakoon?

52 Kyntäjä — Aura — Owi — Jffunan lauta — Kellouleffu.
 53, 54 Käskiwi. 55 Kyntäjä. 56 Pysynluffo. 57 Jffunan lauta, luuffu. 58 Katso: Esiluffo. 59 Kana — Nauris kaswaisaan. 60 Katso: Edeskiwerä . . . 61 Kissa; katti. 62 Katso: 59. 63 Nimi. 64 Puntari. 65 Paita — Kuoselin kanta. 66 Katso: Kun menee. 67 Kaswa; öljy.

68. Ei wedessä wajo, eikä heinisjä kahaja?
 69. Giffuu, feiffuu, maahan ei putoa?
 70. Gistä . . .
 71. Gläwiä elätti eläessänsä, eläwiä kantaa kuoltuansa ja eläwien päällä elää?
 72. Gläwä alla äyhkää, kuollut päällä löyhkää?
 73. Gläwä arkku, häilywä häuta, puolikuollut ruumis?
 74. Gläwä edelleen menee, nahka jälille jääpi?
 75. Gläwä hauta, eläwä ruumis?
 76. Gläwä pitää puusta, nuora puun nenäsä, surma nuoran päässä, henki surman suussa, liikkua hengen edessä?
 77. Glä maailman alusta maailman loppuun asti, ei koskaan wiidettä wiikko näe?
 78. Gmonen hywin menee, warsa kahta kauhiammitu, yhdet suitset funkin suussa?
 79. Gnemmän minä olen tänäpänä nähnyt kun Jumala?
 80. Gnenee ottaessa, wähenee pannesja?
 81. Gniffata, weniffata, wiuffaa, maukkaa, eurin teurin pohjaa?
 82. Gnfeli kiiffuu feskellä pihaa, tuomari . . .

68 Päiwäpaiste — Uswa, fuma. 69 Sawu. 70 Katso: Gdestä . . .
 71 Wene, alus. 72 Kylpyjä ja wasta eli wihta. 73, 74 Käärme ja kettunsa. 75 Jonas walaskalan watsassa. 76 Dnkija onkiwärfkinensä, kera ja kala. 77 Kuu. 78 Rukin ratas, rulla ja sita. 79 Nähnyt wertaiseni. 80 Juoksu-ikkuna. 81 Kylpywasta — Kehrääminen. 82 Katso: Gnfelit laulaa . . .

83. Enkellit laulaa ilmassa lentäin, tuomari tonkit tuoresta multaa?
84. Ennen on paistanut, nyt eikä toiste, ei sillon suuä ikänä?
85. Ennenkun einettä syöpi, tuli suusta tupruua?
86. Ennenkö otat . . .
87. Ennen pojat sotaa käywät, kun isä ilmassa omppi?
88. Ennen syntyi kuin Natami, ei vielä wiiden wiikon wanha ole?
89. Ennen toista torstafia, tulewata tiistafia, silmin so-
kiana, käsin rampana, kolmesta kohden koufussa?
90. Ennen uubi uupuu, kun tytkyt kattoo?
91. Ensin elää, sitten kuolee; kuoluansa stelun ja ruu-
miin lantaa?
92. Ensin haarat, sitte waarat, sitte myllyt, sitte korwet,
sitte korwessa orawat?
93. Ensin nahka nyljetään, sitte willat keritään?
94. Enänee otettaessa, pienenee pantaessa?

83 a) Sonttiäiset, b) Sika. 84 Punaisen meren eli Jortaanin wirran pohja, kuin kuiwiwat Ißraelin lasten yli mennessä? 85 Pirtin uuni lämpää ennen einettä. 86 Katso: Kunnan ennen. . . 87 Heinän korret ja suowa eli pieles — Ojjet ja lyhteet eli jalalliset — Lyhteet eli jalalliset ja auma eli kuhilas, kyäs j. n. e. Kipunat ja tuli. 88 Kuu. 89 Ihminen nukkuu. 90 Marja kuiwaa ja warsti on vielä terweenä. 91 Kenkä, pieksu. 92 Ihmisellä jalat, maha, suu, tukka ja eläwät päässä. 93 Kenkä eli saapas riisutaan ensin, sitte sulka. 94 Ikkunan lauta eli luuffu — Kuoppa; hauta; awanto — Welfa.

95. Erä edellä, terä keskellä, keritsimet perässä?
 96. Esilukko, takalukko, Ruotsin lukko lattiasa?
 97. Eskeli filjuu keskeltä peltoa, Tuolari tonkii tuoresta multaa, Paakari paahjaa pajattsimen lehteä?
 98. Etsti, etsti . . .
 99. Eweriffi reidellinen, wiiri kuuri säärellinen, minkä wiiri kuurittaa, sen eweriffi kuluttaa?
 100. Ewesti, ewesti, fowasti, fowasti; ewestin jälki tuntuu, fowastin ei tunnu'kana?

95 Harakka. 96 Karfina eli kellarin ovi — Hautalapio. 97 a) Rukko, b) Sika, c) Härkä. 98 Katsjo: Hakee, hakee . . . 99 Rukki ja rulla. 100 Refi ja wene.

101. Saapa Gallolan mäellä, koiwu Kolkan kankahalla,
juuret yhteen jutaawat, latwat ei lähellenkään?
102. Saapa kasvoi Gantsin maalla, koiwu Kolhangin mäel-
lä, juuret yhteen juniwat, eipä latwat laudu'kaan?
103. Saapainen halia, koiwuinen kolia, juuret yhteen juof-
see, latwat ei tiedä'kään?
104. Saarahäntä häviää, paksupää paranee?
105. Hakee, hakee, eikä soisi löytävänsä?
106. Hakkaa pööt, hakkaa päiwät, ei kofsa lastua saa.
107. Hakko tulesa, pää meressä?
108. Galli haukkui kalliolla, luut suusta loahteliwat?
109. Galli haukkuu mäellä, suolet suusta luifahtaa, minä
hännästä pitelen, saporosta saifuttelen?
110. Galli mäellä haukkuu, luut suusta lofuelewat?
111. Galli mäellä mäskytteli, kalliolla kallutteli, mies hän-
nästä häristi, saporosta sapsutteli?
112. Galli tynnyristä haukkuu, säkenet suusta lentää?
113. Hampaat on, ei tällään syö mitään?
114. Hanhikki hakulisarwi, finiwillä, wipfkarwa, et post
polwenaan, fiklä finä ifänä?
115. Hanhin lammas, hapfin sarwi, fill' on willan wipsafkeet?

101—103 Lehmän eli härjänsarwet. 104 Kangas kutoessa. 105
Werkonpaikkaaja reikää. 106 Seinäkello. 107 Palawa piippu. 108—
110 Loukku — Salonhakkaaja. — Huonensalwaja. 111 Kirkonkello —
Loukku. 112 Pysy — Pappi pöntösä eli saarnastuolisä. 113 Kam-
pa; sula. 114 Souka. 115 Hämähäkki.

116. Harakka hakisteleksen, pitkäpursto puisteleksi, wuorelle muniafsensa, kalliolle kaatafsensa?
117. Harakka haristelee, pyrstöään pyristelee, luotoon muniafsen, muniansa syödäfsen?
118. Heikko hinkalolla?
119. Heiluu ja sanoo, eikä sano ennenkun joutuu?
120. Heinän helpi (hemmel, hempi, hiekkö, hieppa) . . .
121. Helka juosta helkkytteli, helme hännäsä helisi?
122. Helkän telkkä tiellä, wiirikki perässä . . .
123. Helmet neidestä putosi, kuu kuuli, päivä löysi?
124. Helmiä hopeista kultaisella kuomikolla?
125. Helsingissä hakataan, tänne lastut lentelee?
126. Henki alla, henki päällä, sinä hengetön välillä?
127. Hepo hengetöin, ruoska kieletöin, tie jäletöin?
128. Hepo, hepo hytšyttää, taka lammin tatsuttaa, wiisi miestä selässä, kuudes on kuffurilla?
129. Hepo hirnui Hien maata, täällä kuului luokin louhe, täällä waljahat wapiisi?
130. Hepo hirnui Hitten maalla, tänne luokit lonsaheteli, tänne waljahat wälisi?
131. Hepo hirnui Hinteressä, maa järiisi Jänteressä, täällä länget läimähiteli, waljahat wälähiteliwät?

116, 117 Piikka; kerähtä; leipälapio. 118 Lappi kättyessä eli tehdossa, tuutusja, wausja, ietkusja. 119 Seinäkellon leiku ja wiisari eli opas eli lyöntiwajara, tiuku. 120 Katsi: Puun pukura . . . ja seuraawat arwoitukset. 121 Kirkonkuffaro tiukunensa. 122 Katsi: Mikä tiellä helkän telkkä. — 123 Kaste; kuura. 124 Kaste kullilla. 125 Raha-myutti — Kirjapaino — Sota. 126 Katsi; ratsastaja ja satula. 127 Bene, aivot ja wesi. 128 Myllynratas ja hampaat — Ruotta. 129—131 Ulfonen pilwisä a leimaus.

132. Hepo hirwi, häntä torwi, seisoo pyhällä maalla, wi-
hityllä wiwottaa?
133. Hepo juokfi Helsingisä, täällä kulkufet kufifi?
134. Hepo juoksee, matka ei edisty?
135. Hepo juokfi, ohjat seisoi, kaffi waljahat wapi?
136. Hepo juosta herkytteli kullaista kuoja myöten; ho-
piaista tteä myöten?
137. Hepo juosta herkytteli, tafaa lammin tarffutteli, musta
pilkkunen perässä?
138. Hepo juosta herkytteli, taatse lammin tatskotteli, tän-
ne waljahat warifi, ohjafet osottelihe?
139. Hepo juosta jyrkyttää, fula edellä, jää jäljellä?
140. Hepo knollut kankahalla, warfat wafassa elää?
141. Hepo mahtuu, häntä ei mahdu'kaan talliin?
142. Hepo meni talliin, häntä jäi ulos?
143. Hepo rautainen, ohjafet liinaiset, talli waskinen?
144. Hepo tallissa, häntä katolla?

132. Kirrko ja tapuli eli kellokaastari. 133 Pilwet ilmasfa ja ra-
leet eli muu sade alhaalla — Kulkujäät joesfa. 134 Ruffi. 135 Ros-
ki, wirta eli joki rantoinensa — Wene joella ja joenraunat — Ruffi.
136 Sullula, syöstäin eli syöstäwä kutoesfa. 137 Wallia, tuli eli lieffi
uunin lämmitesfa. 138 Uffonen, ukonpilhwi ja sade eli leimaus. 139 Kat-
fo: 136. 140 Telita; rankinen; urdin; metsämaja. 141, 142 Neuliffo
eli neulafotero ja neulabäde — Luftilla ja warfi — Uunin lauta, uu-
ninhawut ja warfi — Plakka, kerähtä eli uuninlapio ja warfi. 143
Neulat fäitet ja neulafotero eli neuliffo — Tiuwun keli ja tiuku. 144
Tuli pirtisfä ja sawu katolla.

145. Heko tästä eilen lähti, puukello, kiviakwio, merenwettä wellomaan, saareista saunomaan?
146. Heko tästä herkoin lähti, tamma tarkoin poimettett, suowettä soristamaan, rantaa rahistamaan?
147. Heralampi, hietaranta, kanarwikkofangas kesken?
148. Herapohja, hietalampi, keskellä kanerwafangas?
149. Hermiffi herewä lehmä herewäsä kytkhesä?
150. Herra ajeli helyisä, kultaissisa kuluissa, wasfissisa waljaisa?
151. Herra laffariinsa pakkaa, talonpoika maahan nalkaa?
152. Herrain herffu, kuningasten ruoka, ei syö fiat, eikä koske foirat?
153. Herrain herffu, kuningasten ruoka, ei wadilla kaneta, eikä pöydälle panna?
154. Herrain herffu, pappien paras ruoka, ei weitsellä letkata, eikä talrifilla tarita?
155. Herran työ, herran tuffi fyntää, fiertää, juoksee, piirtää, pistää päänsä mustaan lauffuun?
156. Heräjärwi, hyöräjärwi, rannalla ryhiä koiwu?
157. Hete pirtissä?
158. Hewoista forkiampi, fikaa matalampi?
159. Hewonen merestä noust, aitan alle kääsertihen?

145 Soutuwene. 146 Ruottawene. 147, 148 Ruustopata — Pitmäjuokfutuwati. 149 Paubunpalko wardenensa — Marja ja warfi. 150 Palowiina keittäisä. 151 Renänniistee, räkä. 152 Suola. 153, 154 Uitinmaito. 155 Rynä. 156 Suu ja parta. 157 Wesijsaawi, wesikorwo. 158 Satula. 159 Päiwäpaiste — Lumiryöppy, pyry, tuisku.

160. Hemonen tallissa, häntä owen päällä?
 161. Hemonen tallissa, häntä tallin päällä?
 162. Hemonen . . .
 163. Hienoinen hiputin, neliskolkka neputin?
 164. Hieta alla, hieta päällä, kalat keskellä kutee, siikaset
 sirolee?
 165. Hieta alla, hieta päällä, särjet sydämessä säpötti, si-
 kaset sirotteliwat?
 166. Hiiri heinään menee, ei kuhise, ei kahise?
 167. Hiiri juosta hipetti, tiukku jäälle tipetti?
 168. Hiiri kosumatta heinään menee?
 169. Hiiri rautainen, häntä liinainen?
 170. Hiiva alla, hiiva päällä, keskellä olut punainen?
 171. Hiljää haltakseen, tiwerä astakseen?
 172. Himmen ääni, kenen sääri, sääret wäärät, polwet
 längät, keikalat kannantafuiset?
 173. Hinkuri hirttä wetää, koko kylä hinkuria?
 174. Hirsi alla, hirsi päällä, wähä farkoja wälissä?

160 Walkia uunissa ja lieska uunin suulla. 161 Walkia pirtissä ja sawu katolla — Kiuas, muuri eli takka ja pilppu eli korsteini. 162 Katso: Sepo. . . 163 Guwi; kaulawaate; pääwaate. 164, 165 Pirtti eli muu asuinhuone ja ihmiset siinä. 166 Päiwäpaiste — Uwa, sumu; huude, kuura; kaste. 167 Juoksulumi jäällä — Jauhoket seuloessa. 168 Katso: 166. 169 Rihmattu neula; neula ja lanca perässä. 170 Hiljos kudessa, tuhka alla ja päällä. 171 Sirppi. 172 Itikka; sääski; hyttinen. 173 Katwo. 174 Nuotiohirret ja walkia wälissä — Seinä-
 hirret ja sammal wälissä.

175. Hirsi alka, hirtsi päällä, wähä wanhtia wälissä?
 176. Hirwi Hiidesfä iskettiin, luut kankaalle karfettiin, weri wedettiin kottiin?
 177. Hirwi feisoy, lapa liikkuu?
 178. Hirwi suuri hirtettiin, jalo peura jaffettiin, luut maahan karistettiin, weri kottiin kottiin?
 179. Hirwiä metsässä, kauhia korwessa, lauffi tielle tultuansa?
 180. Holppo tolpoteltawata?
 181. Homman komma tiellä, wirukka perässä?
 182. Hongat huojui, liinat liehui, alla aartehet makasi, päällä peiposet pemaši?
 183. Honka mäellä, aitta päällä, tappoiset rahat tafana?
 184. Honkanen hohajaa, leppäpuu lentelee?
 185. Horjuu, torjuu, pää punainen, juuri karmainen?
 186. Huhilee, hojatlee, harmaa hamet seljässä?
 187. Huhui höt, huhuu päiwät, ei ni kousa wenettä wiedä?
 188. Huilaa, hailaa, taakseen siunaa?

175 Ruottituli. 176 Terwanteko; ystäjä, ofat ja terwa. 177 Huone ja owi — Ruffi ja rannys; possin. 178 Katto: 176. 179 Mastopuu — Petäjä ja terwa. 180 Huhut, huhuro — Puohdin — Wälppä. 181 Hewonen ja reki. 182 Purjehtiwa latwa; niastot, puujet, tawarat ja wäki — Linahua. 183 Drawanpesä. 184 Kirni ja mändä — Kangaapuit, kangasaset, ja sukkula, sybstän. 185 Muurain, lalka, mesimarja, mansikka eli muu ymagineu marja wartenensa. 186 Katto: 172. 187 Koski. 188 Wikate, wikatin, witate, heinärauta.

189. Hukka jirosta hulkutteli, minä hännässä hukalla?
 190. Hukka uida ulluttaa, fula edellä, jää jäljellä?
 191. Huone ruokaa täynnä, ei kattoa ja harvat seinät?
 192. Huoneen suurinen, lehden kewyinen?
 193. Huuhonen . . .
 194. Huulet mustat, kieli punainen?
 195. Huutaa, heiaa, harmaa wiitta päällä?
 196. Huutaa, parhau, suolesta vedetään?
 197. Huutaa yön, huutaa päivät, ehdätystä ei saa?
 198. Huutaa yön, huutaa päivät, ei koskaan ääni sorry?
 199. Hymetyinen, hömmetyinen, johou paljas pistetään?
 200. Hyppii, koppii, yhteen suppuun supristaksen?
 201. Hyryi hyppää, liiri lentää, niwerikko niinittää?
 202. Hyryy pyhyteltäväitä?
 203. Hyryy pyhy pyhytellä, sitpon saappo sitpotella, holpon tolppo holpotella?
 204. Hyörii, pyörii, niinistä siltaa, rautaiseen linnään?
 205. Hyöräjärwi, pyöräjärwi, rannat kaswawat rutiä?

189 Kiinan harjanta. 190 Kankaankudonta, sukula, syöstiin. 191 Pelto, halme, huuhda, toukoma. 192 Sawu huoneessa. 193 Katto: Kuchinet . . . 194 Uumin kassa. 195 Katto: 172. 196 Rikoukello. 197, 198 Katto: 187. 199 Kinnas. 200 Waata, kyyhytyhtä; kuttir → Survonta; pettel ja surweet — Sarkatampyi. 201 Kehräminen; maku ramppi (poljin), ratas ja rulla. 202 Jaubinkivi, kaskivi, neuly; 203 a) Jaubinkivi, neully, b) Seula, c) Suhmar; puhditi. 204 Seurettä, woffla, riistaja, papuja wieritetään seulan pohjassa patinai teitettää. 205 Suu ja parta.

206. Hämeessä isketään, tänne säfenet saapi?
207. Häntä edellä, pää takana?
208. Häntä edessä, pää perässä, kouffaro hännän nenässä?
209. Häntä kun wasta, eif' ole wasta, päältä kun maffa, eif' ole maffa, fisältä kun juusto, eif' ole juusto?
210. Härjän häntä härvellänsä, illallakin, aamullakin, lerran keskikäivälläkin?
211. Härjän häntä häyryllään, kesälläi, talwellai, fewääl-läi, syksylläi?
212. Härjänfilmi seinässä?
213. Härjät rautaiset . . .
214. Härkä kotona ammoo, sarwet metsässä mätänee.
215. Härkä meillä tapettiin, sarwet maahan nakattiin, nahka syötiin, veri myötiin, lihat poltettiin?
216. Härkä meidän tapettiin, sarwet maahan hakattiin, liha wiettiin Wiipurin, nahka syötiin piimän kapssa?
217. Härkä nawettaan mahtuu, härjän häntä ei ollenkaan?
218. Härkä rynnii Rynnin maalla, tänne ääni äyhkäsee?
219. Härkä rynnii ryytimaassa, tänne siemenet sruu?
220. Härkä weti, aifat notkui, reki piti, tie hajosi?

206 Salasma; Ilfontuli. 207, 208 Puntari, pesmelt. 209 Nauris napanensa ja lehtinensä, naattinensa. 210, 211 Laineinen, lahlainen, lakeistorwi, reppänä, korsteini, piippu. 212 Oksanla. 213 Katso: Lääwä waslinen. . . 214 Dwi kotona; oksat puusta metsään karstut. 215 Petäjä, oksat, kuori, terwa ja puu. 216 Hirsi. 217 Katso: 141. 218, 219 Ilkkonen pilwisjä — Kanuuna, tykki, pössi, kun ammutaan. 220 Wene soutuksa; airot alfoina.

221. Härän . . . Härät . . .
 222. Hästi tallissa, häntä tallin päällä?
 223. Höyhentyhnyä pehmiämpi?
 224. Höyry läfst hölsteristä, sawu saksan kartanosta?
 225. Höyry pöyry hyötty, saari waari häviää?

221 Katso: Härän . . . Härät . . . 222 Balkia, tuli pttissä ja sawu katon päällä. 223 Ättinsyli. 224 Kanuunalla, tykillä, pysfyllä ammutaan. 225 Kangas ja loimi kutoessa.

226. **S**hlää, ähkää, fiukaalle nousee?
 227. **S**jesti, tjesti . . .
 228. **S**kenetön, akanaton, aitan nurkassa istuu?
 229. **S**kitetty ätitetty, selin seinään syötty?
 230. **S**kkunasta affunaan syösty kultainen lorento?
 231. **S**kkunasta affunaan syösty rautainen lorento?
 232. **S**kkunasta mahtuu, owesta ei mahdu'kaan?
 233. **S**kä kaitfi kannetaan, kerta, kaffi tarwitaan?
 234. **S**känsä wedessä makkaa, ei ni konna mätäne?
 235. **S**llalla eteen, aamulla takasin?
 236. **S**llan edes, aamun taas?
 237. **S**llan tullen, yön pimeten, kaffi karwaista yhteen
 tassahtaa?
 238. **S**lmasta ympäri tähtyy, itsestä ympäri ei tähyy?
 239. **S**lta joutuu, hämärä saapi, kaffi karwaista yhteen
 menee?
 240. **S**mee, itkee, lentää, laulaa, kulkee kulon fisään, luopi
 poikia pesäsen, ne kaitfi kähäräpäitä?

226 Laikina noustessaan, juominen, olut, taari käydesään. 227
 Katsi: Evesti, ewesti . . . 228 Woi. 229 Seinäkello. 230 Päiwäpaiste;
 auringon säteet. 231 Padan sanla, kattilan panla. 232 Päiwäpaiste;
 kuutama. 233 Sormus; miekka. 234 Kieli — Kiwi — Jää Pohjan
 meresä. 235, 236 Skkunan lauta, luuffu. 238 Silmät. 237, 239
 Silmäluomet untuessä, nukkumaan pannesä. 240 Mehiläinen, mettiäi-
 nen, kimalainen — Waappahainen.

241. Immen ääni, jynnin fieli, pitkät kintut, jyrkät polwet?
242. Jnui tiinin, jännin jynnin, jyrkät polwet, wäärät sääret, harmaa hamonen päällä?
243. Jnuu, ittee . . .
244. Jrwistä karwaista, pista sinne paljasta?
245. Jski tulta Jmarinen, wälähyytti Wäinämöinen?
246. Jso alla röhtii, wähä päällä resfuttaa?
247. Jso alla röhkyy, pieni päällä rösfyttää?
248. Jso alla ähkää, wähä päällä löyhkää?
249. Jso härkä rankasella, somerolla surmattuna, sarwet maahan kaimettuna, weri wiety kaupunkihin, nahka syöty piiman kansa, liha poltettu tuhaksi?
250. Jso härkä terwasella, pyhän pellon pientareella?
251. Jso kuffo terwaharja, pyhän pellon pyörtähdellä?
252. Jso lato lampaita, kessellä keritty jääriä?
253. Json suuri, mustan ruuni, joka wiikko poikki?
254. Jsonen edellä, roifama perässä?
255. Jstualla suurempi, seisolla pienempi?

241 Säski. 242 Jtilla, säski, hyttinen. 243 Kats: Jmee ittee . . . 244 Wautut, karwakinnas, ruffainen, turwakko, johon käsi pistetään. 245 Uffonen leimahutti. 246, 247, 248 Kylpijä ja wasta, wih-ta. 249 Petäjä, sen latwa ja oksat, terwa, kuoret ja terwakset eli halot. 250 Kirffo. 251 Kirffo — Tapuli, kellokaastari. 252 Taiwas, tähdet ja kuu. 253 Kirffo. 254 Sewonen ja reki — Kuffin ratas ja rulla. 255 Koira.

256. Istuu, imee, itkee, inuu, lentää wiitaan, menee pup-
puun, laatii pesän, tekee pojat?
257. Isä etsii ilveksiä, Hiiden hirviä tapaili, iski hirwen
Hiiden maalta, luut karisti kanfaalle, weren Tur-
kuun wedätti?
258. Isä hullu, äiti wäärä, kolme päätöntä lasta?
259. Isä ilman syntymättä, poika kyhdillä ajaa?
260. Isä istui istumella, tyttäret tifuttamalla, emä hönky-
röittämillä?
261. Isä istui puussa, takoi weräjän suussa, lampaan la-
pa hampaisa, koiran kontti kainalossa?
262. Isä itse kapalossa, jo pojat sotia käywät?
263. Isä itse syntymättä, poika kiertää kylää?
264. Isä kapalossa, pojat sodassa?
265. Isä kiiwas, äiti älytön, paljo poikia tekewät, tyttäriä
ei ifänä?
266. Isä lynkä, äiti wänkä, tyttäret litulatuiset, pojat ym-
myrpyöryläiset?

256 Mehiläinen, metkäinen, kimalainen — Waapsahainen. 257 Ter-
wantekijä etsii terwaspuita metsässä, hakkaa pois oksat ja ramut, wie
terwan kaupunkiin. 258 Pata sananensa, jalkoinensa. 259 Seinäjuowa
eli pieles ja korret — Zyväauma ja lyhteet eli jalalliset — Tuli ja sä-
keneet, kipunat — Waskia ja sawu. 260 Humaliko, humalatappo. 261
Tuulimylly, wäkkärä. 262, 263, 264 Katsa: Isä ilman syntymättä...
265 Kana eli muu lintu — Kissa, katti. 266 Humalikkossa seipäät eli
rtuwt, köynnökset, lehdet ja humalakawyt.

267. Isä meidän istuu puussa, lampaan lapa kädessä, san sorffa sieramissa, kun lapset liiki tulewat, sillä päähän paiskoo?
268. Isä pisti, poika pisti ynnä yhteen läpeen, palamaan lauffuun?
269. Isä pitkä, äiti wäärä, tyttäret lipulapuiset, pojat yhtä ymmyrkäiset?
270. Isä poikansa pidossa, poika äitinsä kohdussa?
271. Isä päästi istunnalla, poika köyden köytännällä, tytär hyppelehtämällä?
272. Isä suora, äiti wäärä, tytär lituslatuskainen, poika ymmyrpyöräkäinen?
273. Isä syntyy, pojat purjehtii?
274. Isä voitti istumella, tyttäret tufanwedolla, pojat köyden köyttämällä?
275. Isä wäärä, emä hullu, kolme päätöntä lasta?
276. Isäntä wäärä, emäntä hullu...
277. Isää synnytetään, pojat soutaa?
278. Itikka puussa, matikka maassa, kiufatse, koufatse, tulitiffu taiwaalla?
279. Itkee, inuu, lentää, laulaa, kulkee korpeen, tekee pojan, poikia pesään?

267 Tuulimylly, wäffärä. 268 Puuron filmä. 269 Katso: Isä lynkä... 270 Pappi kirkossa. 271 Katso: Isä lynkä... — Nuotta kudoetaan, pauloitetaan ja lehrätään. 272 Katso: Isä lynkä... 273, Katso: 259. 274 Isä kutoi, tyttäret lehräsi, pojat paulotti eli ainotti werkon eli nuotan. 275, 276 Katso: 258. 277 Katso: 259. 278 Drama eli lintu, joutsi eli pyssy, nuoli eli luotti, kuula. 279 Katso: 256.

280. Itse alasti, waatteet sisällä?
 281. Itse ilman, toisellen antaa?
 282. Itse panee, kuulee furistawan, ei ota pois?
 283. Itsellä ei ole, lähimäiselleen antaa?

280 Kynttilä. 281 Gioin, kowasin, siera, stippa, takko; itse te-
 rätön antaa terän hiottavalle. 282 Wyön eli huiwin sitoja. 283
 Katso: 281.

284. Jalan alta alkunsa saa, reisten välissä leikkiä lyö,
pikkujesta reiästä kaikki kookoo?
285. Jalat alla, paaret päällä, paarten päällä kekkonen,
kekkojessa lehtonen, lehtojessa lintusia?
286. Jalosti jaloton juoksee, siwitönnä lentelee?
287. Jappana jafulla?
288. Jokapaikkaan koskewa?
- 289¹. Jos kaikki koirat, ämmät ja herrat kuolisivat, mistä
olisi suurin vahinko?
- 289². Jos kaikki papit kuolisivat yhteen aikaan, mistä sitte
toisia saataisi?
290. Jota enemmän ottaa, sitä suuremmaksi tulee?
291. Jota enemmän syöpi, sitä tyhjemmäksi tulee?
292. Joutsen lenti jofutteli, wettä siwet pärskytteli?
293. Juhku jahfitehtawaista?
294. Juki juhkiakseen, fikki wikliäkseen, tiiri taaritellakseen?
295. Julmempi sutta, tuimempi tuulta, kawalampi kärmettä,
rakkaampi ruokaa?
296. Juonikki joikuu . . .

284 Ruffi. 285 Ihmisellä jalat, ruumis eli wartalo, pää, tuffa ja elävät. 286 Huuto sanoma — Nuoli — Tuuli. 287 Emäntä, akka. 288 Nimi, nimitys. 289¹ Koirista; sillä tytöistä saisi ämmiä, talonpojista herroja. 289² Leineistä, papinoppilaisista, studenteistä. 290 Kuoppa, hauta, awanto — Jffunan lauta ja reikä — Welka. 291 Reikä — Lusi. 292 Soutuwene. 293 Surwonta. 294 Surwonta, jauhanta ja seulonta. 295 Paha akka. 296 Katso: Kunikki ammoo . . .

297. Juosten juomaan menee, juosten juomasta tulee, hetteestä heinät syöpi?
298. Juosten juomaan menee, juosten juomasta tulee, paju-kolla pauhoaa?
299. Juotiffi juomahan menee, pirtin päästä heinät syöpi?
300. Juuraffo juttua pitää, männyn tywi meteliä?
301. Juuriton jutaa kahden juuren keskesä?
302. Jänis juoifi jäätä myöten, hiippoi, haappoi hartioita, jäljet jäähän tartuskeli?
303. Jänis juoifi jäätä myöten, kahden kallion wäliä, kullakuppi kinalosja?
304. Jänis juoifi jäätä myöten, fiippoi, kaappoi, hartioita, jäljet tuhkuun tupetti?
305. Jänis juoifi jäätä myöten, kufutti kuoja myöten, walkia hattu hartioilla?
306. Jänis juoifi jäätä myöten, piiperti pihaa myöten, pistihen pinon rakoon?
307. Jänis juoifi jäätä myöten, piipotti pihaa myöten, juoifi nuoren loukkoseen, wuori vastaan murahhti?
308. Jänis juoifi jäätä myöten, tiiperoi tietä myöten, pistihen hakosen alle?

297 Tuulilainen, tuuliatspää. 298 Yffi kuu edellinen — Wene. 299 Sawu. 300 Loukku. 301 Hewonen sahapuisja eli aisoisja. 302 Lumiryöppy, tuisku, purku, pyry — Jauhott seulassja. 303 Sulkula ja käämy, syöstäin ja puola, kutoesja. 304 Katso: 302. 305 Purjewene, laiva — Kuohu keskesja — Rukki ja kuontalo — Sukan tiffuelma — Sulkula ja käämy. 306 Lumiryöppy, purku, tuisku, pyry. 307 Awain ja luffo. 308 Aurinko eli kuu menee pilwen taakfi.

309. Jänis juosta jälkytteli...
310. Jänis jäällä hyppelēhtii, tuhkat tuiskee jäljesjā?
311. Jänis kynti, pää jätisi, perä jauhoi, pelto notkui?
312. Jänkkö juoksi jäättä myöten...
313. Jänkkö juosta jälkytteli, jäljet jääksi kylmettyiwät, häntä tiiperti peroon?
314. Jänkkö juosta jälkytteli, kuppafilmä kuifutteli, kahden kallion wäliä, jost'ei pääse päiwinään, selwiä sinä ifänä?
315. Jänkkö juosta jälkytteli pitkin pappilan pihaa, juoksi nuoren loukkoseen, nuori ääneen porahti?
316. Jänkkö jäällä... Jänkkö kynti...
317. Jäppänä jafulla?
318. Järsti kantaa himatsia, himatsi kaiffia kappaleita?
319. Jää edessä, järwi takana, keskellä kala kutee?
320. Jäällä jäntin, suolla fontin, kannolla kantin?

309 Katso: Jänkkö juosta jälkytteli... 310 Jauhoket seuloessa. 311 Wene, laiva wessillä. 312 Katso: Jänis juoksi... 313 Sulkula eli syöstäin ja lanka eli rihma kutoessa. 314 Sulkula eli syöstäin kutoessa. 315 Katso: 307. 316 Katso: Jänis jäällä... Jänis kynti... 317 Katso: 287. 318 Meri ja laiva — Saahlat ja pata — Orsi ja liekku eli kätty. 319 Kankaan kudonta. 320 a) Sewonkafara, b) Karpalo, c) Lumitykky.

321. Kaakko kypsi karkehessa, kaakko maahan kaimettiin,
sieltä ylös nostettiin, tulen seasfa poltettiin?
322. Kaarne lenti leuhotteli, veri siivistä firasi?
323. Kaarne lenti liipotteli, west siivistä firisi?
324. Kahdeksan karsää yhdellä sialla?
325. Kahdella jalalla astuu, kahdeksalla kantaa?
326. Kahdesti syntyy, kerran kuolee?
327. Kaikki lampaat kahdella, hyynä syöwät, hyynä juo-
wat, tuopista hopeisesta, kultalaidasta kupista?
328. Kaiffialta päin yrittää, päällen ei pääse?
329. Kaiffiin koskewa, ei weteen wajo, eikä mahdu maan
rakoon?
330. Kaiffiin tarttuwa, kaiffia kaimaa?
331. Kaifi haistaa, yffi maistaa, kaifi kuulee, kaifi näkee,
kaifi koiria sotii, yffi perässä ripsaa?
332. Kaifi häntää yhdellä hiirellä?
333. Kaifi jähtia merellä, ei sinä ilmoissa itkänä, kuuna
fullan walkiana, toinen toistanfa tawota?
334. Kaifi Kalewan poikaa, itse pirtisfä asuwat, päitä
pestään pihalla?

321 Nauris. 322, 323 Besimyslyyratas — Soutuvene. 324 Pöyhän jalat ja lauta. 325 Reki, jolla on kaifi jalasta kahdeksan kap-
laa. 326 Kana, lintu — Kala. 327 Uttariwäki, Herranehtoolliswie-
raat. 328 Westi saaren ympäri. 329, 330 Nimi. 331 Lehmän eli här-
jän sieramet, kieli, korwat, silmät, sarwet ja häntä. 332 Kenkä. 333
Kuu ja aurinko taiwaalla. 334 Laipio=hirret, maattijat.

335. Kaffi kantoista merellä, upotaan, fuplataan, vuoro-
ansa kumpainenkin?
336. Kaffi karjassa, kaffi marjassa, kaffi myllyssä, seitse-
män saunalla, kahdeksan rannalla, yhdeksän kortin
vuoren päällä?
337. Kaffi katsoo, kaffi kuulee . . .
338. Kaffi filifilmää, kaffi mököformaa, neljä tamppijal-
kaa, töröörö perässä?
339. Kaffi koiraa juoksee, ei toistaan saavuta?
340. Kaffi kultaista lanaa, yli orren ottelewat?
341. Kaffi kultaista leraa, yli orren luisuttawat?
342. Kaffi kultaista kakea, kuun fierti, päivän fierti, ei
fierra Jumin kekoa?
343. Kaffi kultaista kakea, yli orren tappelewat?
344. Kaffi kuppia merellä, kumossaan kumpaisettin?
345. Kaffi kuulee, kaffi katsoo . . .
346. Kaffi kättä, kaffi päätä, neljä filmää, kuusi jalkaa?
347. Kaffi laiwaa merellä, iän kaiken purjehtiwat, etwät
toistansa tapaa?
348. Kaffi lasta, kaffi emoa, kolme päätä kaiffinansa?

335 Katso: 333. 336 Kolme kymmentä. 337 Katso: 331. 338
Buohi, kili, puffi, kauris. 339 Keenjalakset. 340, 341 Silmät päässä.
342 Silmät; Jumin keko on pää. 343 Katso: 340. 344 Katso: 333.
345 Katso: 331. 346 Katso: 340. 347 Kuu ja aurinko —
Korwon eli saavin korvat. 348 Äiti tyttärensä ja tyttären lapsensa
kanssa.

349. Kaffi lotjaa merellä matkaa, ei kumpainenkaan toista yllätä?
350. Kaffi maan haltiata, hiihtaa hivuttelee aina yffsä latuja?
351. Kaffi makuu, kaffi seisoo, yffs edestakasin soutaa?
352. Kaffi meillä, kaffi teillä, kaffi kaikella kylällä?
353. Kaffi miestä merta sousti, toistaan ei näe konsa?
354. Kaffi miestä metsästä tulee, tulen äänen paajitaan?
355. Kaffi mustaa vastakkaa?
356. Kaffi nuorta Lappalaista hiihtää yhtä latua?
357. Kaffi näkee, kaffi kuulee...
358. Kaffi ortta kanasta, kaffi sirkun valkoisia?
359. Kaffi ortta metsikanoja, kofakkaa istutaan?
360. Kaffi pääätä kahda'päin wetää?
361. Kaffi reikää yhdesjä keträsfä?
362. Kaffi seisoo, kaffi wenyu, yffs edestaas käwelee?
363. Kaffi filmää, kumpifin puhlastaan?
364. Kaffi filmää, yhteen katsoo?
365. Kaffi sisarusta ympäri maan juoksewat, eiwätkä tee kun kaffi jälkeä, ja eiwät tule konsa yhteen?

349 Katso: 347. 350 Katso: 333. 351 Dwirakennuksessa kynnys ja lamana, pielet ja itse owi. 352, 353 Katso: 333. 354 Suljet — Keenjalakset. 355 Laki ja lattia. 356 Kuu ja aurinko. 357 Katso: 331. 358, 359 Gampaat suussa. 360 Astianwanteen taikka nahkawyön päät. 361 Tynnyri, leili, lekeri, purakka. 362 Katso: 361. 363, 364 Reiät saawin eli korwon korwisfa. 365 Keenjalakset.

366. Kassi joutaa, kolmas kylwää, kymmenisin niitetään?
367. Kassi Turjan Lappalaista, hiihtaa himuttelee sinistä saloa myöten, toinen toista ei tapaa?
368. Kassi uppia merellä, toinen nousi, toinen laski?
369. Kassi weljestä ikänsä rinnan juoksee, ei kumpainkaan edelle pääse?
370. Kassi wenyi, kassi seisoi, wiides käwi edestakasin?
371. Kassi wetää, neljä juoksee tyrlytyhyyn, tyrlytyystä pyörinloikkaan, pyörinloikasta pyrähti lentämään?
372. Kassi äitiä, kassi lasta, kolme pääätä?
373. Kassijalkainen menee nelijalkaisen luoksi, nelijalkainen kuusijalkaisen luoksi, kuusijalkainen pyöräkkäisen luoksi, pyöräkkäinen nelisuppuisen luoksi?
374. Kassijalkainen, nelikormainen, henki toisinaan sisänsä, toisin ajoin hengetönvä?
375. Kassikätinen, kassipäinen, nelisilminen, kuusijalkainen?
376. Kassitoista warista katolla, yksi ammuttiin, montako jäi?
377. Kala kypsi, liemi keittämätön?
378. Kala uusi, liemi kypsi, kahdenhaarainen kapusta?

366 Keimiä, kalansalkaa, lasjetaan ja koetaan. 367 Keenjalaksjet — Kuu ja aurinko. 368 Kuu ja aurinko. 369 Kats: 365. 370 Kats: 351. 371 Lypsäntä, kinnunta ja woi. 372 Kats: 348. 373 Mies, bewoinen, reki, kelo ja riihi. 374 Kätkyt, lehto, liekki, waku, tuutu; lapsi toisinaan sisänsä. 375 Kats: 346. 376 Yksi, nimittäin se ammuttu, toiset lensiwät matkaansa. 377 Suolakala puolikossa. 378 Ruotta.

379. Kamppi seisoi kankaalla kahdeksalla kantapäällä?
 380. Kananpesä kankaalla, keskellä muna määrännyt?
 381. Kanasia kaffi ortta, kaikki ihan walkeita?
 382. Kannettava wäsy, kantaja ei wäsy?
 383. Kanto seisoi kankaalla...
 384. Kappi seisoi kankaalla yhä yhdellä jalalla?
 385. Karhun käpälä karjinnassa?
 386. Karhu nousi pahnastansa ja puhalsi joka karwastansa?
 387. Karwainen alta, karwainen päältä, karwainen molim-
 min puolin?
 388. Karwainen alta katsoi nappulaista nielläkseen?
 389. Karwainen hömmötetään, paljas pannaan sisään?
 390. Karwainen hömmötyinen, siihen paljas pistetään?
 391. Karwainen katsoo affunan alta mullikaista nielläk-
 senä?
 392. Karwainen kun lammas, kiviästi keikuttaa, ei karwai-
 nen kuitenkaan?
 393. Karwasuinen katselee nilkopäätä nielläkseen?
 394. Kasta, pista, menetä, wedätä, kun ei mahdu, nuole
 päätä?

379 Kirjko — Tuultimylly — Kiryyu. 380 Potakat, perunat, maa-
 omenat kaswaesjaan, istukas keskellä. 381 Gampaat suussa. 382 Sou-
 taja ja wene. 383 Katso: 379. 384 Steni — Wäffärä. 385 Nuolin-
 luuta. 386 Luisku. 387 Ryjy. 388 Wuona, karitsa imee. 389, 390
 Karwakinnas, turwakko, ruffainen. 391 Katso: 388. 392 Har ffa. 393
 Katso: 388. 394 Kun neula rihmoitetaan, langoitetaan.

395. Kasvoi kaunis kansakunta omalla elinfilalla; tuli tuima murhamies, kaatoi kaikki nuo katalat, poltti luunsaikki poroksi?
396. Kataja kallion nenässä leffuu tuulet, leffuu tyhnet?
397. Kataja mäellä kasvoi ylös tywen, alas latwan?
398. Katajainen katti naukui, winkui waskinen orawa?
399. Katajainen niemen päässä, juurin ylähäkki, latwain alahakki?
400. Katajainen niemen päässä, tuulelta tuhasee?
401. Katajapehku niemen päässä, tuhisee tuletakin?
402. Katajikko niemen päässä, liikkuu tuulla, tyynelläkin?
403. Katsoo, katsoo, ei koskaan filmät räwähdä?
404. Katsoo yön, katsoo päivät, ei koskaan filmät wärähdä?
405. Katti seisoi kankahalla, kahdeksalla kantapäällä?
406. Katti uida ulkuttaa, jälki jäähän kohmettuu?
407. Kattila kiehui kankaalla ilman puutta, walfiatta, kofitta?
498. Kattila mäellä kuohui, ilman puutta, walfiatta, kofitta, kohentajatta, pawaritta, paistajatta?
409. Kaunis tynnyri Turussa, täynnä tuoresta lihää?
410. Kauranärte kankaalla, kulta napa närtehesä?

395 Kasven kaataja, halkaaja. 396 Parta. 397 Herosen häntä — Parta. 398 Basikantele. 399—402 Herosen häntä — Parta. 403, 404 Silmät, reiät saavin eli korvon korwisä. 405 Kirjko — Tuulimylly. 406 Sakkula, syöstäin. 407, 408 Muurahaiskeko, kufaispesä, wihalaispesä. 409 Muna. 410 Puurowati ja woi filmässä.

411. Kauris seisoi
412. Kedolla kengätön?
413. Kehrä . . . Kehri . . .
414. Keitto kiehui kalliolla, ilman puitta, walfiatta, kofitta, kohentajatta, kattilatta, katsojatta?
415. Keffosessa lehtonen, lehtosessa lintusia?
416. Kefonen keritty, kullalla katettu?
417. Kellen ensiksi kättä tupaan tullessa annat?
418. Kellen ensiksi suuta tupaan tullessa annat?
419. Kellä keketin korwat, kenen korwat keksällään?
420. Kellä kieli pääläessä?
421. Kellä filmät korwisja?
422. Kellä filmät niskasja?
423. Kellä suu keskellä päätä, kellä filmät kivarallaan, kellä korwat kietfallaan?
424. Ken ensimmäisen tynnyrin tapin teki?
425. Ken koskematta heiniin menee?
426. Ken wieraalle tupaan tullessa ensiksi kättä antaa?

411 Katsjo: Kamppi seisoi . . . 412 Kettu, repo. 413 Katsjo: Keträ . . . Ketri . . . 414 Katsjo: 407. 415 Pää, tukka ja elävät ihmisen päässä. 416 Puurowati, huttuluota. 417 Owenriwalle, kääkälle, wedätille, uffsraudalle, awaimelle. 418 Lämpimälle. 419 Tuopilla. 420 Tuohifontilla. 421, 422 Keen painimella. 423 Korwolla eli saawilla. 424 Joka ensimmäisen tynnyrin. 425 Päiwäpaiste — Kaste, sumu, huude, kuura, uswa. 426 Owen riya, uffsrauta, kääkä, wedätti, awaimen perä.

427. Ken wieraalle tupaan tullessa ensiksi suuta antaa?
 428. Ken wieraalle tupaan tullessa irvistää?
 429. Ken wieraalta tupaan tullessa ensisanomat kysyy?
 430. Kenen...
 431. Kepitetty, kengitetty, pantu wierahan waraksi?
 432. Keppi tielle kengitetty, mänki mäelle mänkitetty, tule-
 wia tuntemaan, menewiä katsomaan?
 433. Kerran seisoo, kolmasti kuolee, puilla hakataan, we-
 teenki nakataan?
 434. Kerä edellä, keppi jäljessä, ruumenus keskellä?
 435. Kerä edellä, säkki keskellä, piffu puiffarin perässä?
 436. Kerä juoksi tietä myöten, kälkärä kerän jälestä?
 437. Keräpää, forentohäntä, keskus yhtä ymmyräinen?
 438. Kesäksi kengitsen, kalweksi riisuksen?
 439. Kesäksi pukee...
 440. Kesällä wihmaa waraa, talwella pakkaista ei pelkää?
 441. Kesällä wihkaa, wauhkaa, talwen aitasssa asuu?
 442. Kesän festi, talwen leski, syksyllä nuori neito?
 443. Kesän lafitta, talwen laffipäällä?

427 Lämmin. 428 Seinäurako. 429 Koira. 430 Katso: Kellä...
 Minkä... 431 Kahlekoira. 432 Witri. 433 Pellawa. 434, 435 Kissa, katti,
 kafi. 436 Hemonen ja karrit. 437 Katso: 435. 438 Wiikate, wiitake,
 wifatin. 439 Katso: Talweksi riisuu... 440 Turkki. 441 K. l. 438.
 442 Nihi — Haasia, kyäs, kuhila, auma. 443 Kanto; talwella lumi-
 tytty päällä.

444. Kesän leski, talwen leski, syksyllä miehen morsfi?
 445. Kesän turkkipäällä, talwen alasti?
 446. Kesän keiffuu, talwet noffii?
 447. Kesät hetteilä heiluu, talwet aidalla asuu?
 448. Kesät makaa, talwet liiffuu?
 449. Kesät leskenä, syksyt morsiamena?
 450. Kesät syöpi, talwet makaa?
 451. Keträ kirpoi katajan tuoren alle, ei fieltä saada?
 452. Keträwarfi fengitetty, mäen päälle mængitetty, ilmoa ihoamaan, tuulen teitä tuntemaan?
 453. Keträwarfi fengitetty, mäen päälle mængitetty, wierahia wartomahan, kansoa kereämähän, tulewia tunte-
 mahan, saapia ihailemahan?
 454. Keträwarfi fengitetty, sepin maahan seisotettu, ilman teitä tietämään, suuntia sanelemaan, wierahia wiitto-
 maan, outoja opastamaan?
 455. Kiehui fattila mäellä . . .
 456. Kiehuu, kiehuu, ei koskaan kuohu?
 457. Kieferoinen, kaferoinen, kaiffi pessot pelmuaa, hal-
 meet kumoelee?

444 Katso: 442. 445 Lehto, lehtipuu, koivu j. n. e. 446 Wene; talweksi kumotaan. 447 Wittake, wiikate. 448 Reki. 449 Saasia. 450 Uura. 451 Kuu eli päivä, aurinko, menee pilwen taaksi, eli las-
 tee. 452 Tuulifukko, wiiri, laku. 453 Tapuli, kellokaastari — Tuuli-
 fukko, wiiri, laku. 454 Katso: 452 — Tien osottaja, oswiitta. 455
 Katso: Kattila mäellä . . . 456 Katso: 407 — Naltoaawa, lainehiwa
 järwi. 457 Sirppi, kamppi.

458. Kiikku kiukahalla?
 459. Kiilo penkin alla?
 460. Kiinni puu, kiinni luu, kiinni liha, kiinni nahka, itse
 päälle keikahda?
 461. Kiittää kaataa kiwisesä firkossa, huutaa hoilaa punai-
 sessa muurisä?
 462. Kiittää kaataa, yöffi aidalle lentää?
 463. Kiilisee kalisee, luisten luffojen takana?
 464. Kiikkaa kalikka...
 465. Kiilleroittaa, källeröittää, katajaisella kaarnalla?
 466. Kiinni puussa, jänni maassa, karwakesi kuusen alla?
 467. Kiinni puussa, känni maassa, karwafinni puun juuresa?
 468. Kiiparin mäki sulkkuisella wyöllä wyötetty?
 469. Kiipilipi linnuffinen, eikä kestä nuotan nuorat, eikä
 seitsemät seljyffet?
 470. Kiippalaffi, raikka takki, paita-päällä parhaat tawarat
 jakaa?
 471. Kirjawa karja, musta paimen?
 472. Kirjawa karja niinistä filtaa waskiseen linnaan?
 473. Kirjawaa karjaa ajetaan niinistä filtaa rautaiseen
 linnaan?

458 Padan haahlat; raakku. 459 Kirves. 460 Satuloitseminen
 ja selkään nouseminen. 461 Kirkonkello. 462 J. l. 438. 463 Kieli.
 464 Katso: kilisee kalisee... 465 Silmä. 466 Drawa, jousi (pysy) ja
 koira. 467 Drawa eli lintu, jousi ja koira. 468 Ukonkaari, weskiaari.
 469 Siiri. 470 Pappi. 471 Kirkkokansa ja pappi — Seurafunta ja
 pappi. 472, 473 Katso: 204.

474. Kirjainen, kirjainen, sylenpituinen palikka?
 475. Kirjainen, kirjainen, voittu nuoren mustafella?
 476. Kirjampi kisan häntää, lewempi lehmän nuotaa?
 477. Kirffoa salwetaan, lastua ei saa?
 478. Kirpitsa, korpitsa, korwista rippuu, ruskia repo häntää nuolee?
 479. Kirposi kultainen awain kultaifelle kuomikolle, kun löyti, päivä peitti?
 480. Kirppu metsään menee, ei tuhannella hewosella kottiin saada?
 481. Kirppuna metsään wiedään, möykkynä kottia tuodaan?
 482. Kirskaa, karskaa, tihästä mittassa?
 483. Kiteroittaa, kateroittaa, kaffi kädet katsoo?
 484. Kiteroinen, kiteroinen kaffi pellot kaalitsee, kaffi askelet lukee?
 485. Kitti katti wettä uipi, jälki jääsi kylmettyy?
 486. Kituu yön, kituu päiwät, lehden ajan leppää?
 487. Kiukerainen, kaukerainen, kaffi pellot pehmittää, kaffi lainiot lukee?
 488. Kiukurainen, koukurainen, kaffi pellot perffoaa, kaffi halmeet hakee?

474 Käärme. 475, 476 Watppa, raanu, ryty. 477 Eloja aumataan — Heinä suowataan. 478 Wiinapannu. 479 Kaste kufilla: halsa, kura, härmä. 480 Tulikipuna sytyttää metsän; kulowalkia, metsäwalkia. 481 Naurin siemen ja nauris. 482 Keritimet, lammastraudat. 483 Kääkä. 484 Kirppi. 485 Sakkula eli syöstäin kutoessa. 486 Kyttyt, kytystä. 487, 488 Kura — Kirppi.

489. Kiuksia, kauskaa, tihäissä wiidassa?
 490. Kiwen päällä kiuluwainen, aidan raossa wälkkywäinen?
 491. Kiwi alla, kiwi päällä, wahti keskeä waluu?
 492. Kiwijalka, tuohikenkä, läffi suota jottemaan, wetelätä wellomaan?
 493. Kiwikenkä, tuohihattu, wedessä seisoo, maalla kaatuu?
 494. Kiwikenkä, tuohilaffi, kenen saapi surmoaa?
 495. Kiwinen kenkä, tuohinen laffi, wiisfilmäinen otukka?
 496. Kiwinen pelto, koiwuihin siemen, rautainen aura?
 497. Kiwinen pelto, puinen piennar, wiisin kuistin rikkaisa, ykstin köyhissä kodissa, eikä aina yhtäkään?
 498. Kiwinen pelto, rautainen äes, koiwun fuoret siemenenä?
 499. Kiwiset pellot, puiset pientaret?
 500. Kodissa kolahdi, rannalla rojahdi, sinisotkanen seljällä?
 501. Kodissa syntyi, forwessa kasvoi, seinällä seisoi, nauhallalla naukui, polwella lauloi, pöydällä pöräsi?
 502. Kohdallaan tyhjä, kumollaan täysi.
 503. Kohdin seinään, seinän pirttiin?

489 Katso: 482. 490 a) Käärme, b) Lähkä. 491 Myssynkiwet ja jauho. 492 Nuotta. 493, 494 Werko. 495 Pirtti. 496 Uuni, halot ja uunin koukku, hiilikanko — Tulukset, katso 498. 497 Lasi-
 affinat. 498 Tulukset, tuluskäärä; peltona pii, simsi, linttu; äkeenä
 tultrauta, karflu; siemenenä taula. 499 Jffuna. 500 Wene. 501
 Kantele. 502 Hattu, laffi. 503 Kirwes.

504. Koira haukkui kolkutteli, alla mäen mälkytteli, minä
hännästä pitelin, saporosta pyörittelin?
505. Koira haukkui kollotteli, mäen päällä mällötteli, mies
hännästä piteli, saporosta sapsutteli?
506. Koivu kasvoi korven maalla, haapa Hastingin ahol-
la, juuret yhteen jutisi, eipä latwat tärpä'kään?
507. Koivu Kolmangin mäellä, haapa Hallan taipaleella,
juuret yhteen jupuwat, latwat ei täritä'kään?
508. Koivunen kollaia, haapanen hallia, juuret yhteen täyt-
tää, latwat ei koske'kaan?
509. Koffula korwessa?
510. Koko kesän tanssii ja leikitsee, talweksi muotonsa peittää?
511. Kofonpesä pirtissä?
512. Kolkkaa, kalkkaa, kallioilla?
513. Kolmasti päiväsä päälleen pukee, enimmät ajat alas-
ti seisoo?
514. Kolmea jalkaansa tulessa paahtaa?
515. Kolmijalkainen paikallansa pyörii?
516. Konstipuu, kopetto koivu, jonka luita laukaisee, mie-
hen surma siukaisee?
517. Kontio korolla seisoo, kolme jalkaa perässä?

504 Loukku loukuttaessa — Kirnu kirnutessa. 505 Kirkonfelloa
soitetaan — Loukutetaan — Galloja leikataan. 506—508 Lehmän eli
härjän sarvet. 509 Kontio, Karhu. 510 Järvi. 511 Kaappi. 512
Nuottowe, nuottaväki. 513 Nuokapöytä. 514 Jalkapata, pannu. 515,
516 Pysy. 517 Ruffi kehrätessä.

518. Kontio korotalla yhdellä jalalla?
519. Kontio korwesta nousi kahden hännän huitskaralla, neljän filmän mulkaralla, kahdeksan jalan keralla?
520. Kontion läpälä pirtisfä?
521. Kontionpesä pirtisfä?
522. Koputtaa kodan päälle, naputtaa nawan päälle, kun pääsee sisään sanoo karnaks?
523. Korfiampi kotaa, matalampi refiä, mustempi syttä, walfiampi lunta?
524. Korppi lenti kongotteli, wesi siivistä firifi?
525. Korppi lenti korwen rannat, weri siivistä firifi?
526. Korwa kuulee, filmä näkee, räpästää, ei ota pois?
527. Korwat on, ei kuule, filmät on, ei näe?
528. Korwessa kokottawainen, mäellä mäköttäväinen?
529. Koska seulalla wettä kannetaan?
530. Koskeen kufkottaa, eikä koske kuitenkaan?
531. Koskella kohisteleksen, wirran päässä wietteleksen?
532. Koskella korotteleikse, alla wirran wietteleikse, kuorehia kulkkuhunsa?

518 Neppänen eli laiteksen lauta ja warfi. 519 Härkäpari — Tiine lehmä eli hewoinen. 520 Nuninkoukku, hiilihanko, uuniluuta. 521 Nuni. 522 Uvain ja kuffo. 523 Garakka. 524, 525 Wesimyllyn rasta — Soutuwene. 526 Lakinlappu — Korwarengas, kostuska. 527 Korwo. 528 a) Kontio, Drawa. b) Jywääuma, ruitlawa. 529 Kun on pohja sawettu eli wesi jääsfä. 530 Gaahla kihuwaan pataan. 531 Kapusta, kauha, kihuwan padan laidalla. 532 Uhrain, ahingas, arina.

533. Kotona . . .
534. Koukulla vedetään, reellä työnnetään, ei koskaan syöjä täydy?
535. Kouraan mahtuu, pirttiin ei mahdu?
536. Kouristat, niin kouran täysi, lewität, niin pellon täysi?
537. Kudottu, keträtty, vuoltu, westetty, paita alla, liha päällä?
538. Kuikelo fujalla . . . Kuifero fujassa . . .
539. Kun liuki . . . Kun menee . . .
540. Kuinka paljo matkaa taiwaaseen on?
541. Kuinka paljo sawua yhdestä syfimiilusta lähtee?
542. Kuinka fitte maailma sifiäisi, jos kaikki miehet ja waimot kuolisiwat yhteen aikaan?
543. Kuinka sywä meri on sywimmästä paikasta?
544. Kuippana kolpilla?
545. Kuiwa kurkku luita puree?
546. Kuiwa kuusi lankaalla, tuoreet kämyt tekee?
547. Kuka . . . Kufali . . . Kufas . . .

533 Katso: Kodissa. 534 Westsahaan tuffia sahattaq. 535 Ruot-tauitto, salko, walkki. 536 Willalewet, kielamusta ja kartta. 537 Kynt-tiä. 538 Katso: Mikä kuikelo . . . Mikä kuifero . . . 539 Katso: Kun liuki . . . Kun menee . . . 540 Ofsi filmäntanto, näkemä, ojelma. 541 Se minkä jäännökset painawat wähemmin, kun mitä puut ja muut ai-neet pannessa painoiwat. 542 Pojat naisiwat tyttäriä ja saisiwat laps-fia. 543 Kerran kivellä heittää. 544 Laikinatiinu. 545 Loukku. 546 Seiwäs, riuku, humalkossa ja humalat. 547 Katso: Ken . . . Mikä . . .

548. Kuffanen kuufessa, helykiwi juuressa?
 549. Kuffo kulta kufuttaa, nenä notko notkuttaa, hietai-
 fessa hetteesä?
 550. Kuffo kupariharja, katso yöt, katso päivät, ei kos-
 kaan filmiään räwäytä?
 551. Kulkee kun kujari, matkaa kun majuri, iän kaiken is-
 wosalla, polwen kaiken potwatalla?
 552. Kulkee kun kuningas, waeltaa kun waltaherra, joka
 wuosi warrotaan köyhimpäänkin kotihin?
 553. Kulkee yöt...
 554. Kulkiessa tunnet, korwilla kuulet, filmillä et näe?
 555. Kullalla walettu, hopialla holwattu, wanhuu ja won-
 huu, wiikon päästä wiimeistäkin?
 556. Kullassa kulajaa, hoptassa heläjää, ifkunasta pirttiin
 tulee, owest' ei finä ifänä?
 557. Kullittu kallitun perää nuolee?
 558. Kulta alla, kulta päällä, neitsy tanssi kullan päällä?
 559. Kulta kujaset täynnä, hoptata tanhuaiset, eif' ole
 omistajata?
 560. Kulta kullat, hoptata hoptat, mustan metsän ran-
 nalla kantawat?

548 Drawa eli lintu ja koira. 549 Kapusta, lauha, wotta suola-
 tessä. 550 Tuulifuffo, kufon kuwa wiirin, laun, päässä. 551 West
 wedetään rannalta kotiin — West koskessa, wirroissa, jokiloissa. 552
 Joulu; pääsiäinen; kekri. 553 Katso: Yöt kulkee... 554 Tuuli. 555
 Kirkonkello. 556 Päiwäpaiste; kuutama. 557 Tuli ja pata. 558 Nii-
 hen puiminen. 559 Päiwäpaiste; kuutama. 560 Korwarenkaiset, kor-
 walehdet ja hiukset.

561. Kultatahko tanhualla, eif' ole kullan korjaajata, tuon kaluksi katsojata?
562. Kulwolintu kuita syö watwolinnun takapäätä?
563. Kumartaa kuusen latwat, järäjää järwen rannat, kuningasta kulkewaa, herraa waeltawaa?
564. Kumman ennen otat: aidan raosta rapsawaisen, kiwen alta fiitawäisen?
565. Kumman ennen otat: kiweltä fiitsottajan, aidan raosta rapsottajan?
566. Kumman ennen otat: kuolleita kuopallisen, maffaroita maljallisen?
567. Kumman ennen otat: kuusiflossa kupsaawan, lepifössä lepsaawan?
568. Kumman ennen otat: lehossa lepsawän, wai kuufessa kupsawan?
569. Kumman ennen otat: mäeltä mäköttawäisen, korwesta kofottawaisen?
570. Kumman ennen otat: suolta sonnin munat, jäältä jännin munat?
571. Kumman ennen otat: ämmän rupisen päään, elikkä woileiwän affunalta?

561 Nurinko taiwaalla. 562 Nukki. 563 Tuuliainen, tuuliaispää kullee. 564 a) Tähtä, b) Käärme. 565 a) Käärme, b) Tähtä. 566 a) Nauriskuoppa, b) Käärmeet. 567 a) Drawa, b) Sammakko, ojalonna, kofuna. 568 Katso: edell. 569 a) Jyväauma, ruislawa, b) Kontio, karhu — Gonka. 570 a) Kalat, hillat, muuramet, b) Sewonkafarat. 571 a) Näätikkä, sinikka, juuriska, lanttu, juntti. b) Näkä nenässä.

572. Kun mollaan täysi, kohdallaan tyhjä?
573. Kumuaa kumia kello...
574. Kun liuki laukkaa, miehen furma suikkaa?
575. Kun menee, ei tee tietä, kun tulee, niin tekee?
576. Kun metsään menee, niin kotiin katsoo, kun kotiin tulee, niin metsään katsoo?
577. Kun metsään menee...
578. Kun nielee, niin juuttuu, kun sylkee, niin tuli lentää?
579. Kun nousi, niin taiwahan tapaisi; kun olisi kädet ja jalat, niin warwahan sitoisi; kun olisi suu ja silmät, niin kaitfi puhuisi?
580. Kun on kumossa, niin on täynnä, kun on kohdallaan, niin on tyhjänä?
581. Kun on ylöspäin, niin on tyhjä, kun on alaspäin, niin on täysi?
582. Kun ottaa, niin enenee, kun panee, niin vähenee?
583. Kun painaa, niin pussahtaa, kun nostaa, niin lössähtää?
584. Kun paiskaa, niin parahtaa, kun kumartaa, niin kurahtaa, kun wetäsee, niin weri lähtee?

572 Laffi, hattu. 573 Katso: Kuuluu kumia... 574 Pysy ja laahdinki. 575 Uuniluuta, kukaan hawut. 576 Kirves eli kuokka olalla. 577 Katso: Mies metsään... 578 Pysy laahatesa (ladatesa) ja ampuessa. 579 Maantie. 580, 581 Katso: 572. 582 Ruoppa, hauta, awanto — Ilkunan lauta, luukku — Welka. 583 Laikina sotiesä, wastatesä. 584 Koivu kewäillä hakatesä — Juomathmyri.

585. Kun pistät, niin pirskahtaa, kun nostat, niin norkahtaa, kun wedät, niin wettä lähtee?
586. Kun pistää, niin pirskahtaa, kun wetää, niin wettä wiskaa?
587. Kuningas kultapöksy kiertää kivistä wuorta, somerista forkuttaa?
588. Kuningas kuulee, harwoin näkee, Jumala ei sinä ikänä, talonpoika joka päivä?
589. Kuningas pieni, kädet pitkät?
590. Kunne juokset koukkupolwi nihwoilta karitsoihinja?
591. Kunne kuljet kulukoira, minne menet monikiverä?
592. Kunne luot sinikeräset, sinne'pä et pääse'kään?
593. Kunne läskit monikowero?
594. Kunne menet...
595. Kuoliat kotihin tuotiin, waras puuhun hirtettiin, tie kumohon kaadettiin?
596. Kuolleita kuopan täysi, maffaroita maljan täysi?
597. Kuollut eläwätä wiidasta wetää?
598. Kuoren syöpi, sydämellä lentää?

585, 586 Waatteita pestään, pyyhkiä sofketaan, sofkuja surwotaan — Wettä ammenetaan kaiwosta — Kirnutaan, oluttynnyri. 587 Sirkka. 588 Bertaisensa. 589 Unnin patsas ja orret. 590 Kurki. 591 Kurmen kysymys ojalta eli joelta, johon joki vastaa: „mitäs huolta paljaspäällä?“ taikka: „mi huoli kerittyypäällä?“ 592 Et pääse, minne sinmäsi luot. 593 Katso: 591. 594 Katso: Minne menet... 595 Kallat, nuotta ja wene. 596 Katso: 566. 597 Harja, sika, kampa. 598 Petäjän kuori syödään ja puusta tehdään sukia, joilla hiidetään.

599. Kuorma huokaa, kantaja ei tunne'kaan?
 600. Kupeestaan syöpi, päästään ulospanee?
 601. Kuppi kumossa, täynnä tuoretta lihaa?
 602. Kurjen kaula merestä poikki?
 603. Kurjen ukko saapasjalta astuu kivistä wuorta, kivi-
 wuori wankasee?
 604. Kurotaikse, keikotaike, äsken äänehen parahiti?
 605. Kusta tulet kuu-otse? — Täältä tulen tähtiotsa mie-
 lettömästä linnasta?
 606. Kuta enemmän...
 607. Kutulintu kutwenta, watulintu vastaan ottaa?
 608. Kutwalintu kuta syöpi watwolinnun suukfoseen?
 609. Kuulet tulewan, et arwaa lähtewän?
 610. Kuuluu kumia kello talonpojan tanhualta?
 611. Kuuluu kumia ääni pitkän pellon piertaneelta?
 612. Kuuluu kun funingas, heläjää kun herrasmies, joka
 talon käyppi, tehdään waraa kun walloille?
 613. Kuuluu kuin funingas, näkyy kuin saari, joka mies
 waransa walmistaa?
 614. Kuusi jalkaa, kaksi jälkeä?

599 Soutaja ja wene. 600 Tynnyri — Pysy. 601 Katso: 572.
 602 Padan sanka, kattilan pankka. 603 Hiilikoukku, hiilihanko — Aura.
 604 Kuffo. 605 Saunaan mentä ja saunasta tulla. 606 Katso: Jota
 enemmän... 607, 608 Kufin rauta ja rulla. 609 Surma, kuolema.
 610 Kirkonkello. 611 Uffonen. 612 Katso: 552. 613 Ruttotauti —
 Uffonen — Tuuliaisapä. 614 Neen kaplaat ja jäljet.

615. Kuun lainen, päivän lainen, sekä hiiren hännän lainen?
616. Kuusi jalkaa, neljä silmää, kaksi kättä, kaksi päätä, hännällinen?
617. Kuusijalkainen, yöllä lattialla hypottelee, päiväksi seinille nousee?
618. Kuusi meillä, kuusi teillä, kuusi kaifella kylällä?
619. Kuusi welijestä yhden laikin alla yksillä siwakoilla hiihtää?
620. Kuusikossa kupsaawa, lepikossa lepsoawa?
621. Kuusiläpinen kurikka, lipiläpi seitsemäsi?
622. Kuusireikäinen kurikka, emä reikä seitsemäsi?
623. Kuuskaa, kaassaa, illalla sanoo loyssi?
624. Kyhlynen hyperöselkä pantu wuorta paimenehen siiksi ilmoksi iäksi?
625. Kyhky kynnyskellä?
626. Kykräselkä, käkräselkä, lammin ympäri latoo?
627. Kyhjestään syöpi, suustaan purkaa?
628. Kyhviluita lukein kylään menee, willapäänä kottiin tulee?

615 Nauris. 616 Ratsastaja ratsunensa. 617 Lude; torakka. 618 Pirtin alkunia Wenäjän Karjalassa. 619 Keen kaplat, kori ja jalakset. 620 Katto: 567. 621, 622 Ihmisen pää; lipiläpi s. o. suu. 623 Kenkä, wirsu, löttö, ruojus. 624 Saubekiwien käsi puun lanta. 625 Kissa — lappi. 626 Kapusta, lauha, juomapytysä — Lusikka puuro-wadissa, kuiri huttuluodassa. 627 Pysy. 628 Heinähäkki.

629. Kylmä kannikka ikkunan takana?
630. Kylän koira kyykyllänsä, kaitti laineet lukee, kaitti aallot arvelee?
631. Kylän korja käykyllänsä, kaitti pellot pelmua, kaitti wainiot wako?
632. Kymmenen welijestä hirttäawät forttesin kokosen huoneen läpi?
633. Kymmenen wetää neljästä niemestä lewiähän liettehesen, lewiästä lietteestä pitkään pötköön, pitkästä pötköstä awoon laukkuun?
634. Kynsikäs wei päivän tiedon pellow parannukselta?
635. Kynsillinen söi päivän wiisaan pellow höystöstä?
636. Kynsillä fiskotaan lihaa päästä, eikä itte kuitenkaan?
637. Kynsitöin, kápälitöin, seinää myöten nousee?
638. Kyrön ukko rautakenkä astuu kiwikatua, kiwinuorta wongottaa?
639. Kyykky kynnysjellä?
640. Kynnärä karwaista, loura paljasta?
641. Kynnärä karwaista, kynnärä paljasta, kynnärä perän alaa?
642. Kynnärä karwaista, pion ala paljasta?

629 Kuu. 630 Aura — Wene. 631 Aura. 632 Suutarin sormet kunkää ommellesa, neuloessa. 633 Sormet, lehmän nisät, lypsinkiulu, kirnu ja suu eli woipytty. 634, 635 Sawukka kufon tunkiolta. 636 Hamppu. 637 Taitina. 638 Katso: 603. 639 Katso: 625. 640 Kyspymästä. 641 Wanhanakuisessa ketrinwärikissä kuontalo, kuofelin warfi ja kanta, jonka päällä keträtesä istutaan. 642 Katso: 640.

643. Kyyry kynnyksellä?
 644. Kyyrähartia, käärähartia, yhdestä lammista wettä juo-
 wat?
 645. Kyyräsefä, kääräsefä, ympäri lammin latoo?
 646. Kädetön, jalaton, seinää nousee, kiukaalle pääsee?
 647. Kähäräpäitä miehtiä pirtin täysi?
 648. Käki kukkui kuusessa, puoli saloa huuteessa?
 649. Käki kukkui, maa kumisi, lehdet liikkui, linnut lauloi?
 650. Käki kultainen kutee, maukka päällä mallahtaa?
 651. Kämmi maassa?
 652. Kären uuttu mättäässä, reunalla reheä kuusi?
 653. Kätti kitti merta uipi, jälki jäähän jähmettyy?
 654. Kättä kouffaa, tietä neuwoo, eikä sano kumme'ka me-
 nee?
 655. Käwi tässä kääriäinen, kulki kullan nuppulainen, teki
 tansin tanhualla, tanhualla käydesfänsä, silmät päässä
 nurjallaan?
 656. Käy kun äitä, lentää kun lintu, maan mustoinen, so-
 meron suuruinen?
 657. Käy käymistään, lyö lyömistään, owensuusfa ikänsä
 elää, pöydänpäähän ei voi päästä?

643 Kissa. 644 Lusikat. 645 Lusikka. 646 Laikina pytyssä eli
 tiinusfa. 647 Kaltaat tiinusfa. 648 Pappi ja kirko. 649 Kirkon-
 kello ja jumalanpalvelus. 650 Woiu kirnutaan. 651 Katto: Kinni
 puussa... 652 Gewosen häntä. 653 Sullula, syöstäin, kangasta ku-
 toessa. 654 Tien osottaja, oswiittapuu. 655 Sammakko, ojakouua,
 kofuna. 656 Sontainen. 657 Dwi.

658. Käypi yöt, käypi päivät, perillen ei toivo'kaan?
 659. Kääry kartanolla?
 660. Kõnkönenä kõnönen, ähyhäwä äuffänen, tapellen ruo-
 kansa ottaa?

658 Tiimafello, uuri. 659 Koira. 660 Sauffa ja allii.

661. Lahdet laidat, niemet pitkät, kalliot nenäsä nienten?
 662. Lahna kultainen kutee, määhänä päällä mäiskää?
 663. Laki täynnä lampaita, keskellä keritty uuhi?
 664. Lammas läävähän menisi, ei mahdu saporoltaan?
 665. Lammas metsästä tulee, villat maata wiilee?
 666. Lammas määkyy mäellä, mäfäriä mäki täynnä?
 667. Lampaat aidassa, hännät ulkona?
 668. Lampaat astuu kivistä filtaa myöten, meren jokeen täytyy?
 669. Lampaat lahdelta juoksi, hynnä syöwät, hynnä juowat, maljasta hopeisesta, pifarista kullatusta?
 670. Lampaat lahden tafana, syöwät kullaista kuloa, hopiaista heinän päätä?
 671. Lampaita lato täynnä...
 672. Lampi matala, pohjaa ei näy?
 673. Lappalainen, lauha poika, hiihtää ilmoisen ikänsä pyhän welsjensä latua?
 674. Lastu lammissa, ei koskaan mätäne?
 675. Lastu lattialla?

661 Sormien välit, sormet ja kynnet. 662 Kirnutesä voi kohoaa päälle. 663 Laitvaalla tähdet ja kuu. 664 Kats: 141. 665 Heinäkuorma. 666 Pappi eli luffari ja wäki kirkossa. 667 Lufikat kupissa. 668 Kosken kuohu. 669 Herranehtoolliswäki, alttariwieraat. 670 J. t. e. — Hillet uunissa. 671 Kats: Lato täynnä... 672 Koffawati. 673 Kuu. 674 Kteli suussa. 675 Lappi.

676. Lato alla, mylly päällä, tiuha metsä myllyn päällä,
orawia metsä täynnä?
677. Lato täynnä lampaita, keskellä keritty oinas?
678. Lattian lewyinen, lehden lewyinen?
679. Latwa kun wasta, keskus kun kerä, juuri kun hiiren-
häntä?
680. Latwa punainen, juuri karwainen?
681. Lauta liiffuu lammikossa, ei kuiwa, ei märkäne?
682. Lauta lyöty lammikoon, ei märkäne, ei mätäne?
683. Lauta wedessä yöt ja päivät, eikä milloinkaan mä-
täne?
684. Lautta lahteen menee, lautan täysi laulajoit?
685. Lautta lammisssa, ei wety, ei märkäy?
686. Lautta pyörii, salko wetää?
687. Lehden leweys, lattian leweys?
688. Lehdikki lehdossa seisoo yksinäisellä jalalla?
689. Lehmä läävässä, kieli ulkona?
690. Lehmä läävään menee, häntä ulos jää?
691. Lehmä luun kantai, luu wasskan antoi?
692. Lehmä teki luun, luu teki wasskan?

676 Katso: 8. 677 Lampaat ja kielit juussa. 678 Sawu sau-
nassa, pirtissä eli muussa huoneessa. 679 Kauris kaswaessaan. 680
Muurain, lalka, hilla; mansikka; mestimarja. 681—683 Katso: 674. 684
Sorjan poikowe, sorja poikijensa. 685 Katso: 674. 686 Käsilwi.
687 Katso: 678. 688 Sient. 689 Wallia unissa, kiestä, kielletä suulla.
690 Lusikka. 691, 692 Kana munan ja muna pojan.

693. Lehmät lääwässä, farwet ulkona?
 694. Lehtoon ei mahdu suureenkaan, peltoon mahtuu pie-
 neenkin?
 695. Leikkaa yöt, leikkaa päivät...
 696. Lemmen lehti liehahtaa, sitä kaiikki katsahtaa?
 697. Lemmen lippu liepsahtaa, kaiikki kansa katsahtaa?
 698. Lemmikki lehdolla seisoi yhden jalkansa nojassa?
 699. Lemmikki lehdolla yhdellä jalalla?
 700. Lensi lintu siivittäjänä, istui puuhun jaloitonna, tuli
 neitsyt suuton, söi sen linnun suolatta, paistoi ilman
 walfiatta?
 701. Lentää kun lintu, raskaan fuorman kantaa?
 702. Lentää kun lintu, saarnaa kun pappi, menee mättää-
 seen, tekee pesän?
 703. Lentää kun metsä, hyräjää kun pappi, maahan menee
 kun mato?
 704. Lestynä, pestynä, pantu wieraan warakki?
 705. Lewitä karwaista, pistä siihen paljasta?
 706. Lewitä polwet, hajota haarat, pistä piikillä keskeen?
 707. Lewiänä pellollinen, koottuna fourallinen?

693 Luffat lompipuussa. 694 Hara, karhi, astuwa, äes. 695
 Katto: Yöt leikkaa... 696, 697 Dwi aukastaan — Sawu. 698, 699
 Katto: 688. 700 Lumityfky puun oksalla ja päiväpaiste. 701 Laiwa.
 702 Mehiläinen. 703 Sontainen. 704 Bot. 705 Karwainttaasen,
 turwakoon, -ruffaseen pistetään paljas käsi. 706 Rankaan kutominen.
 707 Willat ja kartta.

708. Lewiätä liewettä, walfiata waatetta, pannaan pitkään pörpötsiin?
709. Liemi kypsi, keitos uusi, kaksifaarainen kapusta?
710. Liemi uusi, liha kypsi?
711. Liha alla; liha päällä, pienet puikkojet wälissä?
712. Liha kupsissa...
713. Liha liikkui leipomessa, liemi wartahan nenässä?
714. Liha uusi, liemi kypsi?
715. Liha uusi, raaka roffa, kahenhaarainen kapusta?
716. Liha wadissa, liemi wartaassa?
717. Lihaa fantaa, lihaa waiwaa, ei ole kuitenkään lihaa?
718. Lihaa lihainen syöpi lihaiselta lippaalta?
719. Lihainen lihaista syöpi lihaiselta lippaalta?
720. Lihainen lääwä, luiset lehmät?
- 721¹. Lihainen pata, rautaiset keitokset?
- 721². Lihainen putsu, wastiset wanteet?
722. Lihalieko lammikossa, ei mätäne milloinkaan?
723. Riiseröinen, lääkeröinen, lelluwa läwen owella?
724. Liiffuu, kiiffuu, lihasa riippuu?

708 Maidon, kuorka, päällistä, kermaa, taaletta, manttia, pannaan kirnuun. 709 Westi, kala ja nuotta. 710 Suolakala laulassa eli suolawedessä. 711 Katsi, ratsastaja ja satula. 712 Katsi: liha wadissa... 713 Soutaja weneessä, westi airon päässä. 714 Kalat ja westi järwessä. 715 Katsi: 709. 716 Katsi: 713. 717 Satula. 718, 719 Lapsi imee äitinsä sylissä. 720 Suu ja hampaat. 721¹ Gewoisen suitset suussa. 721² Sormi ja formukset. 722 Katsi: 674. 723 Käiwon kappi, wintin wiwun päässä. 724 Korwarengas.

725. Kiikkuvainen, kiikkuvainen, johon ei paista päiwä
armas, eikä kulta kuu kumota?
726. Kiitetty, puutettu, talonpojan tanhuassa?
727. Kiitifainen, laatifainen, kolmen jalan kornifainen?
728. Kifo kiikkui, liinat souti, alla aarteet makasi, päällä
peiposet pemisi?
729. Kifo kiikkui, liinat souti, lion päällä lintusia?
730. Kifo liinaa, harkko rautaa, pio päitä paljaita?
731. Kifo liinainen, kate lautainen, ruopas päällä?
732. Kifo liinoja, harkko rautoja, koko puita koiruusia, pi-
no peuran sarwisia?
733. Linna kiikkui, järwi järkkyi, ykfi jouhi kiikutteli?
734. Linna kiikkui, koski kiikkui, linnan lippu taiwasalla?
735. Linna kiikkui, lampi läikkyy, ykfi jouhi kiikuttaa?
736. Linna tehty lintufelta, alas suin owi osattu, ylös päin
perustus pantu?
737. Linnat kiikkui, hongat hoiskui, alla aarteet makasi,
päällä peiposet pemusi?

725 Barjo, kuwanen. 726 Kyttyt. 727 Ruffi. 728 Laiwa, purjeet,
tawarat ja laiwawäki. 729 Nuotta ja nuottalaudat eli pullot. 730
Jousen jänne, kaari ja nuolet. 731 Liinaliko. 732 D. f. e.; peuran-
sarwisia koristuksia pidettiin jousen warrella eli seljällä, ja ratas kun
myöskin okas, juoni, kuurna oliwat peuran sarwesta — Aura. 733
Kangaspuut, itse kangas ja poljin-hihna — Kangasta luodaan, keritään.
734 Kiehuwa pata ja haahlat. 735 Katso: 733. 736 Ampiaispesä,
waapjahaispesä. 737 Laiwa, mastot, elot ja laiwawäki.

738. Lintu lenti lengon päälle, suuton söi, kääntön ampui?
739. Lintu lenti lintoselle, suuton söi, kääntön appoi?
740. Lintu lenti lintan lantan, west siivistä sirisi?
741. Lintu lenti liuhutellen, wedet siivistä ripistellen?
742. Lintu lenti löyhytteli, raskaimman kuorman kanto?
743. Lintu lenti siivittäjänä, akka juoksi jaloitonna, söi munat suuhunsa?
744. Lintu lenti siivittäjänä puuhun lehdettömän, tuli neitsyt suutoina, syöpi linnun siivittäjän?
745. Lintuna lentää härkänä mönkyy?
746. Lipas lippaan päällä, latin häntä päällimmäisnä?
747. Lippu lappu laudau päässä, älsy tupsu peräpäässä?
748. Lippu lipulla, lappu lapulla, ilman neulan pistämättä, naskalin naputtamatta?
749. Lissuttaa, lossuttaa, winkuu ja pyörii, elatuksen ennättää?
750. Lito liikkui, linna liikkui, päällä peiposet pemaasi?
751. Liuhasuu, lippurakorma, puhui mullan, löysi kullon, valitti hyvän hopian?
752. Liuskaa, lauskaa luisen lufon takana?

738, 739 Lumityttö lyngytellä ja päiväpaiste. 740, 741 Sou-
tuvene. 742 Laita, alas, purki, haaksi, wene. 743 Lumi eli rakeet ja
päiväpaiste. 744 Raste eli kuura ja päiväpaiste. 745 Sonttiainen,
746 Nyyti, rantaruoko. 747 Kevittimet. 748 Kuputaali, kaalinkerä.
749 Ruffi — Jauhomyssy. 750 Laita wäkenensä. 751 Puohdin. 752
Kieli.

753. Liwertelelee, lawertelee, luisten luffojen tafana?
 754. Lohi koskessa kutee, mäti päällä mähyhyää?
 755. Lohi kultainen kutee kaitaisella mättäällä, mähnä pääl-
 lä mällähtää?
 756. Lohi syöpi lounattaan pirtin pihtipuolisesa?
 757. Lohia syödä luiskuttaa pirtin pihtipieliessesä?
 758. Loukkonen lohia syöpi pirtin pihtipieliussesä?
 759. Loufin alla uusi turkki, loukko helmassa?
 760. Loukkunen lohia syöpi pirtin pihtin puolisesa?
 761. Luiffaa, laiffaa, luisten luffojen tafana?
 762. Luinen kattila, rautaiset keitokset?
 763. Luinen luffo, lihainen miekka?
 764. Luinen luffo, puinen awain?
 765. Luinen luffonen, waskinen waffanen, seitsemaloukko-
 nen?
 766. Luinen lutsi, puinen putsi, suoniset on forkottimet?
 767. Luinen lutti, puinen putti, suoniset sohutusneuwot?
 768. Luinen lääwa, rautaiset lehmät?
 769. Luinen pirtti, rautaiset eläjät?

753. Kieli. 754, 755 Katso: 662. 756—758 Tuli uunisä puita
 — Wakkia pärettä pihtisä. 759 Laiwaan alla jää ja jääsä reikä, a-
 wanto. 760 Katso: 756. 761 Katso: 753. 762 Sewoisen suu ja suit-
 fraudat. 763 Hampaat ja kieli. 764 Hampaat suussa ja luffilla. 765
 Pää. 766, 767 Laikinaa wastataan, jottetaan — Lunnyriä pestään.
 768 Neulikko, neulakota; lehmät owat neulat. 769 Neulikko.

770. Luinen suu, lihainen parta, fuikistaksen, feikistäksen, äsksen ääneen paneksen?
771. Luiset huulet, lihainen parta, fuufistaksen, fääfistäksen, ääneen parahteleksen?
772. Luiset luikot, puiset puikot, hihnaiset hikipitimet, tajakaiset kaskuttimet?
- 773¹. Luiset lutskut, puiset putskut, suoniset sorosten neuwot?
- 773². Luistimet, lufuttimet, petäjäjaiset peräpuolet, haapaiset hanikat?
774. Luffo lattiasa?
775. Luulifi outo paistawanfin, mutt' ei paista fuitenkaan?
776. Luun fiinnitti, puun fiinnitti, nahan fiinnitti napsis?
777. Luusta ompi, eif' ole luusta, lihasta, ja ei lihasta, rikeneen riidat saapi, sodat suorittaa wäleen luningastenfin wälillä?
778. Luut lihan päällä, filmät korwisfa?
779. Lyhyt akka lylleröinen, paksu akka palleroinen, juopi wettä korwollisen, puolentoista toisinaan?
780. Lyhyt akka lylleröinen, paksu akka palleroinen, sylellisen puita syöpi, juopi wettä saawillisen?

770, 771 Luffo. 772 Kangaspuut, kangasaseet — Härjänwaljaat.
 773¹ Kangaspuut, aseet — Katso: 766. 773² Ilkosuojan puuluffo.
 774 Karinanowi, kellarin lauta, luuffu. 775 Wasikinappi. 776 Heuwoisen wäljastus. 777 Kirjoituskynä. 778 Korwo. 779, 780 Sauwan kiuwas, muuri.

781. Lyhyt akka lylleröinen, perä paksu palleroinen, taka-
perin työn tekee?
782. Lyhyt akka lylleröinen, päätafainen palleroinen, kai-
ken kansan syöttee, pereen elättelee?
783. Lyhyt lyllerö, paksu pallero, karjan kaitsee kottin, kul-
laista fujaa myöten?
784. Lyhyt mänty mäntäällä, mesimöyky männyn päässä?
785. Lyhyt tyttö lylleröinen, pittä paksu pylseröinen, ikänsä
työtä tekee, ei saa kun filmuisen paidan päälleen?
786. Lyhyt tyttö tylleröinen, pää tafainen, talleroinen, kor-
jan korwesta kokosi, ilman sarwen soittamatta, fulerin
fulettamatta?
787. Lyhyt tyttö lyllryinen, pää tafainen, pyllyryinen,
fiat liinasta wetää, porfaat porottelee?
788. Lyhyt ämmä lylleröinen, perä paksu, palleroinen, wis-
kooa wihaista wettä, häkäwettä häiskyttää, talonpojan
tanterelle?
789. Lyhyt ämmä lyllryinen, perä maksu, pyllyryinen,
wiskoo wihaista wettä, kowin karwasta kokee, wihai-
selta mäntäältä?
790. Lyhytjalka lylleröinen, tafajalka talleroinen, karjan
korwelta kokosi tafaiselle tantereele?
791. Lähde lattiassa?

781 Kana. 782 Taiminapyytty — Jauhosälki — Jywääuna. 783
Mufurulla. 784 Muurain, lakka, suolla. 785 Suka, harja. 786, 787
Suka, harja. 788, 789 Wiinapannu. 790 Katso: 785. 791 Korwo,
saawi.

792. Lähde läppi läävästä viiden miehen wetäessä, kuu-
den miehen futsuessa?
793. Lähde wielä ruuna ruffa suo-wettä foristamaan, ran-
tawettä raufumaan?
794. Lähtemäistä läävän täyfi, kaitfi hännät ulkona?
795. Läksi kuoma kuomiinsa, pyperi paperiinsa, pudotti
kultaisen awaimen kultaiselle kuomikolle, kuu löyti,
päiwä peitti?
796. Läksi kurja kuomiista, pyperi paperistansa, kirpoi a-
wain kultainen, tuli kuu, löyfi, tuli päiwä, kätfi?
797. Läperö läperön päällä, läperösfä karwatappi?
798. Läpi nähtyä, lämpimän pitävä, kauwas tiilua, lyö-
mistä ei suatse?
799. Läpi puun tuli sawuaa, puut ei polta kuitenkaan?
800. Läpi päässä, pää läwessä, lällitin läwen owella?
801. Läävä waskinen, farjat rautaiset, fyttetyt liinatset?
802. Läävä waskinen, rautaiset lehmät siässä?

792 Weitsi tupesta. 793 Wene. 794 Galot nuntisa — Ruolet
wiinesä, nuolikoterosä. 795, 796 Päiwä laskee ja laske lankeaa fu-
fille. 797 Siiwilä pytyn päällä ja havut eli huopa siiwilän reidässä.
798 Lasiakuna. 799 Läpi lakeistorwesta kulkee sawu — Läpi tupakka-
piipun warresta. 800 Äitin nänni eli nisä, lapsen suu, äitin rinta eli
tiifi. 801 Waskinen neulakotero ja neulat lanke perässä. 802 Waskinen
neulikko.

803. **M**aa alla, maa päällä, sinä siikafet lutee, särkiset
säpöttelee?
804. Maailman alusta maailman loppuun pohjaispuoli
syödään, etelä enenee, neljän viikon vanhana ku-
lee?
805. Maalla kaatuu, wedessä seisoo?
806. Maalla uupuu, wedellä kuplaa?
807. Maan leveys, lehden keweys?
808. Maan makara, puun pukara, heinän hempi, aidan
lempi?
809. Maan makelo . . . makura . . . matkelo . . .
810. Maan mustonen, someron suuruinen, äitänä käypi,
lintuna lentää?
811. Maan sukka, weden haiko?
812. Maan tiisku, weden lipiä?
813. Maan äärestä maan ääreen kulkee, rahatta ei rekeen
nouste?
814. Maatikki maassa, häntä ylähällä, sinivihko hännän
päällä?
815. Mahamuori alla, kippurawaari päällä?
816. Maholehmä makaa loukkoiset kyljesä?

803 Pirtti ja wäki siäsä. 804 Kuu. 805 Werkko — Wene.
806 Kaswa. 807 Päiwänpaiste. 808 a) Kuokka, aura, b) Kirwes, c)
Wiikate, d) Sarawa. 809 Katso: Maan makara . . . 810 Sontainen.
811 Karhi, hara, astuwa, äes. 812 Wene. 813 Suola. 814 Pirtti,
lakeistorwi eli piippu ja sawu. 815 Pata ja sanka, kattila pankanensa,
816 Pöytä jalkoinsa.

817. Mahtuu aidan raosta, eikä mahdu affunasta?
818. Mahtuu affunasta, eikä mahdu aidan raosta?
819. Mahtuu härjän askeleen, ei mahdu härjän parteen?
820. Mahtuu kisan jälkeen, ei mahdu lehmän parteen?
821. Mahtuu pieneen peltoon, ei mahdu suureenkaan metsään?
822. Mahtuu pienellenkin pellolle, ei mahdu isoonkaan korpeen?
823. Maitto kaatui kalliolle, piimä pirtin lattialle, ei lähde vuolten, eikä nuolten, eikä siivellä siipoen?
824. Maittoa katolle kaatui, vähä piimää pirahdi, ei lähde siitä pestenkään, eikä kaplilla kaluten?
825. Makaa kun tuffi, kusee kun pukka, puinen turkki, kaikki viijaat voittaa?
826. Makasi yön ei maassa, ei puussa; pesi filmänsä, ei hiellä, ei vedellä; pyyhki filmänsä, ei fudotulla, ei feträtyllä?
827. Makiaista maljan täysi, kaikki miero maistele?
828. Makkarovita maljallinen?
829. Makkarovita maljan täysi, pantu patsaan nenään, et voi olla ottamatta?

817 Pöydänlauta. 818 Pölkky, ruuhmu. 819, 820 Seiväs, salko — Dwi. 821, 822 Karhi, hara, äes, astuva. 823, 824 Päiväpaiste; kuutama. 825 Dlyttynnyri; wiinanasjaka. 826 Kukkanen makaa warrellansa, pesee filmänsä kasteella ja pyyhki päivänpaisteella — Ihminen makasi heinäsuowassa. 827 Uui. 828 Käärmeet. 829 Uui.

830. Matalampi marjan wartta, korkeampi koillis wuorta,
pitempi Lavin pihaa, jokapäiwä laahataan, ei alene
eikä lyhene?
831. Matalampi sikai, korkiampi hewosta?
832. Matikko maassa, otikko orrella, liriniikko taiwahassa?
833. Mato musta, kyy wiherä, pantu saareen paimeneffi,
rahawuoren wartiakfi?
834. Meidän lehmät, filosarwet, juoffi ammuen aholle,
silkoifi silosalolle?
835. Meidän muori mustissaan, hyllypäässä hypp'ää, it-
teä nirahuttaa?
836. Mene sinä sikäli siksoon, minä täkälä tätiin, sitä yh-
teen yhdymmä?
837. Mene sinä tuota tietä, minä menen tätä tietä, niinpä
yhteen yhdymmä?
838. Meri pirtissä?
839. Meri roikuu, ranta räilyy, yffi jouht liifuttaa?
840. Metsö lenti leuhotteli, kulkakaffu kainalossa?
841. Metsö lenti leuhotteli, weri siiwistä tippuu?
842. Metsö puussa, suolet maassa?
843. Metsäkanaa orren täyfi?

830 Maantie. 831 Satula. 832 Kylmä lattialla, sawu orrella,
lämmiin laessa. 833 Uvain, luffo. 834 Balkia menee metsään. 835
Wiinapannu. 836, 837 Nuotan sulat — Wyön eli wanteen päät. 838
Suolakopsa, salkkari. 839 Katso: 733. 840 Pappi kirjainalossa as-
tuu pönttöön eli alttarille. 841 Soutuwene. 842 Kengät orrella, pau-
lat rippuu — Kirkonkello ja lämjä. 843 Hampaat.

844. Metsän kiiwas wei päivän wiisaan pellon funniaalta?
845. Metsän wiisas otti päivän tiedon pellon parannuksesta?
846. Metsäsäsa kaswoi, rannalla syntyi, wesillä etää, tulesa kuolee?
- 847¹. Metsäsäsa syntynyt, forwessa kaswanut, seinällä seisoo, naulalla nauvuu, polwella laulaa, pöydällä pörisee?
- 847². Metsäsäsa syntyy, metsäsäsa kasvaa, ihmisen polwella itsee?
848. Metsään menee, filmät kotiin katso?
849. Mettä mafiampi?
850. Mi anopin... Mi ensin... j. n. .
851. Mieleton, fieleton, kaikille toden sanoo?
852. Mieleton, fieleton, käypi kerran päivässa maailman äärestä maailman ääreen?
853. Mieleton, fieleton, maailman wiisas, hurskas kun puntari?
854. Mies aitasaa asuu, tuli suusta tupruaa?
855. Mies alaston, paita powessa?
856. Mies astui joen siwua, turkkiansa tupsutti, nahkojansa napsutti?

844, 845 Kettu tukon tunktiolta. 846 Wene, purssi, paatti. 847¹ 847² Kantele. 848 Sukken reikä kannassa — Kirveen filmä — Bertson eli kontin filmät. 849 Uni — Äidin maito. 850 Katso: Mikä... Ken... 851 Puntari, pesmeli, mitta. 852 Aurinko — Kellon timmauiffko. 853 Katso: 851. 854 Pysy. 855 Kynttilä. 856 Katso 859.

857. Mies astuu meren siwua, kapahauki kainalossa?
 858. Mies elää maailman alusta maailman loppuun asti,
 eikä pääse koskaan wiiden wiikon wanhaksi?
 859. Mies juoksi salon siwua, punaturkki tupsutteli, pää
 keiffui, helisi sarwet?
 860. Mies kodasta lähtee, wiisi miestä vastaan astuu, tu-
 kasta maahan räikkäävät?
 861. Mies fyntää, ei ole fättä, hepo fyntää, ei ole auraa,
 ilman tuhki tullaksensa?
 862. Mies käypi merta myöten, meren ruowot raiskaeli
 rautaisella ruoskallansa?
 863. Mies lyhyt, nenä nykerä, itse liinapaidoillaan, aiwan
 aiwinaisillaan?
 864. Mies lyhyt, nenä nykyri, päällä paita palttinainen,
 aiwan liinan aiwinainen?
 865. Mies meni metsään...
 866. Mies merellä haffaa, tänne lastut kimpuaa?
 867. Mies merellä fottaa käypi, ampua ei pelkää?
 868. Mies merta purjehtii, weri siwistä sirisi?
 869. Mies metsään menee, altaat jäljelle jääpi?
 870. Mies metsään menee, ei tee tietä mennessään, pala-
 tessaan tekee?

857 Perämies wiilettää wenettä eli laiwaa — Drawa käpy suussa.
 858 Kuu. 859 Drawa. 860 Nenän niistäntä. 861 Sika. 862 Hei-
 nänniittäjä. 863, 864 Metsäkana, rieffo. 865 Katso: Mies metsään...
 866 Lumisade, rakeet, ukonilma. 867 Kallio, luoto, lari, weskilwi me-
 ressä. 868 Sade'pilwi ilmaassa. 869 Uskelen jäljet. 870 Uninluuta,
 tukkaan hawut.

871. Mies metsään menee, kaukaloita taansa jättelee?
 872. Mies metsään menee, kehrittipuu kahden puolen?
 873. Mies metsään menee, lanttia taakseen naffelee?
 874. Mies metsään menee, maha koittaa lotia?
 875. Mies metsään menee, nenä taiwasta piirtää?
 876. Mies metsään menee, onst honkofopet olalla?
 877¹. Mies metsään menee, purtiloita jälkeensä syytää?
 877². Mies metsään menee, pytköt taakseen naffelee?
 878. Mies metsään menee, rieskaset jäljelle jääpi?
 879. Mies metsään menee, riihen parsipuu perässä?
 880. Mies metsään menee, sata seiwästä seljässä?
 881. Mies metsään menee, sata filmää seljässä?
 882. Mies metsään menee, seipäitä selfä täynnä?
 883. Mies metsään menee, selfä edessä, maha takana?
 884. Mies metsään menee, sen lotiin tuo, kut' ei yllätä,
 jonka yllättää, metsään heittää?
 885. Mies metsään menee, fieranpää powen sisässä?
 886. Mies metsään menee, filmiä on selfä täynnä?

871 Katso: 862. 872 Hiihtäjä kahden sauan kanssa. 873 Somman fiat lumesa hiihtäjältä jääpi. 874 Pohkia säärivarressa. 875, 876 Pysy olalla. 877¹ 877² Katso: 869. 878 Katso: 873. 879 Kissa, katti, häntäneen. 880 Sila harjaksinensa, sukahaisinensa. 881 Tuohikontti eli werfko seljässä. 882 Katso: 880. 883 Katso: 874. 884 Päätänsä sukii eli harjaa, kappaa, metsässä. 885 Ruutisarwi, porohkasarwi powessa. 886 Katso: 881.

887. Mies metsään menee, filmä edessä, filmä takana?
888. Mies metsään menee, filmä taiwaalle katsoo?
889. Mies metsään menee, filmät kottin katsoo?
890. Mies metsään menee, suolet helmassa rippuu?
891. Mies metsään menee, tien tekee tullessaan?
892. Mies mullassa, tuffa tuulessa?
893. Mies musta merestä nousti, turkkiansa tupsutellen, nahkassaan napsutellen?
894. Mies musta meren takana neuloja nielee, äimiä ap-
pii?
895. Mies musta, nenä nyherä, pereen leipä takana?
896. Mies musta, nyherä nokka, pantu nuoren wartiaffi,
rahakirstun paimeneffi?
897. Mies musta, noentolainen, kiertää kiwikatua, kiwi-
wuorta wongotta?
898. Mies nykönenänen, itse liina paitoinen?
899. Mies ollut alusta ilman, ilman loppuun elävä, ei
ehdi sinä ikänä pääse päiväkuntinensa, wiiden wiikon
aikuiseffi?
900. Mies pieni, nenä nyherä, liikkuu liinapaidoissansa,
asuu aiwinaißsansa?

887 Oma filmänsä ja kirveen filmä. 888 Kirveenfilmä. 889 Kat-
so: 848. 890 Ohjasperät ajajalla. 891 Katso: 870. 892 Nauris kas-
waessaan. 893 Nuotta. 894 Metsä syö hamuja. 895 Jymäaitan,
ruokapuodin awain. 896 KIRSTUN LUKKO. 897 Hiilikihanko, uuninkouffu.
898 Metsäkana. 899 Kuu. 900 Metsäkana.

901. Mies pihalla, parta tuwasssa?
902. Mies pirtissä, pihalla päänsä pesee?
903. Mies pitkä, pitemmät sarvet?
- 904¹. Mies punainen, turkki puinen, voitti miehet wiisak-
kin, wäkewimmätkin wäsytti?
- 904². Mies pölkkyinen, ihmisten laihoja syö?
905. Mies seisoo, kädet ilman rannasta ilman rantaan?
906. Mies seisoo sepelissä, hattu päässä kallellaan, kylki-
luut hymärässä?
907. Mies seisoo tien oheissa, sitä palwelee papitkin, ku-
ninkaas kumartelee?
908. Mies tonskoi maasta polifousta kysyi kolatsarelta:
- kodissako on kasatsari kiwisellä linnalla, sawisella pal-
killa, maan kapasaa?
909. Mies tuwasssa, kiwifontti seljässä, seipäät filmisä?
910. Mies tuwasssa käwelee, eikö näy miestä, ei miehen
jalkia?
911. Mies tuwasssa, sata haavaa päässä?
912. Mies tuwasssa, tuffa tuulesa, hafulit hangen päällä?
913. Mies tuwasssa, ulkona päätä pestään?

901 Aurinko ja säteet. 902 Pilarihirsi, laipiohirsi, maatitsa. 903 Patjas ja orret. 904¹ Olut — Rommi — Punainen wiina. 904² Jänes. 905 Pirtin patjas ja orret. 906 Kartanon kuusi. 907 Kirrko. 908 Sitri, kukka, kisa ja muurin kolo. 909 Patjas, muuri ja orret pirtissä. 910 Lämmin. 911 Pölkky, ruumu. 912 Balfia, sawu ja noki — Nauris maassa. 913 Katso: 902.

914. Mies ulkona, nainen pirtissä, hiuksista yhdestä?
915. Mies unille nousee, riihen parsi perässä?
916. Miski ei sika... Miski jänis... Kettu... j. n. e.
917. Mikä anopin filmä tuvasa?
918. Mikä enemmän käy kuin tietä piisaa?
- 919¹. Mikä ensin tupaan tulee?
- 919². Mikä ensin wieraalle nauraa?
920. Mikä heikko hinkalolla?
921. Mikä hete pirtissä?
922. Mikä holppo tospotella?
923. Mikä hyyry pyhytellä, hyyry pyhyteltäväistä; mikä siippo saapotella, siippo saapoteltaväistä; mikä holppo tospotella, holppo tospoteltaväistä?
924. Mikä hämähäkin pesä tuvasa?
925. Mikä härjän filmä seinässä?
926. Mikä höyhentyynyä pehmiämpi?
927. Mikä ikäwin aika on?
928. Mikä ilwes ikkunalla?

914 Seinähirren ulko- ja sisäpuolinen pää — Uurinko ulkona, säteet pirtissä — Pakkanen pihalla ja henki, hdyryy ikkunassa. 915 Kissa. 916 Katto: Mintähden... 917 Ukkuna. 918 Humala kasvaesjansa. 919¹ Dikia jalka. 919² Seinän rako. 920 Lapsi kättyessä. 921 Westorwo, saawi. 922 Suhmar. 923 a) Jauhinkivi, b) seula, c) huhmar. 924 Kanahäkki. 925 Oksa — Uurikello. 926 Äitinsyli. 927 Nälässä nähdä toisten syöwän. 928 Witnaputeli.

929. Mikä isonen edellä, mikä roikama perässä, mikä tyh-
kä roikamassa, mitkä kallat kahden puolen, mitkä suo-
lena sinulla, mikä käyrä niskan päällä?
930. Mikä jaarikka jakulla, mikä pöytä pöydän päässä?
931. Mikä josta paikkaan koskee?
932. Mikä juhku jahfiaista, juhku jahkiteltawata; mikä tiiri
taariaista, tiiri taariteltawata; mikä wiikki wäkkiaistä,
wiikki wäkkiteltawätä?
933. Mikä juuritta kasvaa?
934. Mikä jääpänä jakulla, mikä kuitpana kolpilla, mikä
purjikko pankolla, mikä pömpö pöydän päässä?
935. Mikä kaikkein kauniin on?
936. Mikä kaikille pätee?
937. Mikä kaikkein raswasin on?
938. Mikä kaikki kengät koloaa?
939. Mikä kaikkiin koskee, kaikkia kaimaa?
940. Mikä kaikkiin tarttuu, kaikkia seuraa?
941. Mikä karkunpesä...
942. Mikä kengätön kedolla?
943. Mikä kielestään riippuu?

929 a) Sewonen, b) reki, c) ajaja, d) aifat-e) ohjassat, f) wemmel, luoffi.
930 a) Ukka, b) ukko — Taitinapytty. 931 Nimi. 932 a) Surwonta b) Jau-
hanta, c) Seulonta. 933 Kiwi — Neikä kengissä eli waatteissa — Pil-
wi taiwaalla. 934 Taitina alustaessa, sotkiesä, wastatesä ja leipoesä.
935 Nurinko. 936 Katso: 931. 937 Maa. 938 Pikilanka eli wirpi
ja naskali. 939, 940 Nimi. 941 Katso: mikä kentionpesä... 942
Kettu, repo. 943 Käfiastia, Wenäjän Karjalan pirteisä.

- 960². Mikä lapsen kasvattaa, sekä vanhan vanhentaa?
 961. Mikä lastu lattialla?
 962. Mikä leipoesa ensimmältä kätehen pistää?
 963. Mikä luffo lattiasa?
 764. Mikä lähde lattialla?
 965. Mikä lähde pirtissä?
 966. Mikä maat ja meret muuttelee, ilot mureheksi muut-
 telee, surut iloksi saattelee?
 967. Mikä maitowakka on?
 968. Mikä meri pirtissä?
 969. Mikä mettä makiampi, pehmiätä pehmiämpi, mikä ko-
 woa kowempi?
 970. Mikä minian filmä tuwassa?
 971. Mikä mäkkylä mäellä, mikä kofkula korwessa?
 972. Mikä mäkäran ummelta päästä?
 973. Mikä märkä waris pirtissä?
 974. Mikä naulalla festämätöin?
 975. Mikä nytty wiurukasas?
 976. Mikä näkymätön pirtissä?

960² Uika. 961 Lapsi. 962 Härtin. 963 Karstnan eli kellarin
 owi — Oksansa. 964, 965 Westkorno, saawi. 966 Katso: 960. 967
 Nämmit. 968 Suolakoya, suolawakka, salffari. 969 a) Äitin matto —
 uni, b) äitin sylti, c) äitin sydän. 970 Oksansa. 971 a) Kuiskeko, jy-
 wäauma, b) koutio, karhu. 972 Lapsivuode päästää saalaan äitinsä
 kohdusta. 973 Käsiastia. 974 Muna. 975 Mies hewosen reessä; la-
 kki kättesä. 976 Jumala — Lämmin.

977. Mikä on puusta pulpottimet, petäjästä pelpottimet, niinestä nitunatuset, somerosta lehräwieri?
978. Mik' on päässä wiurun waurun, mi' on päälle pin-
kotettu, mitkä kalwat kahden puolen, mikä reikämä
perässä, mikä jortti reikämässä?
979. Mikä on syöty syntymättä, kadotettu kasvamatta,
maan alla, petäjän päässä?
980. Mikä on tehty miikin maakin, miikin maakin mahta-
wasti, koottu nurmikukkaista, kesäheinistä kerätty?
981. Mikä on tehty mingin mangin, finnin kammin fir-
joitettu, silattu sinikiwellä, wuoltu wuoren mustafella,
pantu aitan parwen päähän?
982. Mikä on tehty minkin mankin, firjoitettu kimpin kam-
pin, sinitty sinikiwellä, woittu wuoren mustikoilla,
pantu aitan parwen päähän?
983. Mikä paikka leiwästä pitää syömättä heittää?
984. Mikä pesten mustenee?
985. Mikä pirtissä itkee?
986. Mikä pirtissä leffuu?
987. Mikä pitkä jatkamatta?
988. Mikä purssikko pankolla?

977 Guuhmar, pettel, seula ja jauhinwiwi. 978 Sewonen waljaisja.
979 Mulla eli turpeilla turwaton katon alla syödään pöydänpäässä
munaa, mätä eli määhnää. 980 Mehiläispejä, mettäläisen, kimalaisen
pejä — Meä — Voi. 981, 982 Pönttö, saarnastuoli — Satula.
983 Reikä. 984 Wene mustenee wedessä, waikka aallot pesewät. 985
Jkkuna. 986 Kättyt. 987 Lie — Jänkäiffisuus. 988 Katto: 934.

989. Mikä pyörä porstuassa?
 990. Mikä pyörä pöydän alla?
 991. Mikä pölkky pöydän päässä, mikä raapotti rahilla,
 mikä lastu lattialla, mikä tyyry tynnyksellä, mikä
 kääry kartanolla, mikä tuuru tunfiolla, mikä fuifero
 fujassa, mikä rikka pellon päässä?
 992. Mikä pönttö pöydän päässä, mikä raappana rahilla,
 mikä heikko hinkalossa, mikä fiilu penkin alla, mikä
 siipponen sopesa, mikä fiifu fiukaalla, mikä tyykky
 tynnyksellä, mikä pyörä porstuassa, mikä tuffu tun-
 fiolla, mikä fuifelo fujalla?
 993. Mikä pöpön kypälä pirtissä?
 994. Mikä pöpön pesä pirtissä?
 995. Mikä raapotti rahilla?
 996. Mikä raappana rahilla?
 997. Mikä rastaanpesä pirtissä?
 998. Mikä rikka pellon päässä?
 999. Mikä rääkkylinnun pesä pirtissä?
 1000. Mikä se on?
 1001. Mikä seipähän päässä ei pysy?
 1002. Mikä selin pirtillä?

989, 990 Koira. 991 a) ltkko, b) alla, c) lapfi, d) kisa, e) koira,
 f) sika, g) kuffo, h) kääme. 992 a) Jäntä, b) emäntä, c) lapfi kättyessä,
 d) kirves, e) luuta, f) padan haahlat, g) kisa, h) koira, i) sika, k) kuffo.
 993 Savuluuta. 994 Pätsin-otja. 995, 996 Alfa, emäntä. 997 Liesi,
 hiilo, mähe. 998 Kääme. 999 Kätky, kehto, waku, tuutu, liekki.
 1000 Se on pienoinen sana. 1001 Muna. 1002 Kirves.

1003. Mikä Sepeteuksen potkain isän nimi oli?
1004. Mikä siippo saapotella?
1005. Mikä siipponen sopesa?
1006. Mikä siivittä lentää?
1007. Mikä suo tuvasa?
1008. Mikä suorg westämättä?
1009. Mikä suossa sääryksetön, mikä kengätön ledolla?
1010. Mikä tekemätön tuvasa?
1011. Mikä tiellä heikän telkkä, mikä wiiritty perässä, mikä wihko wiirityssä, mikä firras wihkon wyöllä, mitkä sorkkoset siwulla, mikä kaari kaulan päällä, mikä reppu kaaren alla, mitkä pörhöt päälaella, mitkä tiilut pörhön alla?
1012. Mikä tiellä homman konna, mikä wiurukka perässä, mikä nytty wiurukassa, mitkä soiloset siwussa, mikä kaari kaulan päällä, mikä läppä leuan alla, mikä suussa poikkipuolin?
1013. Mikä tiellä timmon kanna, mikä päällä wiirun waa-ru, mikä soppoma siwussa, mikä ruifama perässä?
1014. Mikä tien alatse käy?

1003 Sepeteus. 1004 Seula. 1005 Luuta. 1006 Sanoma, huuto — Pilvi taiwaalla. 1007 Haude'tiinu, siippuamme, luokkana. 1008 Päivän säde — Kaahila — Korpikuusi. 1009 a) Kurki, b) kettu. 1010 Seinänrajo, juomu, halkeuma. 1011 a) Sepo, b) reki, c) ihminen, d) solki, e) aifat, f) wemmel, luokki, g) harjus — tiuku, h) korwat, i) silmät. 1012 a) Sepo, b) reki, c) ajaja, d) aifat, e) wemmel, luokki, d) tiuku, e) suitset. 1013 a) Nukin emä, b) ratas, c) ramppi, lapa, d) rulla. 1014 Talwivuotta — Wesi joesa weneen, talwitien eli sillan alatse.

1015. Mikä titri taariaista?
 1016. Mikä tuffu tunfiolla?
 1017. Mikä tuuru tunfiolla?
 1018. Mikä uskollisin ystävä ihmisellä?
 1019. Mikä waarnalla pösymätöin?
 1020. Mikä walkiata wäfewämpö?
 1021. Mikä waria fuumempi?
 1022. Mikä wettä notfiampi?
 1023. Mikä wettä wäfewämpö?
 1024. Mikä wihko wiirifissä?
 1025. Mikä wiiri fuurillinen, seterikkö reiällinen?
 1026. Mikä wiiru waarun päällä?
 1027. Mikä wiifi wäffiaista?
 1028. Mikä wäärä kassa pirtissä?
 1029. Mikä yksti, mikä kaffi, mikä kolme, mikä neljä, mikä wiifi, mikä kuusi, mikä seitsemän, mikä kahdeksan, mikä yhdeksän, mikä kymmenen?
 1030. Mikä ympäri ihmisen ajatuksen käy?

1015 Jauhinkivi pyöritettävä. 1016, 1017 Sika. 1018 Täi; seuraa hirsiuuhunkin. 1019 Muna. 1020 Westi; sammuttaa walkian. 1021 Aurinko. 1022 Sawu. 1023 Tuuli; liikuttaa weden. 1024 Ujaja reessä. 1025 Kufin ratas ja rulla. 1026 Satula. 1027 Seula. 1028 Hiilikouffu. 1029 a) Kenä päässä, b) filmää, c) säätä köydessä, d) nänniä lehmällä, e) sormea kädessä, f) kapsaa reessä, g) tähtiä otawasassa, h) wannetta puolikossa, i) reikää ihmisesä, k) sormea käsissä. 1030 Täi käy ympäri pään.

1031. Mikäli pappi wettä soutaa, mikäli jää jäljille jääpi?
 1032. Mikäs... Mille...
 1033. Mikäs tuuleta lainehtii?
 1034¹. Milloin kufon laulu kuului ympäri maailman?
 1034². Milloinka lehmä paksumillaan?
 1035. Milloin seulalla wettä kannetaan?
 1036. Millä kielä päälaella?
 1037. Minian filmä tuwasfa?
 1038. Minkä ennen otat...
 1039. Minkä hiiri lillittää, sen lekeri wetää?
 1040. Minkä fatti wettä uipi, jälki jäähän jähmettyy?
 1041. Minkä fuuru fuurittaa, sen helleri wetää?
 1042. Minkä kylkiluut on päälläpäin?
 1043. Minkä pappi soui, jälki jääksi muuttui?
 1044¹. Minkä seipäät pitimmät, funka sarwet korkeimmat?
 1044². Minkä filmät forwisfa?
 1045. Minkä talonpoika loukfoon luopi, sen herra lakkariinsa kätkee?

1031 Suttula, syöstäin, kangasta kutovesfa. 1032 Katso: Mikä... Kelle... 1033 Sawu. 1034¹ Ruonan arkin aikana. 1034² Takapuolta nuollessaan. 1035 Kun on pohja sarwettu, taikka wesi jäänä. 1036 Katso: Kellä kielä... 1037 Oksansia. 1038 Katso: Kummanko... 1039, 1041 Rufin lyhti. 1040 Katso: 485. 1042 Wannerastian — Weneen. 1043 Katso: 1031. 1044¹ Mielen seipäät pitimmät, sawun sarwet korkeimmat. 1044² Katso: 421. 1045 Renäänsä siiwotesfa.

1046. Minkä tähden . . .
1047. Minkä wanteet sisästä?
1048. Minne menet -friwoifossa?
1049. Minne menet monikowero? mitä sanot kerittyparta?
1050. Minne menet pöppönpäälä? Sinne funne läätsäkkö.
Minne menet läätsäkkö? Sinne funne pyöräkkö.
1051. Minne läksit . . . Minne menet . . .
1052. Minne wääränen menee? — mitäs tahot keritty
foira?
1053. Mintähden ei sika tähtiä näe?
1054. Mintähden jänis yli tien juoksee?
1055. Mintähden fettu taansa katsoo?
1056. Mintähden fetulla on pitkä häntä?
1057. Mintähden kuffo pataa noukkii?
1058. Mintähden leiwän reikää ei syödä?
1059. Mintähden sufi taaksti katsoo?
1060. Minä olen mies ja en ole mies; minulta pää poik-
ki ja nokka halki, niin minusta mies tulee, joka hal-
litsen kuninkaas ja wallat, pispat ja potentiaatit, nos-
tan sodan ja teen rauhan?

1046 Katso: Mintähden . . . 1047 Nysän, merran — Weneen kaa-
ret. 1048 Nurmi kysyi ja joki vastaa: mi huolta selenäkaughtanalla.
1050 Uunin luuta, lapio ja leipä. 1051 Katso: Kunne . . . 1049, 1052
Joki ja, niitetty nurmi. 1053 Ei katso ylöspäin. 1054 Ei pääse
alats. 1055 Ei ole silmiä perässä. 1056 Ei ole lyhempätä saanut.
1057 Kun on lyhyt kieli. 1058 Kun reikä ei ole, mitä syöddä. 1059
Eudella ei ole silmiä takana. 1060 Kirjoituskyinä.

1061. Minä olen puhdas ja walfia, isäntä on sangen yl-
piä, yhä hän huutaa ja ramaa, kun olisit paljonkin
waraa, mutt' ei ole rahalanttia, eikä kylään ole
antanut panttia?
1062. Minä tiedän, sinä tiedät, pappi paljon tieteele, ku-
ningas ylen wähää, Jumala ei wähääkään?
1063. Mistä kaikki kengät yhteen tulee?
1064. Mitkä pirtin owessa toraawat, ääni ei kuulu?
1065. Mitä ei woi lippahasen salwata?
1066. Mitä ei woi panna seinää wasten?
1067. Mitä enemmän...
1068. Mitä Jumala paraallaan taiwaassa tekee?
1069. Mitä kaikki ihmiset yhtä aikaa tekee?
1070. Mitä kaikki painaa, ja ei kuitenkaan alene?
1071. Mitä kaikkien ensin maassa on?
1072. Mitä kaloja ensin wedessä on?
1073. Mitä koko maailma yhtä haawaa tekee?
1074. Mitä se ihminen tarvitsee, josta sielu ja ruumis on
erinnyt?

1061 Kananmuna; isä s. o. kullo. 1062 Jumala ei tiedä wertaistansa; muilla on. 1063 Piikilangasta ja naskalista — Ompelusta. 1064 Lämmin ja kylmä. 1065 Päiwää. 1066 Tietä. 1067 Katso: Jota enenimän... 1068 Hallitsee maailmaa. 1069 Wanhenewat — Tulewat Herran tuomiosse. 1070 Maata kaikki painelee, maa ei kuitenkaan alenee. 1071 Päitä. 1072 Tuoreita. 1073 Katso: 1069. 1074 Synnyttänyt waimo tarvitsee lepoa, ruokaa ja juomaa.

1075. Mitä sinä olet enemmän tänäpänä nähnyt, kun Suomala?
1076. Mitä tarvispuita metsässä ensin löytyy?
1077. Mitä walkia hewonen fuutamalla tekee?
1078. Mitä waris tekee, kun tulee kuuden vuoden wanhaksi?
1079. Mitä witri kuurittaa, seteri werkkaiseen wetää?
1080. Mitä yksti, mitä kakki?
1081. Montako puustawia isämeidässä on?
1082. Montako puustawia koko piipiasa löytyy?
1083. Montako päättä kokonaisessa kalapuolikossa on?
1084. Morfian mäellä seisoo kaiken kesän kaunosena, talwella aiwan alasti?
1085. Muilla kun on wari (tuuma), hänell' on silloin kylmä; muilla kun on kylmä, hänell' on lämmin ja pimeys?
1086. Muilla wyö, kuningas wyöttä?
1087. Multa alla, multa päällä, keskellä olut punainen?
1088. Multa alla, multa päällä, särjet keskellä kutee, fitkaset sähottelee?

1075 Bertaiseni. 1076 Huoparimen tullipiipkoja — Piipun rasstwarpoja. 1077 Mustan warjon, mustan kuwafen. 1078 Lähtee seitsemännelle. 1079 Rukin ratas ja rulla. 1080 Kakki: Mitä yksti... 1081 Ykstiöistä, nimittäin: i=f-ä=m=e=i=d-ä=s=f-ä. 1082 Yhtä monta kun aapiskirjassa, nimittäin: a, b, c, d, e, f, ja niin edesp. 1083 Kakki. 1084 Lehtipuu. 1085 Jää-kellari. 1086 Keko. 1087 Sitket ja tuhka hiilukessa. 1088 Pirtti eli muu huone multa katolla ja ihmiset sisässä.

1089. Munan kokoinen yli firfon ylettyy?
1090. Nuori loukossa istuu, punaisia marjoja helmasa?
1091. Nuori musta tulesa seisoo; sa'on syö, weden of-
fentaa?
1092. Musta affa mulleroinen, passu affa passeroinen, tuf-
fo suussa tuiottaa?
1093. Musta haffi hippalainen koskeen kumarteleksen?
1094. Musta härkä mulleroinen juopi wettä saawillisen,
koko sylen puita syöpi?
1095. Musta härkä mulleroinen, juopi wettä suuren kor-
won, ämpärillisen äkitti?
1096. Musta härkä terwasarwi, ammoo pyhällä maalla,
wihityllä winguttaa?
1097. Musta härkä terwaselkä, pyhän pellon pyörtänöllä?
1098. Musta kalli kankaalla, warja watsassa potkii?
1099. Musta tiiffuu, punainen pieksää?
1100. Musta kofko, hiiden lintu, koskeen kurottelee?
1101. Musta korppi, riefforinta, lentää pesälle, alkaa louk-
tua?

1089 Lankakerä, riimakerä. 1090 Kiu'as ja hiilus, muuri ja lieki,
uuni ja mähe. 1091 Wiinapannu. 1092 Wiinaputeli. 1093 Kodan-
koukku, haahlat — Kapusta, kauha. 1094, 1095 Saunan kiuas. 1096
Kirko ja tapuli eli kellokaastari. 1097 Kirko. 1098 Pirtti ja ihmis-
set sisästä. 1099 Pata haahloissa ja walkia alla. 1100 Kodankoukku
eli haahlat ja kuohuwa pata. 1101 Pappi menee pönttöön eli saarnas-
tuoliin.

1102. Musta kuffo, hiiden affa, koskeen kuwattelefsen, eikö koske fuitenkaan?
1103. Musta kun pappi, eif' ole pappi, kiiltää kun nappi, eif' ole nappi, mylvii kun härkä, eif' ole härkä, lentää kun lintu, eif' ole lintu, menee maahan kun mato, eif' ole mato?
1104. Musta kun pata, ei kumminkaan pata, lentää kun lintu; ei kumminkaan lintu, fyntää kun sika, ei kumminkaan sika?
1105. Musta lappi lippalainen, koskeen kumartelefsen?
1106. Musta lehmä mulleroinen, juofsee jofia myöten, pajuksoon puuttuu?
1107. Musta lehmä mulleroinen, kofa korwon wettä juopi, kofsa korwon, kofsa kaffi?
1108. Musta lehmä, muurikki, juosten juomaan menee, juosten juomasta tulee?
1109. Musta lehmä, muurikki, pirtin päältä heinät syöpi?
1110. Musta lintu punaisia munia hautoo?
1111. Musta mies koskia kumartaa?
1112. Musta mies merestä nousi liinaißilla paidoillaan, aiwan aiwinaißillaan, lemmellä lewähtämään, karahkalla katsomaan?
1113. Musta mies merestä nousi liinaißilla paidoillansa, lenglolla lewähtelesfen, karahkoilla katseloo?

1102 Katsjo: 1100. 1103, 1104 Sontainen. 1105 Katsjo: 1093. 1106 Wene. 1107 Katsjo: 1094. 1108 Katsjo: 1106. 1109 Sawu — tuuliaisää. 1110 Pata, kattila, kahwipannu hiilillä. 1111 Katsj: 1093. 1112, 1113 Ruotta; jofa lewitetään uluille eli wapeille kuuwamaan.

1114. Musta mies merestä nousi, kannon päähän kääser-
tihen?
1115. Musta mies merestä nousi, turkkiaan tupsuttaa, nah-
lojaan napsuttaa?
1116. Musta mies mäellä seisoo, neuvoja nielefselee?
1117. Musta mies mäen tafana, neuvoja nielee, äimiä ap-
paa?
1118. Musta muori mulleroinen, hyllypäässä hyppää?
1119. Musta muuri, ruskian ruuni, walseita warsoja wat-
san täyfi?
- 1120¹. Musta oinas nawettaan menee, punaiset lamfaat
ulos ajaa?
- 1120². Musta ori talliin menee, kaikki punaiset pois ajaa?
1121. Musta paimen, kirjawa karja?
1122. Musta paistaa peräänsä, herneet silmistä tippuu?
1123. Musta riippuu, punainen liiffuu?
1124. Musta sika aitan alla neulasta nielee?
1125. Musta sonni myslwi kirjawassa karjassa?
1126. Musta sonni nawettaan menee, punaiset lehmät u-
los ajaa?
1127. Musta sonni nawettaan tuliisi, waan ei pääse sar-
wiltansa?

1114, 1115 Ruotta, werffo. 1116, 1117 Metso eli koppelo nous-
sii havuja. 1118 Wiinapannu. 1119 Kirffo ja ihmisset. 1120¹ 1120²
Nuninkouffu, hiilihanko. 1121 Pappi seurakuntanensa. 1122 Wiina-
pannu, kun wiinaa keitetään. 1123 Katso: 1099. 1124 Katso: 1116.
1125 Luffari kirkossa. 1126 Katso: 1120. 1127 Dwi—Jflunan lauta.

1128. Musta ämmä nulleroinen, perä passu, passeroinen, wissooa wihaista wettä, ä'äistä wettä äiskättää?
1129. Mustaa filmää joen täysi?
1130. Mustan muifula, pitkän puifula, lewiän laataffa?
1131. Mustan musura, pitkän putfula, lewiän laatuffa?
1132. Mustan syö, walfian purkaa?
1133. Mustapassu nulleroinen, perä passu passeroinen, jofa talossa tarwitaan?
1134. Mustat huulet, punainen süu, musta fieli?
1135. Mustempi syttä, mafiampi mettä, pikariin pistettyinä, penkin päähän peitettynä?
1136. Mustempi syttä, mafiampi mettä, pikkuisessa kuppofessa, patjaan päässä?
1137. Musti paahtoi pereänsä, filmät wettä wuoti?
1138. Musti teillä, musti meillä, musti kaitella kylällä?
1139. Mustiffi, muuriffi, liian kauhan wettä juopi?
1140. Mustiffi, muuriffi, pirtin päältä heinät syöpi, weden pilwistä wetään?
1141. Mustiffi, muuriffi, sywästä syömisen saapi?
1142. Mustiffi mäellä seisoo, ennen itse lahoo, kun syttyt katkeaa?

1128 Katso: 1122. 1129 Puspukat, lumpeenkukat — Berkon filmät. 1130 1131 a) Pata, kattila, b) kirnu, c) wati, siivilä. 1132 Mylly — Pysy. 1133 Pata, kattila — Guhmar. 1134 Uuni, kun lämpiää; fieli s. o. piakka, kerähtä eli leipälapio. 1135, 1136 Uuni. 1137 Katso: 1122. 1138 Kiu'as, muuri — Pata, kattila. 1139 Saunan kiuwas. 1140 Sawu. 1141 Ruotta. 1142 Mustiffa wartenensa.

1143. Muulloin puffi tapettiin, vasta tarha laaettiin?
1144. Muut kaikki wyötettyinä, funingas on wyöttämättä?
1145. Muu musta, punaiset huulet?
1146. Mylwäffö mätiä kämpi, pään kahden, jalan kahdeksan, neljän filmän mulwahuksen, kahden hännän roimahuksen?
1147. Myrönen mätiä nousi, pään kahden, jalan kahdeksan, neljän filmän möljäkkeet, kahden hännän huiskakkeet?
1148. Mytty mättään tafainen, tiekura fiwen alainen, tieko kannon juureinen?
1149. Mäellä mäköttelee, korwessa kofottelee?
1150. Mäki täynnä mäkräpäitä, noro noprakkaneniä?
1151. Mykkylä mäellä?
1152. Mäflätin mätiä nousi, pään kahden, jalan kahdeksan, neljän filmän mölleröisen, kahden hännän roikkamoksen?
1153. Mäfärä mäkeen nousi, willat maata wiitti?
1154. Mälläffä mäelle nousi, pään kahden, jalan kahdeksan, neljän filmän mölläkkeen, kahden hännän roiskakkeen?
1155. Mälläri mäellä seisoi, pään kahden, jalan kahdeksan, neljän filmän möljähyksen, kahden hännän roiskahuksen?

1143 Salmemaa. 1144 Lyhteet ja närtepuut. 1145 Tinaamaton fattila. 1146 Tiine lehmä eli tamma. 1147 D. f. e. 1148 Käärme. 1149 a) Ruislawa, jywäauma b) fontto, karhu. 1150 a) Tähtäpäät, b) lafat, muuramet. 1151 Ruiskeko, jywäauma. 1152 Katso: 1146. 1153 Seinäkuorma. 1154, 1155 Katso: 1146.

1156. Mänty suolla, mätäs päässä, ken näkee, ottaa?
 1157. Märkä rätti räystäällä...
 1158. Mättäinen mäellä feitti, ilman puitta, walfiatta, kofitta, kohentajatta, kattilatta, katsojatta?
 1159. Mäyrä metsähän menee, kuono kylään katselee?
 1160. Mölläkö mäkiä kämpi, ylös kynsin, alas latwoin, neljän silmän mollauffen, kahden hännän huiškauffen?

1156 Laffa, hilla, muurain. 1157 Katso: Niepurätti... 1158 Muurahaiskeko, wihalaispesä, kufalaispesä. 1159 Kirwes miehen olalla. 1160 Katso: 1146.

1161. **N**ahka orressa, furikka parressa, herran edessä lehwanteeraa?
1162. Nahka syödään, liha myödään, sarwet metsään natakaan?
1163. Nahka syödään, weri myödään, liha poltetaan, sarwet metsään heitetään?
1164. Nahkaa korwat, rautaa hampaat, hampusta suitset, juoksee kun juoksetetaan?
1165. Napa edessä, kerä keskellä, lapio perässä?
1166. Nawan alla nalkuttaa, polwen päällä polkuttaa, pistä siihen, musta se on?
1167. Nauraa, mutt' ei haasta?
1168. Nauraa, nauraa, pitkin seinää ojennaksen?
1169. Neiden wyölliset putosi . . .
1170. Neiti käypi pitkin ortta riihen parsiyuu perässä?
1171. Neiti tänne juohdettiin, istuin sinne heitettiin, päärihmat karistettiin?
1172. Neiti tästä annettiin, istuintuoli heitettiin, päärihmat unohdettiin?
1173. Neitinen nenä nykerö, perehen leipä takana?
1174. Neitonen nenä nykerä punnitsee perehen ruoan?

1161 Kuffo. 1162 Petäjän kuori, halot eli hirret, ja oksat. 1163 Petäjän kuori, terwa, halot ja oksat. 1164 Ruffi, ruffinulla. 1165 Nauris, kun kasvaa maassa — Kana. 1166 Tuppi. 1167, 1168 Seinänrajo, juomu. 1169 Katso: Helmet neideltä . . . 1170 Riisa, katti — Drawa. 1171 Ranka, kanto ja oksat. 1172 Ranka, kanto ja oksat. 1173 Nwairi. 1174 Saahlat.

1175. Neljältä aamulla, kaksijalka päivällä, kolmijalka illalla?
1176. Neljälkainen, pitkäselkänen?
1177. Neljä antaa, neljä fantaa, kaksi taiwasta jakaa, kaksitietä viisaa?
1178. Neljä fantaa, neljä antaa, kaksi katsoo, kaksi kuuntelee, kaksitietä raiwaa, yksi säästää hosiua?
1179. Neljä liifuttaa, neljä riputtaa, wiides perässä siiputtaa?
1180. Neljä miestä yhden laikin alla yksillä sukilla hihtää?
1181. Neljä neitistä, toinen toistaan ajelewat?
1182. Neljä neittä Niemelässä, yhteen kuppelet käywät, waahdet walfiat waluwat?
1183. Neljä neittä niemen päässä, yhteen wesištelewät, waahtensa walottelewat?
1184. Neljä noffaa yhdellä hanhella?
1185. Neljä oritta tallissa, wiides käypi ympäritse?
- 1186¹. Neljä panee topin, topin, wiidens panee wiuhin, wiuhin?
- 1186². Neljä reittä repufassa, metelin leihäs leskellä?

1175 Ihminen lasja, paraalla iällään ja wanhana. 1176 Nahti.
 1177 Lehmä. 1178 Lehmällä jalat, nänät, silmät, korwat, sarwet ja häntä. 1179 Lehmällä jalat, nisät ja häntä. 1180 Pöydän jalat ja lauta — Nelikaplaisessa reessä kaplat, kori ja jalakset. 1181 Kerinpuut.
 1182, 1183 Lehmän nisät. 1184 Tyyny — Kättyt. 1185 Sukkatitut, sukawartaat. 1186¹ Sewosen jalat ja häntä. 1186² Ruffi.

1187. Neljä siällä, kahdeksan ulkona?
1188. Neljä siarta perätystä juoksee, ei yksikään toistaan tapaa?
1189. Neljä tupaa, kymmenen miestä siinä?
1190. Neljä veljestä wetää...
1191. Nenä kuin neula, häntä kuin vasta, päälys kuin werka, siisus kuin juusto?
1192. Nenä neittä, pää jänistä, festipaikka morsianta, häntä kyitä käärmeitä, jalat muuramen sukua?
1193. Nenä neittä, pää jänistä, muu ruumis suden sukua, häntä käärmeen näköä?
1194. Nenä neula, kerä festeltä, puiffari perässä?
1195. Neulanenä, festettä kerä, wemmelperä?
1196. Neulanenä, festettä kerä, perältä petfelen terä?
1197. Neulanenä, pujoperä, herroille weron wetää, tafaperin työn tekee?
1198. Neulattu, nasfattu, kalfittu, parfittu, wääräfsi kaswanut, wäremmäfsi weistetty?
1199. Neuloja nielee, äimiä appaa?
1200. Niellesä juuttuu...
1201. Niemet pitkät, lahdet soukat, kallioiset nienten päässä?
1202. Niemi, niemi, lafsi, lafsi, joka niemen nenässä kallio?

1187 Huoneen nurkkaa. 1188 Kerinlaudat. 1189 Hanskat, rukfajet. 1190 Katso: Wiisi veljestä wetää... 1191 Nauris. 1192, 1193 Riisa, fatti, kafi. 1194, 1195 Kuffo. 1196 Kana — Kaswawa nauris. 1197 Kana munii. 1198 Satula. 1199 Katso: 1116. 1200 Katso: Kun nielee... 1201, 1202 Sormet, sormien wälit ja kynnet.

1203. Niemi, niemi, saari, saari, saaressa sata pesää, mu-
na kussakin pesässä?
1204. Niin niweri, näin näweri; ei se ole niinkään niweri,
eikä näinkään näweri, ken sen oikein osaa?
1205. Niin tehty, niwerten tehty, näin tehty, näwerten
tehty, niin sinun niwertäköön, näin sinun näwertä-
köön, jos et tätä arvaa?
1206. Niinet nitkui, nuorat notkui, alla ankelit makasi,
päällä peiposet pemaasi?
1207. Niifi näkki, yksi puolikko, kahdenlaista oltta täynnä?
1208. Nimi on, ei henkeä, weri kulkee läpitsi?
1209. Nippaa, nappaa, käydä käppää tihissä wiidassa?
1210. Nippaa, nappaa, niinistä filtaa kuohuwaan koskeen?
1211. Nippaa, nappaa, pikku renkelit selässä?
1212. Nirajaa, narajaa, seinällä seisoo, kotona syntyi, met-
sässä kasvoi?
1213. Nitskaa, natskaa, nilkipäätä nielläksensä?
- 1214¹. Niukuu, naukuu, lehden ajan leppää?
- 1214². Niukuu naukuu, seinällä seisoo?
1215. Niutskaa, nautskaa, jafiasa wiidassa?
1216. Niwerikko, nawerikko, monenlainen moskelikko?

1203 Kaalimaa, naurismaa, potakkamaa. 1204 Wirsu. 1205 Ni-
welsarhi. 1206 Ruotta köytenensä, kiveksinensä ja lautoinensa. 1207
Muna. 1208 Sormus. 1209 Kerittimet. 1210 Katto: 204. 1211 Seinä-
kello. 1212 Ovi. 1213 Laikina käydessään odottaa sotkijata, vastaajata.
1214¹ Kyttyt. 1214² Seinäkello. 1215 Lammasta keritään. 1216
Satula.

1217. Noffela wetehen wieri wiffeläistä vuottaamaan?
 1218. Nostaa farwaista, jafaa farwaistaa, antaa pitan pamputella?
 1219. Nosta reittä, hajota farwoja, anna piilin pistettää?
 1220. Nukka uida nulkuttaa, sula edessä, jää jäljissä?
 1221. Nuora puun nenässä, surma nuoran päässä?
 1222. Nyffii, nyhtää, kääpii, käärää, pikku takkanen seljässä?
 1223. Nytti nyssti, kähä käästi, pieni fonttinen selässä?
 1224. Nyffii, nyypää, käärii, kääpää, pikku takkanen seljässä?
 1225. Nytty wiurufassa?
 1226. Näet weljesi, kättä kouffaa, ei tule puheelle?
 1227. Näfymätön pirtissä?
 1228. Näreikkö niemen päässä, jofa tuult tuuwittaa, weden henki heiluttaa?

1217 Onki ja kala. 1218 Kangastuoli, sohlot. 1219 Kangasta kudotaan. 1220 Sullula eli sydäin kutoessa. 1221 Onkirakennuksessa siima ja kouffu. 1222—1224 Nufin lapa, rulla ja kuontalo, tutti. 1225 Ihminen reessä; lapsi kättyessä. 1226 Warjonja eli kuwajensa näkee. 1227 Jumala — Lämmin. 1228 Nyjä wedessä.

1229. Ohjat juoksi, tie wyöri, reki ratisi?
1230. Disi kun kirppu, ei fuitenkaan kirppu, oisi kun was-
ta, ei fuitenkaan wasta, oisi kun kerä, ei fuitenkaan
kerä?
1231. Dkulina ojalla, nenä fuiwalla?
1232. Djenkorren passuus...
1233. Dli haapana hawulla, wesitetri wempelekkä, sunton
söi, käsitön ampui?
1234. Dli kymmenen kälystä, weti neljää sisarta lewiähän
lietsufkaan, lewiästä lietsufasta pitkään pönttöön,
pittästä pöntöstä werolauffuun?
1235. Dli pölkky... Dli pönttö...
1236. Dli tiellä...
1237. Dli tiellä hempun temppu, oli tiirikka jälestä, oli
tyhmä tiirikassa, oli kirkas tyhmän wyöllä, oli sor-
foset siwulla, reppaskaari niskän päällä?
1238. Dlisi kun kirppu...
1239. Djenkorren passuus, pitkien puiden pituus?
1240. Dmiaan on pirtti täynnä, eikä tunne puoliakaan?

1229 Rusin siima, ratas ja rulla. 1230 Rauris simenenensä j. n. e.
1231 Wene. 1232 Katso: Djenkorren... 1233 Lumitykky puussa ja
päiwäpaiste. 1234 Sormet, lehmännisät, lypsinkiulu, maitopytty, kirnu
ja woiptytty. 1235 Katso: Mikä pölkky... Mikä pönttö... 1236 Kat-
so: Mikä tiellä... 1237 a) Sewonen, b) reki, c) mies reessä, d) wetti
(kirves), e) aijat f) katukka. 1238 Katso: Disi kun kirppu... 1239
Puun sydän. 1240 Uskelten jälkiä.

1241. On meillä orit tuwassa, kaikki kanta, minkä sel-
fään sowitzat?
1242. Onneton ofsalla istuu, tulee suuton, niin syö?
1243. Onneton owelle astuu, wiisi miestä vastaan ottaa?
1244. Onnetoin, ponnetaan, pehjatoin, kannetoin, täynnä
tuoresta lihasta?
1245. Onni puussa, jänne maassa, jäsenetön puuhun nousi,
lihafönttä kuusen alla?
1246. Onni puussa, jänni maassa, suoniton wesiä sousti,
karwakessi kuusen alla?
1247. Onsi puu, kometta haapa, josta liuku laukeaa, mie-
hen surma suikoo?
1248. Onsi puu, kometto honka, josta luiturit tulewat, kii-
lusilmät lentelwät?
1249. Onsi puu, kono honka, ifinen miehen surma?
1250. Onsi puu, ometta haapa, josta lintu luitkoo, mie-
hen surma suikoo?
1251. Onsi puu, rämäffä rauta, onnettoman olkapäällä?
1252. Dotiffi orrella, maatiffi . . .
1253. Ora, ora, edellä, kerä, kerä, keskellä, keritsimet jäl-
jesä?
1254. Orasilla astelet, eikä pistä luitenkana?

1241 Pöytä. 1242 Katso: 1233. 1243 Nenää siwotaan eli niis-
tetään sormilla. 1244 Muna. 1245, 1246 Lintu eli orawa, jousi, nuoli
ja saalis. 1247—1251 Pysy. 1252 Katso: 1275. 1253 Päästy;
kana; kuita. 1254 Kantanauhoilla.

1255. Ori hirmui Helsingissä, täällä waljaat wälähti?
 1256. Ori hirmui, ohjat juoksi?
 1257. Ori juoksi, lapa liikkui, tie wieri, reki ratifi?
 1258. Ori juoksi, ohjat notkui, reki wieri, tie ratifi?
 1259. Ori juoksi, ohjat seisoi, reki wyöryi, tie wilifi?
 1260. Ori juoksi tietä myöten, wahwat aisat kahden puolen?
 1261. Ori juosta orkutteli, rautainen reki ratifi?
 1262. Ori kantoj jättsä, jättsi kantoj himatsia, himatsi kaittia kappaleita?
 1263. Ori laukkoj laella pirtin, häntä maahan ripsutteli?
 1264. Ori läski oikomaan, rantawettä raikomaan, tuhat koiraa perässä, sata miestä ratsaalla?
 1265. Ori musta, fyrmyniska, seisoo pyhällä maalla, wihityllä wiuwottaa, siihen käypi kaitti kansa, sitä kaitti katselee?
 1266. Ori orpo, wirpoharja, seisoo selänne-maalla, wihityllä wingottaa, kuuluu kumia ääni, pyhän pellon pientarella?
 1267. Ori rautainen . . .

1255 Ulfonen. 1256 Rusin ratas ja siima. 1257 Rusin ratas, lapa eli hyppäri ja rulla. 1258 Rusin ratas, siima ja rulla. 1259 Joki eli wirta, rannat, wene ja wesi. 1260 Wesi myllyruuhessa; wene ja jokirannat. 1261 Myllyn ratas ja kiwet. 1262 Orsi, hihnat, kättyt ja lapset — Haahlit, pata ja keitos. 1263 Aurinko taiwaalla ja jäteet maassa. 1264 Nuotta ja nuotanlaudat — Wene ja aallot perässä. 1265, 1266 Kirko ja tapuli. 1267 Katso: Rautainen ori . . .

1268. Ori seisoi, ohjat juoksi, taikki walsjahat wapiisi?
 1269. Ori seisoi, ohjat notkui, tie wieri, reki ratiisi?
 1270. Ori tallissa, häntä laessa?
 1271. Ori tallissa, häntä tallin päällä?
 1272. Orressa otikka...
 1273. Orsi kantoi marttia, martti kantoi imatsua, sinä on
 perehen ruoka?
 1274. Orsiparsi pirsilöitä, pirsilöt timanttiloita?
 1275. Otikka orrella, matikka maassa, siniwihko taiwaalla?
 1276. Ottaessa enenee, pannessä wähenee?
 1277. Otiti olfin selkäänsä, tuohi nitkun niskaansa, lätki
 sikkelästä wikkelätä pyytämään?
 1278. Ometon aitta ruokaa täynnä?

1268 Mylly. 1269 Ruffi, sima, ratas ja rulla. 1270 Baskia
 uunissa ja liekki uunin laella eli sawu pirtissä. 1271 Katso; 161.
 1272 Katso: Otikka orrella... 1273 Orsi haahlat ja kattila. 1274
 Kirkonkellot ja kielet. 1275 Sawu — a) Hierin, härkin, b) taikina,
 c) sawu. 1276 Katso: 290. 1277 Kalamies ja nuotta. 1278 Muna.

1279. Paasi alla, paasi päällä, wähä waahitia wälissä?
1280. Paawali paahtaa . . .
1281. Paikka paikan päällä, ei yhtään neylettä?
1282. Paimen musta, farja firjawa?
1283. Paimen parfuu laitumella, paita päällä paraina päiwinä?
1284. Paimen syötti sydäntänsä lampahille laitumella?
1285. Painaessa pussahtaa . . .
1286. Paiskaisja parahiti, kumartaisja furahiti, wetäisjä weri lähti?
1287. Paita alla, iho päällä, paidan päästä päiwä paistoi?
1288. Paita sijällä, liha päällä?
1289. Pajuttu, parfittu, ladottu, naulittu, wäärä puu, wääremmässi weistetetty?
1290. Paksupää paranee, saaren häntä häwiää?
1291. Palaa suot, palaa maat; waan ei pala kassi kannon päätä?
1292. Paljoko matkaa . . . Paljoko sawua . . .

1279 Myllynkiwet ja jauhot. 1280 Katso: Tuomari kyntää . . .
 1281 Kupukaali, kaalinkerä — Kana, lintu. 1282—1284 Pappi ja wäki kirkossa. 1285 Katso: Kun painaa . . . 1286 Koivu kewäillä haktataessa. 1287 Kynttilä ja wakkia päässä. 1288 Kynttilä. 1289 Satula. 1290 Luffari eli suwalffo ja loimi kangasta kutoessa. 1291 Aurinko ja kuu. 1292 Katso: Kuinka paljo . . .

1293. Paljoko sawna yhdestä terwahaudasta lähtee?
 1294. Pane watsa watsan päälle, anna pitkän loivotella?
 1295. Panfurwajessa läpönen, läpönessä karwatussa?
 1296. Pappi lakkariinsa palkaa, talonpoika maahan nak-
 kaa?
 1297. Pappi pirtissä, parta ulkona?
 1298. Pata kiehuu...
 1299. Patsas pellolla palaa, ei jää tuhkaa yhtäkään?
 1300. Pauhaa yöt, pauhaa päivät, ei koskaan ääni lak-
 kaa?
 1301. Pelto kallis, pengeri kalliimpi?
 1302. Pelto kiwinen, piennar tuohinen?
 1303. Pentti nosti...
 1304. Peret syöpi, pöytä laulaa?
 1305. Pesee, pesee, yöt ja päivät, walfiaksi ei saa?
 1306. Peura lietsoi liettehellä, hepo walfiasa waahdesa?
 1307. Peura pellolla juoksee, jalat maahan ei koske?
 1308. Peura pirtissä kiffaa...

1293 Kun punnitsee minä panee, aineita ja jännöset, niin sitä
 sen näkee. 1294 Lunnyriä pestään. 1295 Siivilä. 1296 Räkä nenää
 niistäessä. 1297 Kurkihirsi, laipiohirsi, maattija — Länmin ja höyry
 — Tuli ja sawu. 1298 Kats: Kattila... 1299 Kynntilä, tuohus.
 1300 Koski. 1301 Reuhka, karwalakki. 1302 Tulustuohinen. 1303
 Kats: Piippa nosti... 1304 Porfaat imewät, emakko röhkii. 1305
 Nallot kallioa. 1306 Jauhaja ja kiwi. 1307 Liekku, hihnoista riippuwa
 kätty, tuutu. 1308 Kats: 1307.

1309. Peura uida utkuttaa, waahsti jälesfä waluu?
 1310. Pieneen pestoon mahtuu, isoon forpeen ei mahdu?
 1311. Pienempi Sumalaa, suurempi funingasta?
 1312. Pienempi kirppua, raslaampi hevosta?
 1313. Pienempi kortta, suurempi maata, nöyrempi tuukta?
 1314. Pienempi piffulintusta, wäkewämpi mäan petoja?
 1315. Pienempi sifaa, forsiampi hewoista?
 1316. Pieni aittanen . . .
 1317. Pieni affa lylleröinen, takaperin työn tekee, herroille weron wetää?
 1318. Pieni affa lylleröinen, tasatukka talleroinen, wisfooa wihaista wettä, läpi hongan huiskuttaa?
 1319. Pieni karwainen karitsa, ei karwainen kuitenkään?
 1320. Pieni karwainen karitsa, fewiästi keikuttaa, kolmasti fodan owella?
 1321. Pieni lintu liinahäntä . . .
 1322. Pieni mies, nenä nyserä, itse liinapaidoitsansa?
 1323. Pieni musta köyhkyselfä, ison fuorman liifuttaa?
 1324. Pieni piika piffarainen, stat liinasta ajaa, porsaat pojies pomii?

1309 Nalto. 1310 Gara, karhi, äes, astuwa. 1311 Surma, kuolema. 1312 Lullipuna. 1313 Walo. 1314 Pysyyn luoti, kuula. 1315 Satula. 1316 Katsjo: Piffu aittanen . . . 1317 Käna muuif. 1318 Wiinapannu; oluttynnyri. 1319, 1320 Garaffa. 1321 Katsjo: Piffu lintu . . . 1322 Metsikana. 1323 Kirpyu. 1324 Siusufu, pääharja, kampa.

Arwoit.

1325. Pieni poika, pifinen turkki?
 1326. Pieni purnu punaisia leriä täysi?
 1327. Pieni puu, matala mänty, mestimöykky männyn
 päässä?
 1328. Pieni tiuku timperöinen, soida timperöittelee pitkän
 pihlajan nenässä, katajaisen kaaren päässä?
 1329. Pieni tiuku tiuhahtaa, kaikki kansa katsahtaa?
 1330. Pieni typpyy neitikäinen, kaisen kansan kaunistaa?
 1331. Pieni ukko, niwerä parta, raha-aitan wartiana?
 1332. Pieni ukko, niwerä parta, rautaisessa kengässä?
 1333. Pieni ukko, nylerä parta, pantu saaren paimeneksi,
 rahavuoren wartiaaksi?
 1334. Pieni ukkonen pihassa, sata haavaa päässä?
 1335. Pieni wakkonen punakeriä täysi?
 1336. Pietarissa pilkotaan, tänne lastut fiitelewät?
 1337. Pihlaja ulos pitää, haapa hängelle wetää, petäjä
 peräti wiepi?
 1338. Piikki suussa, miekka maassa, sotamies syrjällänsä?
 1339. Piilikki pihaa juoksi, lihapalli pääläella?

1325 Harja. 1326 Hiilos. 1327 Muurain, lassa, hilla. 1328
 Kirkonkello. 1329 Rippikello — Seinäkellon tiuku. 1330 Neula. 1331
 Awain. 1332 Aura. 1333 Awain. 1334 Hakotukki. 1335 Liedos,
 hiilos, tulifla. 1336 Rahamyntti; kirjapaino — Sodan julistus. 1337
 Sufjet sauwoinensa. 1338 Ampujainen. 1339 Kuffo.

1340. Piimä kaatui pirtin päälle, raswa lattiaan tipahti,
ei lähde vuosien vuosimella, eikä pesten pesimellä,
eikä luudalla la'asten?
1341. Piimä pirttiin putosi, jot' ei luudalla la'asta, eikä
vuolta vuosimella?
1342. Piipotti pihaa myöten, pisti pään pinon rafoon?
1343. Piippa nosti penkalonsa, kylwi soita, kylwi maitta,
kylwi kylmiä ahoja, pere pelloille pemahti?
1344. Piippu pitkä mäellä, pitkät oksat piipussa, omena-
marjat oksissa?
1345. Piiritse pihalla firkuu, lihatusku pään päällä?
1346. Pititös, päkitös, pärehellä päätä vasten?
1347. Pikkarainen piilitse, läpi aidan lyffeleksen?
1348. Pikkarainen piilitse, uuden kunnan wartia?
1349. Pikkarainen waffarainen täynnänsä punakeriä?
1350. Pikku aittanen mäellä, ei owa, iffunata?
1351. Pikku aittanen mäellä halkosia täynnä?
1352. Pikku aittanen mäellä kulkurahoja täynnä?
1353. Pikku aittanen mäellä, Suomen luffonen suulla,
Lapion rahat takana?

1340 Päiwäpaiste, kuutama. 1341 Päiwäpaiste, kuutama. 1342
Lumituisku, rydöpy, pyry — Awain. 1343 Lammas-papeloipi. 1344
Seinän eli pawun warfi palkoinensa. 1345 Kuffo. 1346 Tupakkipiip-
pua sytytetään. 1347 Sufkula, syöstäin kangasta kutoessa. 1348 Luf-
ko, awain — Kirja. 1349 Liefi, kledos, hiilihinkalo, uuni, pesä. 1350
Muna. 1351 Suu ja hampaat. 1352, 1353 Drawan pesä; ketunpesä.

1354. Piffu aittanen mäellä, tuuli ankaijee, tuuli luffoon
lyöpi?
1355. Piffu lintu liinahäntä, kaiken kirkon kaunistaa?
1356. Piffu lintu liinahäntä, läpi seinän lentelee?
1357. Piffu lintu liinapyrstö, kaikki kansat waatettaa?
1358. Piffu ukko istuu, kantamalla liikkuu, ristiiset on ol-
kapäällä?
1359. Piffuinen kamari, ustampi affuna, kun kuminkaan
linnassa?
1360. Piffuruinen, piiperöinen, kaikki karwat kaunistaa?
1361. Piffuruinen piirtopää, kaiken linnan kaunistaa?
1362. Pino kaatui Piippolassa, tänne ääni äyhäsee, tänne
kuuluu kumina?
1363. Pino kaatui Piippolassa, äsken ääni tänne kuului?
1364. Pivo paljasta, kynnära karwaista?
1365. Pioon mahtuu, pirttiin ei mahdu?
1366. Pippa nosti peukalonsa . . .
1367. Pirtin leveys, lehden keweys?
1368. Pirtissä Kalevalan pojat, pääätä pestään pihalla?
1369. Pirtissä Pätösen poika, päänsä ulkona pesetti?

1354 Kanan häntä. 1355—1357 Neula ja rihma, lanka peräs-
sä. 1358 Kerinassa. 1359 Sormustin, wingeryori. 1360 Neula. 1361
Katsjo: edellinen. 1362, 1363 Uffonen. 1364 Kysyywasta. 1365 lit-
topuu, uttin; piffä raiypa; wintinwarfi. 1366 Katsjo: Pippa nosti . . .
1367 Sawu pirtissä. 1368 Laipiohiritet, maattisat. 1369 D. I. e. —
Skurkhirsi.

1370. Pirtti parsta pitää, parret piti törsilöitä, törsilöi imanteita, imanteita ilma kaikki?
1371. Pirtti piti parsilöitä, parsilöisä pirsilöitä, pirsilöisä törsilöitä, törsilöisä imareita, imareisä kaikki kansa?
1372. Pirtti pääsi ikkunasta, pereen sota tavotti?
1373. Piru pieksää, luoja lukkoja pitää?
1374. Pisti nuoren loukkaahan, nuori äänehen worahiti?
1375. Pistä, pistä, tunge, menetä, kun ei mene, nuole päätä?
1376. Pistäisä pirskahtaa, nostaisä norskahtaa, wetäisä wettä heittää?
1377. Pistät, pistät, tunget, tunget, kun ei mene, pään nuolafet?
1378. Pitempi pisintä punta, matalampi maan tomua?
1379. Pitempi pitkiä puita, matalampi maan ruohoja?
1380. Pitkiä niemiä, kaitoja laffa, niemet kaikki kallioneniä?
1381. Pitkä ja hoikka, hotarikko jalassä?
1382. Pitkä paita palttinainen ei pala tulesä, eikä waju weteen?

1370, 1371 Orret, hihnat, kättyet eli liekut ja lapset. 1372 Besi, joka on kalain pirtti, menee nuotan eli haavin silmistä, ja kalat jäävät sotimaan hengestänsä. 1373 Tauti ihmisesä. 1374 Uvain. 1375 Neulaa rihmoitetaan, langoitetaan. 1376 Raiwontappa, aitsa, wettä ammentaesä. 1377 Katso: 1375. 1378, 1379 Maantie, polku, ura. 1380 Katso: 1201. 1381 Uuninluuta. 1382 Sawu.

1383. Pitkää piiska pihlajainen, ympäri kylän kääntä?
 1384. Pitkää päätön, loppumaton, eik' ole waaksalle wa-
 raa, ei kofoa forttelille?
 1385. Pitkää witsa pihlajainen, ympäri kylän kehii?
 1386. Pitkää witsa pihlajainen, ympäri meren matalaa?
 1387. Pitkän puun pituus, punaisen langan paksuus?
 1388. Pitkät niemet, lahdet laidat, nienten päässä kallio-
 oiset?
 1389. Piwo... Piwoon...
 1390. Pohjaton, kanneton, saumaton, wanteeton, juotawata
 täynnä?
 1391. Pohjaton, kanneton, tuoretta lihaa täynnä?
 1392. Poika keräjä kää, isä syntyy?
 1393. Pojat liiffuu, isä kapalossa?
 1394. Pojat sora käävät, isä vielä syntymättä?
 1395. Porshainen pyörii, watsahainen kaswaa?
 1396. Portimo pinosta pinoon kääwelee, jälet tiuhkoo?
 1397. Propheta joka talossa, huutaa heräjämistä, wara-
 haista walwomista?
 1398. Puhe tuli puun siästä, ruoka reisien wälissä, her-
 rain herkku hännän alta?

1383 Päiwä — Jö — Uni — Sawu — Tie — Näkövuosi
 — Rutto. 1384 Aika ijanaittisuus. 1385, 1386 Katso: 1383. 1387
 Puun sydän. 1388 Katso: 1201. 1389 Katso: Pio... Piwoon...
 1390 Muna. 1391 Sormus. 1392, 1393 Katso: 259. 1394 Ripenet
 tulta iskeisä. 1395 Wärttinä; rufin rulla. 1396 Sakkula. 1397
 Kuffo. 1398 a) Wiina, b) maito, c) fanammura.

1399. Puinen kuori, kalainen sisus, wedessä ifänsä istuu?
1400. Puinen pata, heinäinen keitos, tulinen suurus, waskiset wanteet, kassarinen kanssi?
1401. Puinen pää, kiviäinen jalka, itse liinapaidoissaan, aivan aiwinaisissaan?
1402. Puinen pää, waskinen tuppi?
1403. Puijet reidet, rautaiset kynnet, Jumalan luomaa raatelee?
1404. Puffi kyltä käypi, joka talossa tunnetaan; wiikon päästä winksasepi?
1405. Puffi parfui laitumella, koko lauma pauhun päästi?
1406. Puffi wuorelta putosi, sarwet sawehen tärähti?
1407. Punahärfä mulleroinen, juosten juomaan menee, juosten juomasta tulee?
1408. Punainen kun ruusu, walkoinen kun liina, lehtiä kantawa, hännällinen?
1409. Punainen liiffuu, musta riippuu?
1410. Punainen mies, puinen turkki, pani miehet mieltä waille, naurun naisilta lopetti?
1411. Punainen mies, punainen turkki, woitti miehet wiisaatkin, wäkewimmätkin wäsytty?
1412. Punainen mustaa tuiffii?

1399 Katiska. 1400 Tupakkipiippu. 1401 Nuotta. 1402 Neuliffo, neulafotero. 1403 Uura, aatra. 1404 Luffari. 1405 Luffari kirkossa laulaa. 1406 Laiwan ankkuri. 1407 Terwattu wene. 1408 Nauris kaswaessaan. 1409 Tuli ja pata. 1410, 1411 Sluttynyhri; romminasaffa. 1412 Uuni lämmitessä.

1413. Punainen nawetta, luiset lehmät?
 1414. Punainen ori mustaa tammaa nuosee?
 1415. Punainen orsi walkeita kanoja täynnä?
 1416. Punainen orsi walkeita wanttuita täynnä?
 1417. Punainen pää, karwainen juuri, heikko niskoilta, ty-
 töille kelpaa?
 1418. Punainen rupinen lehmä heinäisessä fytkyessä?
 1419. Punaiset orit eellä juokki, musta ori jälistä?
 1420. Punalanka puun pituinen, joka oksan noudattaa?
 1421. Punalehmä mulleroinen...
 1422. Punikkainen kannikaista nuosee?
 1423. Punikki liikkuu, mustikki fiikkuu?
 1424. Punikki punainen lehmä, ei lähde wiiden miehen
 wetäisjä, kuuden miehen kutsuisja?
 1425. Punikki punainen lehmä heinäisessä fytkyessä?
 1426. Punikki punainen lehmä, juoksee jokia myöten, pu-
 rowartta puuhoaa?
 1427. Punikki punainen lehmä, juosten juomaan menee,
 juosten juomasta tulee?

1413 Suu ja hampaat. 1414 Katso: 1409. 1415, 1416 Ise-
 net ja hampaat. 1417 Mansikka; muurain; mesimarja. 1418 Mansikka.
 1419 Hiilet ja uunin koukku. 1420 Katso: 1387. 1421 Katso: Pu-
 nahärkä... 1422, 1423 Katso: 1409. 1424 Kirjko — Metsäwakkia.
 1425 Katso: 1417. 1426 Terwattu wene. 1427 Uusi wene —
 Aurinko.

1428. Punikki punainen lehmä, kewytsarwi, keiffoselkä, juof-
see salon siwua, pajukkoa pauhaa?
1429. Punikki punainen lehmä, kewytsarwi, keiffoselkä, juof-
fi puhki puijet salmet, halki waarat haihatteli?
1430. Punikki punainen lehmä punaisessa tytyyessä?
1431. Puoli mustaa, toinen walfiata, Kiriläisen finttaassa?
1432. Puoli rautaa, toinen puuta?
1433. Puoli suota sulaa, toinen kylmää?
1434. Puree kun puretetaan, menee lymöön kun pannaan?
1435. Puruu punaa, kaffi ortta kanaa?
1436. Purnunen kullaista keräistä täyfi?
1437. Purfikko pankolla?
1438. Puukenkä, kiwikapia, lähti suota sotteemaan, meren
wettä wellomaan?
1439. Puun kiinnitti, luun kiinnitti, miehen päälle keilautti?
1440. Puun pituinen, punarihman paksuinen, joka haaran
hakee?
1441. Puun pituus, lohilangan paksuus, kaffi oksat nou-
dattaa?
1442. Puun pituus, punaisen langan paksuus, joka ossan
noudattaa, joka haaran hakee?

1428, 1429 Sukki. 1430 Katsjo: 1417. 1431 Tinattu kattila.
1432 Puukko. 1433 Sammal seinässä. 1434 Linfluweitti. 1435 Suu,
kieli ja hampaat. 1436 Dulisia, hiilus. 1437 Katsjo: 934. 1438 Nuot-
ta. 1439. Satula. 1440, 1441 Katsjo 1387. 1442 Katsjo: 1441.

1443. Puun pufara, maan mafara, heinän helpi, aidan aipi?
1444. Puun pufara, maan mafara, aidan kauni, heinän hempu?
1445. Puun pufelo, maan mafelo, heinän hiippa, aidan tiiffa?
1446. Puun putfelo, maan matfelo, heinän hieffo, aidan tieffo?
1447. Puun pufura, maan mafura, olen ommel, heinän hemmel?
1448. Puupää, fiwijaalka, hitu hatu keskellä, kenen saapi surmoaa?
1449. Puuropata kankaalla, kylän lapset ympärillä?
1450. Puurowati kankaalla, pitäjän lapset partaalla?
1451. Puust' on tehty puitiffinen, somerosta soitiffinen, johon pitkä pistetään, hornio hojotetaan?
1452. Puust on tehty puituffaiset, somerosta soituffaiset, niinestä nitunatuset?
1453. Puust' on tehty pulfottimet, niinistä nitun natuset, somerosta leträn pyörät?

1443 a) Kirwes, b) kuoffa, lapio, c) wiifate, d) harawa. 1444 a) Kirwes, b) mato (käärme), c) witfas, d) wiitafe. 1445, 1446 a) Kirwes, b) kuoffa, lapio, c) wiifate, d) harawa. 1447 a) Kirwes, b) kuoffa, lapio, c) firppi, d) wiifate. 1448 Werkko. 1449, 1450 Lehmänsonta ja karpäiset eli sonttaiset — Muurahaiskeko, kufaispesä. 1451 Kaiwo ja wintti- eli wipurakennus. 1452 Suuhmar, jauhinkiwi ja seula. 1453 a) Wartta, b) seula, c) myllykiwi.

1454. Puust' on tehty pulskottimet, petäjästä pelfottimet, fivestä fitunnatuset, raudasta ritunratuset, ketränviret kallioista?
1455. Puust' on tehty pulskottimet, somerosta folskottimet, johon pitkä pistetään, ylös, alas, nostetaan?
1456. Puust' on tehty pulleroinen, petäjästä pälleröinen, fivestä fitufatunen, somerosta ketrinpyörät?
1457. Puust' on tehty pumpulainen, petäjästä pempulainen, niinestä nitunatuinen, somerosta pyöryläinen?
1458. Puut punaterskoita, lehdet kiperanskoita, marjat winofrasnoita?
1459. Puuta syö, puulla lentää, sata wirstaa päivästä?
1460. Pyhä pihlaja mäellä, pyhän pellon pientareella, pyhä marja pihlajasfa?
1461. Pyhä pönttö pientareella Jumalan sanoja täynnä?
1462. Pyhä risti, pyörä harja, pyhän pellon pyörtändöllä?
1463. Pyhät haffaa, aret maffaa?
1464. Pyy juokfi pyhäjokeen, pyhäjoki pyörimään, warwiffo wapisemaan?

1454 Suhmar, pyöriät kiwet pohjasfa, petfel ja jauhinkiwi. 1455 Suhmar, kiwi pohjasfa ja petfel. 1456 Suhmar ja jauhinkiwi. 1457 Riikhiwarta, huhmar, seula ja myslly. 1458 a) Tuohukset eli hnttilät, b) pyhäin kuwat, ikonat, c) laatonat, suitsutuspihlak. 1459 Ihminen syö petäjän kuoren ja hiihtää lyllyfukilla. 1460 Rasfas waimo. 1461 Saarnastuoli. 1462 Kirrko. 1463 Kirkonfello. 1464 Kirnunmäntä kirnuun eli pyöhtimeen — Käyte, jästi, juoma-astiaan.

1465. Pyy lenti pyhämeteeseen, pyhävesi pyörimään, kaitki kansa katsomaan?
1466. Pyy lyhyt, vihainen teiri, lyöpi kynttä kynnykseen, foppia lodan eteen?
1467. Pyyhki mullat, pyyhki kullat, pyyhki hohtawat hopyat?
1468. Pyöriä kuin päivä, vihanta kuin vasta, hännikäs kuin hiiri?
1469. Pyöriä suu pääläellä, pitää kiinni kiiltäväitä?
1470. Pyöriämpi munaa, pitempi puuta?
1471. Pyörä porstuassa... Pyörä pöydän alla...
1472. Päivillä lihaa ja werta täynnä, öillä tyhjänä?
1473. Päivällä fuusaa, kaassaa, illalla sanoo loppis?
1474. Päivällä täynnä, ehtoolla tyhjä?
1475. Päivän tissis tassis, äsken illalla lossis?
1476. Päivän wiisaus noukki maan funniata, tuli metsän wiisaus, noukki päivän wiisauden maan funnialta?
1477. Päivät kiitää, kaataa, yöt aidalla makaa?
1478. Päivät pölkynä...
1479. Päivät seljällään, yösti nousee pystöön?

1465 D. f. e.—Kauba, kapusta, wellipataan. 1466 Pysynsulko. 1467 Uninluuta, tiukaan hawut. 1468 Nauris. 1469 Kynttiläjalka. 1470 Lanfakera. 1471 Katso: Mikä pönttö... 1472 Kenkä; Iaffi. 1473—1475 Kenkä, saapas, wirsu, löttö. 1476 Kuffo ja lettu. 1477 Wiikate, wilatin, wiitake. 1478 Katso: Yöt lauttana... 1479 Sufsi.

1480. Pääsi läävähän . . .
1481. Pääsi määltä mäellä, mäläröitä männyt täysi?
1482. Pää hyvä, fettu kelpaa, luita ei syö koirakaan?
1483. Pää kun kerä, häntä kun korento, keskus yhtä ymmyjäinen?
1484. Pää kun neula, keskus kun kerä, perä kun pettelyn terä?
1485. Pää kun ora, häntä kun sirppi, keskus kun myllysäkki?
1486. Pää palaa, laula sawuaa, perä märtäne?
1487. Pää perässä, häntä edessä, koukkaro hännän päässä?
1488. Pää poikki, huuli halki, äsken miehenä menee?
1489. Pää poikki leikataan, sisälmykset silwastaan, semmoisena palvelee kuningasta ja freiviä, pispaa ja teiniä, fenraalia ja femeniä?
1490. Pää punainen, jalka karwainen?
1491. Pää puusta, jalat kivistä, itse liinapaidoissaan, atwan aiwinatfissaan?
1492. Pää pätee, keski kelpoa, luita ei koirakaan kantele?
1493. Pää syötävä, runko pidettävä, luut ei kelpaa koirallensa?
1494. Pää tulesa, toinen wedessä?
1495. Pää tuohinen, runko liinainen, jalat kivist?

1480 Katso: Lammas läävähän . . . 1481 Pappi ja seurakunta.
 1482 Liina, hamppu, pellawa. 1483 Kissa, katti. 1484 Katso: 1196.
 1485 Kukka. 1486 Tupakkapiippu. 1487 Puntari, pesmeli. 1488, 1489
 Kirjoituskynä. 1490 Katso: 1417. 1491 Nuotta, werffo. 1492 Katso:
 1482. 1493 Liina. 1494 Tupakkapiippu, 1495 Werffo.

1496. Pään suuruinen, lehden kemyinen, puhaltain lakeen
nousee, pirtin päälle ei voi luoda?
1497. Pääni poikki leifattiin, suolat siästä otettiin, vielä
huuli halkastiin, teetän sodat, rakennan rauhat,
palvelen kuninkaas ja herrat?
1498. Pääni poikki, nokka halki, niin minusta mies tulee,
uros uusi urkenee, kuningastenkin kurtus, suurten
waltojen wawistus, sodan alkua ainainen, rauhan
rientäjä ikuinen?
1499. Päästy lenti päivän alta, sata miestä siwen alla,
kaiikki raudan karwaisia?
1500. Päästä kun ora, keskeltä kun kerä, perästä kun pet-
felen terä?
1501. Päästään syö, säarestään purkaa?
1502. Pääät puiset, jalat kiwiset, keskeltä hituhatu?
1503. Pääät tuohiset, keski työhinen?
1504. Pölkky on tehty pyöritellen, wiipotellen, waapo-
tellen?
1505. Pölkky pöydän päässä?
1506. Pönttö pöydän päässä?

1496 Metson kupu eli rakko. 1497, 1498 Katso: 1488. 1499
Laiwa, haaksi, alus, purssi. 1500 Katso: 1196. 1501 Lupaakapitippu.
1502 Katso: 1491. 1503 Katso: 1491. 1504 Räämi, puola. 1505,
1506 Uffe, isäntä.

1507. Raapotti rahilla... Raappana rahilla...
1508. Rahko rautasaappaassa, kiertelee kiivistä wuorta, kossia kumarteleksen?
1509. Rahko rautasaappahinen, kiittää kiivistä wuorta, someroista sorjuttaa?
1510. Ranguttaa ja ronguttaa, wellin ja puuron luulee saawansa, eikä saa kumpaakaan?
1511. Rannalla rehiä kuusi, hiirenpesä mättäällä?
1512. Ranta rautainen, west raswainen, kala ruodotin?
1513. Rantuinen rysi, puoli kalaa siivään sopii?
1514. Rasjaa reikää...
1515. Rastaanpesä pirtisjä?
1516. Raudalla raataan, puulla puhdistetaan, ledolle kerätään, saarekselle saatetaan?
1517. Rautainen aura, kiwinen pelto, koiwun kuoret siemenenä?
1518. Rautainen aura, koiwuinen siemen, nahkainen nelikkö?
1519. Rautainen hepo, hamppuinen kuorma?
1520. Rautainen hewoinen, hamppuista kuormaa wetää?
1521. Rautainen hewoinen, liinaijet suitset?

1507 Katso: Mikä raapotti... Mikä raappana... 1508 Myllyn ratas, myllyn siipi. 1509 Aura — Hiilihanko. 1510 Kirnuuminen. 1511 Hewosen peräpuoli, Parta ja suu. 1512 Riehtilä, woi ja piirahainen. 1513 Rantuhame. 1514 Katso: Tuppaa täyteen... 1515 Piesi, hillos, mähe. 1516 Heinää nitetään, luowotaan, ruotaan ja suowataan. 1517 Tulukset; a) tulirauta, b) pii, limsi, c) taula. 1518 Tulukset. 1519—1521 Neula ja rihma.

1522. Rautainen huone, käet sukkuvat sijäsä?
1523. Rautainen lintu, liinainen häntä?
1524. Rautainen maa, woinen meri, laurainen laiva?
1525. Rautainen ori, liinaiset ohjaksat, waate'kääry ohjasten nenäsä?
1526. Rautainen ori, liinaiset ohjat, waskinen talli?
1527. Rautainen rahlo kiikkuu kiivistä linnaa, rautaisessa saappaassa?
1528. Rautainen riihi . . .
1529. Rautainen suu puuta syöpi?
1530. Rautainen syöjä, puinen ruoka?
1531. Rautainen äes . . .
1532. Rautaiset härjät . . . lehmät . . .
1533. Reifi työntää, koukku wetää, syöpi ja ei koskaan täydy?
1534. Reipo juosta reifutteli, yli meren meifutteli, fata loiraa jäljessä, tuhat miestä ratsaalla?
1535. Reipo nuolee fernitsän siwua?
1536. Reiponen jokia juoksi, mutiaan puistelee, häntään heifuttaa?

1522 Paistinpannu (riehillä) ja piirvi. 1523 Neula ja rihma ommellessa. 1524 Paistinpannu, raswa ja kaffara. 1525 Neula ja rihma ommellessa. 1526 Neula, rihma ja neulakotero. 1527 Aura. 1528 Katsö: Riihi rautainen . . . 1529, 1530 Saha; kirves; wääntiä, kaira, pyrafin. 1531 Katsö: Rautainen aura . . . 1532 Katsö: Väävä waskinen . . . 1533 Westsaha. 1534 Ruotta. 1535 Lieska uuninsuuta — Tuli pataa. 1536 Lumituisku, pyry, ryöppy.

1537. Ketupiikki reidellinen . . .
1538. Kiepurätti räystäällä, täitä täyteen fikesi?
1539. Kieskamaito lattialla, ei lähde wuollen wuolimella, eikä kaplilla kaluten?
1540. Kieskamaito lattialla, lähde ei kynsin ei hampahin?
1541. Kiibi rautainen palaa, käki käällä kääntelessen?
1542. Kiikinfukko rautaharja, seisoo pyhällä maalla, wihi-tyllä wiuwottaa?
1543. Kiitja wuoren rintasessa, wähän wettä kiitjasessa?
1544. Kikka pellon päässä?
1545. Kintsa rintasessa, rintsan päässä wuori, wettä wuoren rinnassa?
1546. Kistirinta, rautaharja, pellolla wiattomalla?
1547. Kiukku rouffua wetää, riutun rouffu raututtaa? —
1548. Kohwietta joka talossa . . .
1549. Kuotfi puita hakkaa, tänne lastut lentelewät?
1550. Kuotissa isketään, tänne säkeet saapi, tänne kiitäwät lipenet?
1551. Kuotissa tammia weistetään . . .

1537 Katso: Wiirikööri säarellinen . . . 1538 Laiwas tähdistyy — Hämähäkin eli lufin werffo täytyy kärpäsilä. 1539, 1540 Katso: 1340. 1541 Pata ja kauha — Wiinapannu hattuneen — Kiehtilä, paistinpannu, kaakkunaan. 1542 Kirffo. 1543 Kattila tulella. 1544 Käärme. 1545 Kaahlat, pata ja wesi padassa. 1546 Katso: 1542. 1547 Hamppu, liina eli pellawa ja louffu. 1548 Katso: Propheta . . . 1549 Rahamyntti — Tammilautaset, tasrifit. 1550 D. l. e. — Sa- lasma — Sota ja sodan sanoma. 1551 Katso: 1548.

1552. Ruskia rupinen härkä heinäisesä tytyhesä?
 1553. Ruskotti rupinen lehmä rupisesä tytyhesä?
 1554. Ruumis ja sielu erinnyt, eikä kuollut kuitenkaan?
 1555. Rytffää, rätkää, nilapääätä tunkee?
 1556. Rytffäkäinen, rätsäkäinen, kaikki miehet woittelee?
 1557. Rättiriepu . . . Rättyriepu . . .
 1558. Rääkylinnun pesä pirtisä?

1552 Kalka, hilla, muurain. 1553 Battu ja warret. 1554 Lappi
 syntyy, saalas. 1555 Laifinan wastuu eli sotkeminen. 1556 Sauna.
 1557 Katso: Riepurätti . . . 1558 Rättyt, kehto, tuutu, lieflu.

1559. Saari juoksi jalko kädessä, sata rakkista perässä?
 1560. Saari kulki jalko päässä, rautakukkonen nenässä?
 1561. Saari kulki salpa päällä, rautakukkonen nenässä?
 1562. Saari pyöri, jalko wetää?
 1563. Saari, saari, niemi, niemi, saaresja sata pesää, mu-
 na kuskafin pesässä?
 1564. Santari saapasjalka, käypi kivistä wuorta, kivi-
 wuori wonkasee?
 1565. Sata hametta päällä, eikä peitetä perällä?
 1566. Sata jalkaa, kaffi sarwea, muu ruumis kun ruffa-
 nen?
 1567. Sata miestä ratsaalla, tuhat koiraa jäljessä?
 1568. Sata miestä Sallilassa, ne kaffi kähäräpäitä?
 1569. Sata poikaa sapella, itse sappi nuppipää?
 1570. Sata santtia, sata santilla poikaa, ne kaffi kähäri-
 päitä?
 1571. Sata santtia, tuhat tunttia, yhdeltä laiturilta wettä
 juovat?
 1572. Sata santilla tytärtä, itse santti naappupää?
 1573. Sata sataa surman suuta, kenen saapi, surmoaapi?

1559 Nuotta. 1560, 1561 Heinäkuorma, aifat ja hepo. 1562
 Jauhinkivi, käfikivi. 1563 Katto: 1203. 1564 Nuninkoukku, hiilikanko.
 1565 Kana. 1566 Karhi, hara. 1567 Nuottalaudat ja kalat nuotan
 perässä. 1568, 1570 Maltaat ammeessa. 1569 Liinaharja. 1571 Parta.
 1572 Siusjuka, harja. 1573 Werko, nuotta.

1574. Sata sataa, tuhat tuhatta, kahden tammenlastun välissä?
1575. Sata sataa, tuhat tuhatta Kemian Kertun helmussa?
1576. Sata sataa, tuhat tuhatta, niinistä siltaa, waskiseen linnaan?
1577. Sata sataa, tuhat tuhatta, waskiseen linnaan toraamaan mennään?
1578. Sata sataa, tuhat tuhatta, yhdellä ferralla, yhdestä pikarista ryyppää?
1579. Sata sataa, tuhat tuhatta, yhdellä tammenlastulla seisoo?
1580. Sata sataa, tuhat tuhatta, yhdellä wyöllä wyötetty?
1581. Sata sataa, tuhat tuhatta, yhdestä kaimosta wettä juomat?
1582. Sata sataa, tuhat tuhatta, yhdellä pielukfella maata?
1583. Satajalkainen, seitsenselkäinen, nelikornainen?
1584. Satakaarinen sammalpojja?
1585. Satasarffinen, tuhaturffinen, pellolle menee, perä paistaa?

1574 Kirjanpuustawit kausien välissä — Kartta — Harja —
 Laudat kirkon katossa. 1575 Kanau höyhenet. 1576, 1577 Herneet,
 riistat, rokat wieritetään seulan pohjalla keitettäväksi. 1578 Partakar=
 wat. 1579 Kartta. 1580 Oikilupu, lyhde, jalallinen. 1581 Katso:
 1578. 1582 Katso: 1574. 1583 Sara, karbi, äes, astuwa. 1584
 Honka, petäjä. 1585 Katso: 1565.

1586. Satafarwi Hiiden hiru, nahka syödään, veri myh-
dään, liha poltetaan?
1587. Satafarwinen, tuhatforwinen?
1588. Satafarwinen, wiisikylfinen, sulalla kulkee, lumella
ei pääse?
1589. Satafilmä kyökin poika kodan orrella istuu?
1590. Satafilmä kyökin poika kyöpi kynttä kyynyksen, kop-
poaa kodan oween?
1591. Satafilmä Tuonen neito, istuu kodan sopesessa?
1592. Satikka juossa, matikka maassa, sinirikko taiwaassa?
1593. Sauna mäellä, wasta owella, kesän kaiken kylpiötä,
talwen ei sinä itänä?
1594. Sawu saarella palaa, tuli niemen tulkamessa, minne
polttaja menee, sinne saari firteleksen?
1595. Seinällä seisoo . . .
1596. Seinää myöten nousee, jaloillaan katetta wetää?
1597. Seipään flassa seisoo, härjän flassa makaa?
1598. Seitsemän reikää yhdesä kerässä?
1599. Seitsemäreikäinen kurikka?
1600. Seitsemäikäinen, sataäärinen, peltoon mahtuu, met-
sään ei mahdu?

1586 Petäjä, kuori, terwa ja puu. 1587 Roiwu offineen, lehti-
neen. 1588 Katso: 1583. 1589, 1590 Katso: 1591. 1591 Merta, ry-
sä. 1592 Owesta pihalle menevä sawu ja hyyry. 1593 Sewoisen perä,
häntä ja paarmat eli kärpäset. 1594 Tupakkapiippu. 1595 Katso: Met-
sästä syntynyt . . . 1596 Taitina pytyssä eli tiinusä noustesaan. 1597
Kawetan ovi. 1598, 1599 Pää. 1600 Katso: 1583.

1601. Selfä edessä, maha takana?
 1602. Selfä on kun formi, maha on kun sammio?
 1603. Sernitsä istuu, repo nuolee?
 1604. Sernitsä istuu fillan päässä, kaffi kosselia kouras-
 sa, kiwikontti selässä, rautahampaat suussa?
 1605. Sernitsä sylen pituus, kädet kahden sylen, westristä
 sylessä, kiwikontti seljässä?
 1606. Sesteriffi säärellinen, kourumiuru reidellinen, senpä
 kesteri kuluu, minkä kouru wiuruaa?
 1607. Sewerikko sewissä, raawas mies rasiassa?
 1608. Sianwilla wetää lankaa lehmän läpi, puun ympäri?
 1609. Siat liinaan menee, porfaat porottelee?
 1610. Sidottu, punottu, yli maaran työnnetty?
 1611. Sieltä täältäkin tulee, termaskantoon menee?
 1612. Sieppi siepissä, siepin pää siukaassa?
 1613. Siikasia fillan alla, sinne tänne tiinehtivät?
 1614. Siippo saapotelawata?
 1615. Siipponen sopesa?
 1616. Siivetöin osjalla istuu, tulee suutoin, niin syöpi?

1601 Sääriwarri ja pohkia. 1602 Kertoimwärttinä. 1603 Pata eli kattila ja tuli. 1604 Patsas, orret, kiuas ja pihti. 1605 Patsas, orret, kassastia ja muuri, kiuas, takka. 1606 Wiipinpuu — Rukki ja rulla. 1607 Porro eli peura waljaisa ja ajaja pulkassa, ahkiossa. 1608 Sarjas pikilangan päässä, nahka ja lesta. 1609 Kalat nuottaan. 1610 Aita. 1611 Kirkkokansa ja kirrko. 1612 Lawitsat eli penkit pirtissä. 1613 Kalat jään alla. 1614, 1615 Seula — Puohdin. 1616 Lumi puussa ja päiwänpaiste.

1617. Sika juoksi sinne tänne, lepihössä yön lepäsi?
1618. Sika juoksi fitta suussa ympäri minun kotini, ympäri sinun kotisi?
1619. Sika liinaa wetää, läpi lehmän lennättää, puun ympäri tierrättää?
1620. Sika liinaa wetää yli puun, läpi lehmän?
1621. Sika meillä syötettiin, lihawaksi lyötettiin, harjan kautta henki läksi?
1622. Sika mäellä, miekka wyöllä, kahdet kannukset jalassa, kahdet pyörät kannuksissa?
1623. Sika röyki fillan alla entistä emäntäänsä, kullaista korentoansa?
1624. Sika röyki fillan alla, minä hännästä pitelin, saporosta sapsuttelin?
- 1625¹. Sika röyki fillan alla, Saara pisti sauwallansa?
- 1625². Sika tiellä, miekka wyöllä, kahdet kannukset jalassa, kahdet pyörät kannuksissa?
1626. Sika wintui fillan päässä, kultaista kurriffaa, hopeaista sauwaa?
1627. Sifana tonkii, härkänä möykyy, lintuna lentää?
1628. Sifasia fillan alla, sinne tänne sillehtiwät?
1629. Silkki seinällä palaa, tuli poltti tuonnempata?
1630. Silmillinen, korwillinen, ei kuule, ei näe?

1617 Suttula. 1618 Aura. 1619, 1620 Katsjo: 1608. 1621 Bii-
nan-keitos. 1622 Tuulimylly. 1623 Kirnunta. 1624, 1625¹, 1626 Kir-
nunta. 1625² Ruffi. 1627 Sonttainen. 1628 Kalat jään alla. 1629
Päiwäpaiste ja aurinko. 1630 Korwo, saawi.

1631. Silmästä syöpi, kupeesta purkaa?
 1632. Silmästään syöpi, silmästään purkaa?
 1633. Silmät ikkunaissa, korvat pihalla?
 1634. Silmät korvissa, kylkiluut nahan päällä?
 1635. Simalintunen, mesikärpänen, sinä suussa, mesi kielessä, kaikki yhtenä metenä?
 1636. Simo seisoo sillan päässä, kaikki pilliä suussa?
 1637. Sinertävä seulonwakka?
 1638. Sinerwöinen seulan kansi, kultaseulanen siinä?
 1639. Sinikainen kannikaista nuolee?
 1640. Siniferiä, punakeriä, punnon täysi?
 1641. Sinikit, punikit, puhki juoksee puiset korvet, kaikki salmekset samoo?
 1642. Sinikki mustikkia nuolee?
 1643. Sininen sirto, punainen puurto, keski kamarin katolla?
 1644. Sini wiitta, sipset karvat, ei ferityt?
 1645. Siniwiitta, sipsokarwa, fieräwilla, ei feritä?
 1646. Siniwilla simpson karwa...
 1647. Siniwiitta Wiipurissa, täältä helmat heilasee?
 1648. Sinä fieltä, minä täältä, terwas-kannossa yhteen?

1631 Mylly. 1632 Leikki, lekkeri, purakka. 1633 a) Lapset, b) kotirat. 1634 Korwo, saawi. 1635 Mehiläinen, mettiäinen, kimalainen. 1636 Patjas ja vret. 1637 Nasikas waimo. 1638 Taiwas ja aurinko. 1639 Tuli ja pata eli kattila. 1640 Hillet ledeessä, pesässä, hiiloksessa. 1641 Sukset. 1642 Katso: 1639. 1643 Westikaari, ukonkaari, taiwaansaari. 1644—1646 Sontainen. 1647 Tuultainen — Sadevilwi. 1648 Kirkkowäki kirkosja.

1649. Sinä fieltä fikkolaan, minä täältä tätilään, yöffi yhteen tulemma?
1650. Sinä fikäli, minä täkäli, yöffi yhteen?
1651. Sinä tiedät, minä tiedän...?
1652. Sipilipi linnuffinen, itse lintu pikkuruinen, muna muiden suruffainen?
1653. Sirkilöitty, farkiloittu, selin seinään sysätty?
1654. Sirkiset, farkiset, yhdellä lietteellä lefittävät?
1655. Sirkkana metsään menee, wastana kotiin tulee?
1656. Sirkkunen fikerteleksen, läpi aidan lykkeleksen, kallio jäljille kasvoi?
1657. Sirkkunen firetteleksen läpi aidan pisteleksen, kasvoi kallio perästä?
1658. Sirkkunen firisteleksen läpi seinän mennäffeen, jälki jäätyy perästä?
1659. Sirkkusta fillan alla, finne tänne tissahtaa?
1660. Sirviäinen fillan päässä, kaffi sauvaa kädessä?
- 1661¹. Sisarekset fillan päässä, kaikki kähäräpäitä?
- 1661². Sisältä kuin juusto, päältä kuin ruusu, häntä hänelä on ja lehtiä hän kasvaa?
1662. Sisään suiffaa, ulos luiffaa, nawan päällä naputtaa, polwen päällä koputtaa?

1649, 1650 Nuotan sulat — Wanteen eli wyön päät. 1651 Katto: Minä tiedän... 1652 Rantasiipi. 1653 Seinäkello. 1654 Hiilet uunnissa. 1655 Nauris. 1656—1658 Dmpelusneula. 1659 Kalat jään alla. 1660 Patjas ja orret. 1661¹ Maltaijet. 1661² Nauris.

1663. Siu, liu, sika liinaa wetää läpi lehmän, ympäri hongan?
1664. Soifero sotaan menee, satoja saralle kaataa, ei yhdestäkään henkeä saa?
1665. Sofia näki jäniksen, jonka rampa kiinni otti, alaston pani poweensa?
1666. Somerosta soimi tehty, johon pitkä pistetään, pafsupää pakotetaan?
1667. Sonni kaatui kalliolle, sata sonnilla sarwea; liha fiskottiin kiivuksi, nahka maahan nakattiin?
1668. Sonni seihoopi norossa, nahka maita mittaillepi?
1669. Soppii aidanraosta ... affunasta ...
1670. Soppii pieneenkin nyttiin, ei sowi suurelleenkaan pelolle?
1671. Soppii soukkaankin peltoon, ei sowi lewiäänkään lehtoon?
1672. Sortui sonni somerolla, liha poltettiin poroksi, weri wietihin Wirohon, Saffanmaalle saatettihin?
1673. Soutaa sulaa wettä, jälki jäähän jähmettyy?
1674. Suifulainen, muifulainen, tekee hyvää tullen menneen?

1662 Sullula ja pirta, kangasta kutoessa — Weitsi ja tuppyt.
 1663 Katso: 1608. 1664 Sirppi. 1665 a) Jousti, pyssy, b) nuoli, kuula, suoti, c) tuohikontti, laukku. 1666 Kaiwo ja wipu ynnä kaiwontappa ja alitsa. 1667 Pärepuu, honta. 1668 Kotwu, josta wirjutudhta on otettu. 1669 Katso: Mahtuu... 1670 Höyhenet. 1671 Sara, karhi, äes, astuwa. 1672 Terwastuffi. 1673 Pirta, kaide, kangasta kutoessa. 1674 Sullula, syöstäin.

1675. Suifulainen, puifulainen, festipaikka paifulainen, paifulaisessa läpönen, läpösesä lällöttäjä?
1676. Suifulainen, puifulainen, festuspaiikka paufurainen, paufuraisessa läpönen, läpösesä farmatukko?
1677. Suitufainen, puitufainen, monen markan maksawainen?
1678. Sula edessä, jää tafana, festellä kala kutee?
1679. Sulajaa, salajaa, katajaisen kuoren alla?
1680. Sulkkaa, salkkaa, forkian waaran rinteessä?
1681. Sulkawa supussa, supuhiiri sulkkawassa?
1682. Sulfferoinen, salkfferoinen, läpi aidan lyffeleksen?
1683. Suo seitsetä wirstaa, suon päässä filta, fillan forwassa patfas, patsaan päässä kultainen omena?
1684. Suo sorahhti, maa järähhti, Jumalan weret wärähhti?
1685. Suo tuwassa?
1686. Suolla solkeron munaset, jäällä jäiferön munaset?
1687. Suolla sonnii munat, jäällä jännii munat, kenen munat kannon päässä?
1688. Suomi waippaa wanuu...
1689. Suon sommikki, lehdon lemmikki, seisoo yhdellä jalalla?

1675, 1676 Sulkula, syöstäin ja käämy eli puola — Siivilä.
 1677 Ruisketo, auma. 1678 Kangas kutoessa ja sulkula, syöstäin. 1679 Maito kirnutessa männän alla — Wesi jään alla joessa. 1680 Korwarenkahaiset, koltuskat. 1681 Raskas waimo. 1682 Ompeluneula. 1683 Paasto ja pääsiäinen. 1684 Pyy muinen sanotaan olleen niin hirwiän suuri lintu, että lentoon mennessään jäikäytti kaikki. 1685 Sauditamme — Silppuastia. 1686 a) Lakat, hillat, muuramet, b) Hewonkakat. 1687 Lakat, kakarat ja lumi. 1688 Katso: Wirossa waippaa... 1689 Silla.

1690. Suonetoin wettä sousti, jäsenetöin puuhun nousi?
1691. Suoniton seisoo, jäsenitön jättöittää, talon leiwässä pitää, kansan kaiken kaswattaa?
1692. Suossa jääryksetön . . .
1693. Suowiliä pääwiliä, hampahan wiliwältä?
1694. Supuhiiru sulkkawassa, sulkkawa tuwan siäsä?
1695. Surma puuhun hirtetään, kuolleet kottiin tuodaan, tie kumoon kaadetaan?
1696. Susi juoksi sunteresta, läpi maan manteresta, hopiaassa solkunaan?
1697. Susi juoksi sunnan rannan, sunnan rannan, mannan rannan, kaksin päin, jaloin kahaksin, neljin silmiin rönkötteli, kaksin hännin torwitteli?
1698. Susi surma Saksalainen, yhä Saksassa esellen, syöpi pojat Pohjan maalta, miehet Karjalan kyliltä?
1699. Susi surwoi sunterella, tuskutteli tanterella, ratas rautainen perässä?
1700. Susi ulisi unterella, pää järisi jänterellä, mies hännästä häilytteli, pöperöstä pyöritteli?
1701. Susi ulisi unteressa, mahtassa manteressa, hopiaista hattuaansa, kultaista hypäriänsä?
1702. Susi ulisi untereissa, maufutteli mantereissa, hopiaista kulta?

1690 Benehestä ammutaan. 1691 Jywäjäkki, jauhojäkki. 1692 Katsi: Mikä suossa . . . 1693 Silla. 1694 Raskas (kuormillinen) waimo. 1695 Nuotta eli werkko, kalat ja wene. 1696 Hopiaiformus. 1697 Warjakas tamma. 1698 Sota Saksassa. 1699 Rukilla kehrätään. 1700 Kirkonkello ja lämsä eli ldyysi, nuora. 1701, 1702 Kirnutaan wita.

1703. Suu ulvoi suntereissa, maa järjisi mantereissa?
1704. Suu ulvoi untereissa, pyhän pellon penteressä,
wiikon päästä wiimeistäin?
1705. Suu auki seljän päällä, kylkiluut nahkan päällä, sar-
wi otsassa, joka ihmistä lohtaan?
1706. Suu karwainen, jalat karwaiset, systä fymmenen, pe-
rä karwainen?
1707. Suu keskellä päätä, silmät korwissa, sarwet kiet-
falla?
1708. Suu seljässä, häntä otsassa, kylkiluut nahkan päällä?
1709. Suu suuri, fita lewiä, päätin nauhat päähän lyöty?
1710. Suurempi sukua suurta, funinkaita korfiampi, lattiassa
tallataan, funi koiraa pahinta?
1711. Suuri ikuinen suolarae, halki orren, raon raossa?
- 1712¹. Suuri härkä mulleroinen juopi sata saawia wettä?
- 1712². Suuri pelto selenäinen, lehmiä sata tuhatta, ykfi
paimen käyttää?
1713. Suuri suo, matala mänty, mähnämöyffy männyn
päässä?
1714. Suuri suu, paksu pää, äläjää kun älyytetään?
1715. Suustaän syö, suustaän purkaa?

1703 Ulfonen — Kirkonkello. 1704 Kirkonkello. 1705 Oluttyn-
nyri, taaripuolikko. 1706 Heinäpieles. 1707 Korwo, saawi, puinen.
1708 Katsjo: 1705. 1709 Pihdet. 1710 Päiwäpaiste. 1711 Silmä.
1712¹ Saunan kiu'as. 1712² Laiwas, tähdet ja kuu. 1713 Lalka,
muurain, hilla; mesimarja. 1714 Kirkonkello. 1715 Kiruu — Putelli
— Pysy.

1716. Suutoin söi, käsitöin ampui, wesiinnun wempeleltä,
haapanan hamun seljältä?
1717. Syli puuta, waaksa wettä, askel paikkaa pahaa?
1718. Syllissä syntyy, käsisä kasvaa, seinällä seisoo, lau-
dalla laulaa?
1719. Synnittä puhuwa syntyi, eli synnittä ifänsä, sekä
eli, jotta kuoli, eikä päässyt autuaaksi?
1720. Synnittä syntyi, synnittä eli, synnittä kuoli, puhu-
wa oli, ei fuitenkaan taiwaaseen päässyt?
1721. Syanitön söi synnittömän, maan alla, auringon pääl-
lä, korpikuusen latwasessa?
1722. Syntynyt söi synnyttömän, maan alla, päivän pääl-
lä, pitkän kuusen kuifulalla?
1723. Syntynyt söi syntymättömän, taiwaan alla, maan
päällä, pitimmän puun latwasessa?
1724. Syttä mustempi, mettä mafiampi, pikarissa penkin
päässä?
1725. Sywäkö meri . . .
1726. Syödä syssi, käydä kässi, pieni konntinen selässä?
1727. Söypi syömistään, kunnnes fuolee?

1716 Päiwäpaiste lumitykyn syngykseltä. 1717 Myllyn ruuhi eli
kuurna, jossa on sylen pituiselta, waaksan paksuiselta ja askelen lewyi-
seltä wettä. 1718 Kantele. 1719, 1720 Bileamin aasi — Papukaia,
puhuwa lintu. 1721 Koira eli kissa söi kuusella palkilla päiwäpais-
teesfa pirtin lattialla. 1722 Ihminen syö pirtissä kuusisen pöydän pääs-
sä muna eli määhnää, mättä. 1723 Harakka söi pesänsä kanaanmu-
nan. 1724 Uuni. 1725 Katso: Kuinka sywä . . . 1726 Mylly ja kaha
jossa jyvät owat. 1727 Tulli.

1728. Syösty fultainen lorento iffunasta affunaan?
 1729. Syöttökuffo, juottokuffo waonnalla wanuttu kuffo?
 1730. Särki syöpi säynäitä, lohi lounaan kupoja, pirtin
 pihtipuolissessa?
 1731. Söi fullat, puhalti mullat, selwitti hywät hopyat?

1728 Päiwäpaiste — Rattilanpauka, padanpauka. 1729 Kangas kuo-
 toessa taikka luodessa. 1730 Tuli syd halloja uunisessa. 1731 Puoh-
 din.

1732. Taari maari silmäffään katsomat?
 1733. Taffa huofuu, ei takan kääntäjä?
 1734. Talonpoika maahan nalkaa, herra taskuunsa pak-
 kaa?
 1735. Talon tanhuti patsahitta seisoo?
 1736. Talweffi riisuu, kesäkki pukee?
 1737. Talwet hutski huntu päässä, kesät hunnutta huhisi?
 1738. Talwet juoksee, kesät makaa?
 1739. Talwet hatussa, kesät hatutta?
 1740. Tamma kuollut kolme vuotta, warfa potkii watsassa?
 1741. Tamma seisoo-tanhualla, sata warsaa watsassa?
 1742. Tamma tallissa, häntä owen päällä?
 1743. Tamma teillä, tamma meillä, tamma kaikella kylällä?
 1744. Tamminen puu talwisen taiwaan alla, tammella kaksitoista oksaa, joka oksassa neljä pesää, joka pesässä seitsemän munaa?
 1745. Tapion sonni sodassa kaatui, kynnet jäivät kalliohon, pää järvinen salolle?
 1746. Tehty suilla, sieramilla, parempi käsiteloa?

1732 Laki ja lattia. 1733 Soutaja ja wene — Siibtäjä ja sulset. 1734 Katsjo: 1296. 1735 Jää järvesä. 1736 Koivu eli muu lehtipuu — Lehto. 1737 Puu lumesä ja paljaana. 1738 Neki, sukki. 1739 Kanto; lumitykky talwella saapkana eli lakkina. 1740 Pajanpalje. 1741 Kirflo. 1742 Katsjo: 160. 1743 Kaino. 1744 Wuosi, kuukaudet, wiikot ja päiwät. 1745 Houka. 1746 Rastanyesä.

1747. Teiri kuuri säärellinen, näweriffö reidellinen, funne kuuri wiirittää, sinne näweriffö elää?
1748. Teiri maassa, suolet puussa, yhtähywin lentelee?
1749. Tekiä työn tekee, eikä tiedä kelle joutuu; ostaja ostaa, eikä tarvitse; kelle hän sen antaa, se ei tiedä saaneensaakaan?
1750. Teiri puussa, suolet maassa, kuitenkin kufertelee?
1751. Teiri puussa, suolet maassa, laulaa kufertelee?
1752. Teiri puussa, suolet maassa, siinä soida hyfertelee?
1753. Teiri puussa teuhaa, suolet maassa mauhaa, kupu kultaa walaat?
1754. Teiri puussa, toinen maassa kolmella jalalla?
1755. Teiri puussa, urpa suussa, suolet maassa riippumasassa?
1756. Tekemiäsi tuwassa, etkä tunne yhtäkänä?
1757. Tekemätön tuwassa?
1758. Telki juoksi tietä myöten, oli wiiritty jälessä, oli lyhny wiirityssä, oli kirkas lyhnyyn yöllä?
1759. Telttu seisoi tien siwussa, telttun jalat terwattuna, ei se herraa hätäy, pelkää parahintana?
1760. Tempä seisoi tien ohissa, jalat tempin terwattuna?

1747 Ruffin ratas ja rulla. 1748 Keträwarrella ferrotaan. 1749 Ruumiin arku. 1750—1753 J. P. e. — Kirkonkello soitetaan nuoralla eli lämsällä. 1754 Ruffi. 1755 Kirkonkello kielenensä, lämsänensä. 1756 Askelen jäljet. 1757 Seinärako, juomu. 1758 Hewoinen, reki, mies ja kirves. 1759, 1760, Wirstan pylwäs — Kirko.

1761. Teppo juoksi tietä myöten, terwatut jalat tepolla, itse teppo termaisempi?
1762. Terwa juoksi tietä myöten, karwajalka kapputteli?
1763. Terwainen tetulla jalka, itse tettu termaisempi?
1764. Terwaiset pojat tepulla, teppu itse termaisempi?
1765. Terwalauta tien oheessa, et woi astua ylitse, etkä käydä ympäritse?
1766. Terwarinta tietä käypi, karwarinta katkottaa?
1767. Terwaslanto teiden päässä, sitä kaitti sumartawat?
1768. Terwaslanto tielle kaswoi, ei pääse yli, ei ympäri?
1769. Terwaslanto tien oheessa...
1770. Terwatuuru tietä käypi, karwatuurun pää järjisi?
1771. Terä edellä kahdenpuolen, kaks rengasta perässä, nappulalla naulattuna?
1772. Terä uusi, warsti wanha?
1773. Teräwänäinen, kaksijalkainen, ustaanman ferrän käy yhdestä jalasta kiinni, toisin kahdesta?
1774. Teräwään jaloton juoksee, siwitönnä lentelee?
1775. Tetri maassa... Tetri puussa...

1761 Reki — Wene. 1762 Reki ja hewoinen. 1763 Katso: 1761. 1764 Wene, aivot ja huoparimet. 1765 Warjo, kuwanen. 1766 Reki ja hewoinen. 1767 Kirjko. 1768 Yö — Warjo, simes, kuwanen. 1769 Katso: Terwalauta... 1770 Reki ja hewoinen. 1771 Saksat, kerittimet. 1772 Tähtä ja olki. 1773 Neula ja rihma eli lauka ommellessa. 1774 Sanoma, huuto, — Tuuli. 1775 Katso: Teiri...

1776. Tienen tikun nenässä, ruotsiksi ruikuttaa?
 1777. Tienen tikun nenässä, ruotsin kieltä riehittää?
 1778. Tie huokuu, takka huokuu, kantaaja ei huovu'kaan?
 1779. Tie puuttui, hete janostui, leipä nälkää näkee?
 1780. Tie wieri, reki ratifi, hoviainen hoilatteli?
 1781. Tie wieri, reki ratifi, ohjat juoksi kahdenpuolin?
 1782. Tiellä heikän telkkä?
 1783. Tiellä homman konna?
 1784. Tiellä timmon kanna?
 1785. Tien pituinen, porsaan suuruinen?
 1786. Tien pituus, porsaan pakisuus?
 1787. Tien tikka, maan liffa, weden lippa, nurmikuuffu, waaran lafi?
 1788. Tiet kasvoi teriläpuita, notkot noppalaneniä?
 1789. Tieltä metsään menee, tien tekee tullessaan?
 1790. Tihkuwiita mysllyn päällä?
 1791. Tiiri taariteltawaista?
 1792. Tiiri söi päivän tiedon, lääwän iffunan alla, pelon parannuksen päällä?

1776, 1777 Baskia päreesä — Wiiri, lafu, tuulikuuffo. 1778 Bessi, soutaja ja wene. 1779 Wapahtaja — Poutakesänä halme eli muu toukomaan kuitua. 1780 Koski ja wene — Mysllyratas ja kiwet. 1781 Kufin ratas ja siima. 1782, 1783 Sepo. 1784 Kuffi. 1785, 1786 Kyyssiferä — Nurinko. 1787 Lehmä. 1788 a) Tähtäpäät, b) lafat, hiilat, muuramet. 1789 Nunikuuffu, hiilikanto; uuninhawut. 1790 Tukka, hiukset päässä. 1791 Jauhinkivi. 1792 Gauffa söi kufon tuntiossa.

1793. Tikan uuttu mättäällä, reualla rehakka kuusi?
 1794. Tiffa juoksi tietä myöten, rautaisissa saappaisissa, ei-
 pä jälki tunnu'kaan?
 1795. Tiffa kannonpäässä takoo?
 1796. Tiffa tonkkaa wetää, nahkiaista nauvottaa?
 1797. Tiffu tiellä fengitetty rautaisihin kengäsihin?
 1798. Tilsehti tinainen keträ, katajaisen fuoren alla?
 1799. Tiffu talffua wetää, mättäällä syödäksen?
 1800. Timppaa, tamppaa, rautaisessa saappaassa?
 1801. Tina juoksi tietä myöten, hoiainen hoilotteli?
 1802. Tinaketrä tilleröinen katajaisen fuoren alla?
 1803. Tisjaa, tasjaa, illan tullen rossahtaa?
 1804. Tissehtii, tassiehtii, yöffi loukfoon menee?
 1805. Tisfis tassis kaisen päivän, illalla lossis loukfoon?
 1806. Tiuha metsä myllyn päällä?
 1807. Tiuksia, tauskaa tihissä wiidasja?
 1808. Toinen pää palaa, toinen märkänee, kesuskohta
 kuiwettuu?

1793 Gewosen peräpuoli ja häntä. 1794 Suttula eli syöstäin kutoessa — Gewosen tiuku — Gewonen liukkaalla jäällä, niipulla. 1795 Mafimella taotaan — Guhmaresa surwotaan. 1796 Piitpyy, korsteini, lafeistorni wetää sawua — Tupakkapiitpyy. 1797 Aura. 1798 Silmät päässä — Wiina keittäissä — Päiwä pilwen alla. 1799 Kirwes rankaa pölkhyllä hakatakseja. 1800 Petkel. 1801 Tiuku, kello, kulkunen. 1802 Katso: 1798. 1803—1805 Kenkä, wirsu, löttö, ruojus, tallus, kalsut eli muut jalkineet. 1806 Katso: 1790. 1807 Kerittimet, lannasraudat willassa. 1808 Tupakkapiitpyy.

1809. Toinen toistanja ajaa, kiini ei saa milloinkaan?
1810. Toistikki toiwoo...
1811. Torwi tuotu tuolta maalta, tällä maalla täytetään?
1812. Tsaari... Tsernitjä... Tsieppi... Tsulajaa...
Tjullka... Tjullkferoinen...
1813. Tuhansin tuimaa wäkeä, wähänen funki wäli, toinen toistanja tawoittaa, eikä koskaan kiini saa?
1814. Tuhhat tuhatta, sata sataa...
1815. Tuhhat turtsaa, sata startsaa, yhden totteen alla maalaawat?
1816. Tuhhat tuuten, liiten laaten, sata kaali, samman laffi, päältä weden pitää, alta kaaren ammentaa?
1817. Tuhhat tuuter, liiter laater, satapaikkainen patina?
1818. Tuhatpaikka tuuterliiter, satakaari sammalpojja?
1819. Tuhatturkkinen, satajarffinen...
1820. Tuffu tunfiolla?
1821. Tulee kuin turkki, elää kuin herra, potkitaan kuin koira?
1822. Tulee fieltäfin, tufee täältäfin, terwasfanton wäkeä?

1809 Kallot, laineet. 1810 Katso: Nunikki ammiu... 1811 Saapas — Kirnu. 1812 Katso: Saari... Sernitjä... Sieppi... Sulaja... Sullka... Sullkferoinen... 1813 Kallot. 1814 Katso: Satajataa... 1815 Laifi- ja lattialaudat. 1816 Terwahauta. 1817 Kupukaali, kaalinkerä — Baiypa. 1818 Kirrko — Petäjä — Laiwa. 1819 Katso: Satajarffinen... 1820 Sika. 1821 Lumi maalla. 1822 Kanjaa kirrtoon.

1823. Tuli haikari . . .
1824. Tuli poika Pohjolasta, Untamolän umpifilmä, se puhui tulen tupaan; tuli poika Päivölästä, Päivän poika kultatulma, pois ajoi pojän Pohjolaisen, sammutti tulen turvasta?
1825. Tuli tuhkuri ovesta, pyyhki mullat, pyyhki fullat, hellitti hyvät hopiat?
1826. Tuli tuppuri tupaan, otti fullat, otti mullat, otti kultaifet omenat?
1827. Tuli tuuhero tupaan, se nokki rukiin jyvät, nokki otrankin jyväset, nokki tuhkat, nokki ruhkat?
1828. Tuli tuuhtaja metsästä, otti fullat, otti mullat, otti huofiat hopiat?
1829. Tulinen mies, tamminen turkki, toran tuottaa tupaan, tappelson talon pihalle?
1830. Tulita, nulita, tunge, menetä, kun ei mene, nuole päättä?
1831. Tunge, pistä, menetä, wedätä, kun ei mahdu, nuole päättä?
1832. Tunnoton tuli turvasta, wiisi vastaan menee?
1833. Tuofari tonkii . . .
1834. Tuolla maalla leifataan, tänne lastut lentävät?

1823 Katso: Tuli tuuhtaja . . . 1824 a) Jö, syksy, b) päivä, kawat. 1825 Uninluuta, kiukaan häwut. 1826 Unin luuta. 1827, 1828 Puohdin. 1829 Sluttyynyri, wiinanasjaffa. 1830, 1831 Katso: 1375. 1832 Renää niistetään. 1833 Katso: Eskeli kiljuu . . . 1834 Kirjanen, preiwi.

1835. Tuolta fiwerä, täältä fiwerä, niin fiwerä, ettet ar-
waa'laan?
1836. Tuomari hyntää tuoresta nurmea, Paakari paahtaa
pafatšimen marjoja, enkeli kiikkuu keskellä kirkkoa?
1837. Tuonelas' on tuoppi tehty, täällä wanteet walettu,
tina päähän tilfutettu?
1838. Tuoppi on tehty tuonelassa, pohja pantu pohjolas-
sa, täällä wanteet waletut?
1839. Tuoppi tuotu tuolta maalta, täällä maalla täyte-
tään?
1840. Tuorikki toiwoo, maatiffi ammoo, keskellä linnaa,
parasta paikkaa?
1841. Tupa lähti ulos iffunasta, pere jäi wangiffi?
1842. Tupa tehty liitin laatin, katto kaawille rakettu?
1843. Tupa tuuti, harja heilui, mies tuuti tuwan sisästä?
1844. Tupa tuuti, lakka lauloi, mies tuuti tuwan sisästä,
jonk' on suussa Suomen luffo, Lapion rahat ta-
kana?
1845. Tupa tuuti, latwa lieffui, ei tunne tuwan asuja?
1846. Tupa täynnä tuttujasi, etkä tunne ensimmäistä?
1847. Tupa täynnä tuurupäitä, fauna sammiomahoja?

1835 Pysynluffo. 1836 Sika, lammas ja luffo. 1837 Kapa-
lollappi. 1838 Kaiwo arkkunensa. 1839 Kuu — Kenkä, saapas. 1840
Pappi saarnaa eli mesšuaa kirkossa → Kirkonkello. 1841 Westi, nuotan
filmät ja kalat. 1842 Wene, laiva. 1843, 1844 Drawanpejä. 1845
D. E. e. — Laiva, alus, haakfi, purfi. 1846 Katsjo: 1756. 1847 Mal-
taat.

1848. Tuppaa' täyteen, rasjaa' reikää, haista' häntä?
1849. Turilas hyntää tuoresta multaa, äriläs ärjyy äärel-
lä waaraa?
1850. Turinattu, tarinattu, pihtipuoliseen tupattu?
1851. Turffi on Turusta tuotu, tällä maalla faulustettu?
1852. Turffi tuotu tuolta maalta, täällä faulus pannaan?
1853. Turfas hyntää tuoresta maata, enkeli keiffu keskellä
pihaa, Paawali paistaa paljasta papua?
1854. Turun teini käypi pitkin seinä ja syöpi Turun hei-
niä?
1855. Turun uuhi, Saksan lammas, ferta feritään fesäsä?
1856. Turussa hakataan, lastut tänne lentelwät?
1857. Tuttuja -on tupa täynnä, waan et tunne puolia-
faan?
1858. Tuuhahka tuli tupaan...
1859. Tuuli aukasee ja umpeen panee?
1860. Tuuralla tungetaan, ämmä vastaan äräjää?
1861. Tuuru tunkiolla?
1862. Tynnyri tiellä, josta ei pääsee yli, ei ympäri?

1848 Tupaffapiippu. 1849 Sika ja ukkonen. 1850 Kiuwas, muu-
ri. 1851, 1852 Pata sankanensa — Kattila pankanensa. 1853 a) Sika,
b) harakka, c) lammas. 1854 Kankaan suoja. 1855 Riitty, nurmi;
pelto. 1856 Kirjaräntti; rahamyntti. 1857 Katso: 1756. 1858 Kat-
so: Tuli tuuhero tupaan... 1859 Kanan häntä. 1860 Kirnutaan.
1861 Sika. 1862 Kuwainen.

1863. Dymnyri Turusta tuotu, kahdenlaist' olutta täynnä,
ilman outta, reiätönnä?
1864. Dymnyri Wirosta tuotu, täynnä tuoresta lihaa?
1865. Tyttö tyhjästä tulee, neitonon nenän wetää toisen
neidon muotoiseksi?
1866. Tywi on fun neuka, keskus fun kerä, latwa fun
wasta?
1867. Tywi ylös latwa alas?
1868. Tähtirinta, rautasolki, wihityllä wainiolla?
1869. Tänne jensi jännitetty, sakarat Wirohon wiety?
1870. Täynnä Tattaran hypärä kirjavia porfabia?
1871. Täysi Tättärän hypäri tuliffa porfaita?
1872. Töyri maassa... puussa...

1863 Muna. 1864 Sormus — Muna. 1865 Kuwa peikkisä,
warjo kuwastimesä. 1866 Nauris kaswaessa. 1867 Sewosen häntä.
1868 Kirjko. 1869 Westkaari. 1870, 1871 Liesi, liedos, hiilikko, hi-
lipesä, mähe, 1872 Katso: Teiri...

1873. **U**iden untuun menee, siellä elää sirottelce?
1874. Ulko kassihampainen kesät syö, talwet makaa?
1875. Ulko syynärän pituinen, kiwifesseli selässä, kassi piip-
pua hampahissa?
1876. Ulko luhtiin menee, lihawati päälaella?
1877. Ulko nurkassa, häntä koprasa?
1878. Ulko pirtissä, parta pihalla?
1879. Ulko pirtissä, ulkona päättä pestään?
1880. Ulko päätillä, kassi piirasta hampahissa?
1881. Ulko rutsakka kaikki helmat katsoo?
1882. Ulko ulisi unteressa, ääni tärifi tanteressa?
1883. Ulko uljas, pää paljas, koskessa kumarkeleksen?
1884. Ulko ulkona, parta pirtissä?
1885. Ulko ulwoi unteressa pyhän pellon pientaressa?
1886. Ulko uusi unteressa, maanitteli manteressa, fullaista
kerää, hopiaista hattua?
1887. Ulko wanha mustawaippa, kulkee kylä kylältä, käypi
pirtin pienimmänkin, kaikkisa pyhitetään?

1873 Kala ruusään eli mertaan, katiskaan. 1874 Kassihampainen
aura. 1875 Patjas, kuu'as ja orret. 1876 Kuffo. 1877 Puinen, sam-
mio, tynnyri. 1878 Lämmin sisässä, ja ulkopuolen affunaa höyry eli
henki, löyly, uswa, uho — Katso: 1297. 1879 Katso: 1369. 1880
Patjas ja orret. 1881 Kynnys. 1882 Ulkon ilma. 1883 Kapusta,
kauha, kuohuwasja padasja. 1884 Aurinko ja säteet, päiväpaiste. 1885
Kirkonkello. 1886 Kirnunmääntää toivoo woita — Tapuli, kellokaastari.
1887 Yö.

1888. Ulfonon ryhnäinen kaffi helmat katsoo?
 1889. Ulfonon ryhnäinen kaffi wiipulaa suussa?
 1890. Ulfonon ryhtäköinen nunille nousee lorento peräsä?
 1891. Ulfonon rätsjäköinen kaffi kädet katsoo?
 1892. Ulfomaalla weisataan, tänne ääni kuuluu?
 1893. Ulfomaalta tuodaan tynnyri...
 1894. Ullittu, pullittu, neulattu, nasfattu, wääräfsi kaswanut, wääräfsi weistetty?
 1895. Urohilta ja naisilta katsoo?
 1896. Uuden fypsellä fitoo, nahkan päälle naapistaa?
 1997. Uuhinen kotia tulee, maata willainen wetää?
 1898. Uuhinen kottiin tulee, willat maata löyhyyttää?
 1899. Uuhonen mersästä tulee, willat maata wiilee?
 1900. Uunisfa fypsetty, pannusfa paistettu, fiat ei iyö, koirillen ei kelpaa?
 1901. Unna uuttuun menee, eläwänä pussifkoon, fielläkin fikferteleksen?
 1902. Unna uuttuun menee häntäänsä luiferellen?
 1903. Uusi keitos, fypsi liemi, kahdenhaarainen kapusta?

1888 Kynnys. 1889 Patjas ja orret. 1890 Kissa, kafi, katti.
 1891 Kääkä, owenriipa, kädensia. 1892 Sota — Ulfonon — Kirjanteho. 1893 Katso: Tynnyri Turusta... 1894 Sätula. 1895 Kynnys. 1896 Ihminen wyötäksen nahkawyöllä. 1897, 1898 Heinäreki. 1899 Heinäreki. 1900 Maffaratifku. 1901, 1902 Kalat nuottaan eli rypsään, mertaan. 1903 Kalat, wesi ja nuotta; kaffi haaraa owat sulat.

1904. Uusi tuoppi tuolta maalta, täällä forwat firjoitettu,
täällä wantehet niottu?

1905. Uusi turkki louffuhelma?

1904 Lapsti. 1905 Jää ja reikä, awanto.

1906. **W**aippa Suomessa kudottu, tänne helmat hepsasivat?
1907. **W**aippanen **W**irossa tehty, helmat täällä heilasivat?
1908. **W**aippanen **W**irosta tuotu, tänne helmat hersuu?
1909. **W**akka tuotu tuolta maalta, täällä täytetty lihalla?
1910. **W**akka täynnä warpusia, wiikon päästä viimeistäänkin?
1911. **W**akkanen **W**irosta tuotu, kannetonna, pohjatonna, täynnä uusia lihoja, werisiä wuolaffeita?
1912. **W**alittaa yöt, walittaa päivät, ei koskaan apuun tulla?
1913. **W**alkia kalli kankaalla, warsat pottiwat watsassa?
1914. **W**alkia pelto, mustat siemenet, kylwää ken taitaa, taitamaton ei kylwä?
1915. **W**alkia tamma mäellä, watsa täynnä warvoja?
1916. **W**alkian syö, mustan purkaa?
1917. **W**alkiata joutsenta karsina täynnä?
1918. **W**alkiat kanaset punaisella orrella?
1919. **W**alkoinen pelto musta kaswu, se leikkaa, joka taitaa?

1906—1908 Pilwet ja sade, wihma, tuisku. 1909 Kenkä — Laakki — Sormus. 1910 Kirjko ja ihmiset. 1911 Sormus — Muna. 1912 Koski. 1913 Rantinen, telta, ja ihmiset siinä. 1914 Paperi, muste (pläkki) ja kirjoittaminen. 1915 Katsö: 1913. 1916 Päre'walkia ja karsi, tynttilä. 1917 Sampaat ja suu. 1918 Sampaat ja ifenet. 1919 Paperi, sanat ja luento.

1920. Valkoinen pelto, musta siemen, kyntää ken ma-
taa?
1921. Vanha akka mustawaiyya, kulkee kylä kylältä, tulta
tiedustelemassa, walfiata waatimassa?
1922. Vanha akka, uusi laffi, joka wuosi uuden saapi?
1923. Vanha ukko halliparta, käypi Suomet, käypi Saa-
ret, tuli kädessä tuiottaa?
1924. Vanha ukko, uusi laffi, joka wuosi ommellaan?
1925. Vanha ukko, uusi taffi, joka wuosi ommellaan, neu-
lotaan, rattotaan?
1926. Vanha waari tuwassa istuu, jata haawa päässä?
1927. Vanha waffa, uusi kansti, joka wuosi aukaasaan,
aukaasaan, pohjataan?
1928. Waras puuhun hirtettiin, suljet tielle kumottiin,
kuolleet kotia tuotiin?
1929. Waris lenti waapotteli, wesi siivistä siirisi?
1930. Warisi on kuin wasta, ei ole wasta kuitenkaan, keski
on kuin lehrä, ei ole lehrä kuitenkaan, häntä on
kuin hiirellä, ei ole hiiri kuitenkaan?
1931. Wasfinen nawetta, rautaiset lehmät?
1932. Wasfinen ori, rautainen harja?

1920 Paperi, sanat ja kirjoitanta. 1921 Jö — Syksy, syys. 1922
Kanto saa talveksi lumitylyn päällensä. 1923 Katso: 1921. 1924
Katso: 1922. 1925 Järwi ja jää. 1926 Ruhu, pöllö, haffuri.
1927 Katso: 1925. 1928 Nuotta eli werko, wene ja kalat. 1929
Soutuwene — Myllyn ratas eli siipi. 1930 Nauris. 1931 Katso:
Lääwä wasfinen... 1932 Kattila ja sanko.

1933. Wasfinen wakkanen, luinen luffonen, seitsevenlouffonen?
 1934. Wedellä kuplaa, maalla uppoaa?
 1935. Weden liippa, nurmen louffa?
 1936. Weden lipu, maan tiifu?
 1937. Wedessä istuu, eitä koskaan janoa, puusta on ja puuta syöpi?
 1938. Wedessä seisoo, maalla kaatuu?
 1939. Wedessä syntyy, tulella kasvaa, linnat liiffuu, mie-ron fiertää, äitinsä helmaan kuolee?
 1940. Wedessä syntyy, wedessä kasvaa, tulella tuutti, fyhdillä kulkee, joka talon käypi, kun äitinsä näkee, niin kuolee?
 1941. Wedestä syntyy, weteen kuolee, ympäri maisten kulkee, ei rahatta rekeen istu, joka taloon tahdotaan?
 1942. Wene täysi weskettä, ne kaitfi kähäräpäitä?
 1943. Wenäjällä weistettiin, tänne lastut lenti?
 1944. Weri myödään, nahka syödään, luut poltetaan?
 1945. Werkainen uho kultaifessa fytyyessä; ennenkun fytyt katkeaa itse uho nupuu?
 1946. Wesi alla, nahka päällä, fytkiluut nahankin päällä?

1933 Pää. 1934 Kaswa. 1935 Lehmän fieli. 1936 Wene. 1937 Wene; laita eli parraspuu, hangat, syöwät airoja. 1938 Werkko. 1939 —1941 Suola. 1942 Willat. 1943 Rahamyntti — Söta. 1944 Terwa, petäjän kuori ja halot. 1945 Mustikka. 1946 Juomathymyri — Wene.

1947. Besikko wedestä nousti, mäntäälle kääräsee?
1948. Besiluffo, puuawain, wanki pääsi, wartia ei pääs-
syt?
1949. Besinen luffo, puinen awain?
1950. Bihko wiiritysjä?
1951. Wiidellä pitää, wiidellä pieksää, kannolla tiasen
päätä?
1952. Wiidellä wedetään, kuudella kutsutaan, yhdellä mie-
hellä lähtee?
1953. Wiipale stanlihaa yli meren wiskataan?
1954. Wiipale stanlihaa, yli meren ylettää?
1955. Wiipentoora, waapentoora, yli orren heitontoora,
yhteen jamatostoora?
1956. Wiipon taara, waapon taara, yli orren heipon taa-
ra, keskeltä furistetaan?
1957. Wiipontori, waapontori, yli orren nostontori, kes-
keltä mototostori?
1958. Wiippis, waappis, wanhan Cirfin jousti?

1947 Ruotta weneesen eli rannalle käärästään. 1948 Punainen meri, Moosetin sauwa, Israelin lappet ja Bharav. 1949 Joki ja siltä eli wene. 1950 Ujaja reesjä. 1951 Tartaan rautaa alafimen päällä — Bivtaan liinaa, hamppua, witiäweitsellä — Isketään tulta. 1952 Leiwän leiffuu. 1953 Sulkula. 1954 Padan sanka — kattilan panka — Ukonkaari, weskikaari, taiwaanakaari. 1955—1957 Kertoimwärttinä ja fertuu — Ruotta. 1958 Bihdinyuu, wyyhtipuu.

1959. Wiipinpuu Wiiron wiedään, forjana lotiin tuodaan?
1960. Wiipinpuu Wiirosta tuotu, aitan alla kääferräjien?
1961. Wiipinpuu Wiirosta tuotu, kalliolla käänteleksen?
1962. Wiipurissa weistetään, tänne lastut lentelee?
1963. Wiirikuuri kuusijalka, minkä wiiri fuurittaa, sen fertto kerälle hyöpi?
1964. Wiirikuuri säärellinen, eweristi reidellinen, joka wiirun waaruaa, se wiirun hyyryttää?
1965. Wiirikuuri säärellinen, retupiikki reidellinen, kussa wiiri fuurittaa, siinä retupiikki elää?
1966. Wiirut, waarut, waaran päällä?
1967. Wiisi herraa, jokainen kamarinsa eroaa?
1968. Wiisi meillä, wiisi teillä, wiisi kaikella kylällä?
1969. Wiisi miestä hiipottelee, kaikki yhtä jälkeä käywät?
1970. Wiisi neljää wetää, läpi reitten retkasee?
1971. Wiisi nientä, joka niemen päässä kallio?
1972. Wiisi pistää pientä puuta, tyhjään ahkioon ajaa?
1973. Wiisi pistää, wiisi pieksää, tiäsen päättä kalliolla?
1974. Wiisi pitää, wiisi pieksää, tiäsen päättä kannon päässä?

1959, 1960 Päiväpaiste — Warja. 1961 Luulimylly. 1962 Lammilautaset — Sota. 1963 Ruffi — Wyyhtipuu, kerinristi, kerinjalka, kerinalka. 1964, 1965 Ruffi rullansa. 1966 Sewosella mäkiwyöt, potuset. 1967 Sormet sormikkaasen, sormikintaasen. 1968 Piratin alkunia Rajaenin läänissä ja muutamain paikoin muuallakin Suomessa. 1969 Sufkapuivot. 1970 Lyyjetään. 1971 Sormet kysyinsä. 1972 Sormet luffkaa suuhun. 1973, 1974 Katsjo: 1951.

1975. Wiifi reikää, kaffi wenyffätä, yli orren riitelewät?
1976. Wiifi siwoa sika, färjän kaffi kääntelee, loan met-
fään panee?
1977. Wiifi waiwaista menee onnetonta ottamaan?
1978. Wiifi weljestä edellä menee, paljaspää tafaa ajaa?
1979. Wiifi weljestä toinen toiselleen kauhtanaa päästä
muutellaan (muuttelewat)?
1980. Wiifi weljestä wetää neljää neitoista lewiään lie-
teesen, lewiästä lieteestä laajaan lampiin, laajasta
lammista pitkään potkuun, pitkästä potkusta wero-
lauffuun?
1981. Wiifi weljestä yhdestä owesta menewät sifään, eri-
tuwissa asuwat?
1982. Wiifi weljeä wihaišta, yhteen porstuaan menewät,
eritupiin erkanewat?
1983. Wiifiselfäinen, satajalkainen?
1984. Wiifwiifkoisefsi ei pääse, waikka syntyi maailman
alusfa ja pysyy maailman loppuun asti?
1985. Wiititseifse, waatetseifse, ferran eläessänsä peseifse?
1986. Wiffelä noffelän nenässä wiffeläistä wuottamasfa
(odottamasfa)?

1975 Houfun kannattimet, wiilekheet, henkselimet. 1976, 1977 Kat-
so: 1832. 1978 Warpaat ja kantapää. 1979 Sulkapuikot. 1980
Sormet, lehmän niisät, lyysin-astia, maitopunffa, firnu, woitiinu, eli
juu, watsa. 1981, 1982 Katso: 1967. 1983 Karhi, hara, äes astuwa.
1984 Kuu. 1985 Niidet. 1986 Piero ongen nenässä wartoo kalaa.

1987. Wifferoinen, wafferoinen, täynnä uusia lihoja, weriä, wuotawia?
1988. Wifla wiflahti kodasta, wiifi miestä vastaan tuli?
1989. Wifli wäfliteltäväistä?
1990. Winkuu, wanfuu, ympäri maailman ajattelee?
1991. Wiipinpuu Wiroon...
1992. Wiron uuhi, Saksan lammas, iski huttä hynnykseän, koppasi kodan owehen?
1993. Wiron uuhi, Saksan lammas, maata willat wiilasee?
1994. Wiron uuhi, Saksan lammas, pellolla pyhörii, tarhalla tanssii?
1995. Wiron uuhi, Saksan lammas, tällä maalla peitepaita?
1996. Wirossa waippaa kudotaan, tänne helinä kuuluu?
1997. Wirttä laulaa laffaamatta, tie pitkä juostaksensa, tien päässä lamia peili?
1998. Witikoittu, watikoittu, yksi ferta iässä pesty?
1999. Wiuru fuuru säärellinen, neweriffö reidellinen, jontfa wiuru fuuruuaa, sen neweriffö kuluttaa?
2000. Wiurun fuuru polwellista, setweriffä reidellistä, minfä wiurui fuuruwainen, sen fuurtonen kuluu?

1987 Sormus — Muna. 1988 Nenän niistäntä. 1989 Seula. 1990 Ruffi — Wiirilafu, tuulifuffo. 1991 Katso: Wiipinpuu... 1992 Päiwä — Pakkanen — Lumituisku, pyry, ryhöpyy, tuisku — Sammako. 1993 Heinäkuorma. 1994 Katso: 1992. 1995 Mesupaita. 1996 Pilwi ja Sade — Uffonen. 1997 Koskinen wirtta. 1998 Riidet. 1999, 2000 Ruffi ja rulla; wiipinpuu ja rulla.

2001. Woittu kofko waarnalla?
2002. Wuoden wettä soutaa, kesän kaloja pyytää, ei pää-
täkään pataan tuo?
2003. Wuostuna, weistettyinä, kudottuna, kehrättyinä, liha
alla, liha päällä?
2004. Wuosi tuhatta ja wuosi, wuosi kymmentä ja wuosi?
2005. Wähä meillä, vähä teillä, vähä laifelä kylällä?
2006. Wäinämöisen maitowati kaatui muinoin kalliolle, ei-
kä koskaan kokoon saada?
2007. Wäfi syö, pöytä ääntää?
2008. Wäfi waarasja, wesi parhoo?
2009. Wäärät sääret, koulut polwet, harmaa hame selässä?
2010. Wääten on tehty Wäinämöinen, katellen Kalewan
poika, isketellen Ilmarinen?

2001 Pysy. 2002 Ulli. 2003 Satula. 2004 Oksi tuhatta kal-
fitoista vuotta. 2005 Kerskattawaa — Kotiwävyjä. 2006 Päiwänen.
2007 Porfaat imewät ja emä röykki. 2008 Pawut padasja. 2009 J=
tiffa, hyytynen, määrä, sääski. 2010 Sarja.

2011. Yhdeksän mahaa yhdellä ufolla?
 2012. Yhdeksän uenää yhdellä miehellä?
 2013. Yhdeksän noukkaa yhdellä kufolla?
 2014. Yhdeksän reikää yhdessä pölkysfä?
 2015. Yhdestä owesta wiiteen kamariin käydään?
 2016. Yhtä sofia, nahalla pallistettu, kirkas tähti päällä?
 2017. Yksi emä tekee sata ja toisinaan tuhansiaki poikia?
 2018. Yksi hanhi, neljä noukkaa?
 2019. Yksi hiiri, kaksi häntää, kunkä se on ja kunkä sen armaa?
 2020. Yksi huone hongikossa, se kaitfi kamarikkona?
 2021. Yksijalkainen kaksijalkaista kantaa?
 2022. Yksi juoksi, toinen juoksi, kolmas juoksi, neljäs juoksi, viides häilähteli?
 2023. Yksi kana...
 2024. Yksi kera, seitsemän reikää?
 2025. Yksi keträ, kaksi reikää?
 2026. Yksi kofko rautakofko, toinen kofko wasfikofko, kolmas kofko kultakofko; rautakofko maata halkoi, wasfikofko merta wiili, kulta taiwasta jakaili?

2011 Uuinperras, haastari. 2012, 2013 Pidan haahlat, kodan-koukku. 2014 Ihminen. 2015 Sormikkaan kämmenys ja sormenukset. 2016 Lakkari, tašku, formau. 2017 Lattari. 2018 Lyynty — Kätkyt — Pöytä. 2019 Paulakunkä. 2020 Mehiläisen pesä, mettäispesä, kimalaispesä. 2021 Saarnastuoli. 2022 Gewosen jalat ja häntä. 2023 Katso: Yksi hanhi... 2024 Pää. 2025 Lyyntyri, leikki, lefferi, purakka, naasjaku. 2026 Auru, laiwa ja aurinko.

2027. Yksi sukko, yhdeksän noukkaa?
 2028. Yksi furfi, jalkapuoli, ympäri meren matalaa?
 2029. Yksi furfi, neljä nokkaa?
 2030. Yksi läsiwarssi, sata formea, tuhat fynttä?
 2031. Yksi lammas wettä huuti, kaikki karstua janostui?
 2032. Yksi lehmä Leskelässä, ainoa anoppilassa, sekin nuorin nostettava, termaköyssiin temmottawa?
 2033. Yksi luttu, wiisi solaa, wiiden weljesten sowingto?
 2034. Yksi maista . . .
 2035. Yksi meillä, yksi teillä, yksi kaikella kylällä?
 2036. Yksi mies filjasee, yhdeksän yrittelee?
 2037. Yksi mies, yhdeksän mahaa?
 2038. Yksi mies, yhdeksän nenää?
 2039. Yksi mies yhdellä kiwellä soutaa?
 2040. Yksi mies ympäri puun?
 2041. Yksi musta mullukainen neljän loukon sisäsiä, syö ferran päiwässä, jos syötetään, hampaita sittedin kaimetaan?
 2042. Yksi musta mullukainen sata saawia wettä juopi?

2027 Katso: 2042. 2028 Rauha padassa — Kapusta piimäpötyssä. 2029 Katso: 2018. 2030 Petäjä. 2031 Luffari alottaa wirren ja koko seurakunta weisaa. 2032 Kirkonkello. 2033 Katso: 2015. 2034 Katso: Kaffi haistaa . . . 2035 Jumala — Aurinko. 2036 Pysy lauastaan ja haulit lähtewät — Luffari alottaa wirren ja seurakunta rupeaa weisaamaan. 2037 Katso: 2012. 2038 Katso: 2012. 2039 Yksinäinen puu järwen luodolla — Kiwenpuu jauhaessa. 2040 Käärme. 2041 Saunan kiwas, pirtin muuri. 2042 Saunan kiwas.

2043. Ossi ottaa, toinen panee?
2044. Ossi owi, kassi luhkia?
2045. Ossi owi, wiissi luhkia?
2046. Ossi pihlainen piiska ympäri kylän rappuita?
2047. Ossi pikku pihlajainen, ympäri meren yletty?
2048. Ossi pölkky, yhdeksän reikää?
2049. Ossi sanoo los, los, toinen sanoo los, los...
2050. Ossi sanoo tous, tous, toinen sanoo tous, tous, kolmas sanoo tous, tous, neljäs sanoo tous, tous, viides sanoo wuh, wauh?
2051. Ossi sika, kahdeksan kärkeä?
2052. Ossi filmä siikelillä, sekin seipään nenässä?
2053. Ossi filmä Orjänällä, sekin puulla puuskataan?
- 2054¹. Ossi suu, yssi noukka, kassi palaa suussa?
- 2054². Ossi suu, wiissi luhkia?
2055. Ossi tammi kahdeksatoista oksalla, joka oksalla neljä pesää, joka pesässä seitsemän munaa, joka munassa neljäkolmatta poikaa, kufin kuolee kuusikymmentä asfelta käytyänsä?
2056. Ossi toista pari härkiä, kuinka monta se tekee?

2043 Suu ja käsi syödessä. 2044 Kinnas. 2045 Sormikas. 2046 Tie. 2047 Pahan sanha, kattilan panha. 2048 Katso: 2014. 2049, 2050 Herosen jalat ja häntä. 2051 Pöytä jalkoinensa. 2052, 2053 Wärttinän keträn reikä — Kirveenfilmi. 2054¹ Rintajolki. 2054² Sormikas. 2055 Wuosi, kuukaudet, wiikot, päivät, tiimat ja minuuttit. 2056 Kolme

2057. Ofsi tupa, tuhat ikkuna?
2058. Ofsi tupa, ustampi affuna fun kuuinkaan linassa?
2059. Ofsi tupa, wiisi samaria?
2060. Ofsi tynnyri, kahtalaista olutta täynnä?
2061. Ofsi ukko, kaffi piippua?
2062. Ofsi ystävällinen käärämä, ei liiku liifuttamatta, eikä käännä kääntämättä, eikä syö syöttämättä, ei ota fun annetaan, ei ano fun tarvitsee?
2063. Olös ja alas jyrkkiä, miehen reisi suussa?
2064. Olös ja alas mätiä, kolmekymmentä nappulata nissassa?
2065. Olös ja alas mätiä, miehen reisi hampaisa?
2066. Olös ja alaspäin vastamätiä, pehmiä wuode seljässä?
2067. Olös mätiä, alas mätiä, walkia wantut suussa?
2068. Olöspäin tyhjänä...
2069. Olössein tyhjä, alassein täysi?
2070. Ommyräinen fun muna, pitempi fun firkon seinä?
2071. Ompyräinen fun kuu, sininen häntä fun wasta?
2072. Ompäri maailman ääni kuuluu, ei kukaan vielä nähnyt ole?

2057 Nuotta; rysi; merta. 2058 Sormustin, wingerviiri. 2059 Sormikas, sormikintas. 2060 Muna. 2061 Patjas ja orret. 2062 Rintalapsi, kapalolapsi. 2063 Saapas, warsikentä. 2064 Gara, karhi, äes, astuwa. 2065 Katso: 2060. 2066 Lammas. 2067 Kosken pyörre. 2068 Katso: Olössein... 2069 Laffi, hattu. 2070 Laukakerä, rihmakerä. 2071 Rauris. 2072 Tuuli.

- 2073¹. Ympyräinen, pumppyräinen, keskuspaikka paakeroinen, paakeroijessa läpönen, läpösesä karwalauffu?
- 2073². Ympyräinen, pumppyräinen, tuoresta lihaa täynnä?
2074. Ympyräinen, pumppyräinen, forwillaan seisoo, päälään kansaa elättää?
2075. Ympyräinen pumppyräinen, juoksee terettelee, niinistä filtaa rautaiseen linnaan?
2076. Yö tulee, työ tulee, kaffi karwaista yhteen menee?
2077. Yöksi pukee, päiväksi riisuu?
2078. Yöllä syntyy, päiväksi pois lähtee?
2079. Yöllä uljas, päivällä paljas?
2080. Yön tullen, pimetten illan, kahdet karwat luotetaan?
2081. Yön tyttö, hämärän lapsi, ylös katsoo, maata kuoppii?
2082. Yöt haffaa, päivät haffaa, ei koskaan lastua lähde?
2083. Yöt huhuu, päivät huhuu, ehdätystä ei saa?
2084. Yöt huuntaa, päivät huuntaa...
2085. Yöt katsoo, päivät katsoo, ei koskaan filmät räpähä?
2086. Yöt fituu, päivät fituu...
2087. Yöt kulkee, päivät kulkee, ei koskaan perille pääse?

2073¹ Siivilä. 2073² Sormus. 2074 Pata, kattila. 2075 Herneitä, roffia, riistoja eli papuja wieritetään kiehumaan. 2076 Silmäluomet nukkumaan ruvetessa. 2077, 2079 Sauna, kylä — Wuode, sänky. 2078 Raste. 2080 Katso: 2076. 2081 Harawa; kuokka, aura. 2082 Seinäkello. 2083, 2084 Koski. 2085 Korvo, saawi. 2086 Katso: Kituu yöt... 2087 Tiimakellon wiisari — Aika.

2088. Nöt lauttana, päivät pölkfynä?
 2089. Nöt leiffaa, päivät leiffaa, lastua ei saa?
 2090. Nöt lipsuttaa, päivät lipsuttaa, lastumusta ei saa?
 2091. Nöt loufuttaa, päivät loufuttaa, päistärtä ei lähde?
 2092. Nöt matkaa, päivät matkaa, ei koskaan höröttele?
 2093. Nöt pauhaa, päivät pauhaa, ääni ei saa koskaan rauhaa?
 2094. Nöt päivät walittelee, ei koskaan lepoa löydä?
 2095. Nöt ummessa, päivät auki?

- 2088 Oskivuode, joka päiväksi sidotaan yhteen. 2089 Kello. 2090
 J. f. e. — Lehmä märehtii. 2091 J. f. e. — Lehmä märehtii. 2092
 Birta. 2093, 2094 Katso: 2083. 2095 Pulpukka, filmät.

2096. **U**tti lapstansa imee?
2097. **U**kämä ämmän perässä, ei lähde kynsiin, eikä ham-
pain?
2098. **U**mmä loukossa, näppy perässä?
2099. **U**mmä loukossa, punaista marjoja helmet täynnä?
2100. **U**mmä mänkii mäellä, kaksi päätä, kahdeksan jalkaa?
2101. **U**mmän perä ärisepi, miehen tuuran tunkiessa?
2102. **U**sken ämmä äänen päästi, kun kulkaro katosi?

2096 Meri eli järvi jokia — Guojoki olkajokia. 2097 Kiwi huh-
maren pohjassa, kun kuroja survotaan. 2098 Sluttyynyri, juomaas-
tia, taaritiinu. 2099 Uuni ja hiilet; liesi, liedos, hiilikko, hiilikinkalo,
pesä, mähe. 2100 Tiine hevonen eli lehmä. 2101 Kirnuaminen. 2102
Kana munittuansa.

2103. **S**weristi reidellinen ...
2104. **Ö**yriffä reidellinen, wiiri kuuri säärellinen, funne kuuri wiirittää, finne öyriffä öyrittää?

2103 Katso: Eweriffi... 2104 Ruffi ja ruffa.

Lisäntöjä.

Nämät lisäntöt ovat herran Edw. Nylanderin ja kauppaneiehen El. Rausin kokoilemat. Kirjan prääntäminen kuin oli jo alkanut ennenkuin nämät uudet arvoitukset joutuivat Kirjallisuuden Seuran huostaan, niin ei olla niitä saatuna yhteen järjestykseen entisten kera, vaan pantuna tähän loppupuolelle.

2105. **U**lkunat pimenewät, jauhajat wäsywät, astiat wesi-
silähteen reunalla?
2106. **M**unappa akka allastasi, kuin ma kastan kullastasi,
en pistä sywään, enkä reikää repäise?
2107. **M**lta alun panee, keskeltä leikin lyö, pienestä lä-
westä sisään menee?
2108. **E**i ole saumaa, ei ole raumaa, eikä luffoa, eikä lu-
kon läpeä?
2109. **E**nnen elänyt, nyt kuollut, sielua ja ruumista kan-
taa?
2110. **S**alli haukkuu kaiken yötä, walkea orawa suussa?

2105 Ihminen wanhetessa. 2106 Puuro- tai huttuwadin filmä.
2107 Ruffi. 2108 Muna. 2109 Kengät. 2110 Pellawasloukku lou-
kuttaessa.

2111. Hepo kuollut kankahalla, warsa mahassa potkii?
2112. Kolkkaa, kolkkaa hongistossa, mäti päällä mäyhkyää, kulta päällä kuufuaa?
2113. Huis pitkää, huis leweää, karwat kahden puolen?
2114. Hullun salko huutehessa, mielettömän suussa?
2115. Hyppii, keiffuu, ripsuu, ruiskuaa?
2116. Hyrtii, hyrtii, kolmella jalalla seisoo, pienestä läwestä sisään menee?
2117. Hyräjää, häräjää matalassa männiföösä?
2118. Illerinen tillerinen nurkassa makaa; kuin se riffi menee, ei sitä seppää Suomen niemesä, joka sen parantaa?
2119. Isomahainen muori, koukkuusella waari; kuin muoriu musta kastuu, niin waariu kanki lauhuu?
2120. Iso rusko rankasella, joka tien korpeen telee?
2121. Iso rusko rontkamainen somerolla tapettiin, sarwet maahan kaimettiin, weri kotia wedettiin, luut metsään heitettiin?
2122. Iso suuri Saffan pääsi, tantereella tansjaa, wentereellä wensjaa, ei kierrä fytyyttänsä, eikä katkaise kaulaa?

2111 Hiilihauta. 2112 Kirnuaminen. 2113 Maantie. 2114 Kirnu mäntinenjä. 2115 Ruusku sarwi. 2116 Ruffi. 2117 Kirnuaminen turvasa. 2118 Kanan muna. 2119 Pata ja haahlat. 2120 Ruolwalkea. 2121 Terwan poltto. 2122 Tuuli.

2123. Kaffi aittaa rasvaa täynnään?
 2124. Kaffin päin, kahdeksan jalan julkumalla, neljä fil-
 män mullumaa, kaffi hännän roifamaa?
 2125. Kaffi seisoi, hölpöt liikkuiwat, punapää, karwainen
 juuri?
 2126. Kaffi tiffaa takoo yhden ämmän peräpuoleen?
 2127. Kaffi tuulta juohattaa, kaffi tuulta halkaisee, neljä
 antaa, neljä kanta, yksi perää pitää?
 2128. Kesät heiluu, talwet makuu, piffuinen warpunen
 watsasfa?
 2129. Kituu, naukuu, filjuu, parkuu kiivistä wuorta ful-
 feisfaan?
 2130. Kiwiset jalat, puinen pää, filmät liinan siemenistä?
 2131. Kowa maha kalliosta, pitkä laula pään laella?
 2132. Kuin painaa, niin parahtaa, kuin wetää, niin weri
 lähtee?
 2133. Kuin yksin on, niin ei puhu mitään, kuin wertahi-
 sensa näkee, niin fitisee?
 2134. Kuka wäystästä paljoa pyytää?
 2135. Kulkko laulaa lähteellä, nokinenä nyfyttelee?
 2136. Kultanen lorento iffunasta affunaan?

2123 Sieramet. 2124 Tiine eläin. 2125 Muuran. 2126 Pettes-
 leet surwoesja huhmareen. 2127 Lehmän sieramet, sarwet, nännät, ja-
 lat ja häntä. 2128 Lehmän kello. 2129 Strekku. 2130 Ruotta. 2131
 Palawa uuni ja sawu. 2132 Juoma-tynnyrin tappi. 2133 Lintu.
 2134 Nauriin kylwäjä. 2135 Wiinapannu. 2136 Päiwäpaiste.

2137. Kurawettä kufsi, rantawettä ranfi, tuhat miestä rat-
taisfa, fata koiraa perässä?
2138. Käypi ylösmäen, käypi alasmäen, miehen sääriluu
fuusja?
2139. Lehmä menifi lämwään, waan ei mahdu sarwiltaan?
2140. Lentää ja laulaa, ei ole päätä eikä kaulaa?
2141. Leweämpi lehmän häntää, firjawampi fissan hän-
tää?
2142. Lihasta ja werestä syntynyt, ei ole lihaa, eikä wer-
ta; suuret herrat sitä kantawat, monelle se kunnian
antaa ja monelta kunnian ottaa?
2143. Liina tupaa liifuttaa, tupa miestä liifuttaa?
2144. Lintu lentää ja laulaa, ei ole päätä, eikä kaulaa?
2145. Läpi päässä, pää läwessä, lällerö ladon owellä,
fiwiriippa peräpäässä?
2146. Maalla seisoo, wedessä kaatuu?
2147. Mikä kahisemata heiniin menee?
2148. Mikä kaikkein puiden funingas on?
2149. Mikä kala pienin wesiässä?
2150. Mikä lihaan liitetty, mikä päälle pinkotettu, mikä
senkama perässä, mikä jonkama renkamesja?

2137 Nuotta. 2138 Saapas. 2139 Kyttyt läpi seinän. 2140
Tuulen henki. 2141 Taiwas tähdissä. 2142 Kirjoitustynä. 2143
Laiwa miehinessä. 2144 Ääni. 2145 Kaiwon wintti. 2146 Papu-
tahi riistahaasia. 2147 Kuuwale. 2148 Orjantappura. 2149 Jonka
pää on likinä pyrstöä. 2150 Gewosen waljaat: a) länget, b) luokka, c)
reff, d) mies reessä.

2151. Mikä onnettoman kanssa liitossa?
 2152. Milloinka wesi oli kaikkein korkeimmillaan?
 2153. Minkä pojat purjehtiwat, ennenkuin isä ilmaan tulee?
 2154. Minkä suolet steramissa?
 2155. Mintähden heiniä pannaan hevosen eteen?
 2156. Mintähden kuffo panee filmänsä kiini laulaessa?
 2157. Missä paikassa kalassa enin lihaa on?
 2158. Mitä kiviä enin koskessa on?
 2159. Mitä puita metsässä enin on?
 2160. Mitä uusi kenkä waatii?
 2161. Monta jywää forttelissa on?
 2162. Montako naulaa hevosen kengässä on?
 2163. Musta härkä mulwii firjawalle karjalle?
 2164. Musta kuin pappi, hyppää kuin Lappi, waan ei yhdeksän miestä riimun saa?
 2165. Musta siemen, walfonen pelto?
 2166. Mämmi tuokkonen mäellä, filffi tyttäriä täynä?
 2167. Märkä rätti räystäällä, märkiä täitä tippuu?

2151 Kalan onkia. 2152 Kuin se Jordanin wirrassa oli Wapah-tajan pään päällä. 2153 Säkenet tulta iskeissä. 2154 Wirsun, löttösen. 2155 Ei hevonen syö takapuolella. 2156 Osaa wirtensä ulkoa. 2157 Pään ja pyrstön välissä. 2158 Märkiä kiviä. 2159 Wääriä puita. 2160 Toista parikseen. 2161 Ei yhtään. 2162 Ei yhtään. 2163 Pappi saarnaa. 2164 Kirppu. 2165 Kirja. 2166 Sontaläjä ja fontiatjet. 2167 Rästää kuin kewäällä sulawat.

2168. Napukoitti nawan päällä, kuin pääsi sisään, niin lopsahiti?
2169. Neljä reittä renttelissä, weden leihäs ferttelissä, farwatappura välissä?
2170. Oli neljä munaa, niistä otti pappi rouwineen ja luffari tyttarineen jokin yhden ja yksi jäi jällel-
2171. On Ruotsissa, waan ei Suomesa; on riitesä, ri-
2172. Pieni mies, lähärä tuffa, sawusfa seisoo?
2173. Pihlaja pyhällä mäellä, pyhä lehti pihlajassa; joka sen luut lukeepi, hampaat suusta putoawat ja keli suussa märänee?
2174. Piilipuu mäessä kaswaa, pyhä marja piilipuussa?
2175. Pimeässä fiiltää, kuin walkean näkee, ei fiilläkään?
2176. Pitä pitkää sisään, anna siellä loiferrella?
2177. Pitkä ja paksu, pakarville paras?
2178. Puinen reikä, lihanen naula?
2179. Puffi meni luhtiin, waan ei mahdu sarwiltaan?
2180. Puusta pullin pallikainen, niinistä nipun napukka?

2168 Awain luffoa awatesja. 2169 Suttula, sydstän kämyinen-
 jä lankaan suussa. 2170 Pappin rouwa oli luffarin tytär. 2171 Puus-
 tawt R. 2172 Massas ituineen. 2173 Morsian ritunusjaan ja tapoi-
 neen. 2174 Maskas waimo. 2175 Kissan silmät. 2176 Mela witna-
 riistaa hännimentäessä. 2177 Penkki. 2178 Lappi reikärenkusja. 2179
 Lubdin raput ja käsi puut. 2180 Merta.

2181. Pyhä risti reistänsä retkutteli, mallikka mahassa pyöri?
2182. Pää länessä, läpi päässä, lällytin läwen owella, taputin selän takana?
2183. Pää paljas, reunat karvaiset?
2184. Reiden wälistä reitten wäliin, reitten wälistä te-
wiään lipukkaän, lipukasta pitkään potkoon, pitkästä
potkosta temppuan lauffuan?
2185. Renkistää reistä, hajoittaa haaroja, pistää keskelle
jos osaa?
2186. Rihisee, rahisee rautasehen ruuheen?
2187. Ripufset rapufset, talon wanhat vastaawat?
2188. Rihattu, rasattu, owen suuhun osattu?
2189. Räkki räystäällä, karwas maata niputtelee?
2190. Sadan wanha äitiä, yön wanha pää?
2191. Sata sattia, sata satin poikaa, satti itse nättipää?
2192. Seisoo kuin seinä, puhuu kuin pale?
2193. Seitsemän päätä ja seitsemän ääntä ja kaikki yh-
dessä päässä?
2194. Sika juoksi silkin solkin, porfaat täyttä rawia?
2195. Sika wintuu sillan alla rautaisissa kahleissa?

2181 Tuulimylly. 2182 Sarwea imewä lapsi. 2183 Kivi, nau-
riä. 2184 Maidon lypsäminen ja näuttinto. 2185 Kankaan kutominen.
2186 Herneet pataan laskeissa. 2187 Pata haahloissa. 2188 Uuni.
2189 Tähti. 2190 Lumitylly kannolla. 2191 Uuna ja tykät pellolla.
2192 Uuni. 2193 Linnun pesä hevosen pääkallossa ja 7 poikaa. 2194
Särkin, hierin padassa. 2195 Wiinapannu tulella.

2196. Silmään pistää, selkään wääntää?
 2197. Sisaruffia sillallinen, weljeksiä wenheellinen, laiffi
 yffsä hattarapäitä?
 2198. Sääffi alla, mylly pääällä, tiheä metsä myllyn pääl-
 lä, pieniä eläviä metsässä?
 2199. Syödä syfin, käydä käfin, pieni fonttinen selässä?
 2200. Tammi kasvaa tanhualla, kuffo laulaa lähtehellä,
 nofinenä nyrhittää, ei ole terve, eikä kipiä?
 2201. Teini meillä, teini teillä, teini joka talossa?
 2202. Tien pituinen, jäneksen lemyinen?
 2203. Tiffa uutto, reunalla rehakka kuusi?
 2204. Tifan reikä koftu kolo?
 2205. Uffo nurkassa, toppelo fourassa?
 2206. Uusi kansi, wanha laffi?
 2207. Waffanen Wirosta tuotu, täyfi tuoresta lihaa?
 2208. Waras aittaaan menee, pussinsa portaille heittää?
 2209. Wedä, wiruu, kastetta kasvaa?
 2210. Wiirikuuri warrellinen, hellerikko reidellinen, jonka
 wiirikuuri wetää, sen hellerikko kuluu?
 2211. Wiiri seisoo, lapa liikuu?

2196 Jalaksen painaminen. 2197 Maltaat. 2198 Ihminen. 2199
 Kuontalo. 2200 Wiinapannu. 2201 Kuffo. 2202 Keen jalakset tahti
 jäljet. 2203 Koira koppelin owella. 2204 Wiulu polwella soipi. 2205
 Kaljathymyri. 2206 Jää järnessä. 2207 Sormihypäri tahti wingerpori.
 2208 Ruppineula. 2209 Nofi. 2210 Wiipstäminen. 2211 Dwi.

2212. Wiifi weljestä wetää yhtä waiwaista kahdesta omesta ulos?
2213. Wilwolainen wiifi wetää kulwolaisen peräpuoleen?
2214. Wiufaa, waufaa, somerikkoa soutaa, kiertää fiivistä linnaa?
2215. Wäänfi mullan, löyfi kullan, heitti helmet permanolle?
2216. Ofsi herra, sata raffia perässä?
2217. Ofsi kahden edellä, yfsi kahden keskellä, yfsi kahden perässä; montako siinä on?
2218. Ofsi lehti liifauttaa, kaikki puut kajahtawat?
2219. Ofsi leipä, kaffi warrasta, muori wetelee waaria parrasta?
2220. Ofsi luhti, sata ikkunaa?
2221. Ofsi lääwä, kaffi orrellista walleita lampaita?
2222. Ofsi mielinen, sata kiellinen?
2223. Ofsi sika, kaffi karsää?
2224. Odot ja päiwät juoksee, ei koskaan perille tule?

2212 Kenän niistäntä. 2213 Kuffi. 2214 Sirku. 2215 Perunat. 2216 Ruotta ja kohot. 2217 Kolme perätysten. 2218 Pappi saarina. 2219 Kuffi. 2220 Werko. 2221 Hampaat suussa. 2222 Kirja. 2223 Puohdin. 2224 Koski.

Toisintoja.

1. **A**lamulla neljällä, puolipäivänä kahdella, illalla kolmella jalalla.
2. Aidan raosta mahtuu pienestä, pirttiin j. n. e.
7. Aitta alla . . . siinä kafutellaan.
8. Aitta alla . . . pikku wiitta (tisiä metsä) j. n. e.
14. Alan rätsi aidalla, se on täitä täynnä.
17. Alfa alla . . . sammalwihkonen (wahti walfia) wälisfä.
33. Alla nawan . . . päällä polwen poufottaa j. n. e.
49. Arffu alla . . . forpien päällä orawat.
57. Edespäin illa, tafaperin aamulla.
59. Edestä erä, keskeltä ferä j. n. e.
72. Eläwä alla ähkää j. n. e.
75. Eläwä hauta, eläwä handattu (eläwä ihminen).
76. Eläwä pitää puusta, pitkä lanfa puun nenässä, fuolema langan nenässä, mato fuoleman fourassa, eläwä madon seljässä.
96. Esluffo . . . Ruotsin luffo lappiasfa.

97. Esfeli filjuu . . . Paafari pajahtaa pakattimen marjoja.
99. Eweristi reiällinen, wiiripuuri j. n. e.
101. Gaapa halia mäellä (hallelle mäellä, Hannilan mäellä), koiwu Kollon taipaleella. (Kosken taipaleella) j. n. e.
105. Hartaasti hakee, eikä . . .
108. Halli hauffui . . . luut suusta lofaeliwat (lohkeiliwat, mureniwat, murenuiwat, putoeliwat).
Halli hauffuu kaisen yötä walkea orawa juusja.
116. Harakka hapistelee (hatistelee) j. n. e.
125. Helsingisä hakataan . . . wielä laifot Lappihinki.
130. Hepo hirnui Helsingisä (Hiiden maassa) . . . tänne waljaat wapiſi. —
Hepo hirnui Helsingisä, fuului luokin lupse, länkien läpse, waljasten walistus.
146. Hepo tästä herfun läſſi, tamma tarfun . . . rannat raikkafemaan.
152. Herrain herffu, talonpoikain tarwis, jota ei koirat-kaan uunna syö.
154. Herrain herffu . . . eikä tarelffata (lautaista) tarwitſe.
178. Hirwi juuri . . . weri wuowattiin kottiin.
192. Huoneen lewynen j. n. e. —
196. Huuntaa, huhoilee, pyhän pellon pientareella.
198. Huuntaa yöt . . . ei koskaan ääni sammu (laukea).
200. Hyypii koppii . . . yhteen tuppuihin tupristakſen.

230. Jffunasta, affunasta . . . ei saa luudalla lafaista, eifä wuolimella wuolla.
232. Jffunasta sopii, uffesta ei sowi'kaan.
244. Ukase karwaista j. n. e.
251. Iso kuffo . . . pyhän pellon pientärellä.
266. Isä lynkä, äiti wänkä tytöt lipulapukaiset, pojat ympärispyöriväiset.
269. Isä pitkä, äiti wäärä, likat litiläätitöitä, poika peufalon pituinen.
272. Isä suora . . . tytär lituslaattislainen j. n. e.
277. Isää synnytetään, pojat juoksee.
297. Juosten juomaan menee . . . pirtin päältä heinät syöpt.
311. Jänis tynti . . . pelto wieri.
340. Kaffi kultaista kuffoa j. n. e.
348. Kaffi lasta, kumpikin äitimensä, niillä on kolme päättä.
369. Kaffi weljestä kaisen ikänsä korwan juoksee j. n. e.
389. Karwainen hömmöttää j. n. e.
393. Karwasuinen katselee nilkimäistä (nikkupäätä, nilka-, nilki-, nilkäpäätä) nielläksensä.
416. Kefonen keskellä j. n. e.
423. Kellä sun päälaella j. n. e.
428. Ken wieraalle . . . nauraa.
441. Kesällä wiuhskaa . . . talwen aitasja makaa.
442. Kesän kesti . . . syksyn uunna morsian (syysä nuorra neitosena). — Kesällä leski, talwella leski, syksyllä lihawa neito.
444. Kesän leski . . . syksyllä nuori nuori.

453. Retrāwarfi . . . saapia tähytämään (ihantelemaan).
454. Retrāwarfi . . . menewiä neuwomaan.
457. Kiiferoinen, kouferoinen j. n. e. Kiufurainen, laufurainen (kaiferainen) j. n. e. Kiiferoita, kaferoita j. n. e. Katso: 397, 398.
469. Kipilipi lintunen j. n. e.
471. Kirjawa farja, musta paimen, walfoinen riitta, huutaa hujuttaa.
473. Kirjawa farjaa käwelee pitkin puista filtaa, putoaa malmiseen holwiin.
476. Leweämpi lehmän nahkaa, firjawampi kisan nahkaa.
481. Kirypuna metsään menee, kaakkuna kotiin tulee (keränä kotia tulee).
492. Kiwifenkä, tuohisaapas meni suota . . .
Kiwijalka, tuohisaapas j. n. e.
500. Kodissa kolahdi, rannalla rämähti j. n. e.
501. Korwessa syntynyt j. n. e.
523. Korfiampi kotaa . . . walfiampi witiä.
524. Korypi lenti leuhotteli j. n. e.
Kotka lentää kofkottaa, wesi siwistä sirajaa.
542. Kuinka fitte . . . ja waan walfia tamma jäisi? Was-taus: Pappi ajelisi walfialla tammalla, ja wihlisi yhteen poikia ja tyttäriä.
546. Kuwa kuusi . . . kaswoi tuoreita käpyjä.
551. Kulkee kun suleri . . . iän kaisen iswotalla j. n. e.
552. Kulkee kun funingas, waeltaa kun suurin walta, joka wuosi wuotetaan, walmistellaan waroja, köyhim-

- mäsäfin fodissa.
558. Sieta alla, hieta päällä, kulta=hieta välissä, neitsyt tanssi kullan päällä.
560. Kulta kullat . . . metsän rannalla punnitsevat (metsän rannalla weisotaan).
567. Kumman . . . kuusikossa kupsaawaisen, lepikeksä lepsaawaisen.
585. Kun pistää . . . kun wetää, niin wesi lähtee?
Kun pistät . . . niin wettä heittää.
597. Kuollut elävää pensaasta wetää (puskasta wetää).
613. Kuuluu kun . . . näkyy kun tsaari j. n. e.
621. Kuusläpinen . . . lipaläpi seitsemäs.
642. Kynärä karwaista, piwon täysi j. n. e.
662. Lahna kultainen . . . mähnä päällä mäkkää (päällä mäsää).
665. Lamma metsään menee, kylkiluut rumottawat, Lamma metsästä tulee, willat maata wiistävät.
670. Lampaat . . . heliätä heinänpäätä.
677. Lato täynnä . . . keritty pääsi (keritty karlko, jääriä).
— Lampaista lato täynnä, punanen festellä.
678. Lattian lewynen, lehteä fewiämpi.
696. Lemmen lehti liikahti, sitä kansa katsahti. — Lemmen lehti leikahtaa, kaikki kansa katsahtaa.
706. Lewitä reittä, hajota haaras, anna piirin läwitse käydä.
716. Riha tiskissä j. n. e. — Kala wadissa j. n. e.

717. Lihaa kanta . . . ei ole luuta, ei lihaa itsessään.
728. Riko liikkui, linnat sousti j. n. e.
746. Lipas lippaalla, näädän häntä päälimmäisnä.
748. Lippa lipan päällä, lappu lapun päällä, holppa tolp-
pa peräpäätä.
756. Lohi syöpi lounatta j. n. e.
757. Lohia syödä luskuttelee j. n. e.
784. Lyhyt männikkö metsässä, mätimöykky j. n. e.
790. Musta härkä mulleroinen, tasajalka j. n. e.
823. Maito kaatui . . . eikä pesten pesimellä.
825. Mafaa kuin tuffi, fusee kuin puffi, kylsiluut nahan
päällä?
827. Mafiaista . . . saifi supi maistetaan.
844. Metsän kiiwas . . . pellon höystöltä.
885. Mies metsään menee . . . sieranpää sisälössä.
911. Mies tuwassa, tuhat j. n. e. — Mies pihassa j. n. e.
918. Mikä tietä edemmäksi menee.
- 957². Mikä kyyffii kynnysellä.
960. Mikä lapsen . . . saapi wanhan wanhemmaksi.
981. Mikä on tehty . . . sinattu sinifiwellä . . .
992. Mikä pönttö . . . mikä kiilto penkin alla (firkas pen-
kin alla) . . . mikä pyörä pöydän alla . . .
1011. Mikä tiellä . . . mikä witriffi perässä, mikä kyykä (mi-
kä tuhma) wiirikissä, mitkä soilotteet sinulla, mikä
kaariffa j. n. e. —

1011. Selkän telkkä tietä juoksi, mikä häilikkö jälessä, mitkä lairat kahden puolen, mitkä suolikot siwulla, mitkä tiifku niskan päällä, mitkä heltat leuan alla?
1093. Musta hakki hiipalainen j. n. e.
1105. Musta lakki lippalainen j. n. e.
1116. Musta mies mätiä laskee, nuppineuloja nieleskelee.
1134. Musta . . . otjaansa nuoleskelee.
1136. Mustempi syttää . . . pienoisesssa kuppofessa, pankon päässä.
1137. Musti paistaa peräänsä, west filmistä kivoaa.
1138. Musta meillä, musta teillä j. n. e.
1146. Mylläffy mätiä . . . neljän filmän moljakkeen (möllähyksen) j. n. e.
1150. Mitä täynnä . . . notko noppulaneniä.
1170. Morstan kylää käypi, riihen riuku perässä. — Morstan käypi lattialla, riihen parsi perässä.
1178. Neljä alla niputtaa, naputtaa, kaffi kuulee, kaffi tulee, kaffi tietä katsoo, kaffi koiraa torjuu.
1179. Neljä liifuttaa, neljä remputtaa j. n. e.
1183. Neljä neittä . . . yhteen waahtiloitsewat.
1201. Niemet pitkät, saaret soukat (lahdet kaidat) j. n. e.
1219. Nosta reittä, pistä reittä, että pulkka läpitse menee.
1222. Nyffii ja nyffii, käypi ja käärii, saapi pikkua taffa-sen selkäänsä.
1243. Onneton owelta katsoo, wiifi miestä j. n. e.

1247. Onto puu, onto rauta, josta liuku laukeaa, miehen surma suikeftaa.
1251. Onsi puu, römettä rauta j. n. e.
1294. Pane watsa... anna pitkän höllöttää (pistä pitkää fissään). Laske watsa j. n. e.
1297. Pappi pirtissä, tufat tuulesfa.
1323. Pieni musta... ison ruhon j. n. e.
1331. Pieni mies, nenä nykerä, perheen ruoka tafana.
1332. Pieni mies, rautaiset saappaat.
1339. Piilikko pihalla juokfi, lihapala j. n. e.
1364. Pivo paljasta...
1371. Pirtti piti... törfilöissä imaneita, imaneissa j. n. e.
1372. Pirtti pääfi... perä wiettiin fotaan.
1385. Pitkä witsa... ympäri kylän ferii (ympäri meren ylettyy).
1391. Pohjatonna, fannetonna, luuta lihaa täynnä.
1429. Punikki... halki waarojen hajotti.
1431. Puoli mustaa, puoli waffiata, Kinterwöifen fintaasfa (kylän Matin fintaasfa).
1438. Punnenkä, fiwifawia, läffi suota j. n. e.
1440. Puun pituinen, punaisen langan wahwuinen j. n. e.
1441. Puun pituus, hiiren hännän wahwuus, kaffi j. n. e.
1464. Pyy istui pyhäjokeen j. n. e.
1476. Päiwän wittas käwi maan funnialla, tuli metsän wittas, otti päiwän wittaan j. n. e.

1489. Pää poikki . . . sydän ulos otetaan j. n. e.
1490. Pää punainen, tyvi karwainen (warsti karwainen).
1509. Rahlo . . . käy pitkin kiivistä wuorta j. n. e.
1523. Rautanen lintu . . . seinän läpitse lentelee.
1538. Mikä rätti räystäällä . . .
1550. Ruotsissa isketään, tänne jäteet j. n. e.
1563. Saari saaressa, niemi niemessä j. n. e.
1572. Sata santilla . . . itse santti näppipää.
1575. Sata sataa . . . Remin Kertun rumpussa.
1628. Sikosta . . . sinne tänne risahtaa.
1631. Silmästä syöpi, kyljestä ulostaa.
1645. Siinillä, sipsofarwa j. n. e.
1653. Sirtilöitty . . . selin seinään sidottu.
1660. Sirwiäinen . . . kaffi leppiä j. n. e.
1706. Siivilta karwainen, päältä karwainen ja vielä yhdeksän kyynärää perän sisältä karwainen.
1708. Suu seljässä, sarwi otsassa, kylkiluut nahan päällä.
— Suu seljässä, nenä päässä j. n. e.
1741. Tamma . . . warvoja maha täynnänsä.
1777. Tianen . . . Ruotsin kieltä mængertää.
1793. Tikan uuttu . . . reunalla rehtiä kuusi (rehetty kuusi).
1803. Tisaa, tassaa, ehtoolla rossahtaa (äsken illalla rossahhti).
1845. Tupa tuuti, latwa liehui j. n. e.
1847. Tupa täynnä . . . saama käynnä sammioita.

1848. Houkkaa reifää, tuppaa täyteen, imee perästäni.
1855. Turun uuffi (Turun nuffi), Saksan j. n. e.
1856. Turussa . . . tänne kiitelevät.
1863. Tynnyri . . . onnetonna, reiätönnä (onfitonna, reiätönnä) j. n. e.
1874. Uffo kolmihampainen, fesät j. n. e.
1877. Uffo nurkassa, toppelo koprasa.
1909. Waffanen Wirossta tuotu, täysi tuoresta lihaa.
1935. Weden liippaa, maan koukkaa.
1941. Wedestä syntyy . . . joka taloon tarwitaan j. n. e.
1957. Wiipontori . . . yli orren heipontori.
1960. Wiipinpuu . . . aitan alle kääjertihen (kääjertelihen).
1973. Wiifi pistää . . . tihäisen päästä kannon päähän.
1980. Wiifi weljestä wetää . . . pitkästä potkusta awoimeen lauffuun.
1981. Wiifi miestä yhdestä owesta siälle menewät, joka miehellä eri kamari.
1983. Wiifi jelfää, sata jalkaa.
1996. Wirossa waippa kudottu, täällä laita leimuaa.
2000. Wiiri kuuri warrellinen, hellerikko reidellinen, jonka wiiri kuuri wetää, sen hellerikko kulur.
2003. Wuoltu, weistetty, kudottu, kehättö, henkeä kantaa, henkeä painaa, henkeä ei ole itsesä. — Wuoltu . . . lihaa waiwaa, lihaa kantaa.
2028. Yffi kurfi . . . ympäri maan matkaa.

2032. Ofsi lehmä . . . sitä nuorin nostetaan, terwaköyfin temmataan.
2047. Ofsi piffu pihlajata, yli j. n. e.
2055. Ofsi tammi . . . joka pesässä seitsemän poikaa, joka pojalla neljäkolmatta munaa.
2167. Olos mätiä . . . walkia wahto suussa.
2099. Äimmä nurkassa lyykyllään, punasia marjoja helmasa.
2107. Warpaasta alotti, reiden juuressa leikin löi, pienestä läwestä sisään menee.
2188. Ruusjattu, rasattu j. n. e.

Muutamia Wiron kansan arwoit- tuksia a).

Mit al, loof peäl? Se on Suomeffi: aita alla, luoffi päällä? **W**astaus: Wasu eli päre'koppa ripanensa (sankanensa).

Anнус lähhab ahjo peäle, teiwas selgas? **S.** o. Hannus lähtee ahjon (kiukaan) päälle, seiwäs seljäsä? **W.** Reppänän lauta, pesti, ja warsti. R. 518.

Ei sedda närrita, egga nelata, egga sullata suus ärra; ja siiski mitmel wägga maggus? **S.** o. ei sitä närhitä (purra) eikä niellä, eikä sula se suusta pois; ja sentään (on se) monella wäti makia? **W.** Tupakkapiipun sawu.

Emmal lai maggo, issal pitk sammas, lapsed keif ümmargussed? **S.** o. emällä laaja maha, isällä pitkä seiwäs, lapset kaikki ymmyrkäiset? **W.** Uuni, piakka ja leiwät.

a) Iläskun Suomea muinen sojimattonasti kirjoitettiin Nuotin mukaan, niin kirjoittawat Wirolaijet wieläkin kietänsä pahasti Saksalta turmeltuna, jonkatähden se enemmin kirjoissa kun puheessa Suomen kielestä poikkeaa. Wirolaisten tapaan tulsiwat Suomalaiset sanat: luku, luuku, mielellinen, oma, sana, suurelle, tulinen, tuulinen kirjoitettawaksi lukku (luggu) luku, melesinne, omma, sanna, surele, tulline, tuline. Tätä kirjoituslaatua pitää meidänkin tässä pienesä arwoitusosotteessa seurata.

Emma ollit mulle, emmas sa ma jälle sulle?
 S. o. äiti olit mulle, äitiksi saan ma jälle sulle? W. Wesi
 ja lumi (jää, pilwi).

Ennam auko maas, kui tähtä taewas? S. o.
 enempi aukkoja (reiftä) maassa, kun tähtiä taiwaassa (tai-
 waalla)? W. Gloufänget pellolla.

Essa lats, emma lats, ommete ei olle kelle-
 gile poig? S. o. isän lapsi, äitin lapsi, ja kuitenki ei
 ole kummallenkaan poika? W. Tytär on.

Essandal ennamb jalgu kui sapid; paljo täl sa-
 pid kül om? S. o. isännällä (herralla) enempi jalkoja
 kun saappaita; paljoko sillä saappaita on? W. Yksi eli ei
 yhtään.

Hal härg, auk selgas? S. o. halli (halia) härkä,
 aukko (reikä) seljäsä? W. Myllyn päälistiwi.

Hal härg nurkas, kui ta kippitab, siis ta moi-
 rab? S. o. halia härkä nurkassa, kun (tai) kiputtaa, niin
 (tai) möräjää? W. Käskiwi.

Hanni haljas, pae paljas? S. o. hanhi haljas
 (wiheriä), pää paljas? W. Kylpywasta eli wihta.

Harf al, hargi peäl paun, panna peäl rist,
 risti peäl nup, nuppo peäl mets, metsas ellajad?
 S. o. haarukka alla, haarukan päällä lauffu, laufun päällä
 risti, ristin päällä nuppi, nupin päällä metsä, metsäsä elä-
 jät? W. 8, 49, 92.

Harrakas linnas, sabba wäljas? S. o. harukka
 linnassa, häntä wäljäsä (ulkona)? W. Kaipiohirret.

Helle pu, helle tam, seäl on kulda, seäl on
 hõbbedat? S. o. heliä puu, heliä tammi, siinä on kul-
 ta, siinä on hopeaa? W. Kirffo.

Hingelinne al, hingeto wahhel, hingelinne peäl? S. o. hengellinen alla, hengetön waiheella, hengellinen päällä? W. 126.

Hobbone hirnub Hio maal, heäl kuluffe tenna maal, waljad on Wenne maal? S. o. hepo hirnuu Siiden maalla, häly (ääni) kuulun tälle maalle, waljaat on Wenäjän maalla? W. 130, 131, 1255, 1996.

Hobbone joseb, ohjad seiswad? S. o. hewonen juoksee, ohjat seisowat? W. 135, 1259.

Hobbone ohjata, mies piitsata, te tolmota? S. o. hewonen ohjatta, mies piiskatta, tie tolmatta (tomut-ta, pölyttä)? W. Wene, laiva.

Hobbone tallis, sabba räästas? S. o. hepo tallissa, häntä räystäällä? W. 144, 160.

Hobbone söidab ja lihha weab wähhemaks? S. o. Hewoinen kulkee ja liha wetäy wähemmäksi? W. Kehtääminen.

Härg koddõ, soled metsas? S. o. härkä kotona, suolet metsäsä? W. 214, 1212.

Härg lautas, hallikas selgas? S. o. härkä lääwäsä, allikko (hete) seljäsä? W. Olutynnyri.

Härg maggab, hallikas selgas? S. o. härkä maa, allikko seljäsä? W. J. f. e.

Jssa pitt, emma lai, ödde sögge wend on pö-rane? S. o. isä pitkä, emä laaja, fisar sokia, weli pyö-räinen? W. Maailma.

Jssa ilma sündimatta, poeg kaunis poisilen-ne? S. o. isä ilman syntymättä, poika kaunis poisahinen? W. 259, 263, 277.

Isse iggerik, isse aggerik, isse isteb istme peäl? S. o. itse ifärikas, itse aikarikas (?), itse istuu istumella (istumen päällä)? W. Kansf.

Isse keleto, isse meleto, isse ilma=ma raffendaaja? S. o. itse kieleton, itse mieleton, itse maailman (koko maan) rafentaja? W. 1355, 1357.

Isse must ja kiwvine köhhole? S. o. itse musta ja kiwinen kohtu (sydän)? W. Tuomen marja.

Jallato Jaan lähhäb seinä laudo ülles? S. o. jalaton Jannu lähtee seinän kautta (seinää myöten) ylös? W. 646, 1596.

Joseb ristimatta ja on kaks kord sündinud? S. o. juoksee ristimättä ja on kaffi kertaa syntynyt. W. 326.

Kaks härga püüdsid tappelda, mäggi olli wahhel? S. o. kaffi härkää pyysiwät (tahtoivat) tapella, mägi oli waiheella (wälisjä)? W. 340, 343.

Kaks kuffed tahtwad aggulada, agga mäggi wahhel? S. o. kaffi kulkoo tahtowat otella, mutta mägi waiheella (wälisjä)? W. 340 ja toisinto.

Kaks lehma, teine tine, teine ahher, ja ühtlaise poegewad mollemad? S. o. kaffi lehmää, toinen tiine, toinen ahtera, ja yhtäikaa poiwat molemmat? W. Kuis ja ohrapelto.

Kaks örret walgid kanno täis? S. o. kaffi ortta walkeita fanoja täysi (täynnä)? W. 358, 381.

Kaks wennaksed ühhe siddemega seutakse? S. o. kaffi wäljestä yhden siteen kanssa (yhdeällä siteellä) sdo=taan? W. Seiwäspari.

Karro löndis teed laudo, karwat tilkufid mah-
ha? S. o. farhu konti (käwi, astui) tien kautta (tietä myö-
ten), karwat tilffuiwat maahan? W. 665, 1153, 1897—
1899, 1993.

Kaop kui kaswatat, kaswap kui kaotat? S. o.
katoo kun kaswatat, kasmaa kun kadotat? W. Weräjä;
awanto.

Keleto, meleto, ilma-ma tark? S. o. fieleton,
mieleton, maailman tarkka? W. 851, 853.

Keerleb ja weerleb, kui otsa saab, munneb? S.
o. kieriellee, wieriellee, kun päähän saapi, munii? W. Humala-
köynnös. K. 272, 546.

Kerged silmad ja kerged jallad? S. o. kerfiät sil-
mät ja kerfiät jalat? W. Waras.

Keik armastawad tedda, ja ükski ilma temma-
ta ei woi ellada, ja siiski kardawad tedda keik? S.
o. kaikki rakastawat tätä, ja yksikään ilman tätä ei woi
elää, ja sittenki karttawat (pelkäävät) tätä kaikki? W. Tuli,
walkia.

Kes lönnib ümberkauda ilma maiast ärra min-
nematta? S. o. ken kontii (liikuu) ympäri ilman majasta
ulos menemättä? W. Simpukka, fuorinäkki.

Kes ne neijo norekässe, fössaritse sirgekesse,
kesso ümbre allati, töine töise alla astwa? S. o. kettä
ne neiot nuorukaiset, sisarukset sirkkuset, jotka sinun ympä-
ristä alati toinen toisen alla astuwat? W. Nö ja päiwä.

Kibab, kabab, saab sare, siis seisab? S. o.
kiippaa, kaappaa, saapi (joutuu) saareen, niin seisoo? W.
Luuta.

Kirbo surus, härjä rasfus? S. o. kirpun suurus, härjän rasuus? W. 480, 1312.

Kirbul lähhäb, luifikis tullee? S. o. kirppuna lähtee, luifona (joutsenena) tulee? W. 481, 1230, 1655.

Kitto soidab teda möda, fitto karwad kaksipiddi? S. o. wuohi soittaa (fulkee) tietä myöten, wuohen karwat kahdenpitin (kahda'päin)? W. 665, 1898, 1993.

Kiwwi oue todi, südda sisfi lodi; minno issa temma olli, temma emmaks minna sain, se laps, tedda minna immetasin, se olli minno emma mees? S. o. kiwi-howtiin tuotiin, sydän sisään luotiin; minun isä tämä oli, tämän emoksi minä tulin, se lapsi, ketä minä imetin, se oli minun emoni mies? W. Tytär imetti näljällä surmattawaksi tuomitun isänsä linnassa.

Kodda kolme nunga peäl? S. o. kota kolmen nurkan päällä? W. Pata kolmella jalalla.

Kolle kuusk, helle tam, rikka mehhe läwwe al? S. o. kolta kuusi, heliä tammi, rikkaan miehen portahalla? W. Sääkipilli.

Koorm wässib, ei koorma kandja? S. o. fuorma wäsy, ei fuorman kantaja? W. 382, 599, 1733.

Kui ma läin, siis ma seisan, ja kui ma seisan, siis ma läin? S. o. kun ma läyn, niin mä seison, ja kun ma seison, niin mä läyn? W. Kuffi — Mylly — Tahloratas.

Kui woetaksse, siis üllendab, kui pannaksse, siis allandab? S. o. kuin otetaan, niin ylentää, kuin pannaan, niin alentaa? W. Waaka.

Kuf laulab kuse otsas, sabba rippub maas?

S. o. kuffo laulaa kuusen otsassa (latwassa), häntä rip-
yuu maassa? W. Kirkonkello.

Kunnas pois päta tarren, ja ellap pristist
pälegi? S. o. koslas poika päättä pirtissä, ja elää riskisti
fuitenki? W. Kun päänsä ifkunasta ulos pistää.

Kunningas istub, omma sitta sees? S. o. ku-
ningas istuu, oma sittansa siäsä? W. 29, 855, 1287.

Kunningas, faks, tallopoeg ja keif söwad, ei
panda ellades laua peäle, ei noaga leikata? S. o.
kuningas, Saks, talonpoika ja kaikki syöwät, ei panna elässä
laudan väälle (pöydälle), ei weitsellä leikata? W. 153, 154.

Kurre kael ülle merre? S. o. kurjen kaula yli
meren? W. 602.

Kuum kiwi aita al? S. o. kuuma kiwi aitan
alla? W. Lehmän utaret.

Kõigub ja kõigub, läbbi aia leigib? S. o. koi-
kuu ja keikkuu, läpi aidan läikky? W. Tähtpäät.

Kõrgem kui hobbone ja maggab hire asemel?
S. o. korkeampi kun hewonen ja maaia hiiren asemessa?
W. 819, 820, 1597.

Kõrgem kui hobbone, maddalam kui sigga,
mustem kuin karro? S. o. korkeampi kun hewonen, ma-
talampi kun sika, mustempi kun karhu? W. 158.

Kõrgem kui kirrif, maddalam kui reggi; mus-
tem kui süssi, walgem kui lummi? S. o. korkeampi
kun kirsko, matalampi kun reki, mustempi kun syssi, waltiam-
pi kun lumi? W. 523.

Taggi al, taggi peäl, lae peäl laulatakse? S.

o. lafi alla, lafi päällä, laen päällä lauletaan? **W.** Kan-
tele.

Laggi al, laggi peäl, lae wahhel laultasse?
S. o. lafi alla, lafi päällä, laen waiheella (wälissä) laule-
taan? **W.** Suu.

Lapsed jofewad möda laggedat wälja, isfa,
emma lomatta? **S.** o. lapset juofsewat myöten (pitkin)
lafiat wäljää (maata), ifä, emä huomatta? **W.** 259, 263,
277, 1392.

Lapsele ma ollen mängiks, wannale abbiks?
S. o. lapselle ma olen leikki-kolukfi, wanhallen awuffi? **W.**
Sauwa, keppi.

Laud üllib, laud ällib, ei laud mahha lange?
S. o. lauta hyllyh, lauta hääsyy, ei lauta maahan lankea?
W. Samu pirtin laella.

Laut härgi täide, ja keif punnased härjad;
must härg lähhäb lauta, aiab keif punnased här-
jad wälja? **S.** o. lääwä härkiä täynnä, ja kaiffi punai-
set härjät; musta härkä lähtee lääwään, ajaa kaiffi punai-
set härjät wäljään (ulos)? **W.** 1120, 1126.

Laut lambo täis, fohhi (känna) oinas keskel?
S. o. lääwä lampaita täysi, kuoho (kaunis) oinas keskellä?
W. 677.

Lauda täis lambaid, ja ühhelgi polle sabba
tagga? **S.** o. lääwän täysi lampaita ja yhdelläkään eip'
ole saparoa takana (perässä)? **W.** Leiwät minisfa.

Lennab kui lind, moirab kui härg, tustib kui
figga? **W.** o. lentää kun lintu, möräjää kun härkä, tuis-
tii kun flka? **W.** 656, 745, 1103, 1104.

Libbe al, libbe peäl, libbe falla kessel? S. o. lipiä alla, lipiä päällä, lipiä kala kessellä? W. 136, 303, 1220, 1678.

Ligub ja figub ja mahha ei lange ial? S. o. liikkuu ja kiikkuu ja maahan ei lansea ifänään? W. Samu pirtin laella.

Lihhane annum, wasfine wits? S. o. lihanen tynnyri, waskainen witsa (wanne)? W. 1391, 1864, 1911.

Lihhane törs, raudne wits? S. o. lihanen tynnyri, rautainen wanne? W. J. f. e.

Linnofe lennab, isse täidab foormat? S. o. lintunen lentää, itse täyttää fuormaa? W. Ruffi, 1222.

Lip lippi peäl, lap lappi peäl, ilma nõala pistmatta? S. o. lippu lipun päällä, lappu lapun päällä, ilman neulan pistämättä? W. 748.

Lühhikessed ohjad, ja kangel ullatawad? S. o. lyhykäiset ohjat, ja kauwas ulottawat? W. 283, 592.

Ma hakkan iggast kohhast, ja löppen igga kohta, ja ollen siiski leigepitkem asfi ma-ilmas? S. o. mä lähden joka kohdasta ja lopun joka kohtaan, ja olen fuitenki kaiten pitempi astla maailmassa? W. Tie.

Ma kannan foormad ülle we, käin ühhest kaldast teise jure, ja seisan segi pärrast ifka ühhe paiga peäl? S. o. mä kannan fuormat yli weden käyn yhdestä rannasta toisen luoksi, ja seison sittenki aina yhden paikan päällä? W. Silta.

Ma pannen silmad nutma ja jättan süddant ligutamatta? S. o. mä panen silmät itkemään ja jätän sydämmen liikuttamatta? W. Piparuuti.

Ma pannen ellawaid surrema ja furnuid ellama, teen waesed rikkaks ja rikkad waeseks, ja igga mees jääb ommeti mis ta olli? S. o. mä panen eläwät fuolemaan ja fuolleet elämään, teen waiwaiiset rikkaiksi ja rikkaat waiwaiiksi (köyhiksi), ja jola mies jää kuitenki fiksi mikä hän oli? W. Unennäkö.

Maast touseb manner pu, manner puust kausta pu, kausta puust suur mets? S. o. maasta noussee mannepuu, mannepuusta kaustapuu, kaustapuusta suuri metsä? W. Herneen warsti.

Ma=mees wislab mahha, saks pistab taslo? S. o. maanmies wiskaa maahan, Saksa pistää tashun? W. 1045, 1296, 1734.

Mees istub te äres, walge lühbar peas? S. o. mies istuu tien ääressä, walkia hypärä päässä? W. 1924.

Mees künnab põllul, ei olle ellades waggio tagga? S. o. mies kyntää pellolla, ei ole eläessä waloa tafana? W. Laiwa.

Mees lähhäb lakke, lihha wagen peas? S. o. mies lähtee lakeen, liha=wati päässä? W. 1339.

Mees lähhäb metsa ilma noata ja ilma firweta, teeb laks küllimitto ühhe hobiga? S. o. mies lähtee metsään ilman weitsettä ja ilman firweettä, tekee lakki mittaa yhdellä haawalla (kerralla)? W. Pähkinä halkaitaan.

Mees lähhäb metsa, köht loio pole? S. o. mies lähtee metsään, kohtu kodin puoleen (kotia päin)? W. 874, 883.

Mees lähhäb metsa, naene nabba pididi sel-

gas? S. o. mies lähtee metsään, nainen napaa piten (nawasta) seljäsä? W. Keili, lefferi, puraffa seljäsä.

Mees lähhäb metsa, selg teibaid täis? S. o. mies lähtee metsään, selkä seipäitä täysi? W. 882.

Mees raiub ööd ja päwad, ei saa laasto ellades? S. o. mies haffaa yöt ja päiwät, ei saa lastua eläessään (ifänä)? W. 106.

Mees tahhab mind, fiiski aiab ta mind jälle ärra; agga sedda ennam ta mind aiab, sedda kangemaks ma jään? S. o. mies tahtoo minua, kuitenki ajaa hän minua jälle pois; mutta sitä enemmän hän minua ajaa, sitä kankiammaksi mä jään? W. Parta.

Meie näme igga pääw, kunningas nääb arro, Jummal ei nä ellades? S. o. me näemme joka päivä, kuningas näkee harwoin, Jumala ei näe eläessä (koskaan)? W. 588, 1062.

Merre si, metsä kuf, te libba, ma fugga? S. o. meren kauris, metsän kulkko, tien lüpu, maan sika? W. Krapu, kälti, reki ja karhi. 811, 1936.

Millal sel meistri ülle on? S. o. milloin sälli (fiisälli) mestarin yli on? W. kun mestari tekee työtä alaalla ja sälli yläällä.

Millal jünnib sölaga wet kanda? S. o. milloin saattaa seulalla wettä kanta? W. kun seula on jäätnyt.

Minno ihholikko essa ja emma lats, ja fiiski ei olle welli ei sössar mulle? S. o. minun warstnaisen isän ja äitin lapsi ja sittenki ei ole weli eikä fisar mulle? W. Minä itse.

Mis ilma otfas jallota joseb? S. o. mi fe maailman ääreen jalotta juofee? W. Pilwi. 286.

Mis ilma teggematta sünnib? S. o. mikä ilman tekemättä syntyy? W. 1010.

Mis ilma tömistä fergib? S. o. mikä ilman käytettä nousee? W. Höyhenet.

Mis on kehata nähtaw? S. o. mikä on kehättä (ruumiitoinna) näkyväinen? W. Warjo, kuwanen.

Mis muldas ei mädane, wees ei uppu, tulles ei põlle? S. o. mikä mullassa ei mätäne, wedessä ei uppoa (huku), tulesa ei pala? W. 63.

Mis on maggusam met? S. o. mikä on mafusampi mettä? W. 849, 969.

Mis on fümme padja? S. o. mikä on pehmiampi patjaa (tyynyä, polstaria)? W. 926.

Mis teie enneminne söte, podud meets, wai fupsetud ouna? S. o. mitä te ennemmin syötte, hirtetyn miehen, wai paistetun omenan? W. 1 Palwattu silahka, 2 hewonkafara. 564—571.

Muido wessi kustutab tuld, mind ta panned põllema? S. o. muuten wesi kustuttaa (sammuttaa) tulta, minua pancee palamaan? W. Kastamatoin kalkki.

Mul on sille su ja sille keel, agga enne ma ei laula, kui mind lüakse? S. o. mulla on siltä suu ja siltä kieli, mutta ennen ma en laula, kun minua lyödään? W. Kello.

Must kuf, kuld sed soned? S. o. musta kuffo, kultaifet suonet? W. Kantele.

Must sigga lähhäb lauta, atab punnased por-
sad laudast wälja? S. o. musta sika lähtee (menee)
läämään, ajaa punaiset porsaat läämästä ulos? W. 1120,
1127.

Nelli hoost tallis, üks hobbone ümber talli
ikka joseb? S. o. neljä hewoista tallisfa, yffi hewonen
ympäri tallin ilänsä juoksee? W. 1185.

Nelli meest mängisid teine teifega keige õ läb-
bi, ja igga üks olli sest kasso sanud — kes ollid
need nelli meest? S. o. neljä miestä pelasivat toinen
toisensa kanssa kaisen yön läpi, ja jola yffi (jokainen) oli
sittä woiton saanut (woittanut) — ketta oliwat ne neljä
miestä? W. Pelimannit tanssipaikoisfa.

Nelli neitsikest lähhäwad ülle nurma nuttes?
S. o. neljä neitsykäistä lähtewät yli nurmen ittien? W.
Wanurattaat.

Nelli neitsit jooskewad nurjades peäle? S. o.
neljä neittä juoksewat nuurkuen päälle? W. J. k. e.

Nelli neitsit kussewad ühhe potti sisse? W.
1182, 1183.

Nelli tewad wodi, kaks näitwad tuld, ja üks
heidab peäle? S. o. neljä tekewät wuoteen, kaks näyt-
täwät tulta (tulella), ja yffi heittäny päälle (panee maata)?
W. Koira kun panee maata?

Nelli toas kahheksa oues? S. o. neljä tuwasfa,
kahdeksan pihalla? W. 1187.

Nimme maas ja nimme taewas? S. o. nimen
maasfa ja nimen taiwaasfa (nimellä maasfa...) W. Seu-
la eli seulanen, seuloiset, tähdet taiwaalla.

Minnake nissis, farmakessed lässis? S. o. nenänen nissisä, farmaket lässisä? W. Siili, iiliskotti.

Otsast kui orra, keskeli kui terra, tagga kui labidas? S. o. päästä kun ora, keskeltä kun fera, takaa kun lapio? W. 1194—1196, 1500.

Pea mul on ja nelli terwet jalga, siiski näh-hakse mind mittokord peata ja jallata, ja ellan ilka priskestes? S. o. pää mulla on ja neljä terwettä jalkaa, kuitenki nähdään minua monta kertaa päättä ja jallatta, ja elän aina riskisti? W. Siili, iiliskotti.

Pea süakse, nahk müakse, lihha ei kölba koer-telegi? S. o. pää syödään, nahka myydään, liha ei kelpaa koirillensa? W. 1482, 1492.

Peose mahhub, pütta mahhu mitte? S. o. piwoseen mahtuu, tynnyriin ei mahdu? W. 1365.

Peo täis paljast, künar farrust? S. o. pion täyft paljasta, fyynärä farwaista? W. 642.

Perre sööb, laud laulab? S. o. peret syöpi, pöytä laulaa? W. 1304.

Peält farrune, sihhest farrune ühheksa sülta ümbert farrune? S. o. päältä farmainen, siisästä farmainen, yhdeksän sylvää ympärite farmainen? W. Heinäsuowa.

Pisfokel mees, kiwvine kasfokas? S. o. pikkuisen mies, kiwinen kasukka (takki, turkki)? W. Pähkinä.

Pisfut on kes tedda armastawad, ja paljo wihtawad tedda, siiski auustawad tedda keik? S. o. pikkuisen (wähä) on, kettä tätä rakastawat, ja paljo wihaawat tätä, kuitenki kunnioittawat tätä kaikki? W. Wafaus, rehellisyys.

Pitkem puid, pitkem matd, maddalam ma rohto? S. o. pitempi puita, pitempi maita, matalampi maan ruohoa? W. 1378, 1379.

Puhho mahhub, ei mahhu merressä mitte? S. o. poween mahtuu, ei mahdu mereen? W. Rikko.

Punnane pullike ja jöhwest löake? S. o. pu-nainen mullikka ja jouhesta tytyt? W. Kurjenmarja. 90.

Punnane rak augub luisse aia läbbi? S. o. pu-nainen rakki haukkuu luisen aidan läpi? W. Kieli. 761.

Puu pitkune, pilliroo jämmedane? S. o. puun pituinen, pilliruowon paksuinen? W. 1440.

Pühha jöggi, pühha mäggi, pühha pihlakas mäel, pühhad marjad pihlakas? S. o. pyhä joki, pyhä mäki, pyhä pihlaja mäellä, pyhät marjat pihlajasja? W. Kirrko. 1460.

Päwa torest lihha täis, öse tühjast tuult täis? S. o. päivän tuoresta lihaa täysi, yösen tyhjää tuulta täysi? W. Kintas, fenkä. 1472.

Risti kannan seisjo aial; rattast aian joso aial; purjus ollen soido aial, ja kas ma soidan kuiwal ehl märjal aial, üks tolm ikka tagga järrel? S. o. ristin kannan seisjo-ajalla; ratasta ajan juoksu-ajalla, ja jos ma kuljen kuiwalla eli märjällä ajalla, yksi tomu aina takana jälellä? W. Tuulimylly.

Rusk härög maggab metsas, asse seisab hulga aia? S. o. ruskia härkä makaa metsässä, asema seisoo amon ajan? W. Tuli ja tulensia metsässä.

Sadda ja sadda ühhe siddemega seutakse? S.

o. sata ja sata yhden sateen kausa (yhdellä sateella) sidaan? W. 1580.

Sadda ja tuhhat josewad ninest silda möda lina sisse? S. o. sata ja tuhhat juosewat niinistä siltä myöten linnan sifään? W. 1576.

Sadda sörmed ristis? S. o. sata sormea ristisä? W. Huoneen nurkat.

Se, kes sedda walmistab, ei tarwita sedda; kes sedda ostab, ei tahha sedda; ja kes sedda tarwitab, ei tea sedda? S. o. se ken sitä walmistaa, ei tarwitse sitä; ken sitä ostaa, ei tahdo sitä; ja ken sitä tarwitsee, ei tiedä sitä? W. Ruumiin-arkku, kirsi.

Se näggo, mis mul on, mulle ikka jääb? S. o. se näky, mikä mulla on, mulle aina jää (pysyy)? W. Kuwa.

Seest siro wirolinne, peält kulla karwalinne? S. o. sifästä siirun wiirullinen, päältä kullan karwalinen? W. Kynsilaukka, sipuli.

Selgas sööb, küljest sittub? S. o. seljästä syöpi, kyljestä sittuu? W. 1132, 1631.

Seäl söidab suur södda, kus ei mahhu koera sabba? S. o. siellä soittaa (sulkee) suuri sota, kuhun ei mahdu koiran häntä? W. Mehiläispesä.

Sigga hingab igga harjakseläbbi? S. o. sila henkää joka harjaksen läpi? W. Saunan kuwas?

Sigga singub sit suus? S. o. sila sifuu sitta suussa? W. Wääntiä. 1618.

Sille koor silla al, karre koor kuse al, tühane peddaka al? S. o. siliä kuori kuusen alla, karia

(karkia) kuori kuusen alla, tianen petäjän alla? W. Käärme.

So ümber toa? S. o. suo ympäri tuwan? W. Seinäsammalet.

Suine poisike, sadda-lordne kassokas? S. o. suwinen (lesäinen) poikahinen, jatalertainen kasukka (turkki)? W. Kukupukaali. 748.

Särf al, liha peäl? S. o. paita alla, liha päälä? W. 1287, 1288.

Tam Tartto ratal, lep linnna a) ulksfal, ühte ju-red juokswad, ühte ladwad langewad? S. o. tammi Tarton rajalla, leppä linnan uulksfalla (kadulla), yhteen juuret juoksewat, yhteen latwat lanseawat? W. Parikuuta, syntyneet eri paikoilla. 101, 102,, 506, 507.

Teine härä künnab so-maad, teine arromaad? S. o. toinen härkä kyntää suomaata, toinen aromaata? W. Westratas ja hammasratas myllyssä?

Tikkeler tekker lähhäb taewa munnedes? S. o. silkerä säkkerä lähtee taiwaalle muniesaan? W. Humalakoynnös.

Tiwata lennab, hambata salwab? S. o. siwettä lentää, hampaatta puree? W. Pysynluotti.

Tubba täis tutkawaid, üks ei tunne ühte, teine ei tunne teist? S. o. tupa täysi (täynnä) tutkavia, yksi ei tunne yhtä, toinen ei tunne toista? W. 1846.

a) Tähän kummaan laatuun kirjoittawat Wirolaiset sanan liina, joka meidän tapaan kirjoitettuna heiltä luettaisi liina; joka vastoin, minä me kirjoitamme liina, heiltä tulisi kirjoitettavaksi liina.

Tuhhat tudeludeline, saddy aufo sambalinne? S. o. tuhat tuuten liiten laaten, sata aulko (reikä) patfaallinen (tolpassinen)? W. Nes, karhi. 1816, 1817.

Tules tahheneb, päwas pahheneb, udes hones, kindlas kambris? S. o. tuulesa kälwehtyy, päiwäsä pahenee, uudessa huoneessa, kiinteläsä kammarisja? W. Pähkinä.

Tufas üllespiddi, ladw allaspiddi? S. o. tywi ylöspäin, latwa alaspäin? W. 397, 1867.

Waat wadi peäl, tünder tündri peäl, polif poliko peäl, orrawa sabba otsas purjeks? S. o. wati wadin päällä, tynnyri tynnyrin päällä, puolikko puolikon päällä, orawan häntä pääsja purjeeksi (purjeena)? W. 746.

Walge wälli, kirjo karri, tark karja kaitfja? S. o. walfia laidun, kirjawa karja, tarkka (wiifas) karjan kaitfja? W. 471.

Walget sööb, musta fittub? S. o. walfiata syöpi, mustaa fittuu? W. 1916.

Wanna härg maggab maas, soled liguwad? S. o. wanha härkä maaka maassa, suolet liiffuwat? W. Maja, telkka, ranfinen, huone.

Wanna härg, waskfed soled? S. o. wanha härkä, waskfiset suolet? W. Kantele.

Wanna mees istub nurfas, till ninna otsas? S. o. wanha mies istuu nurfassa, tillka nenän pääsja? W. Kaljatynnyri. 1122.

Wanna naene istub nurfas, sülle saio täis? S. o. wanha nainen istuu nurfassa, syli saiffaa (wehnäleipää) täynnä? W. Uuni. 1090.

Wanna wak, uus kaas? S. o. wanha wakka, unsi
kansi? W. 1927.

Warre al, warre peäl, warre al munnad feskel?
S. o. waara (mäki) alla, waara päällä, waaran alla munat
feskelä? W.

Wiafse wälja kui kirp, tuafse jälle kui luud?
S. o. wiedzään ulos (metään) kun kirppu, tuodaan jälle
kun luuta? W. 481, 1655.

Wiis kitse närriwad ühhe kuhja al? S. o.
wiisi wuohta närhivät yhden kuhjan (suoman) alla? W.
Rehääminen. 1222.

Wiis wessihallid hobbofed fargawad ring üm-
ber kaewo, ning üks ei ja teist kätte? S. o. wiisi
wessiharmaata hewoista farkaawat ympäri kaiwon, ja yffi ei
saa toista käteen (finni)? W. Sulfawartaat eli tikut. 1185.

Wähhem kui kirp, raskem kui härg? S. o. wä-
hempi kun kirppu, raskaampi kun härkä? W. 1312.

Ühhes olleme kaks, ja kui kokko lähme teme
kahheks, mis wahhele tulleb? S. o. yhdesjä olemma
kaksi, ja kun kokoon lähdemme, teenme kahdeksi, mikä wäliin
tulee? W. Sakset, feritsimet.

Üks halg küttab kaks ahjo? S. o. yffi hallo
kuumentaa kassi uunia? W. Lehmän kieli ja sferamet.

Üks hanni, nelli ninna? S. o. yffi hanhi, neljä
nenää? W. 2018.

Üks hiir, kaks sabba? S. o. yffi hiiri, kaksi hän-
tää? W. 2019.

Üks pissofe mees lange, ning surema koorma
kannab kuin ta isse on, läib kummuliste koorma

al, agga farro nelab tedda hopis pessaga ärra? S. o. yffi piffuinen mies kankia, ja suuremman fuorman kanta, kun hän itse on, käypi kumollansa (mahallaan) fuorman alla, mutta karku nielee hänen yhtähaawaa pesän kanssa ääreen (pois)? W. Muurahainen.

Üks sööp allati, toine joop täütmata, kolmas jofep ilma otsant, neljas laulap häleta? S. o. yffi syö alati, toine juo täytymättä, kolmas juoffee maailman ääreen, neljas laulaa äänettä? W. Tuli, maa, west ja tuuli.

Üks tam, kakssteistkümmentä arro, igga arro otjas nelli pessa, iggas pessos seitse munna? S. o. yffi tammi, kaksitoistakymmentä haaraa, joka haaran päässä neljä pesää, jokaisessa pesässä seitsemän munaa? W. 2055.

Üks tubba kindlas lambris, ei senna putu tuult, päwa, ei ühtegi? S. o. yks tupa kiintelässä kammariassa, ei sinne puutu (läy) tuulta, päiwää, ei yhtään? W. Pähkinä.

Üks tubba wiis kambrit? S. o. yffi tupa, wiis kamaria? W. 2059.

Üks tulleb maialt maalt, kattab merred, kattab maad? S. o. yks tulee muulta maalta, kattaa meret, kattaa maat? W. Lumi.

Üks üks, wiis kambrit? Katso: Yks tubba...

Üks waat, kahte suggu öllut sees? S. o. yffi wati, kahteen sukun (lajiin) olut sisässä? W. 2060.

Üks ütleb: päwal mul waewa, teine ütleb: öfel mul waewa, kolmas ütleb: üks mul keik? S. o. yffi juttelee: päiwällä mulla waiwaa, toinen juttelee: yöllä mulla waiwaa, kolmas juttelee: yffi mulla kaikki? W. Penkki, wuode ja lattia.

Üks ütleb: sui hea, teine ütleb: talwe hea, kolmas ütleb: üks mul keif? S. o. yffi jutteele: sumi hywä, toinen jutteele: talwi hywä, kolmas jutteele: yffi mulla kaiffi? B. Bene, refi ja bewoinen.

Ülle ilma pihlakas? S. o. yli ilman pihlaja? B. 1643.

Ose torest lihha täis, päwä tuhjast tuult täis? S. o. nosen tuoresta lihha täynnä, päiwän tyhjää tuulta täynnä? B. Wuode.

Linehasto.

- A**alto 1264, 1305, 1309, 1809, 1813.
 Aatra katso: Aura.
 Ahvio f. Poronpulkka.
 Ahrain, ahingas, arina 532.
 Aita 1610.
 Aika 553, 960, 966, 1384, 2087.
 Airo 127, 1764.
 Aisa 929, 1011, 1012, 1237, 1560, 1561.
 Ajaja 890, 929, 956, 1024, 1225, 1950.
 Ajastaika f. Vuosi.
 Aitisa f. kaiwonkappa.
 Aika 287, 317, 930, 991, 995, 996, paha aika 295.
 Aikuna 48, 917.
 Aikunan luukku f. Iffunan lauta.
 Aiki 2002.
 Aasin 1795, 1951, 1973, 1974.
 Aittarivieraat 327, 669, 670.
 Aittariväki f. edellinen.
 Aius, Aiusa f. Latwa.
 Ammunta f. Ampuminen.
- Ampujainen 1338.
 Ampiaispehä 736.
 Ampuminen 224, 2036.
 Askelen jälki 869, 871, 877, 1240, 1756, 1846, 1857.
 Astian panta eli wanne f. Wanne.
 Astuwa katso: Karhi.
 Auma 87, 259, 273, 277, 442, 444, 528, 569, 782, 971, 1149, 1151, 1392, 1393, 1677, 2191.
 Aura 18, 52, 487, 488, 603, 630, 631, 638, 732, 808, 1332, 1403, 1509, 1527, 1618, 1797, 1874, 2026, 2081.
 Auringon jäde 230, 901, 914, 1008, 1263, 1884.
 Aurinko 308, 451, 561, 852, 901, 914, 1021, 1263, 1427, 1629, 1785, 1786, 1798, 1802, 1884, 2026, 2035.
 Aurinko ja kuu 333, 335, 344, 347, 349, 350, 352, 353, 356, 367, 368, 935, 1291, 1638.

- Awain 307, 315, 417, 426,
 522, 833, 895, 1173, 1331,
 1333, 1342, 1348, 1374,
 2168.
 Awanto 94, 290, 1276, 1905.
 Bileamin aasi 1719, 1720.
 Ei katso ylöspäin 1053.
 Ei pääse alaitse 1054.
 Ei yhtään 2161, 2162.
 Elojen aumaaminen 87, 259,
 262, 263, 264, 273, 477.
 Elomaa, elowainio f. Pelto.
 Emakko 1304, 2007.
 Emäntä 287, 317, 992, 995,
 996.
 Enojoki 2096.
 Fingertori f. Sormustin.
 Haahlat 318, 458, 530, 734,
 944, 992, 1093, 1100,
 1102, 1105, 1111, 1174,
 1262, 1545, 2012, 2013,
 2027, 2037, 2038.
 Haabti, haakki f. Laiwa.
 Haasia 442, 444, 449, 2146.
 Haastari f. Uuniporras.
 Haaleet f. Haahlat.
 Hahti f. Laiwa.
 Haffuri 1926.
 Halkeama 1010.
 Hafotuffi 1334.
 Halla f. Kuura.
 Hallitsee maailman 1068.
 Halme f. Pelto.
 Halmemaa 1143.
 Halot 1944.
 Halonhakaaja, halonhakkuu
 108—110.
 Halonleikkaaja f. edellinen.
- Halot tiukaassa eli uunisfa
 496, 794, 1730.
 Hampaat 358, 359, 381, 671,
 677, 720, 764, 843, 1351,
 1413, 1415, 1416, 1917,
 1918, 2221.
 Hampaat ja kieli 763, 1435.
 Hamppu f. Piina.
 Hanhenfynä f. Kirjoitusfynä.
 Hanska 1189.
 Hara f. Karhi.
 Harakka 95, 392, 523, 1319,
 1320, 1723, 1853.
 Harawa 808, 1443, 1445,
 1446, 2081.
 Harja f. Sufa.
 Harjas 1608, 1619, 1620.
 Harjus 1011.
 Hattu f. Laffi.
 Haudet-amme, haudet-astia,
 haude'-tiinu 1007, 1685.
 Hauta f. Kuoppa.
 Hautalapio 96.
 Haukka ja allii 660.
 Hawuluuta 993.
 Hawukka 634, 635, 1792.
 Heinän suomaaminen f. Suo-
 wanteko.
 Heinähäkki 628.
 Heinänuorma 665, 1153, 1560,
 1561, 1897—1899, 19 3.
 Heinän forret 87.
 Heinänforjuu 1516.
 Heinänniittäjä 862, 871.
 Heinäpieles f. Suowa.
 Heinäreki f. Heinänuorma.
 Heinäsuowa f. Suowa.
 Helma f. Äitinsyli.

- Henkselit, henkselimet f. Hou-
 sunkannatteet.
 Hexo f. Hewonen.
 Herneenpalko ja warst 1344.
 Hernetten wieritys 204, 472,
 473, 1210, 1576, 1577,
 2075, 2186.
 Herran-ehtoollis-wieraat f. Alt-
 tari-wieraat.
 Hewonen 373, 929, 1011,
 1012, 1237, 1766, 1782,
 1783, 1794.
 Hewonen ja reki 181, 254,
 301, 1560, 1561, 1758,
 1762, 1766, 1770.
 Hewonen ja färrit 436.
 Hewonen waljaisfa 978.
 Hewosen häntä 397, 399, 402,
 652, 1793, 1867.
 Hewosen jalat ja häntä 1186,
 2022, 2049, 2050.
 Hewosen kafara 320, 570,
 1686.
 Hewosen korwat 1011.
 Hewosen perä 1511, 1593,
 1793.
 Hewosen filmät 1011.
 Hewosen heinät 2155.
 Hewosen suu ja suitsinraudat
 721¹, 762.
 Hewosen waljaat 2150.
 Hewosen waljastus 776.
 Hierin 13, 1275, 2194.
 Hiihdanto, hiihtäjä, hiihto 848,
 872, 873, 878, 889, 1459,
 1733.
 Hiilet 1087.
 Hiilet uunissa f. Uuni hiilillä.
- Hiilihauta 2111.
 Hiilihanko f. Uuninkouffu.
 Hiilikarsina, hiilikko f. Hi-
 los, Rieft.
 Hiilikouffu f. Uuninkouffu.
 Hiilipesä f. Hiilos, Rieft.
 Hiilus 170, 997, 1087, 1090,
 1326, 1335, 1436, 1515,
 1640, 2099.
 Hiiri 469.
 Hiiva f. Juomakäyte.
 Hilla f. Muuran. 1689, 1693.
 Hioin f. Kowasin.
 Hiwukset 560, 1790, 1806.
 Hiwusfuka f. Sufa.
 Hirsi 216.
 Honka 114, 569, 1584, 1667,
 1745.
 Housunkannatteet 1975.
 Hoppiasormus 1696.
 Huomar 41, 42, 44, 47, 180,
 203, 922, 923, 977, 1133,
 1452, 1454—1457, 1795,
 2097.
 Huhta f. Pelto.
 Huivi 163, 282.
 Humala kaswaessansa 918.
 Humalariuku eli seiwäs 546.
 Humalatappo, humalatarha,
 humalikko 260, 266, 269,
 271, 272.
 Huone ja owi 177.
 Huoneen nurkat 1187.
 Huoneensalwaja 108—110.
 Huoneensalwu 7.
 Huoparit, huoparimet 1764.
 Huttuluota f. Puurowati.
 Huude 166.

- Suuhmar f. Suhmar.
 Suuhya f. Pelto.
 Suuto 286, 1006, 1774.
 Syttinen f. Sääski.
 Sätälä 20.
 Sämähäkki 115.
 Sämähäkinwerkko 14, 1538.
 Härjän sarwet 101—103.
 Härjän waljaat 772.
 Härkin f. Hierin.
 Härkin 962
 Härkä 97, 331, 337, 345,
 357, 1833.
 Härkäpari 519.
 Härmä f. Kuura.
 Höyhenet 1670.
 Höyry 914, 1297, 1592, 1878.
 Sankalikkisuus 987, 1384.
 Ihminen 1, 8, 49, 89, 92, 285,
 676, 826, 1011, 1029, 1175,
 1722, 2014, 2048.
 Ihminen wanhetessa 2105.
 Ihmisen pää 621, 622, 765,
 1598, 1599, 1933, 2024,
 2198.
 Ihmisen tukka 415, 1790, 1806.
 Ikenet 1415, 1416, 1918.
 Ikkunan lauta 52, 57, 94,
 235, 236, 290, 582, 1127,
 1176.
 Ikkuna 499, 985.
 Ikona f. Kuwat.
 Imewä karitsa f. Buona imee.
 Imewä lapsi f. Rintalapsi.
 Israelin lapset 1948.
 Isäntä 992, 1505, 1506.
 Itikka f. Sääski.
 Jalafset f. Keenjalafset.
- Jalallinen f. Lyhde.
 Jalankiisunta 93.
 Jalkasen painaminen 2196.
 Jalka 1978.
 Jalkapannu, jalkapata 258,
 275, 276, 514.
 Jalkine f. Kenkä.
 Jauhaja 1306.
 Jauhaminen, jauhanta 294,
 923, 932.
 Jauhinkivi f. Käskivi, Mylly.
 Jauhon seulonta f. Seulonta.
 Jauhosäkki 782, 1691.
 Joki 135, 1048, 1049, 1052,
 1259, 2096.
 Joki ja silta 1949.
 Joki ja wene 1949.
 Jonas 73, 75.
 Jortaanin wirta 84.
 Joulu 552, 612.
 Jousti 278, 466, 467, 651,
 730, 732, 1245, 1246,
 1665.
 Jumala 976, 1227, 2035.
 Jumalan valwetus 649.
 Juoksu-ikkuna 80.
 Juntti f. Juuriska.
 Juoksulumi jäällä 167.
 Juomaläyte 1464, 1465.
 Suomatynnyri 584, 1946,
 2098.
 Juonas f. Jonas.
 Juuriska 15, 571.
 Juuriskamaa 984, 1254.
 Juustopata 147, 148.
 Jywäauma f. Auma.
 Jywäsäkki f. Jauhosäkki.
 Jywätähkä f. Tähtä.

- Jännes 9042
 Jäljet f. Astelen jäljet.
 Järvi 456, 510, 1925, 1927,
 2096.
 Jästi f. Juomakäyte.
 Jää 37, 234, 1613, 1905,
 2206.
 Jää ja awanto 759, 1905.
 Jää järnessä 1735, 1925,
 1927.
 Jääfide f. Kakeet.
 Jää kellari 1085.
 Jäännösten paino 541.
 Kaalimaa 1203, 1563.
 Kaalinkerä 748, 1281, 1817.
 Kaappi 511, 949.
 Kaastari f. Kellotapuli.
 Kahlo f. Oikkipuu.
 Kaha 1726.
 Kahlekoira 431.
 Kahwipannu hiitillä 1110.
 Kaide f. Pirta.
 Kaihila 1008.
 Kaira f. Wääntiä.
 Kaiwo 173, 1451, 1666, 1743,
 1838.
 Kaiwonarkku 1838.
 Kaiwonkappa 723, 1376, 1666.
 Kaiwonwipu 1471, 1666,
 2145.
 Kafara 1687.
 Kaffara 1524.
 Kaffi 1083.
 Kala, pienin 2149, lihavin
 2157.
 Kala 326, 595, 709, 714,
 1567, 1695, 1873, 1901,
 1902, 1928.
- Kalalanka f. Neimi.
 Kalat jään alla 1613, 1628,
 1659.
 Kalat nuotassa 1372, 1567,
 1609, 1841, 1873, 1901,
 1902.
 Kalat wedessä 714, 1903.
 Kalawesi 714, 1903.
 Kalamies 1277.
 Kalan onkia 2151.
 Kalliatymmyri 2205.
 Kallio meressä 867, 1305.
 Kallotas f. Kenkä.
 Kalju 1803—1805.
 Kampa f. Sufa.
 Kamppi f. Sirppi.
 Kana 25, 59, 62, 265, 326,
 690, 692, 781, 960¹, 1165,
 1196, 1197, 1253, 1281,
 1317, 1484, 1500, 1565,
 1585, 1819, 2102.
 Kanahäkki 924.
 Kanan höyhenet 1575.
 Kanan häntä 1354, 1859.
 Kananmuna 1061, 1398, 2118.
 Kangas futoessa 104, 225.
 Kangas=aseet, kangaspunt 184,
 733, 735, 772, 773¹, 839.
 Kangastuoli 1218.
 Kankaan ferintä f. Kankaan
 luonta.
 Kankaan kudonta 136, 184,
 190, 319, 706, 733, 735,
 839, 1219, 1662, 1673,
 1678, 1729.
 Kankaan futominen 2185.
 Kankaan luoja 1854.
 Kankaan loimi 1290.

- Kaukaan luonta 733, 735, 839, 1729.
 Kantanaulat 1254.
 Kantele 501, 847, 1595, 1718.
 Kanto 443, 1171, 1172, 1739, 1922, 1924.
 Kanuna f. Pysy.
 Kapalolappi 1837 f. Rintalappi.
 Kaplas f. Keenkaplas.
 Kapusta f. Kauha.
 Karhi 498, 694, 811, 821, 822, 1205, 1310, 1566, 1583, 1588, 1600, 1671.
 Karhu 509, 528, 569, 948, 971, 1149.
 Kari 867.
 Karitsa f. Buona.
 Karffu f. Tulirauta.
 Karpalo 320.
 Karstnan owi 96, 774, 963.
 Kartanokuuft 906.
 Kartta 20, 536, 707, 1574, 1579, 1582.
 Karwafinnas 244, 389, 390, 705.
 Karwalaffi f. Reuhka.
 Kasken kaataja, halkaaja 395.
 Kaste 123, 124, 744, 2078.
 Kaste kufilla 124, 479, 795, 796.
 Kaste suomassa 166, 168, 425, 952.
 Katiska 1399, 1873.
 Katti f. Kissa.
 Kattila f. Pata.
 Kattilan panta f. Padan sanka.
 Kattolaudat 1574.
 Katuhka 1237.
- Kauha 531, 549, 626, 1093, 1105, 1111, 1465, 1528, 1541, 1883, 2028.
 Kaulawaate f. Suivi.
 Kauransurwonta 2097.
 Kauris 338.
 Kehrawarfi 641, 1748, 1750—1753, 1775.
 Kehraaminen 81, 201, 1699, f. myös Ruffi.
 Kehto f. Kättyt.
 Keitos 1262.
 Keko 373, 1086.
 Kekri 552, 612.
 Kellarin owi 96, 774, 963.
 Kellokaastari f. Tapuli.
 Kellon leffu 52.
 Kellon lämsä 1700, 1750—1753, 1755.
 Kellon soitanta 1700, 1750—1753.
 Kellonopas eli tiimatiffu, wiisari, 852, 2087.
 Kellotapuli, kellotorni f. Tapuli.
 Kengänwarfi 1811.
 Kengät orrella 842.
 Kenkä 91, 93, 332, 623, 1472—1475, 1803—1805, 1811, 1839, 1909, 2019, 2063, 2065, 2109, 2138.
 Kenkä, uusi 2160.
 Kerinlaudat 1188.
 Kerin=alka, ferinjalka, ferinpuut, kerinristi 1181, 1358, 1963.
 Keritsimet 482, 489, 747, 1209, 1771, 1807.
 Kerma f. Maidonfuori.

- Kerskaaminen 2005.
 Kertaaminen f. Kertuu.
 Kertoinwärttinä 1602, 1748,
 1750—1753, 1775, 1872,
 1955—1957.
 Kerättä f. Piakka.
 Ketruu, feträwarfi, feträäntä
 f. Kebräwarfi, febrääminen.
 Kettu 412, 844, 845, 942,
 1009, 1476, 1692.
 Ketunpejä 1352, 1353.
 Kewät 1824.
 Kielamusta f. Willalewe.
 Kieli 37, 234, 463, 464,
 674, 677, 681—683, 685,
 722, 752, 753, 761.
 Kili 338.
 Kimalainen f. Mehiläinen.
 Kinna 199, 244, 2044.
 Kipenä, kipuna f. Tulikipuna.
 Kirja 50, 1348, 1919, 2165,
 2222.
 Kirjanen 1834.
 Kirjapustawit 1574, 1582.
 Kirjanlufu 1919.
 Kirjanteko, kirjapaino, kirja-
 räntti 125, 1336, 1856,
 1892.
 Kirjoitus 1914, 1920.
 Kirjoitusllynä 155, 777, 1060,
 1488, 1489, 1497, 1498,
 2142.
 Kirjoitusläffi f. Muste.
 Kirffo 132, 250, 251, 253,
 379, 405, 666, 907, 1096,
 1097, 1119, 1265, 1266,
 1424, 1462, 1542, 1546,
 1611, 1741, 1759, 1760,
 1767, 1818, 1822, 1840,
 1868, 1910.
 Kirffokansa, rahwas, wäfi, 471,
 666, 1119, 1282—1284,
 1611, 1648, 1822, 1910.
 Kirfonfello 5, 51, 111, 196,
 461, 505, 555, 573, 610,
 649, 842, 1274, 1328, 1463,
 1700, 1703, 1704, 1714,
 1755, 1810, 1840, 2032.
 Kirfonfuffaro 121.
 Kirnu 16, 184, 504, 633,
 1130, 1131, 1234, 1715,
 1811, 1980, 2114.
 Kirnunmäntä 184, 1464, 1679,
 1886, 2114.
 Kirnunta 371, 585, 586, 633,
 650, 662, 754, 755, 1234,
 1464, 1465, 1510, 1623
 —1626, 1679, 1701, 1702,
 1860, 1886, 2101, 2112,
 2117.
 Kirppu 379, 1323, 2164.
 Kirstun luffo 896.
 Kirweensilmä 848, 888, 2052,
 2053.
 Kirwes 459, 503, 505, 576,
 808, 848, 887, 992, 1002,
 1159, 1443—1447, 1529,
 1530, 1758, 1799.
 Kisja 61, 265, 434, 435, 437,
 625, 639, 643, 879, 908,
 915, 957², 991, 992, 1170,
 1192, 1193, 1890, 1483,
 1721.
 Kisjan filmät 2175.
 Kiufaa f. Kiuas.
 Kiufaan hawut f. Uninluuta.

- Kivaa 22, 23, 161, 909,
 1090, 1138, 1271, 1604,
 1605, 1712¹, 1742, 1850,
 1875, 2041, f. myös Uuni.
 Kiven heittäntö 543, 1725.
 Kivet, määrät 2158.
 Kivenpuu 2039.
 Kiwi 37, 234, 933, 2097.
 2183.
 Kodankouffu f. Saahlat.
 Koira 255, 289, 429, 466,
 467, 548, 651, 659, 959, 989
 —992, 1633, 1721, 2203.
 Koivu 439, 445, 584, 1286,
 1587, 1668, 1736.
 Kofuna f. Sammakko.
 Kolme 2056, perätysten 2217.
 Kolmefymmentä 336.
 Kostuska f. Korwarengas.
 Kontio f. Karhu.
 Kontti f. Tuohikontti.
 Kormano f. lakkari.
 Koppelo 1116, 1117, 1124,
 1199.
 Korja f. Reki.
 Korpikuusi 1008. —
 Korsteini f. Laseistormi.
 Korwarengas 526, 560, 724,
 1680.
 Korvat 560, 1011.
 Korwo 157, 421, 423, 527, 791,
 921, 964, 965, 1044, 1630,
 1634, 1707, 1877, 2085.
 Korvon format 347, 349.
 Korvon reiät 363, 364, 403,
 404.
 Kosken kuohu 668.
 Koski 135, 187, 197, 198,
 305, 1300, 1780, 1912,
 2067, 2083, 2084, 2093,
 2094, 2224.
 Koskinen wirta 1997.
 Kotiwävy 2005.
 Kouffu f. Dufi.
 Kowasin 281, 283.
 Kubila f. Uuna.
 Kuiffa 1253.
 Kuiri f. Luffka.
 Kuffanen 826.
 Kuffo 97, 538, 604, 634,
 635, 770, 771, 844, 845,
 908, 954, 991, 992, 1061,
 1161, 1194, 1195, 1280,
 1339, 1345, 1397, 1476,
 1485, 1548, 1551, 1833,
 1836, 1876, 2201, 2220.
 Kulfujäät 133.
 Kulfuset 1801.
 Kulowalkia f. Metsäwalkia.
 Kumpalli f. Bertainen.
 Kuoffa 576, 808, 1443—
 1447, 2081.
 Kuolema 609, 1311.
 Kuontalo 305, 641, 1222,
 1224, 2199.
 Kuori 215, 1586.
 Kuoppa 94, 290, 582, 1276.
 Kuofeli 641.
 Kuofelin kanta 65, 641.
 Kupukaali f. Kaalinkerä.
 Kurki 590, 1009, 1692.
 Kurikka 13.
 Kurkainen, kurkihirsti 1297,
 1369.
 Kustaispesä f. Murrabaiskefo.
 Kun 77, 88, 252, 308, 451,

- 629, 663, 673, 778, 804,
858, 899, 1839, 1984.
- Kuu ja päivä f. Aurinko ja kuu.
- Kuudan f. Kuutama.
- Kuufaudet 1744, 2055.
- Kuura 123, 166, 479, 744.
- Kuutama, kuuvalo 232, 556,
559, 823, 824, 1340, 1341,
2147.
- Kuwa, kuwanen f. Warjo.
- Kuwas, kuwastin 1865.
- Kuwat f. Pyhäin kuwat.
- Kylät 2191.
- Kylmä 1064.
- Kylmä lattialla 832.
- Kylpeminen 34, 35, 72, 246
—248.
- Kylpijä 30, 72, 246—248.
- Kylpysauna f. Sauna.
- Kylpywasta 30, 72, 81, 200,
246—248, 640, 642, 1364.
- Kylwentä f. Kylpeminen.
- Kylly f. Sauna.
- Kynnet f. Sormet.
- Kynnys 1881, 1888, 1895.
- Kynttilä 29, 280, 537, 855,
1287, 1288, 1299, 1458,
1916.
- Kynttiläjalka 1469.
- Kyntäjä 52, 55.
- Kynä f. Kirjoituskynä.
- Kypärä f. Laffi.
- Kyttyt, kytyistä, kytywarssi 486,
726, 1214¹, 2086, 2139.
- Kywen f. Tulikipuna.
- Kyäs f. Uuna.
- Käden kintastaminen 705.
- Kärme f. Käärme.
- Kärpänen 14, 1449, 1450,
1593.
- Käsi f. Sormet.
- Kästastia 943, 973, 1605.
- Käsiwi, käsimylly 42, 43,
47, 53, 54, 202, 203, 686,
923, 932, 1015, 1454,
1456, 1457, 1562, 1791.
- Käsipuun kanta jauhekiwessä
624.
- Kättyt 318, 374, 986, 999,
1184, 1262, 1307, 1370,
1371, 1558, 2018, 2023.
- Kättyt ja lapsi f. Lapsi kät-
tyessä.
- Kättyen hihnat 1262, 1370,
1371.
- Käyte f. Juomakäyte.
- Kääkä f. Dwenripa.
- Käämy 303, 305, 1504, 1675,
1676, 2169.
- Käärme 74, 474, 490, 564—
566, 596, 828, 991, 998,
1148, 1444, 1544, 2040.
- Köydenpäät 1029.
- Köyfferä, 1785, 1786.
- Laatona 1458.
- Lahomaa f. Pesto.
- Laine f. Aalto.
- Laipiohirret 334, 902, 913,
1297, 1368, 1369, 1878,
1879.
- Laita 1937.
- Laiwa 9, 31, 71, 182, 305,
311, 318, 701, 728, 737,
742, 750, 1499, 1818,
1842, 1845, 2026, 2143.
- Laiwawäfi 31, 728.

- Laiman ankkuri 1406.
 Lafi 395, 1732, 1815.
 Laseinen, laseistorwi, lasiat-
 nen 161, 210, 211, 518,
 799, 946, 1796.
 Lakinlappu 526.
 Laffa f. Muuran.
 Laffari 2016.
 Laffi 28, 502, 572, 480,
 481, 601, 1472, 1909,
 2068, 2069.
 Lafu f. Wiiri.
 Lammaš 1280, 1366, 1343,
 1836, 1853, 2066.
 Lammašraudat f. Keritsin.
 Lampaan feritseminen 1807.
 Lammasta ferittää 1215.
 Lampi f. Järwi.
 Lanfakera 1089, 1470, 2070,
 Lanttu f. Suurista.
 Lapiro 1443, 1445—1447.
 Lapsen imetäntä 800.
 Lapsensynnyttäjä 1074, 1554.
 Lappi 625, 639, 671, 675,
 961, 991, 992, 1633,
 1904.
 Lappi imee 718, 719, sarwea
 2182.
 Lappi reikärenkussa 2178.
 Lappi kättyessä 118, 920, 975,
 992, 1225, 1262, 1370,
 1371.
 Lappi äskensyntyynyt f. Saalas.
 Lappivuode 972.
 Lasi, lasiakkuna 497, 798.
 Lattia 395, 1732, 1815.
 Laulaa ulkoa 2156.
 Laukku f. Tuohifontti.
 Lautaset f. Ruofalautaset.
 Lawa, lawitsa 1612, 2177.
 Lehmän kello 2128.
 Lehmän kieli 1935, 2034.
 Lehmä 331, 337, 345, 357,
 1177, 1178, 1179, 1787,
 2034, 2127.
 Lehmän märehdys 2090, 2091.
 Lehmän niät 633, 1029, 1182,
 1183, 2127.
 Lehmän sarwet 101—103,
 506—508, 2127.
 Lehmän sonta 1449, 1450.
 Lehtipuu, lehto 439, 445,
 1084, 1736.
 Leili 361, 1632, 2025.
 Leimaus 129—131, 138.
 Leipilapio, lewinlapio f. Pi-
 affa.
 Leipä 1050.
 Leiwänleikkuu 1952.
 Lefferi f. Leili.
 Lesta, lesti 1608, 1619, 1620.
 Liedos f. Liesi.
 Liera 76, 1986.
 Liesi 997, 1335, 1349, 1515,
 1640, 1870, 1871, 2099.
 Lieska uunin suulla 160, 689,
 1271, 1535, 1742.
 Liina 636, 1482, 1492, 1493,
 1547.
 Liinalisko 31, 731.
 Liinamaa 31, 32, 182.
 Liinan wionta 1951.
 Liinaharja 1569.
 Liinan harjanta 189.
 Liippa f. Kowasin.
 Linnun pesä 2193.

- Limsi, linttu f. Pii.
 Linfluweitsi 1434.
 Linnun ammunta 1245, 1246.
 Lintu 278, 326, 548, 651,
 1245, 1246, 1281, 2133.
 Loimi 225, 1290.
 Loukku 108—110, 300, 504,
 505, 545, 1547, 2110.
 Loukuttaminen 1547.
 Lude 617.
 Luhdin raput 2179.
 Lufinwerkko f. Hämähäkin-
 werkko.
 Luffari ja seurakunta 2031,
 2036.
 Luffari kirkossa 51, 666, 1125,
 1404, 1405, 1810.
 Luffarin, luffaripuu 1290.
 Luffo, 307, 315, 522, 833,
 1348.
 Luku f. Kirjanluku.
 Lumi 743, 1687, 1821.
 Lumi puusfa 1616.
 Lumipöly f. Juoksulumi.
 Lumiröppyy 159, 302, 304,
 306, 1342, 1536, 1992,
 1994.
 Lumisade 748, 866.
 Lumitykky kannolla 320, 1922,
 1924, 2190.
 Lumitykky lyngyksellä 39, 700,
 738, 739, 1233, 1242,
 1716, 1739.
 Lumpeenukat f. Pulpukat.
 Luoffi f. Wemmel.
 Luoti f. nuoli.
 Luoto 867.
 Luffiffa 141, 142, 217, 626,
 644, 645, 664, 691, 764,
 1972.
 Luffikat fupissa 667.
 Luffikat lowipuusfa 693.
 Luuffu f. Jflunanlanta.
 Luuta 200, 992, 1005.
 Lyhde 87, 259, 1144, 1580.
 Lyhteen keonta f. Elojen au-
 maaminen.
 Lyly f. Sufsi.
 Lypsinfiulu 633, 1234, 1980.
 Lypsy, lypsäntä 371, 633,
 1234, 1970, 1980, 2184.
 Lähtee seitsemännelle 1078.
 Läffi f. Muste.
 Lämmin 418, 427, 832, 910,
 976, 1064, 1227, 1297,
 1878.
 Löte, löttö f. Kenkä.
 Maa 937.
 Maammo f. Äiti.
 Maantie 579, 830, 1378,
 1379, 2113.
 Maanomina f. Potaffa.
 Maata'pano 2076, 2080.
 Maatitsa f. Laipiohiret.
 Maja 13.
 Maidonfuori, Maidonpäälli-
 nen, maitilas 708.
 Maito 1398, 1679.
 Maitopunkka, maitopytty 1234,
 1980.
 Maja 13.
 Maaffaratiffu 1900.
 Maltaat 647, 1568, 1570,
 1661¹, 1847, 2172, 2197.
 Maniffa 185, 680, 1417,
 1418, 1430, 1490.

- Mantti f. Maidonfuori.
 Marja 90, 149.
 Marjanwarsti 90, 149.
 Mastopuu 179.
 Mato f. Käärme, Tiera.
 Mehiläinen 240, 256, 279,
 702, 1635.
 Mehiläispefä 980, 2020.
 Mela 2176.
 Meri 318, 2096.
 Mertta 1047, 1591, 1873,
 1901, 1902, 2057, 2180.
 Mesi 980.
 Messimarja 185, 680, 1417,
 1430, 1490, 1713.
 Messäinen f. Mehiläinen.
 Messupaita 1995.
 Messu firrossa f. Pappi alt-
 tarilla.
 Metsikana f. Metsäkana.
 Metsä 894, 1116, 1117, 1124,
 1190.
 Metson lupu, raffo 1496.
 Metsäkana 863, 864, 898,
 900, 1322.
 Metsäwallia 480, 1424, 2120.
 Metsämaja 140.
 Mettinen, mettiäinen f. Me-
 hiläinen.
 Miekka 233.
 Mielen seipäät 1044.
 Mies hewosen seljäsä 126.
 Mies 373, 1758.
 Mies firwes olalla 848, 887,
 888, 889.
 Mies kontti, werffo seljäsä
 881, 886.
 Mies pyssy olalla 875, 876.
 Mies reessä 956, 975, 1237.
 Mies ruutifarwi pomesä 885.
 Mies sauwa kädessä 872.
 Mies werffo seljäsä 875.
 Mitta 851, 853.
 Minuutti 2055.
 Moosoin sauwa 1948.
 Morffian 2173.
 Muna 12, 409, 690, 692,
 974, 1001, 1019, 1207,
 1244, 1278, 1350, 1390,
 1722, 1723, 1863, 1864,
 1893, 1911, 1987, 2060,
 2108.
 Munaherffu, munaroffa 979,
 1722.
 Muste 1914, 1920.
 Mustiffa 1142, 1945.
 Muurahaiskefo 407, 408, 414,
 455, 456, 1158, 1298,
 1449, 1450.
 Muurau 185, 570, 680, 784,
 1150, 1156, 1327, 1417,
 1430, 1490, 1552, 1686,
 1687, 1713, 1788, 2125.
 Muuri f. Riu'as.
 Muurin foko 908.
 Mylly 202, 203, 491, 749,
 977, 1132, 1261, 1268,
 1306, 1452, 1631, 1726,
 f. myös Kästfiwi.
 Myllynfiwi 491, 923, 1015,
 1261, 1279, 1453, 1454,
 1780.
 Myllynfuurna f. Myllynruuhi.
 Myllynratas 128, 322, 323,
 524, 525, 1261, 1508,
 1780, 1929.

- Myllynuunhi 1260, 1717.
 Myllynsipi f. Myllynratas.
 Myrsky f. Tuulainen.
 Myssy f. Raffi.
 Mähe f. Hiilos, Lief.
 Mähinä f. Määhänä.
 Mätiwyöt 1966.
 Mäkärä f. Sääsfi.
 Mäntä 184.
 Mäti, määhänä 979, 1722.
 Nahka 1608, 1619, 1620.
 Nahkawyö 360, 1896.
 Nasfali 938, 1063.
 Nasjaffa f. Leili.
 Nauris 15, 59, 62, 209,
 321, 481, 615, 679, 892,
 912, 1165, 1191, 1196,
 1230, 1238, 1408, 1468,
 1484, 1500, 1655, 1661,
 1866, 1930, 2071, 2183.
 Naurishalme, naurismaa 1203,
 1563.
 Nauriskuoppa 566, 596.
 Nauriin kylwäjä 2134.
 Nawetan owi 1597.
 Nenä 1029.
 Nenän niistäntä 151, 860,
 1045, 1243, 1296, 1734,
 1832, 1976, 1977, 1988,
 2212.
 Neula 1330, 1360, 1656—
 1658, 1682, 1931.
 Neula ja lanfa eli rihma 143,
 169, 801, 1355—1357,
 1519—1521, 1523, 1525,
 1526, 1773.
 Neulafotero f. Neuliffo.
 Neulafääre 141, 142, 217, 768.
- Neulan langoitus eli rihmoi-
 tus 394, 1375, 1377, 1830,
 1831.
 Neuliffo 141—143, 217, 664,
 768, 769, 801, 802, 1402,
 1526, 1532, 1931.
 Neudet 1985, 1998.
 Neittu, niitty 1048, 1049,
 1052, 1855.
 Neiwelkarhi 1205.
 Nimi 63, 288, 329, 330,
 931, 939, 940.
 Nofi 912, 2209.
 Nuffumaan rupeawa, nuffu-
 minen 89, 2076, 2080.
 Nuon arfin aifa 1034.
 Nuoli 278, 286, 730, 1245,
 1246, 1665.
 Nuolifota, nuolifotero 794.
 Nuotanlaudat 729, 1264, 1567.
 Nuotan sulat 836, 837, 1649,
 1650.
 Nuotan silmät 1841.
 Nuotanweto 709, 1695, 1903,
 1947.
 Nuotio 17, 174, 175.
 Nuottawäfi 512.
 Nuotta 128, 271, 274, 378,
 492, 595, 709, 729, 893,
 1112—1115, 1141, 1206,
 1264, 1277, 1401, 1438,
 1491, 1502, 1534, 1559,
 1573, 1695, 1903, 1928,
 1947, 1955—1957, 2057,
 2130, 2137, 2216.
 Nuottawene 146, 1695.
 Nurfat f. Huoneen nurfat.
 Nuusfusarwi 2115.

- Murmi f. Niitty.
 Murmi ja joki 591, 593, 594, 1048.
 Näkemä 540.
 Nälässä nähdä toisten syömän 927.
 Nälkänuosi 1383, 1385, 1386.
 Nännit 967.
 Närttepuut 1144.
 Ohjaksat 890, 929.
 Oksia jalka 919.
 Ojakonna, ojakoppa f. Sammakko.
 Ojelma f. Näkemä.
 Oksat 214, 215, 1163, 1171, 1172.
 Oksansta 212, 925, 963, 970, 1037.
 Oksat 87.
 Oksajoki 2096.
 Oksi 1772.
 Oksikupu 1580.
 Oksat 226, 904.
 Oksittynnyri 19, 825, 1318, 1410, 1411, 1705, 1708, 1829, 2098.
 Oma kuwanen f. Warjo.
 Ompelu 938, 1063, 1525.
 Ompeluneula f. Neula.
 Oksi 76, 1217, 1986.
 Oksija wärffineen 76.
 Oksimato f. Liera.
 Oksiminen 1986.
 Oksirakennus 1221.
 Drawa 10, 11, 278, 466, 528, 548, 567, 620, 651, 857, 859, 1170, 1245, 1246.
 Orjan-tappura 2148.
- Drawan ammunta 278, 467, 1245, 1246.
 Drawan pesä 10, 11, 183, 1352, 1353, 1843—1845.
 Orsi 22, 23, 318, 589, 1262, 1273, 1370, 1371.
 Osuiitta f. Tienosoittaja.
 Otawa 1029.
 Owen kädensta, kääkä, ripa, wedätti 417, 426, 483, 1891.
 Owi 52, 214, 351, 362, 370, 657, 696, 697, 819, 820, 1127, 1212, 2211
 Owi ja saranat 214.
 Paasto 1683.
 Paarma 1593.
 Padanhaahlat f. Haahlat.
 Padanpanka, sankka 231, 602, 1728, 1954, 2047.
 Pahvila f. Kenkä.
 Painaa maata 1070.
 Paikkaaja f. Werkonpaikkaaja.
 Paistinpannu f. Riehtilä.
 Paita 69.
 Paffanen 814, 1992.
 Palje 1740.
 Palowiina 150.
 Panta f. Wanne.
 Paperi 1914, 1919, 1920.
 Papin oppilainen 289.
 Papin rouwa 2170.
 Papin saaminen 289.
 Pappi ja seurakunta 1121, 1481.
 Pappi firkossa 51, 112, 270, 470, 471, 648, 666, 840, 1101, 1282—1284, 1810.

- Pappi messua, jaamaa 6, 51, 1840, 2163, 2218.
 Papu f. Herne.
 Papukaia 1719, 1720.
 Parffi f. Petäjä.
 Parta 156, 396, 397, 399 —402, 1571, 1578, 1581.
 Pata 318, 1130, 1131, 1133, 1138, 1273, 1528, 1541, 2074.
 Pata ja sanfa 258, 275, 276, 602, 815, 1851, 1852, 1954, 2 047, 2119, 2187.
 Pata tulella 557, 1099, 1110, 1123, 1262, 1409, 1414, 1422, 1535, 1543, 1545, 1603, 1639, 1642, 1932.
 Pata tiehuu, kuohuu 734, 1100, 1102, 1883.
 Patsaan orret f. Orsi.
 Patsas 29, 1875.
 Patsas ja orret 903, 905, 909, 1604, 1605, 1636, 1660, 1880, 1889, 2061.
 Paulafenkä f. Kenkä.
 Pawut padassa 2008.
 Pawunpalko wartenensa 149, 1344.
 Peili f. Kuwas.
 Pellawa 433, 1482, 1492, 1547.
 Pellawamaa 32.
 Pelto 191, 498, 1779, 1855.
 Penkki f. Lamitsa.
 Perimies weneessä 857.
 Peruna f. Potakka.
 Pesmeli f. Puntari.
 Pettel 42, 200, 977, 1454, 1455, 1795, 1860, 2126.
 Petäjä 179, 215, 249, 598, 1162, 1163, 1459, 1584, 1586, 1818, 1944, 2030.
 Petäjän fuori f. edellinen.
 Peura f. Poro.
 Bharao 1948.
 Pienoinen sana 1000.
 Piaffa, piakko 116, 117, 141, 142, 217, 664, 1050, 1134.
 Pihdit 22, 1709.
 Pieksu f. Kenkä.
 Pieves f. Suoma.
 Piirahainen 1512.
 Pii 496, 498, 1517.
 Piimäjuofsutus f. Juustopata.
 Piippu f. Laseistormi, Tu-pakkapiippu.
 Piipun rassiwarpa 1076.
 Pifilanka, pifinuora 938, 1063, 1608, 1619, 1620.
 Pilarihirsi l. Latpiohirsi.
 Pilwi 133, 933, 1006, 1798, 1802, 1906—1908.
 Pirta 1662, 1673.
 Pirtin affunat 618, 1968.
 Pirtin penkit f. Lamitsat.
 Pirtin nuni f. Riwas.
 Pirtti 495.
 Pirtti ja ihmiset 164, 165, 803, 1088, 1098.
 Pirtti ja laseistormi 814.
 Pisseli f. Pysy.
 Pitkänen f. Uffonen.
 Pojat naiwat tyttäriä 542.
 Pohkia 874, 883.
 Polku f. Tie.

- Porohkafarwi f. Nuntifarwi.
 Poru 1607.
 Boronpulkka 1607.
 Porrasien imentä 1304, 2007.
 Potakka kaswaessa 380, 2515.
 Potakkamaa 1203, 1563.
 Potuset f. Mäkimyöt.
 Puinen f. Korwo.
 Puffi 338.
 Pulpukat 1129, 2095.
 Punainen meri 1948.
 Punaisen meren pohja 84.
 Puntari 64, 207, 208, 851,
 853, 1487.
 Puohdin 180, 203, 751, 1614,
 1615, 1731, 1827, 1828,
 1858, 2223.
 Puola f. käämy.
 Puolikon wanteet 1029.
 Purakka f. Keili.
 Puras, purasin 1529, 1530.
 Purjehtiwa laiva 182, 305,
 728, 737.
 Purkufää f. Lumiryöppy.
 Pursi f. Laiva, Bene.
 Butelli 1715.
 Punsukko 773.
 Buu lumessa 1737.
 Buukko 1432.
 Buuron silmä 40, 268, 410,
 2106.
 Buustawi R 2171.
 Buut wäärät 2159.
 Buun sydän 1232, 1239, 1387,
 1420, 1440, 1441.
 Buurowati 46, 410, 416.
 Pyhäin suwat 947, 1458.
 Pyry f. Lumiryöppy.
- Pysy 112, 218, 219, 224,
 278, 516, 539, 574, 578,
 600, 627, 854, 875, 876,
 1132, 1200, 1247—1251,
 1665, 1715, 2001, 2036.
 Pysynluffo 56, 1466, 1835.
 Pysynluoti, fuula 1314, 1665.
 Pyy 1684.
 Pyykin peso f. Waatetten peso.
 Pyöhdin f. Kirnu.
 Pyörre kostessa f. Koski.
 Päiwänen 2006.
 Päiwä 1065, 1383, 1385,
 1386, 1744, 1824, 1992,
 1994, 2055, f. myös Nu-
 rinko.
 Päiwänlasu 795, 796.
 Päiwäpaiste 39, 68, 159,
 166, 168, 230, 232, 425,
 556, 559, 700, 738, 739,
 743, 744, 807, 823, 824,
 952, 1233, 1242, 1340,
 1341, 1616, 1629, 1710,
 1716, 1721, 1728, 1884,
 1959, 1960, 2136.
 Päiwän säde 1008.
 Pännä f. Kirjoitusllynä.
 Pärepuu 1667.
 Päreän karsti, karsta 1916.
 Päre'walkia f. Walkia päreessä.
 Pääharja, pääkampa f. Sufa.
 Pätin otja, 994.
 Pää 1071, 1598, 1599, f.
 Jhmisen pää.
 Pään-etjä f. Päätänsä suftja.
 Päästäinen 552, 612, 1683.
 Pääsky, pääskynen 1253.
 Pää 1071.

- Päättänsä sulija 884.
 Pääwaate f. Huiwi.
 Pölkky 818, 911, 1799, 1926.
 Pönttö f. Saarnastuoli.
 Pöydänpää 1722.
 Pöytä 4, 324, 816, 817,
 1180, 1241, 1669, 2018,
 2051.
 Raakku f. Saahlat.
 Raamu 475, 476.
 Rahi 1176.
 Rahamyntti 125, 1336, 1549,
 1550, 1856, 1943.
 Raippa 1365.
 Raheet 133, 743, 866.
 Ranka 1171, 1172, 1799.
 Rankinen 140, 1913, 1915.
 Rantaruoko f. Ryyti.
 Rantasiipi 1652.
 Rantuhame 1513.
 Rasfiwarpa 1076.
 Raskas vaimo 1460, 1637,
 1681, 1694, 2174.
 Rastaanpesä 1746.
 Raswa 67, 806, 1524, 1934.
 Rattaan hampaat 128.
 Rata f. Tie.
 Ratsastaja ja ratsu 126, 346,
 375, 616, 711.
 Rauta takoesä 1795, 1951,
 1973, 1974.
 Reen jalakset 339, 354, 365,
 367, 369, 619, 1180, 2202.
 Reen kaplaat 614, 619, 1029,
 1180.
 Reen paininpuu 422.
 Reikä 291, 933, 983, 1029,
 1276 f. myös Awanto.
- Reiminlasu 366.
 Refi 100, 325, 373, 448,
 614, 619, 629, 929, 1011,
 1012, 1180, 1237, 1738,
 1761—1763, 1766, 1770.
 Repo 412.
 Reppänä f. Lakeinen, lakeis-
 torwi.
 Reuhka 1301.
 Riehtilä 1512, 1522, 1524,
 1528, 1541.
 Rieffo f. Metsäkana.
 Riepurätti 1157.
 Rieska f. Maito.
 Rihmakerä f. Lanakerä.
 Rihman kertuu f. Kertaaminen.
 Riibi 373, 442, 444.
 Riihen puiminen 558.
 Rihiwartta 1453, 1457.
 Riistat f. Herneet.
 Riiviranta 20.
 Rintalapsi 718, 719, 2062.
 Rintamaito f. Mitiinmaito.
 Rintasolki 2054.
 Ripa f. Dwenripa.
 Rippifello 1329.
 Rippiwäki f. Urtarivieraat.
 Riuku 546.
 Rokkawati 672.
 Rokot f. Herneet.
 Romminasjalka 1410, 1411.
 Rommi 904.
 Ruhmu f. Pölkky.
 Ruiskelo f. Uuma.
 Ruishalme f. Peltto.
 Ruislawa f. Uuma.
 Rufin lapa, ramppi 201, 1013,
 1222, 1224, 1257.

- Ruffin lyhti 1039, 1041.
 Ruffin ratas 78, 201, 254, 1856,
 1258, 1269, 1747, 1013,
 1025, 1079, 1229, 1256,
 1258, 1269, 1747, 1781.
 Ruffin rauta 607, 608.
 Ruffin rulla 78, 99, 201,
 254, 607, 608, 783, 1013,
 1025, 1079, 1164, 1222,
 1224, 1229, 1257, 1258,
 1269, 1395, 1606, 1747,
 1999, 2000, 2104.
 Ruffin sitima 78, 1229, 1256,
 1258, 1269, 1781.
 Ruffanen f. Hanska, Kinnas.
 Ruffi 78, 99, 134, 135, 177,
 201, 284, 305, 515, 517,
 562, 727, 749, 1013, 1164,
 1186², 1222, 1224, 1229,
 1256, 1269, 1537, 1606,
 1625², 1754, 1784, 1963
 —1965, 1990, 1999, 2000,
 2103, 2104, 2107, 2116,
 2213, 2219.
 Ruffu f. Pölkky.
 Ruojus f. Kenkä.
 Ruokalautaset 1549, 1550,
 1962.
 Ruokapöytä 513.
 Rutto 613, 1383, 1385, 1386.
 Ruumiin arffu 1746.
 Ruutisarwi '885.
 Ryyi 387, 475, 476.
 Rysä 1047, 1228, 1591, 1873,
 1901, 1902, 2057.
 Ryyti 746.
 Rääfä 151, 571, 1296, 1734.
 Rääntti f. Kirjanteko.
- Rääntstää f. kääntä 2167.
 Räänttiffä f. Juuriska.
 Röökiminen 2007.
 Saalas 1554.
 Saani f. Refi.
 Saapas f. Kenkä.
 Saapka, saapukka f. Laffi.
 Saarnaaminen 4.
 Saarnastuoli 981, 982, 1461,
 2021.
 Saawi f. Korwo.
 Sade 1906—1908.
 Sade'pilwi 868, 1647, 1688,
 1996.
 Saha 1529, 1530 f. myös
 Westsaha.
 Sahrat f. Aura.
 Saffet 1771.
 Salasma 206, 1550.
 Salkkari f. Suolakoppa.
 Salko 2, 535, 819, 820.
 Sammakko 38, 567, 620,
 655, 1992.
 Sammal 1434, 174.
 Sannio 1877.
 Sanoma 286, 1006, 1774.
 Sarkatampyi 200.
 Sarwet f. Härjän sarwet, Leh-
 män sarwet.
 Satuloittainen ja selkään
 nousminen 460.
 Satula 126, 158, 711, 717,
 831, 981, 982, 1026, 1198,
 1216, 1289, 1315, 1439,
 1894, 2003.
 Sauwan jäljet f. Somman fiat.
 Sauna 34, 35, 1556, 2077,
 2079.

- Saunaan menää ja souasta
 tulia 605.
 Saunan fin'as 779, 780,
 1094, 1095, 1107, 1139,
 1712¹, 2041, 2042.
 Saunanlöylö 34, 35.
 Sawu 69, 222, 259, 273, 277,
 299, 696, 832, 953, 1022,
 1033, 1044, 1109, 1140,
 1275, 1382, 1383, 1385,
 1386, 1592, 1796, 2131.
 Sawu huoneessa 192, 678,
 687, 912, 1270, 1367.
 Sawun farmet 1044¹.
 Sawu reppänässä 799.
 Seinähirsi 174, 914.
 Seinäkello 106, 119, 229,
 1211, 1214, 1329, 1653,
 2082, 2089—2091.
 Seinän juomu, rako, sauma
 428, 1010, 1167, 1168.
 Seiwäs 546, 819, 820.
 Sepeteus 1003.
 Seula 21, 42, 44, 45, 203, 293,
 977, 1004, 1027, 1452, 1453,
 1457, 1614, 1615, 1989.
 Seulonta 167, 294, 302, 304,
 310, 923, 932.
 Seurakunta 471.
 Sieni 384, 688, 698, 699.
 Siera f. Kowasin.
 Siemen 498.
 Siemenkoti 32.
 Sieramet 2123, 2127.
 Siimes 1768.
 Siivilä, siivinyy 797, 1130,
 1131, 1295, 1675, 1676,
 2073.
 Siipi 47.
 Sifa 83, 97, 861, 880, 882,
 991, 982, 1016, 1017, 1280,
 1820, 1833, 1836, 1849,
 1853, 1861.
 Sififonttainen f. Sontainen.
 Silmäluomet, silmäripset 237,
 239, 2076, 2080.
 Silmäneula f. Neula.
 Silmät 238, 340—343, 465,
 1011, 1029, 1711, 1798,
 1802, 2095.
 Silmän kanto f. Näkemä.
 Siippukaikalo 1007, 1685.
 Silta ja jofi 1949.
 Sinikka f. Juuriska.
 Sirffa 584.
 Sirffu 2129, 2214.
 Sirppi 171, 457, 484, 487,
 488, 1447, 1664.
 Sittifonttainen f. Sontainen.
 Siwaffa f. Sussi.
 Sodan julistus 1336, 1550.
 Sommanfiat lumesä 873, 878.
 Sohlot 1218.
 Solfi 1011.
 Sontaläjä 2166.
 Sontainen 83, 656, 703, 745,
 810, 1103, 1104, 1449,
 1450, 1627, 1644—1646,
 2166.
 Sormet 633, 661, 1029, 1190,
 1201, 1202, 1234, 1380,
 1388, 1967, 1971, 1972,
 1980—1982, 2043.
 Sormet fenkää ommellesä,
 neuvoessa 632.
 Sormi ja sormukset 721.

Sormifypärä f. Siugerpöri.
 Sormikas, formifiinas 13,
 1967, 1981, 1982, 2015,
 2033, 2045, 2059, 2054².
 Sormus 233, 1208, 1391,
 1864, 1909, 1911, 1987,
 2073².
 Sormustin 1359, 2058, 2208.
 Sorsapartti, sorsa poikineen
 684.
 Sota 125, 1550, 1698, 1892,
 1943, 1962.
 Soutaja f. Wene soutajauensa.
 Soutuwene f. Wene.
 Suitsit 1012.
 Suitsutuspihka f. Laatona.
 Sufa 113, 597, 785—787,
 790, 1324, 1425, 1344,
 1572, 1574, 2010.
 Sulfapuihot, sulfawartaat 305,
 1185, 1969, 1979.
 Sukka 93.
 Sullula 136, 139, 184, 190,
 303, 305, 313, 314, 406,
 485, 653, 1031, 1043, 1220,
 1347, 1396, 1617, 1662,
 1674—1676, 1678, 1794,
 1953, 2169.
 Sulfensaumat 1337.
 Sussi 13, 354, 848, 1337,
 1428, 1429, 1459, 1479,
 1641, 1733, 1738.
 Sumu f. Uswa.
 Suola 152, 813, 1939—1941.
 Suolakala 377, 710.
 Suolakopsa, suolakaffa 838,
 968.
 Suorsapartio f. Sorsapartti.

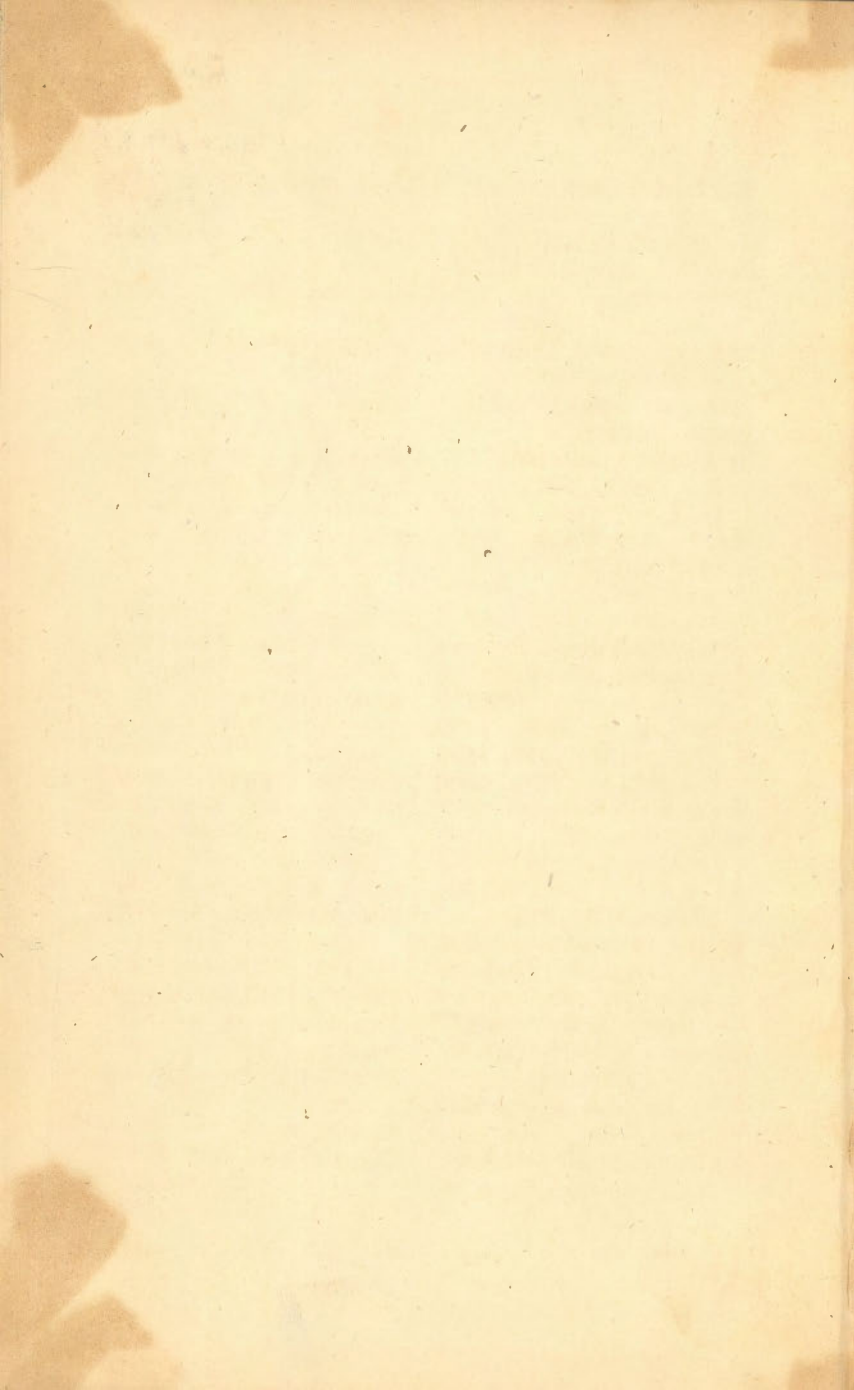
Suowa, suowanteko 87, 259,
 262—264, 273, 277, 477,
 1392, 1393, 1706.
 Surma f. Kuolema.
 Surmin f. Pettele.
 Surwonta 200, 293, 294, 923,
 932, 1795.
 Suu 156, 621, 622, 633,
 677, 720, 1351, 1413,
 1435, 1917, 1972, 2043.
 Suu ja parta 205, 1271, 1511.
 Suwalkko f. Luffaripuu.
 Syffy 24, 1824, 1921, 1923.
 Synnyttänyt waino 1074.
 Syli f. Äitinsyli.
 Syöminen, syönti 1972.
 Syöpäläiset f. Kärpänen,
 Paarma, Sääski.
 Syöstäin, syöstävä, f. Suf-
 fula.
 Säte, säfene f. Tulikipuna.
 Säije 1029.
 Sälkö f. Warja.
 Sämfy f. Wuode.
 Sääriwarfi ja pohfia 1601.
 Sääski 172, 186, 195, 240,
 242, 2009.
 Taale f. Maidonfuori.
 Taaripuolikko, taaritiinu f. D-
 luttyymyri.
 Tahko f. Rowasin.
 Taifina 226, 637, 646, 934,
 955, 988, 1213, 1275,
 1285, 1596.
 Taifinapurtilo, -pytty, -tiinu
 544, 782, 930, 1437.
 Taifinan sotku, wastuu 583,
 766, 767, 773, 1555.

- Taiwaanfaari 468, 1643, 1869, 1954.
 Taimas 14, 252, 663, 1638, 1712².
 Taimas tähdistyy 1538, 1557, 2141.
 Takapuolta nuollessa, 1034.
 Takkia f. Kiu'as.
 Takominen f. Taonta.
 Talluska, tallus f. Kenkä.
 Talrikki f. Ruokalautaset.
 Talwinuotta 1014.
 Tammilautaset 1549, 1550, 1962.
 Taonta 1795, 1951, 1973, 1974.
 Tappo f. Humalikko.
 Tattari 2017.
 Tapuli 132, 251, 453, 1096, 1265, 1266, 1886.
 Tarelka f. Ruokalautanen.
 Tasku f. Lakkari.
 Taula 496, 498, 1517.
 Tauti 1373.
 Teini 289.
 Teltti f. Ranfinen.
 Termostuffi 1672.
 Terwa 176, 179, 215, 249, 1586, 1944.
 Terwahauta 1816.
 Terwanteko 176, 178, 257, 2121.
 Terwasfanto 249.
 Tie 987, 1066, 1378, 1379, 1383, 1385, 1386, 2046.
 Tien osottaja 454, 654, 1759, —1760.
- Tiimafello 658, 695, 2089 —2091.
 Tiimafellon viisari 553, 2087.
 Tiimat nuorofaudeissa 2055.
 Tiine eläin 519, 1146, 1147, 1152, 1154, 1155, 1160, 2100, 2124.
 Tinaamaton kattila 1145.
 Tinattu kattila 1431.
 Tiuku 119, 143, 1011, 1012, 1329, 1794, 1801.
 Toukomaan f. Pelto.
 Torakka 617.
 Tuhka hiilussessa 170, 1087.
 Tuisku 159, 386.
 Tukka f. Sivuffet.
 Tulen iskentä 87, 259, 262—264, 273, 277, 1392, 1393, 1951, 1973, 1974.
 Tuli 87, 137, 291, 756—758, 760, 1535, 1727, 1730.
 Tuli ja samu 144, 222, 912, 1270, 1297, 1742, 1878.
 Tulista 1335, 1436.
 Tulla tuomiosse 1069.
 Tulikivuna 87, 480, 1312, 1394, 2153.
 Tulirauta 496, 498, 1517.
 Tullipiikko 1076.
 Tuluffet, tulusäärä 496, 498, 1517, 1518, 1531.
 Tulustuohinen 1302.
 Tunkio 634, 635, 844, 845.
 Tuohikentä f. Kenkä.
 Tuohikontti 420, 848, 881, 886, 889, 1036, 1665.
 Tuohus f. Kynttilä.
 Tuoppi 419.

- Tuores kala 1072.
 Tupa f. Suone, Pirtti.
 Tupakkapiippu 107, 799, 1346,
 1400, 1486, 1494, 1501,
 1514, 1594, 1796, 1808,
 1848.
 Tuppi 33, 1166, 1662.
 Tuppiuukko 1662.
 Turwakko f. Kinnas.
 Tuulen henki 2140.
 Tuutu f. Kätyt.
 Turkki 440.
 Tutti f. Ruontalo.
 Tuuli 286, 554, 1023, 1774,
 2079, 2122.
 Tuulainen, tuuliaisää 297,
 298, 563, 613, 1109, 1647.
 Tuulikuukko f. Wiiri.
 Tuulimylly 7, 261, 267, 379,
 383, 405, 1622, 1961, 2182.
 Tykki f. Pysy.
 Dynnyrin tappi 2132.
 Dynnyri 361, 600, 1877,
 2025.
 Dynnyrin peso 294, 766, 767.
 Dynnyrin tefiä 424.
 Dyyhy 1184, 2018, 2023.
 Tähti 2189.
 Tähdet 14.
 Tähdet ja kuu 52, 663, 1712.
 Tähtiä 3, 490, 564, 565, 1150,
 1772, 1788.
 Tää 958, 1018, 1030.
 Uho f. Göhyr.
 Uitti, uittopuu 2, 535, 1365.
 Ukko 930, 991, 1505, 1506.
 Ukonen, ukosen jylinä, ukon
 ilma 129—131, 138, 206,
 218, 219, 245, 611, 613,
 866, 1255, 1362, 1363,
 1688, 1703, 1882, 1892,
 1996.
 Ufontuli 206.
 Ukonfaari f. Taiwanfaari.
 Uksirauta f. omenripa.
 Uni 827, 829, 849, 969,
 1135, 1136, 1383, 1385,
 1386, 1724.
 Ura f. Tie.
 Uswa 68, 166, 168, 425, 952.
 Utaret f. Lehmän nisät.
 Uuhi, uukko f. Lammas.
 Uuni 496, 521, 941, 951,
 2188, 2192.
 Uuni hiilikillä 670, 1090, 1349,
 1419, 1654, 2099, 2131.
 Uudin 140.
 Uuni lämpiää 85, 137, 160,
 1134, 1412.
 Uuninhamut f. Uuninluuta.
 Uunikuukko 496, 520, 603,
 638, 897, 950, 1028,
 1120, 1126, 1349, 1419,
 1509, 1564, 1789.
 Uuninlappio f. Piakka.
 Uuninluuta 141, 142, 217,
 385, 520, 575, 664, 870,
 891, 950, 1050, 1381,
 1467, 1825, 1826.
 Uuninlieska 194.
 Uuninporras 2011, 2037.
 Uuninpatjas 22, 589.
 Uurikello 658, 925.
 Waahiti koskessa f. Koski.
 Waapsahainen 240, 256.
 Waapsahaispesä 736.

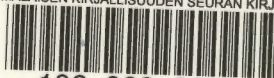
- Waatetten peso, sotku, sur-
 wonta 585, 586.
 Waimo watsan kerä f. Kas-
 kas waimo.
 Waimo äitinsä, lapsinensa
 348, 372.
 Waiippa 475, 476, 1817.
 Waku f. Rättyt.
 Walfia 174, 259, 273, 277.
 Walfia menee metsään 834.
 Walfia päreesä 756—758,
 760, 1776, 1777, 1916.
 Walfia uunissa 137, 144,
 160, 161, 689, 756—758,
 760, 912, 1270, 1742.
 Walffi 535.
 Walo 1313.
 Wanheta 1069, 1073.
 Wanheneminen 1069, 1073.
 Wanne 360, 836, 837, 1029,
 1649, 1650.
 Wannet-astia 1042.
 Wanttu f. Kinnas.
 Wapahtaja 1779.
 Waristen ammunta 376.
 Warjo 725, 1077, 1226, 1765,
 1768, 1769, 1862, 1865.
 Warpaat ja kantapää 1978.
 Warsa 1959, 1960.
 Warstienkä f. Kenkä.
 Warsta, warra f. Riihiwartta.
 Warsakas tamma 1697.
 Wasara 1795.
 Wasfikantele 398.
 Wasfinappi 775.
 Wassta f. Kylvywasta.
 Wattu ja warret 1553.
 Wati 1130, 1131.
- Weden ammentaminen 585,
 586, 1376.
 Weitsi 792, 1237, 1662.
 Weisu firkossa 51.
 Welka 94, 290, 582, 1276.
 Wemmel 929, 1011, 1012.
 Wene 9, 71, 100, 127, 145,
 220, 292, 298, 305, 311,
 322, 323, 446, 500, 524,
 525, 595, 630, 740—742,
 793, 805, 812, 841, 846,
 984, 1042, 1047, 1106,
 1108, 1231, 1264, 1407,
 1421, 1426, 1427, 1695,
 1761, 1763, 1764, 1842,
 1928, 1929, 1936, 1937,
 1946.
 Wenehestä ammutaan 1690.
 Wene joella 135, 1259, 1260,
 1780.
 Wene soutajinensa 382, 599,
 712, 716, 1733, 1778.
 Werffo 493, 494, 805, 848,
 881, 886, 889, 1114, 1115,
 1129, 1448, 1491, 1495,
 1502, 1573, 1695, 1928,
 1938.
 Werffowalkfi f. Walkfi.
 Werkon futominen 274.
 Werkonpaikkaaja 105.
 Wertainen 79, 588, 1062,
 1075, 1651.
 Westi 127, 709, 551, 1014,
 1020, 1259, 1372, 1679,
 1778, 1841, 1903.
 Westi saaren ympäri 328.
 Westi, korkein 2152.
 Westi myllyruuhessa 1260.

- Westaari f. Taiwaanfaari.
 Westmylly f. Mylly.
 Westsaha 534, 1533.
 Westti f. Sanoma.
 Wibalaispesä f. Muurahais-
 keko.
 Wibdinpuu 1606, 1958, 1963,
 1999, 2000.
 Wibma f. Sade.
 Wibta f. Basta.
 Wiikate 188, 438, 441, 447,
 462, 808, 1443—1447,
 1477.
 Wiikko 1744, 2055.
 Wiilekheet 1975.
 Wiinankeitos 1621.
 Wiina 1398, 1798, 1802.
 Wiinanašfakka 825, 1829.
 Wiinaputelli 928, 1092.
 Wiinapannu 478, 788, 789,
 835, 1091, 1118, 1122,
 1128, 1137, 1318, 1528,
 1541, 2135, 2195, 2200.
 Wiini f. Nuolifotero.
 Wiipstäminen 2210.
 Wiipstinpuu f. Wibdinpuu.
 Wiiri 432, 452—454, 550,
 1776, 1777, 1990.
 Wiitake, wifatiri f. Wiikate.
 Willa 707, 1807, 1942.
 Willalewe 536, 707.
 Wingerpori f. Sormustin.
 Wintinwarfi 1365, 1451.
 Wirpi f. Pifilanka.
 Wirstanpöhlwäs 1759, 1760.
 Witsas 1444.
 Wirsu 1204, 2154 f. Kenkä.
- Wirta 135, 1259, 2092.
 Wiulu 2204.
 Woi 228, 371, 704, 980, 1512.
 Woin suolaanta 549.
 Woipytty, woittinu 633, 1234,
 1980.
 Wuode 2077, 2079, 2088.
 Wuohi 338.
 Wuona imee 388, 391, 393.
 Wuosi 1744, 2055.
 Wyyhtipuu f. Wibdinpuu.
 Wyo 282, 360, 836, 837,
 1649, 1650, 1896.
 Wyönfolki 1011.
 Wyötäntä 1896.
 Wäkkärä 7, 261, 267, 384.
 Wälppä 180.
 Wärttinä 1395, 2052, 2053,
 Wääntiä 1529, 1530.
 Yksitoista 1081.
 Yksi tuhatta kakstoista wuo-
 ta 2004.
 Yksinäinen puu luodolla 2039.
 Yö 24, 1383, 1385, 1386,
 1768, 1824, 1887, 1921,
 1923.
 Yes f. Karhi.
 Äiti tyttäreusä ja tyttären
 lapsen kanssa 348, 372.
 Äitinhelma f. Äitinsyli.
 Äitinmaito 153, 154, 849, 969.
 Äitin nisä, rinta, tissi 800.
 Äitinsydän 969.
 Äitinsyli 223, 718, 719, 926,
 969.
 Ääni 2144.
 Öljy 67.

De H, ak
Suomen
2. lis. p.

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURAN KIRJASTO

106 009 8692

